

Pošta
Crne Gore

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2021. GODINU

Podgorica, mart 2022. godine

SADRŽAJ

OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA.....	3
REZIME POSLOVANJA.....	3
1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE.....	5
1.1. Opšte informacije.....	5
1.2. Djelatnost.....	5
1.3. Organizaciona struktura.....	8
1.3.1. Organi Društva.....	8
1.3.2. Unutrašnja organizacija.....	9
2. PLAN RAZVOJA.....	19
2.1. SWOT analiza.....	24
3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE.....	25
3.1. Filatelija.....	27
4. LJUDSKI RESURSI.....	30
5. REALIZACIJA CILJEVA PLANIRANIH POSLOVNIM PLANOM ZA 2021. GODINU.....	34
5.1. Rad Odbora direktora.....	34
5.2. Osvrt na stepen realizacije ključnih aktivnosti Poslovne politike.....	37
6. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	43
6.1. Fizički obim usluga.....	43
6.2. Investicije.....	44
7. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	46
7.1. Bilans stanja.....	46
7.2. Bilans uspjeha.....	49
7.3. Iskaz o tokovima gotovine	52
7.4. Iskaz o promjenama na kapitalu.....	53
8. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	54
9. PRIKAZ RAZVOJA I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA.....	60
9.1. Racio pokazatelji.....	60
9.2. Analiza boniteta.....	68
10. ANALIZA POZICIJA BILANSA USPJEHA.....	71
10.1. Prihodi.....	71
10.2. Rashodi.....	75
10.3. Rezultat poslovanja.....	82
10.4. Zarada po akciji.....	82
11. ANALIZA POZICIJA BILANSA STANJA.....	83
12. TROŠAK UNIVERZALNOG SERVISA.....	95

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.**OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA**

Godišnji izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2021. godinu sačinjen je u cilju cjelovite prezentacije poslovanja, da se predstavi dostignuti nivo, kao i obim i dinamika poslovnih aktivnosti, a shodno odredbama člana 98 Zakona o tržištu kapitala ("Službeni list Crne Gore", br. 001/18 od 04.01.2018) i članom 19 Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021)

Prikazani podaci proizilaze iz konačnih računovodstvenih podataka, uzimajući u obzir i podatke iz evidencija drugih procesa rada, u poređenju sa periodom januar – decembar 2020. godine.

REZIME POSLOVANJA

POZICIJA	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.	Index 21/20	Index 21/pl21
<i>I Prihodi od prodaje - neto prihod</i>	14,601,630	15,339,200	15,436,253	105.7	100.6
<i>II Ostali prihodi iz poslovanja</i>	1,464,873	1,017,500	1,253,619	85.6	123.2
<i>III Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite)</i>	7,569	500	8,547		
<i>IV Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite</i>	24,741	0	9,191		
UKUPNI PRIHODI (I+II+III+IV)	16,098,813	16,357,200	16,707,610	103.8	102.1

POZICIJA	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.	Index 21/20	Index 21/pl21
<i>I TROŠKOVI POSLOVANJA</i>	4,533,802	4,698,000	4,936,031	108.9	105.1
<i>II TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I LIČNI RASHODI</i>	10,374,738	11,092,500	10,887,442	104.9	98.2

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

III RASHODI PO OSNOVU VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	76,230	30,000	45,240	59.3	150.8
IV OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA	138,714	50,000	165,620	119.4	331.2
<i>Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine</i>	49,139	0	60,185		
V RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE	23,761	500	16,275		
VI PORESKI RASHOD PERIODA	60,301	70,000	-12,774		
UKUPNI RASHODI	15,256,685	15,941,000	16,098,019	105.5	101.0

REZULTAT POSLOVANJA			
	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.
Poslovni rezultat	943,019	486,200	655,538
Finansijski rezultat	-40,589	0	-58,722
Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	902,429	486,200	596,816
Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno			
Rezultat prije oporezivanja	902,429	486,200	596,816
Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja	842,128	416,200	609,590

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE**1.1. Opšte informacije**

Naziv pravnog lica:	Pošta Crne Gore AD Podgorica
PIB:	02867940
PDV:	30/31-11056-3
Adresa:	Ul. Slobode br. 1, 81000 Podgorica
Šifra djelatnosti:	5310
Naziv djelatnosti:	poštanska

Pošta Crne Gore posluje kao samostalni poslovni subjekat od aprila 1999. godine, kada je do tada jedinstveno preduzeće JP PTT saobraćaja Crne Gore podijeljeno na Poštu Crne Gore DOO i Telekom Crne Gore AD. Odlukom Vlade Crne Gore sa sjednice održane 17.11.2011. godine Pošta Crne Gore je restrukturirana u jednočlano akcionarsko društvo sa potpunim državnim vlasništvom. Kompanija participira u međunarodnim asocijacijama:

- Svjetski poštanski savez kroz članstvo Crne Gore u Ujedinjenim nacijama
- Post Europ, kao punopravni član ove Evropske asocijacije koja okuplja poštanske operatore
- RADAR (Reactivity, Acility, Decision, Adaptability, Result) grupa koja okuplja poštanske operatore predstavnike geografski najmanjih zemalje Evrope, koje su ujedno i članice Post Europa i Svjetskog poštanskog saveza.

1.2. Djelatnost

Osnovna djelatnost Društva je poštanska aktivnost poštanskih službi koje rade pod jedinstvenim sistemom u okviru jednog ili više određenih davalaca usluga; upotreba jedinstvene infrastrukture za pružanje usluga, uključujući maloprodajna mjesta, objekte za sortiranje i obrađivanje, kao i utvrđene putanje kojima poštanski prevoznici prikupljaju i isporučuju poštu; isporuke pismonosnih pošiljki (pisma, razglednice, štampa itd.), malih paketa, roba ili dokumenta; prikupljanja pismonosnih pošiljki i paketa iz javnih poštanskih sandučića i pošti; prikupljanja, sortiranja, prevoženja i isporučivanja (domaćih i međunarodnih) pismonosnih pošiljki i paketa, koje obavljaju jedinice izvan okvira jedinstvenog uslužnog sistema. Pored navedene djelatnosti Društvo obavlja i druge djelatnosti.

Usluge koje Društvo pruža su:

- **Pismonosne usluge:**

U pismonosne usluge spadaju: pismo, tiskovina, dopisnica i sekogram.

- **Pismo** je pošiljka, koja sadrži pisano saopštenje u zatvorenom omotu. Dozvoljena masa pisma je do 2kg. Pismo može biti obično, preporučeno (R), vrijednosno (V), sudsko pismo i pismo s povratnicom (AR).
- **Tiskovina** je otvorena pošiljka, koja sadrži knjige, novine i časopise. Tiskovina može da sadrži i porudžbenicu, otpremnicu, uplatnicu, magnetni medij, kompakt disk i sl., koji se odnose na sadržinu pošiljke i čine njen sastavni dio. Tiskovina može biti mase do 2 kg i dimenzija koje odgovaraju dimenzijama predviđenim za pismo.
- **Dopisnica** je otvorena pošiljka, bez koverta, sa najvećom masom do 20gr. Dopisnicama se smatraju sve vrste razglednica koje odgovaraju dimenzijama predviđenim za dopisnice.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

- **Sekogram** je otvorena pošiljka, koja sadrži tiskovine sa znacima namijenjenim slijepim licima. Na adresnoj strani sekograma, u desnom gornjem uglu, pošiljalac je dužan da stavi oznaku "sekogram". Prenos sekograma je besplatan.

- **Paketske usluge:**

Paketske usluge su usluge prenosa zatvorenih pošiljaka (paketa) sa označenom vrijednošću i registrovanim brojem prijema, koje, po pravilu, sadrže robu i druge predmete. Paket može biti mase do 30 kg.

- **Ekspres usluge:**

Express usluge predstavljaju unaprijedene poštanske usluge, u pogledu mjesta i načina preuzimanja/uručenja pošiljaka, koje omogućavaju prenos Vaših pošiljaka u propisanim i garantovanim rokovima, u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju.

- **PostExpress – brza pošta na teritoriji Crne Gore**
- **EMS – brza pošta u međunarodnom saobraćaju**

- **Telegrafske usluge:**

Telegram je pisano saopštenje koje korisnik može predati u pošti, saopštiti telefonom ili poslati koristeći Poštin elektronski servis web telegram.

- **Usluge novčanog poslovanja:**

U usluge novčanog poslovanja koje pruža Pošta Crne Gore spadaju:

- **Platni promet u Poštama**
- **Uputnički promet u poštama**
- **Elektronski prenos novca na teritoriji Crne Gore – Keš Express**
- **Međunarodni elektronski prenos novca – Post Cash**

U poslovnica Pošte Crne Gore moguće je izvršiti elektronski prenos novca putem Western Union-a, Ria Money Transfer-a i Money Gram-a.

- **PostPak:**

PostPak, paket s otkupninom u međunarodnom saobraćaju. Usluga je rezultat razumijevanja potreba današnjeg korisnika i, posebno, trendova koje diktira razvoj E-trgovine. PostPak je razmjena otkupnih pošiljaka mase do 30 kg između poštanskih operatora koji su potpisnici Sporazuma: „Pošte Srbije“, „Hrvatske pošte“- Mostar, „Pošte Srpske“ – Banja Luka, „JP BH Pošte“ – Sarajevo i Pošte Crne Gore. Usluga podrazumijeva uručenje pošiljke na teritorijama ovih poštanskih uprava i naplatu otkupnog iznosa u korist pošiljaoca.

- **Direktni marketing:**

U zavisnosti od toga da li je pošiljka adresirana ili ne, usluga direktni marketing je podijeljena na :

- **DIREKTNU POŠTU** – pošiljke se dostavljaju na adrese primaoca.
- **NEADRESIRANU POŠILJKU** – pošiljke se dostavljaju u kućne kovčežice primaoca na određenom području.

- **Usluge hibridne pošte:**

Hibridna pošta integriše nekoliko usluga:

- prijem zahtjeva (u elektronskoj formi se dostavljaju podaci koje je potrebno odštampati i adrese na koje je potrebno uručiti odštampani materijal);
- štampa zahtijevanog materijala, njegovo pakovanje u odgovarajuću ambalažu, adresiranje;
- otprema transportno-distributivnom mrežom Pošte Crne Gore i uručenje u vidu poštanske pošiljke na adresi primaoca, naznačenoj na pošiljci.

▪ Špedicija poštanskih pošiljaka:

Pošta Crne Gore pruža mogućnost:

- da robu u međunarodnom saobraćaju primete/otpremate kao poštanske pošiljke,
- da za istu završava špedicijske poslove putem svoje specijalizovane službe – Poštanska špedicija.

▪ Post shop:

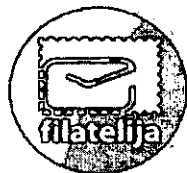
Na jednom mjestu u post shop-u, moguće je kupiti: poštanske proizvode, kancelarijski i školski pribor, knjige, dnevnu štampa, poklone i suvenire, kozmetiku, razglednice i čestitke. Post shop pruža usluge plaćanja računa, telefonskih razgovora obavljenog putem telefonske govornice.

▪ Telefonske usluge:

Pošta Crne Gore Vam sa svojim telefonskim uslugama omogućava:

- obavljanje telefonskih razgovora u unutrašnjem saobraćaju (područje Crne Gore)
- obavljanje telefonskih razgovora u međunarodnom saobraćaju (područje cijelog svijeta)

Poslovnice Pošte Crne Gore u kojima je moguće koristiti VoIP govornice.

1.3. Organizaciona struktura

Organizacionu strukturu Pošte Crne Gore karakteriše struktura organa upravljanja i struktura zaposlenih, koja je pravno definisana Statutom društva usklađenim sa važećim Zakonom o privrednim društvima i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica.

1.3.1. Organi Društva

- ✚ **Skupština akcionara** – Osnivač ima ovlaštenja Skupštine akcionara u skladu sa zakonom.
- ✚ **Odbor direktora** – Odbor direktora ima 5 članova. Mandat članova Odbora direktora traje četiri godine. Odbor direktora mora imati najmanje dvije petine nezavisnih članova.

Vlade Crne Gore je Rješenjem broj 04-1374/3 od dana 18.03.2021. godine razriješila članove Odbora direktora:

- Mirsad Džudžević,
- Faruk Kalač,
- Milan Martinović
- Aleksandar Ljumović i
- Branko Femić.

Vlade Crne Gore je Rješenjem broj 04-1377/3 od dana 18.03.2021. godine imenovala članove Odbora direktora:

- **Igor Bulatović,**
- **Stojan Sjekloća,**
- **Aleksandar Dakić,**
- **Dijana Pejović i**
- **Marko Lalević.**

- ✚ **Izvršni direktor** – Odbor direktora imenuje Izvršnog direktora. Izvršni direktor se imenuje na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/2 od dana 23.04.2021. godine razriješen je Izvršni direktor Dr Božidar Vuksanović.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/3 od dana 23.04.2021. godine imenovan je vršilac dužnosti direktora Dragan Tufegdžić.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 12055/2 od dana 08.06.2021. godine imenovan je **Izvršni direktor Dragan Tufegdžić.**

Revizorski odbor

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je dopisom broj: 01-13-6722/1 od 12.05.2021. godine obavijestilo predsjednika Odbora direktora da je saglasno sa izborom članova Revizorskog odbora Pošta Crne Gore AD Podgorica u sjedećem sastavu:

- **Prof. dr Ana Lalević Filipović**, predsjednica revizorskog odbora;
- **Svetomir Aković**, član Revizorskog odbora;
- **Marina Marković**, član Revizorskog odbora.

Odbor direktora je na sjednici održanoj dana 20.05.2021. godine, donio Odluku o imenovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica.

Revizorski odbor je na 2. sjednici, održanoj dana 09.06.2021. godine, donio Poslovnik o radu Revizorskog odbora broj: 00010-12275/2.

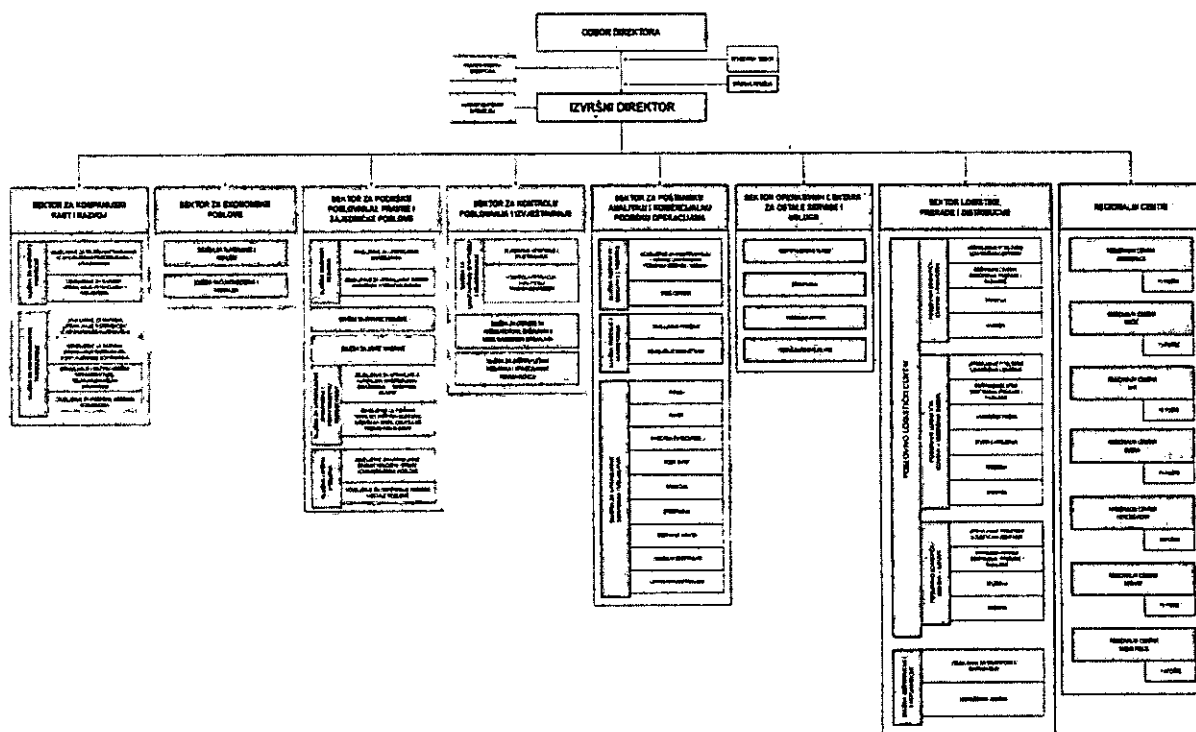
U 2021. godini Revizorski odbor je održao 5 sjednica.

1.3.2. Unutrašnja organizacija

Unutrašnja organizacija Pošte utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica br. 00010-19685/3 od 15.10.2021. godine. Odbor direktora je na sjednici održanoj dana 02.11.2021.godine donio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica.

Usvojeni organizacioni koncept će doprinijeti efikasnijoj realizaciji programa rada i razvoja Pošte i definisanih poslovnih ciljeva.

- Pošta Crne Gore svoju djelatnost obavlja u 157 pošta, od čega su 47 franšize.
- Dostavnu mrežu Pošte čini 239 poštara i 42 dostavljača, koji svoju djelatnost obavljaju putem 45 dostavnih pošta. U navedenu mrežu nisu uračunate franšizne pošte.
- Jedna pošta u prosjeku opslužuje 4.034 stanovnika, a površina koju pokriva jedna pošta je 90.15 km².
- Korisnicima poštanskih usluga na raspolaganju je 170 poštanska kovčežića i 1.259 poštanskih fahova.
- Vozni park čini 73 vozila. Od tog broja dostavnih i dostavno-putničkih vozila je bilo 56, a putničkih 17.

Organizaciona šema Pošte Crne Gore AD Podgorica

ORGANIZACIONE JEDINICE I RUKOVODEĆE POZICIJE

1. UPRAVA

a. KABINET ODBORA DIREKTORA

RM: 000 - Predsjednik odbora direktora

b. INTERNA REVIZIJA

RM: 010 - Glavni interni revizor

c. IZVRŠNI DIREKTOR

i. KABINET IZVRŠNOG DIREKTORA

RM: 100 - Izvršni direktor

2. SEKTOR ZA KOMPANIJSKI RAST I RAZVOJ

RM: 200 - Direktor kompanijskog rasta i razvoja

a. SLUŽBA ZA RAZVOJ I INOVACIJE

RM: 201 - Rukovodilac razvoja i inovacija

i. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE KORPORATIVNIM PROCEDURAMA I STANDARDIMA

RM: 202 - Koordinator za razvoj i upravljanje poslovnim procedurama istandardima

ii. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE INOVACIJAMA I PROJEKTIMA

RM: 206 - Koordinator za razvoj i upravljanje inovacijama i projektima

b. SLUŽBA ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

RM: 212 - Rukovodilac informacionim tehnologijama

i. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE SISTEMSKOG I KORPORATIVNOG HARDWARE-A

RM: 213 - Koordinator za razvoj i upravljanje sistemskim i korporativnim hardware-om

ii. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE SISTEMSKOG I KORPORATIVNOG SOFTWARE-A

RM: 217 - Koordinator za razvoj i upravljanje sistemskim i korporativnim software-om

iii. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE MREŽNOM INFRASTRUKTUROM, TELEKOMUNIKACIJAMA I SIGURNOSTI

RM: 221 - Koordinator za razvoj i upravljanje mrežnom infrastrukturom, telekomunikacijama i sigurnosti

iv. ODJELJENJE ZA PODRŠKU INTERNIM KORISNICIMA

RM: 224 - Koordinator podrške internim korisnicima

3. SEKTOR ZA EKONOMSKE POSLOVE

RM: 300 - Direktor ekonomskih poslova

a. SLUŽBA ZA PLANIRANJE I ANALIZU

RM: 301 - Rukovodilac planiranja i analize

b. SLUŽBA RAČUNOVODSTVA I FINANSIJA

RM: 304 - Rukovodilac računovodstva i finansija

4. SEKTOR ZA PODRŠKU POSLOVANJU, PRAVNE I ZAJEDNIČKE POSLOVE

RM: 400 - Direktor podrške poslovanju, pravnih i zajedničkih poslova

a. SLUŽBA LJUDSKIH RESURSA

RM: 401 - Rukovodilac ljudskim resursima

i. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE ZAPOSLENIMA

RM: 402 - Koordinator za upravljanje zaposlenima

ii. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE RADNIM VREMENOM I OBRAČUN ZARADA

RM: 405 - Koordinator za upravljanje radnim vremenom i obračun zarada

b. SLUŽBA ZA PRAVNE POSLOVE

RM: 409 - Rukovodilac pravnih poslova

c. SLUŽBA ZA JAVNE NABAVKE

RM: 412 - Rukovodilac za javne nabavke

d. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE IMOVINOM I KORPORATIVNU BEZBJEDNOST

RM: 415 - Rukovodilac upravljanja imovinom i korporativne bezbjednosti

- i. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE KAPITALNIM INVESTICIJAMA, ODRŽAVANJE I OSIGURANJE IMOVINE
RM: 416 - Koordinator za upravljanje kapitalnim investicijama, održavanje i osiguranje imovine
- ii. ODJELJENJE ZA FIZIČKU I TEHNIČKU ZAŠTITU I ODBRANU, ZAŠTITU NA RADU, ZAŠTITU OD POŽARA I EKOLOGIJU
RM: 423 - Koordinator za fizičku, tehničku zaštitu i odbranu, zaštitu na radu, zaštitu od požara i ekologiju
- e. *SLUŽBA OPŠTIH POSLOVA*
RM: 429 - Rukovodilac opštih poslova
- i. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE DOKUMENTACIJOM I DRUGE ADMINISTRATIVNE POSLOVE
RM: 430 - Koordinator za upravljanje dokumentacijom i administraciju
- ii. ODJELJENJE ZA ODRŽAVANJE HIGIJENE I OSTALE POSLOVE
RM: 433 - Koordinator za održavanje higijene i ostale poslove

5. SEKTOR ZA KONTROLU POSLOVANJA I IZVJEŠTAVANJE

- RM: 500 - Direktor kontrole poslovanja i izvještavanja
- a. *SLUŽBA ZA UNUTRAŠNJU KONTROLU I IZVJEŠTAVANJE*
RM: 501 - Rukovodilac unutrašnje kontrole i izvještavanja
- i. ODJELJENJE ZA PLANIRANJE KONTROLE I IZVJEŠTAVANJE
RM: 502 - Koordinator za planiranje kontrole i izvještavanje
- ii. ODJELJENJE ZA KONTROLU OPERACIJA, KVALITETA I TRANSPARENTNOG POSLOVANJA
RM: 505 - Koordinator za kontrolu operacija, kvaliteta i transparentnosti poslovanja
- b. *SLUŽBA ZA ODNOS SA REGULATOROM, DRŽAVNIM I MEĐUNARODNIM ORGANIMA*
RM: 509 - Rukovodilac za odnose s regulatorom, državnim i međunarodnim organima
- c. *SLUŽBA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA*
RM: 512 - Rukovodilac za zaštitu ličnih podataka i sprječavanje pranja novca

6. SEKTOR ZA POŠTANSKU ANALITIKU I KOMERCIJALNU PODRŠKU OPERACIJAMA

- RM: 600 - Direktor poštanske analitike i komercijalne podrške operacijama
- a. *SLUŽBA POŠTANSKE ANALITIKE I PODRŠKE*
RM: 601 - Rukovodilac poštanskom analitikom i podrškom
- i. ODJELJENJE ZA KONSOLIDACIJU I OBRADU OPERATIVNIH PODATAKA SERVISA I USLUGA
RM: 602 - Koordinator konsolidacije i obrade operativnih podataka poštanskih i ostalih servisa i usluga
- ii. CALL CENTAR
RM: 606 - Koordinator call centra
- b. *SLUŽBA PRODAJE I MARKETINGA*
RM: 610 - Rukovodilac prodaje i marketinga
- i. ODJELJENJE PRODAJE
RM: 611 - Koordinator prodaje
- ii. ODJELJENJE MARKETINGA
RM: 619 - Koordinator marketinga
- c. *SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE SERVISIMA I USLUGAMA*
RM: 624 - Rukovodilac za upravljanje servisima i uslugama
- i. PISMO
RM: 625 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - pismo
- ii. PAKET
RM: 628 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - paket
- iii. NOVČANO POSLOVANJE
RM: 631 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - novčano poslovanje
- iv. POST SHOP
RM: 635 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - post shop
- v. ŠPEDICIJA
RM: 637 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - špedicija
- vi. ŠTAMPARIJA

- RM: 639 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - štamparija
vii. DIGITALNA ARHIVA
RM: 641 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - digitalna arhiva
viii. DIGITALNI CERTIFIKATI
RM: 643 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - digitalni certifikati
ix. OSTALI SERVISI I USLUGE
RM: 645 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - ostali servisi i usluge

7. SEKTOR OPERATIVNIH CENTARA ZA OSTALE SERWISE I USLUGE

- RM: 700 - Direktor operativnih centara za ostale servise i usluge
a. CERTIFIKACIONO TIJELO
RM: 701 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - certifikaciono tijelo
b. ŠTAMPARIJA
RM: 704 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - štamparija
c. DIGITALNA ARHIVA
RM: 708 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - digitalna arhiva
d. OSTALI SERVISI I USLUGE
RM: 711 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - ostali servisi i usluge

8. SEKTOR LOGISTIKE, PRERADE I DISTRIBUCIJE

- RM: 800 - Direktor logistike, prerade i distribucije
a. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTRI
RM: 801 - Rukovodilac logistike, prerade i distribucije za poslovno logističke centre
i. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR – PRIMORJE
RM: 802 - Rukovodilac poslovno logističkog centra
1. UPRAVLJANJE POSLOVNO LOGISTIČKIM CENTROM
RM: 803 - Koordinator poslovnih aktivnosti logističkog centra
2. POŠTANSKI CENTAR SORTIRANJA, PRERADE I RAZMJENE
RM: 809 - Koordinator poštanskog centra
3. ŠPEDICIJA
RM: 810 - Koordinator špedicije
4. MAGACIN
RM: 813 - Koordinator magacina
ii. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR - SREDIŠNJA REGIJA
RM: 802 - Rukovodilac poslovno logističkog centra
1. UPRAVLJANJE POSLOVNO LOGISTIČKIM CENTROM
RM: 803 - Koordinator poslovnih aktivnosti logističkog centra
2. POŠTANSKI CENTAR SORTIRANJA, PRERADE I RAZMJENE
RM: 809 - Koordinator poštanskog centra
3. IZMJENIČNA POŠTA
RM: 816 - Koordinator izmjenične pošte
4. POŠTA CARINJENJA
RM: 819 - Koordinator pošte carinjenja
5. ŠPEDICIJA
RM: 810 - Koordinator špedicije
6. MAGACIN
RM: 813 - Koordinator magacina
iii. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR – SJEVER
RM: 802 - Rukovodilac poslovno logističkog centra
1. UPRAVLJANJE POSLOVNO LOGISTIČKIM CENTROM
RM: 803 - Koordinator poslovnih aktivnosti logističkog centra
2. POŠTANSKI CENTAR SORTIRANJA, PRERADE I RAZMJENE
RM: 809 - Koordinator poštanskog centra

3. ŠPEDICIJA

RM: 810 - Koordinator špedicije

4. MAGACIN

RM: 813 - Koordinator magacina

b. SLUŽBA DISTRIBUCIJE I EKSPLOATACIJE

RM: 821 - Rukovodilac distribucije i eksploatacije

i. ODJELJENJE ZA TRANSPORT I DISTRIBUCIJU

RM: 822 - Koordinator transporta i distribucije

ii. DISPEČERSKI CENTAR

RM: 826 - Koordinator za upravljanje poštarima i dostavljačima

9. REGIONALNI CENTRI

RM: 900 - Direktor regionalnih centara

a. REGIONALNI CENTAR PODGORICA

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

b. REGIONALNI CENTAR NIKŠIĆ

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

c. REGIONALNI CENTAR BAR

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

d. REGIONALNI CENTAR BUDVA

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

e. REGIONALNI CENTAR HERCEG NOVI

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

f. REGIONALNI CENTAR BIJELO POLJE

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

g. REGIONALNI CENTAR BERANE

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

IT SISTEM

Informacioni sistem Pošte Crne Gore pruža tehničku podršku tehnološkom i poslovnom sistemu. Čini ga mreža sa preko 2.000 radnih i perifernih uređaja, distribuiranih u svim organizacionim djelovima Pošte Crne Gore. Svojom organizacijom i obimom predstavlja jednu od najrazuđenijih i najsloženijih računarsko-komunikacionih mreža u zemlji. Takve karakteristike informacionog sistema nam omogućavaju ostvarivanje konkurentne prednosti u svim segmentima uslužnog poslovanja.

Veći dio podsistema informacionog sistema Pošte je realizovan u redundantnom režimu rada, što obezbjeđuje maksimalno mogući kontinuitet poslovanja. Na kritičnim mrežnim tačkama su redundantni switch-ovi i ruteri, sigurnost mreže je realizovana redundantnim (cluster) firewall sistemima, zaštita mreže od virusa obezbijedena je redundantnim web/mail gateway sistemima.

Kontinuitet u radu poslovnih aplikacija, u najvećoj mjeri je obezbijeđen realizacijom virtualne platforme, koja je u osnovi takođe redundantna (redundantni host-ovi i storage sistemi). Dodatno unapređenje poslovanja omogućeno je realizacijom sistema neprekidnog napajanja, backup-a podataka virtualne platforme i backup-a podataka svih virtuelnih servera.

Pregled aktuelnih aplikacija:

- šalterska aplikacija i nova šalterska (čija je implementacija u toku)
- telegrafska aplikacija za lokalni saobraćaj (završena je nova aplikacija za prijem i otpremu telegram)
- telegrafska aplikacija za međunarodni saobraćaj (UNITEL)
- T&T-aplikacija za praćenje pošiljaka u lokalnom saobraćaju
- IPS-aplikacija za praćenje pošiljaka u međunarodnom saobraćaju
- finansijske aplikacije
- aplikacija za kadrovsku evidenciju
- aplikacija za evidenciju prisustva na poslu (Time&Space)
- PKI (Javno certifikaciono tijelo)
- Vmware-softver za virtuelizaciju
- Exchange Mail server, Domain controller, File server
- Log management sistem
- web aplikacije (web-telegram, web-shop, e-adresnice, korporativni sajt i elektronska obnova certifikata)
- android aplikacije (cjenovnik, T&T i lokacije poštanskih jedinica)
- ostali softveri: BBI, GPRS praćenje vozila, arhiva, fax-server, softver za špediciju.

Bezbjednost informacija

- Na mrežnom nivou, realizovane su odgovarajuće politike, koje obezbjeđuju pristup informacijama u skladu sa sintagmom „need to know“ (pristup poslovnoj informaciji samo onom kome je potrebna),
- Zaštita mreže od virusa/spam-a, obezbijeđena je realizacijom redundantnih podsistema, kako na perimenter-u (gateway sistemi), tako i na samim radnim stanicama. Ovi sistemi su već više godina rangirani kao najbolji u svojoj grani IT-a,
- Kontrola saobraćaja u core-u mreže, kao i prema Internet-u, obezbijeđena je realizacijom firewall cluster sistema, jednog od vodećih proizvođača,
- Zaštita prenosa informacija je obezbijeđena realizacijom VPN tunela od Uprave Pošte Crne Gore, prema svim JPM, odnosno poslovnim partnerima,
- Sistem backup-a podataka virtualne platform,
- Storage sistema,
- Agregata većeg kapaciteta,
- Sistema za kontrolu ulaska u Rack salu, protivpožarni sistem, alarmni sistem i sl.

SEKTOR OPERATIVNIH CENTARA ZA OSTALE SERWISE I USLUGE

Sektor operativnih centara za ostale servise i usluge se sastoji od 4 operativna centra:

- **OC CA (Certifikaciono tijelo)**
- OC Štamparija
- OC Digitalna arhiva i
- OC za ostale servise i usluge

OC CA (Certifikaciono tijelo)

PKI (Public Key Infrastructure) sistem – PoštaCG-CA (Certifikaciono tijelo) je infrastruktura preko koje se realizuju poslovi iz domena izdavanja digitalnih certifikata. Usluge OC - Certifikaciono tijelo Pošte Crne Gore su do sada najviše korišćene u svrhu prijave finansijskih obrazaca Upravi prihoda. U zadnjih nekoliko godina, zabilježen je pozitivan trend u primjeni digitalnih certifikata kroz korišćenje različitih sistema: sistema za elektronsko podnošenje prijava i odjava boravišta – davalac servisa MUP Crne Gore, servis elektronskog potpisivanja projektne dokumentacije koje je omogućilo Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, servis Crnogorskog elektroprenosnog sistema koji je omogućio strancima da uz pomoć digitalnog certifikata učestvuju na tržištu električne energije u Crnoj Gori, servis elektronskih recepata Fonda zdravstva i sl.

U prethodnom periodu PKI sistem je pružio podršku i pomoć (testni certifikati, konsultacije i sl.) nizu institucija i kompanija koje su željele da primijene digitalni certifikat u sopstvenim informacionim sistemima (Centralna banka Crne Gore, Centralna depozitarna agencija, Opština Podgorica, Hipotekarna banka, NLB i drugi).

U toku 2020. godine uveden je i Time stamp servis koji omogućava vremensku potvrdu postojanja elektronskog dokumenta i veoma je koristan 'alat' u procesu digitalizacije.

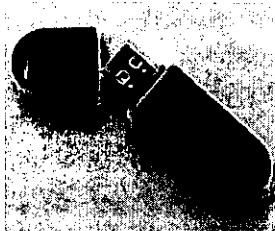
Od osnivanja Certifikacionog tijela, zaključno sa 2021. godinom, izdato je oko 40.000 digitalnih certifikata.

Važno je napomenuti da je Certifikaciono tijelo Pošte Crne Gore u skladu sa Zakonom, krajem 2020. i početkom 2021. godine uvelo dva nova tipa certifikata za fiskalizaciju, kvalifikovani certifikat za napredni elektronski pečat i kvalifikovani certifikat za napredni elektronski potpis, i na taj način participiralo u projektu fiskalizacije.

Zbog sve prisutnijih web servisa Državnih organa, a kojima se pristupa uz pomoć digitalnih certifikata, OC - Certifikaciono tijelo Pošte Crne Gore je u toku 2021. godine povećalo broj izdatih certifikata. Tako je u toku 2021. godine izrađeno 9.571 digitalnih certifikata (novih, obnova i za potrebe fiskalizacije).

Godina	Mjesec	Novih	Obnova	Ukupno
2021	1	301	333	634
	2	323	390	713
	3	369	444	813
	4	365	466	831
	5	611	952	1563
	6	994	843	1837
	7	481	328	809
	8	344	199	543
	9	262	154	416
	10	226	149	375
	11	240	348	588
	12	233	216	449
UKUPNO:		4749	4822	9571

Povećanje broja web servisa i potrebe za uslugama povjerenja uopšte, rezultiralo je pojavom konkurencije na tržištu digitalnih certifikata i ostalih elektronskih usluga. Pojava konkurencije podstiče OC - Certifikaciono tijelo, da intezivno prati dostignuća iz sfere kriptografije, kao i ponude drugih davalaca usluga povjerenja.

Kriptografski uređaj QSCD sredstvo

OC Štamparija

OC Štamparija (ranije Hibridna pošta) je jedan od segmenata Sektora operativnih centara Pošte Crne Gore, u kome su integrisane sljedeće usluge :

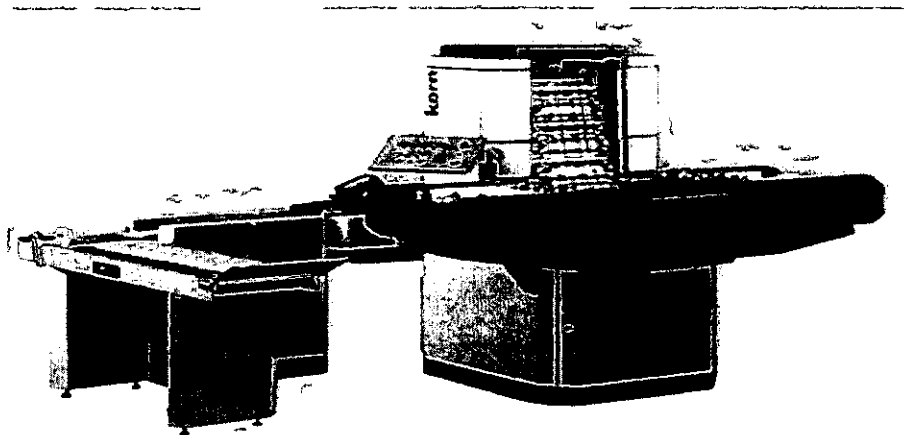
- prijem zahtjeva u elektronskoj formi koje je potrebno odštampati i uručiti na zadate adrese;
- štampa zahtijevanog materijala, njegovo pakovanje, insertovanje reklamnog materijala u odgovarajuću poštansku ambalažu, adresiranje; otprema transportno-distributivnom mrežom Pošte Crne Gore i uručenje u vidu poštanske pošiljke na adresi primaoca, naznačenoj na pošiljci.

Dakle, OC Štamparija je sistem koji omogućava masovnu varijabilnu lasersku štampu i kovertiranje podataka. Ova usluga je posebno atraktivna u ponudi Pošte Crne Gore, zbog mogućnosti kombinovanja sa dostavom pošiljaka. Obuhvata automatsko kovertiranje, digitalnu štampu varijabilnih podataka i automatsko pakovanje za pošiljke s povratnicom.

OC Štamparija je u posjedu sertifikata 27001, ISO 9001, ISO 45000, ISO 14001, dobijenih od renomirane kuće za sertifikovanje po sistemu kvaliteta DEKRA.

U toku 2020. godini pored preseljenja u novi, adekvatniji prostor, koji je znatno unaprijedio i olakšao realizaciju zadataka, OC Štamparija se modernizovao nabavkom printera velikog kapaciteta marke OCE 6180, pri čemu su dva tehnološki zastarjela printera predviđena za otpis. OC Štamparija trenutno posjeduje i 4 štampača marke OCE ukupnog kapaciteta 696.000 strana/dan.

U 2021. godini je realizovana nabavka dvije nove mašine za kovertiranje, proizvođača Pitney Bowes, pa su sada kapaciteti za kovertiranje 576.000 koverata/dan. Takođe je realizovna i nabavka dvije mašine za štampu na koverti (Blue Crest PRS7 kopiceta 70.000 pisma/dan i Pitney Bowes Adress right 300, kapaciteta 240.000 pisama/dan), od kojih jedna posjeduje skener za čitanje bar kodova i na osnovu podataka iz baze omogućava ispisivanje na koverti.

Inserting sistem švajcarskog proizvođača Kern

U cilju prilagođavanja zahtjevima tržišta, planirali smo redizajn postojećih i uvođenje novih proizvoda i usluga, stoga je u narednom periodu predviđena zamjena opreme kao i uvođene nekih novih servisa.

U toku 2021. godine, OC Štamparija je za potrebe naših velikih klijenata (Telekom Crne Gore, M-tel, Telenor, Crnogorska Komercijalna Banka, Adiko Banka, Erste banka, NLB banka, Komunalna preduzeća: Vodovod Podgorica, Vodovod Herceg Novi, Komunalno Bijelo Polje) odštampala i otpremila razne vrste pisama u sljedećim količinama:

OBIČNA POŠILJKA	PREPORUČENA POŠILJKA	PISMO S POVRATNICOM	PORESKA RJEŠENJA
4.516.780	60.099	84.997	369.273

Pored toga, OC Štamparija obavlja i poslove koji se ne evidentiraju kao prihod OC Štamparija, već se tretiraju za službene potrebe, što predstavlja još 4.139.656 kom dodatne štampe u 2021. godini.

2021	KOM
NALJEPNICE (AR, RR, BA, EE, CP, VV)	3.332.522
OBRASCI POST EXPRESS	90.000
OBRASCI TELEGRAM	120.000
OSTALO(SPISKOVI ZA ČEKOVE, POŠTANSKI GLASNIK, RAZNI MATERIJALI I OBRASCI ZA POTREBE POŠTE, ...)	232.134
ČEKOVI	365.000

Pored ekonomskog efekta, OC Štamparija obezbjeđuje optimizaciju tehnoloških procesa, tako što obezbeđuje pred-sortiranje na dostavne pošte i sortiranje na reone u okviru dostavnih pošta. Takođe vrši prijemnu fazu za preko 50% pošiljaka, što znači da znatno rasterećuje ostale tehnološke cjeline za određene poslove.

OC Digitalna arhiva

U okviru Sektora OC je, u 2022.godini, planirano uvođenje OC Digitalna arhiva, koja će Pošti omogućiti izlazak na tržište kao provajdera servisa e-arhiva za privredne subjekte i fizička lica. Period novembar - decembar 2021. godine je iskorišten za procjenu sopstvenih mogućnosti vezano za razvoj te usluge, kao i ispitivanje tržišta (koje firme pružaju tu uslugu i način rada).

Operativni centar – Digitalna (elektronska) arhiva je zamišljen kao profitni centar koji pruža usluge pravnim i fizičkim licima u domenu digitalnog/elektronskog arhiviranja, kako papirne, tako i dokumentacije u elektronskoj formi. Bili bi pioniri u Crnoj Gori što se tiče arhiviranja dokumentacije na ovaj način. Alat za ovaj način arhiviranja već posjedujemo, kroz već prisutne servise digitalnih certifikata i time stamp-a. Pored toga, inicijalno je potrebna nabavka ozbiljnog storage sistema, na kojem bi se elektronska dokumentacija arhivirala, i adekvatnog pratećeg softvera.

E-arhiva treba da se zasniva na informacionom sistemu za arhiviranje dokumentacije, koji omogućava sigurno, pouzdano i usklađeno sa zakonom elektronsko arhiviranje svih vrsta dokumenata, kako poslovne, tako i druge dokumentacije na jednom mjestu. Sistem treba da podržava arhiviranje, kako dokumenata koji su izvorno nastali u elektronskom obliku, tako i dokumenata koji su nastali na papiru i kasnije su pretvoreni (skenirani) u elektronski oblik. Autentičnost i integritet arhiviranog materijala se mora garantovati digitalnim certifikatima i vremenskim pečatom na dokumentima.

Dakle, servis treba da obezbjeđuje trajnost uskladištenih digitalnih dokumenata tokom cijelog perioda skladištenja, čuva upotrebljivost njihovog sadržaja, obezbjeđuje njihovu nepromjenljivost, čuva autentičnost ili dokazivost njihovog porijekla, štiti sačuvane digitalne dokumente od gubitka i obezbjeđuje njihovu urednost. S druge strane, servis korisnicima treba da omogući optimizovanje poslovnih procesa, trenutnu dostupnost dokumenata i veću transparentnost, tj. pristup dokumentima „jednim klikom” , smanjenje operativnih troškova, kao i uštedu za dodatni fizički prostor za skladištenje papirne dokumentacije.

Uslužno arhiviranje dokumentacije mora biti usklađeno sa ISO 9001 i ISO 15489 standardima, treba da postoji mogućnost dostave dokumenata prema zahtjevu (dostava originala kurirskom službom, dostava fax kopija, skeniranje i slanje dokumenata kroz sistem za arhiviranje ili putem e-maila), pri čemu je potrebno da sva arhivirana dokumentacija bude osigurana od pripadajućih rizika.

Trenutno je u Crnoj Gori aktuelan Predlog zakona o elektronskom dokumentu, kojim se proširuje postojeći eIDAS-ov popis usluga povjerenja uvođenjem novih kvalifikovanih usluga povjerenja, između ostalog i pružanja usluga elektronskog arhiviranja. Očekuje se da će biti usvojen sredinom 2022. godine, a podzakonski akti kojim će se dodatno normirati ova oblast donijeće se u roku od 12 mjeseci.

CALL CENTAR

Instalirani Call centar omogućava komunikaciju i servisiranje korisnika za razne namjene (servise i usluge) koje pruža Pošta Crne Gore. U ovom trenutku Call centar servisira usluge:

- Prijem telegrama na broj **126**
- Express usluge na broj **19801**
- Briga o korisniku na broj **19895**

2. PLAN RAZVOJA

Pošta je definisala svoj razvojni pravac i strateške pravce djelovanja kroz usvojenu Strategiju razvoja Pošte Crne Gore kao javnog poštanskog operatora za period 2020 – 2023. godine.

Polazeći od onoga šta smo danas, kroz sagledavanje mogućeg razvoja faktora koji će uticati na naš budući položaj, Strategijom razvoja definisana je misija Pošte:

Obezbjedenje dostupnosti, kvaliteta i održivosti univerzalne poštanske usluge i doprinosa ekonomskom razvoju zemlje

Nakon misije definisana je vizija koja jasno pokazuje pogled na budućnost Pošte, odnosno ukazuje na šta gledamo na osnovu našeg sadašnjeg i budućeg položaja na tržištu:

Efikasna, pouzdana i održiva kompanija pozicionirana kao lider na domaćem tržištu sa fokusom na visokokvalitetnim uslugama

Strategijom razvoja Pošte identifikovani su sljedeći strateški ciljevi:

- *Obezbjedenje dostupnosti i održivosti univerzalne poštanske usluge*
- *Podizanje kvaliteta, pouzdanosti i efikasnosti usluga*
- *Unapređenje postojećih i razvoj novih poštanskih usluga novim informaciono-komunikacionim tehnologijama u skladu sa potrebama korisnika (širenje poslovanja u oblasti finansijskih usluga, ekspres dostave i logistike)*
- *Jačanje zaštite krajnjih korisnika*
- *Razvoj vještina i stručnosti zaposlenih; motivacija zaposlenih*
- *Međunarodna saradnja sa drugim poštanskim upravama*
- *Jačanje marketinga i komercijalnog aspekta poslovanja (podizanje nivoa svijesti korisnika o prednosti korišćenja novih e-poštanskih usluga kroz njihovo informisanje).*

Saglasno definisanim strateškim ciljevima Pošta Crne Gore će nastojati održati tržišno učešće za standardne usluge Pošte, te istovremeno raditi na povećanju tržišnog učešća za nove, tek uvedene usluge. Strateško opredjeljenje Pošte Crne Gore u budućnosti ostaje puna integracija poštanskih, finansijskih i elektronskih servisa uz održavanje postojećeg nivoa kvaliteta i rad na njegovom kontinuiranom poboljšavanju.

Strategija razvoja Pošte Crne Gore podrazumjeva:

- *Odgovornost prema funkciji javnog servisa;*
- *Odgovornost u odnosu na ulogu Pošte u međunarodnom poštanskom saobraćaju;*
- *Stalno unapređenje kvaliteta postojećih usluga, njihovo inoviranje i uvođenje novih servisa, sa akcentom na elektronsko poslovanje i usluge;*
- *Aktivnu međunarodnu saradnju sa drugim poštanskim upravama i angažovanje u donošenju i sprovođenju odluka i programa međunarodnih poštanskih asocijacija;*
- *Podizanje kvaliteta ljudskih resursa, prvenstveno u odnosu na obrazovnu i starosnu strukturu;*
- *Profitno poslovanje kao pretpostavka održivosti i razvoja Pošte Crne Gore;*
- *Pragmatizovanje koncepta društveno odgovornog poslovanja, kao ilustracije bliskosti Pošte Crne Gore i njenog sociološkog okruženja;*

- Razvoj zasnovan na optimizovanju funkcionalno-poslovnih procedura i na realizaciji investicionih i drugih projekata;
- Kontinuitet poslovne uspješnosti, na načelu aktivnog odnosa prema tržištu i okruženju u cjelini, uz punu internu racionalnost poslovanja;
- Razvijanjem kvalitetnih i pristupačnih usluga, uticati na jačanje poštanskog tržišta u Crnoj Gori;
- U skladu sa međunarodnim i nacionalnim zakonodavstvom definisati i implementirati procedure zaštite korisnika;
- Stalne marketinške aktivnosti u uslovima liberalizovanog tržišta poštanskih usluga i pojave novih poštanskih operatera;
- U skladu sa zakonom pružati pomoć državnim organima u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma;
- Implementirati odgovarajuća softverska rješenja za troškovno računovodstvo, GDPR, kao i za adekvatno i pouzdano praćenje aktivnosti iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranje terorizma;
- Razvijati nove, komercijalne usluge koje će pratiti adekvatna marketinška kampanja;
- Definirati i realizovati brendiranje kompanije kao pouzdanog partnera na kojeg se korisnici mogu osloniti u svakom trenutku.

Kako bi udovoljila zahtjevima korisnika, Pošta Crne Gore treba da proširi svoja interesovanja, kako obezbjeđivanjem osnovnih poštanskih usluga, tako i putem novih usluga osmišljenih za ispunjavanje potreba krajnjih korisnika, posebno u domenu elektronskih usluga, hibridne pošte, kao i logističkih usluga, koje su u korelaciji sa poštanskim uslugama ili predstavljaju njihovo unapređenje.

Kadrovska politika biće usmjerena na obezbjeđenje neophodnih kadrovskih kapaciteta i uvažavanje profesionalnih vještina i kompetencija.

Tokom 2022. godine nastaviće se valorizacija viška poslovnih prostora modelom davanja u zakup uz prethodnu saglasnost osnivača, nastavak realizacije projekta Prilagodjavanje objekata invalidnim licima, kontinuirana adaptacija i rekonstrukcija objekata Pošte Crne Gore AD Podgorica. U prvom nivou prioriteta planirana je adaptacija i enterijersko opremanje Centra Pošta Herceg Novi, adaptacija i enterijersko opremanje Centra Pošta Budva, adaptacija Pošte Cetinje, sanacija fasade Upravne zgrade u Podgorici, adaptacija i enterijersko opremanje Poštanskog logističkog centra, izvođenje radova na sistemu grijanja i hlađenja u Upravnoj zgradi u Podgorici/druga faza.

U skladu sa zahtjevima tražnje, preferencijama korisnika, regulatornim okvirom, kao i investicionim potencijalom Pošta Crne Gore tokom narednog perioda vršiće određena prilagođavanja u strukturi uslužnog asortimana i to kroz razvoj elektronskih usluga, tako da će neophodne aktivnosti biti usmjerene kako na inoviranje postojećih usluga, tako i na plasman novih servisa.

Planira se nastavak aktivnosti na razvoju elektronskih servisa (digitalni sertifikati za fiskalizaciju, servis vremenskog pečata, elektronsko ER pismo). Jedino prihvatanje digitalne komunikacije i mogućnosti koje ona pruža mogu dovesti do daljeg razvoja pismonosnih usluga, prilagođavajući ih novoj formi kakvu zahtijeva savremeno društvo. Unapređenje poslovnih aktivnosti i procesa uvodjenjem već razvijenih **elektronskih servisa u poslovne tokove Pošte Crne Gore, na način što će se zaposlenima na specifičnim radnim mjestima omogućiti korišćenje digitalnih sertifikata, ER pisma, Time stampa - vremenskog pečata i sl.** To će biti i posredan način učestvovanja u marketing aktivnostima za elektronske servise.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

U 2022. godini, u saradnji sa Vladom Crne Gore i Glavnim gradom sprovede se aktivnosti na obezbjeđivanju građevinskog zemljišta za izgradnju novog poslovno logističkog centra u Podgorici. Potreba izgradnje novog Poslovno logističkog centra (PLC) je strategijski odgovor Pošte Crne Gore novim zahtjevima tržišta za kvalitetnijim uslugama i konkurentnijim i profitabilnijim nastupom preduzeća na slobodnom tržištu poštanskih i logističkih usluga.

Segment logističkih usluga ima značajan trend rasta i veliki potencijal u Crnoj Gori. Novi zahtjevi tržišta postavljaju nove izazove na koje je Pošta Crne Gore spremna odgovoriti izgradnjom novog PLC-a. Globalizacija je dovela do otvaranja globalnog tržišta proizvoda i usluga. To je postaklo i razvoj savremenih logističkih mreža i usluga. Veliki broj kompanija, posebno trgovačkih preduzeća koja se bave proizvodnjom robe, ima potrebu za uspostavljenjem partnerskih odnosa sa provajderima logističkih usluga, koje podrazumijeva usluge prevoza robe, skladištenja, distribucije i dopunskih logističkih usluga.

E-trgovina je jedan od najznačajnijih generatora poštanskih pošiljaka i zbog toga razvoj logističke podrške za ovu vrstu djelatnosti predstavlja strateški interes Pošte Crne Gore.

Izgradnjom novog, tehnološki i funkcionalno opremljenog PLC-a, Pošta Crne Gore bi realizovala najveći logistički centar na prostoru Crne Gore, koji bi imao odgovarajuće saobraćajno-tehnološke i informaciono-komunikacione funkcije na međunarodnom, državnom i lokalnom nivou.

Ključne aktivnosti u oblasti razvoja i unapređenja logističkih usluga treba usmjeriti ka izgradnji novog automatizovanog poslovno logističkog centra, podizanju nivoa transportnih kapaciteta kroz nabavku adekvatnih vozila, informatizaciji i aplikativnoj podršci uslugama prevoza robe i daljem razvoju integrisanih servisa i procesa.

Tokom 2022. godine planiran je razvoj ERP Sistema. ERP (Enterprise Resource Planning) je poslovno rješenje koje kompaniji omogućava centralizovano upravljanje poslovnim transakcijama i kontrolu finansijskih rezultata u realnom vremenu. Jedan od osnovnih zadataka ERP sistema je sve organizacione cjeline usmjeriti ka ispunjenju kompanijskih ciljeva, uz kontrolisanu i optimalnu upotrebu raspoloživih resursa s ciljem ostvarenja maksimalne produktivnosti. ERP sistem u svojoj suštini objedinjuje nabavku, magacin, prodaju, finansije, računovodstvo, zaposlene, osnovna sredstva, proizvodnju, projekte, servis, održavanje i mnoge druge poslovne funkcije. On upravlja budžetom na svim nivoima organizacije i vrši kontrolu istog u realnom vremenu. Svojom centralnom arhitekturom i namjenom ERP eliminiše dupli unos podataka, a uz integrirana ograničenja, kontrole i automatike skraćuje vrijeme potrebno za obradu istih. Ovaj sistem omogućava trajnu raspoloživost informacija za donošenje adekvatnih odluka i pozicioniranje na tržištu lidera. Pouzdanost, stabilnost, konzistentnost i dokazivost poslovnih podataka uz optimalnu upotrebu svih resursa i olakšanu komunikaciju zaposlenih su prioriteta ERP sistema.

Planiran je i razvoj DMS-sistema. DMS (Document Management Sistem) je poslovno rješenje za elektronsko skladištenje, upravljanje dokumentacijom i svim poslovnim procesima vezanim uz obradu i odobravanje iste. Implementacija ovog sistema označava digitalnu transformaciju iz papirnog u bezpapirno poslovanje. DMS sistem čini dokumentaciju dostupnu svima, u svakom trenutku, a u skladu sa podešenim pravima pristupa. Prati životni ciklus svakog dokumenta, a u skladu sa njegovom vrstom i odobrenjima odgovornih lica u kompaniji. Dokumente čini bezbjednima, čak i u slučaju nesreća, više sile i havarije.

I u narednoj godini planira se razvoj mobilnih i web aplikacija. Tržište mobilnih aplikacija je danas veoma intenzivno i u stalnom je porastu. Naši klijenti već uveliko koriste mobilne i tablet uređaje (Android, iPhone, iPad) i pravo je vrijeme za razvoj novih tehnologija kako biste se osigurali da su naši kupci uvijek

u mogućnosti da dobiju informacije o našoj kompaniji, proizvodima i uslugama, bez obzira sa kog uređaja pristupaju, bez obzira da li su kod kuće, na poslu, na plaži ili negde na putu.

Razmotriće se mogućnost uvođenja servisa MobileID (korišćenje digitalnih certifikata na mobilnim telefonima) za naredni period, jer bi to iziskivalo promjenu kompletnog pristupa i tehnologije. Elektronski potpisi na telefonu – su jedna od uobičajenih implementacija Mobile ID. Često je nazvan i implementacija na strani klijenta. Ovaj pristup podrazumjeva korišćenje posebne SIM kartice, na kojoj se skladište podaci neophodni za kreiranje potpisa, dok se mobilni telefon koristi za unos PIN-a koji omogućava da se sprovede proces potvrde identiteta korisnika ili kreiranja potpisa. SIM kartica u ovom slučaju ima istu funkciju kao mikročip na ličnoj karti, dok mobilni telefon deluje kao čitač pametnih kartica – time što očitava podatke sa SIM kartice.

Kako bi ispratila sopstvene potrebe, zahtjeve tržišta i trendove, Pošta Crne Gore je planirala uvođenje servisa E-arhiva, kojim bi prvenstveno zadovoljila svoje potrebe, kao stvaraoca arhivske građe, a nakon toga bi omogućila izlazak na tržište, kao provajdera servisa e-arhiva, za ostale privredne subjekte i fizička lica. E-arhiva se zasniva na informacionom sistemu za arhiviranje dokumentacije i omogućava sigurno, pouzdano i usklađeno sa Zakonom elektronsko arhiviranje svih vrsta dokumenata, kako poslovne, tako i druge dokumentacije na jednom mjestu. U sistemu se mogu arhivirati, kako dokumenti koji su izvorno nastali u elektronskom obliku, tako i dokumenti koji su nastali na papiru i kasnije su pretvoreni (skenirani) u elektronski oblik. Autentičnost i integritet arhiviranog materijala se garantuje digitalnim sertifikatima i vremenskim pečatom na dokumentima. Ovaj servis treba da omogući optimizovanje poslovnih procesa, trenutnu dostupnost dokumenata i veću transparentnost, tj. pristup dokumentima „jednim klikom“. Tu je i smanjenje operativnih troškova, kao i ušteda za dodatni fizički prostor za skladištenje papirne dokumentacije.

Tokom 2022. godine planira se zaokruživanje GPS projekta i valorizacija istog. Sve poštare snabdijeti GPS uređajima i obezbijediti softversku nadogradnju istih sa ciljem ostvarenja sljedećih benefita:

- povećanje bezbjednosti poštara na terenu;
- implementacija sistema kontrole rada poštara u cilju povećanje kvaliteta dostave;
- stvaranje uslova za neophodnu teritorijalnu reorganizaciju dostavnih pošta;
- postizanje pouzdanijeg i kvalitetnijeg rješavanja reklamacija korisnika usluga;
- racionalizacija trošenja radnog vremena poštara i svih resursa u njihovom radu.

Izrada kvalitetnog CRM software-a bi bila neophodna, a i opravdana obzirom na broj usluga koje Pošta Crne Gore pruža, broj trenutnih i potencijalnih klijenata, kao i broj zaposlenih koji bi ga koristili. Pored Službe prodaje i marketinga koristila bi ga i korisnička podrška – Call centar, a imali bi pristup svi angažovani na rješavanju reklamacija kako bi korisnička podrška mogla da ih obavijesti o problemu kroz dodjeljivanje zadatka. Dodjeljivanje zadataka će pozitivno djelovati na ažurnije rješavanje reklamacija. CRM sa alatima koje treba da ima će na strani prodaje omogućiti praćenje svake komunikacije sa klijentima, postojećim ili potencijalnim, što će uticati na postizanje boljih prodajnih rezultata, koji bi bili jednostavno mjerljivi.

Posebna pažnja u narednoj godini biće posvećena marketingu. Cilj je stvaranje imidža Pošte Crne Gore kao moderne kompanije sa tradicionalnim vrijednostima, ali koja prati trendove u svim oblastima svog djelovanja. Modernizacija Pošte je započela, ali je treba nastaviti. U ovome bi pomogla realizacija sljedećih

projekata, koji bi imali višestruku korist za Poštu, za građane i društvo u cjelini. Pored uštede koju bi dugoročno donijeli Pošti, doprinijeli bi razvoju usluga, konkretno Pismo i Paket.

1. Prvi i najmanji korak ka nastavku modernizacije Pošte Crne Gore bi moglo biti primjena uređaja za izdavanje rednih brojeva, za početak u Poštama koje se nalaze u tržnim centrima i imaju veći promet.
2. Paketomati: U saradnji sa glavnim gradom (obezbjeđenje lokacije), benzinskom pumpom ili nekim shopping centrima (pokrivenim kamerama) bi trebali uvesti u upotrebu paketomata za dostavu pošiljaka. Postavljanjem paketomata na nekoliko frekventnih lokacija, za početak tri, pojednostaviće se proces dostave, a putem pratećeg software-a i automatizovati komunikaciju sa korisnicima. Na drugoj strani korisnicima bi omogućili da bolje planiraju svoje vrijeme i preuzmu paket onda kada njima odgovara. Ljubitelji online kupovine preferiraju automatizovane procese koji isključuju komunikaciju i kontakt sa dostavljačem, zato će uz ovo biti potrebno razviti odgovarajuću aplikaciju. U trenutnoj situaciji, kupci su unaprijed svjesni da neće znati kada će doći dostavljač, ne mogu isplanirati svoje vrijeme, potrebno je da se više puta čuju sa dostavljačem, a sve to zajedno ih odbije i od online kupovine. Uvođenje paketomata je "win win win" situacija za pošiljaoca, Poštu i korisnika.

- Benefiti za e-commerce platforme su rast broja online narudžbina.
- Benefiti za Poštu su veći obim isporuka za kraće vrijeme, uz manji angažman poštara i dostavljača. Manje vožnje – manje potrošnje goriva, manje emisija štetnih gasova..
- Za korisnika pojednostavljenje preuzimanja pošiljki iz boxova dostupnih 24/7.

Kompanije koje se bave sa last mile delivery, kao i Pošte u velikom broju zemalja, postavljaju paketomate kao dodatak svojoj infrastrukturi kako bi bili atraktivniji za saradnju sa velikim e-commerce platformama tipa Amazon, eBay i sl. Dodavanje paketomata na poštansku infrastrukturu će biti ispraćeno kvalitetno osmišljenom marketinškom kampanjom. Akcenat će biti da se krenulo raditi na sveukupnoj modernizaciji Pošte. Kreiranje imidža Pošte kao organizacije koja prati svjetske trendove u svim oblastima. Ovakve inovacije utiču na veću zainteresovanost za saradnju sa nama od strane potencijalnih partnera.

3. Električna vozila: U budućem periodu nabavljati mopede, ali i manja dostavna vozila, isključivo na električni pogon.
4. Solarni paneli: U saradnji sa EPCG i kroz njihov program Solari 500, na zgradi PLC-a, a i gdje god je moguće, postaviti solarne panele.

U marketingu moramo ispratiti trendove pa će fokus biti na digitalnom marketingu, jer sljedeći načini komunikacije ka korisnicima daju najbolje rezultate:

- Napraviti bolju web stranicu (postojeca je u word pressu) i optimizovati za otvaranje na mobilnim uređajima.
- SEO – Search Engine Optimisation
- Inbound marketing – povezuje nas sa onima koji pretražuju neku od naših usluga i pojavljujemo se kao rješenje za njihove problem.
- Društvene mreže – Pored prisutnosti na društvenim mrežama, aktivirati postojeći LinkedIn profil.
- Influenseri – na nekonvencionalan način se obraćaju javnosti
- Ambasadori – Ljudi koji prate određenu oblast i na tu temu imaju ogroman broj pratilaca.

Na osnovu analize prometa svakog pojedinačnog post shopa napraviti novi izbor artikala i dobro ih pozicionirati u samom Post shopu. Dodati pos terminal na kome bi proizvodi iz Post shopa, kao i naše usluge, mogle biti plaćene karticom izdatom od strane bilo koje banke, a bez uzrokovanja dodatnih troškova za kupca. Ovi pos terminali ne bi mogli da se koriste za slanje novca na bilo koji drugi račun osim poštinosnog.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Pošta Crne Gore će i u narednoj godini sprovoditi društveno odgovorne prakse podjednako u svim oblastima rada, čime će doprinijeti stvaranju boljeg radnog i životnog okruženja i ukupnog privrednog ambijenta s obzirom na svoju lidersku poziciju.

Društveno odgovorno poslovna praksa prisutna je u svim segmentima poslovanja: obezbjeđivanju održivosti i kvaliteta univerzalne poštanske usluge kao usluge od javnog interesa, odgovoran odnos prema zaposlenima, poštovanju ekoloških i standarda iz oblasti bezbjednosti, publikovanju poštanskih maraka koje, prema izboru tema, promovisu Crnu Goru i sl.

2.1. SWOT analiza

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">▪ Kapaciteti:<ul style="list-style-type: none">-Razvijena mreža Pošte i otvoren pristup poštanskoj mreži,-Informacioni sistem,-Vozni park,-Ljudski resursi,-Hibridna pošta,-CA i RA.▪ Iskustvo i tradicija▪ Korporativni imidž▪ Traženje e-trgovine▪ Promocija usluga i servisa	<ul style="list-style-type: none">▪ Skupo održavanje▪ Spora i komplikovana nadogradnja tehnološkog IS, zastarjela tehnika▪ Brza amortizacija vozila▪ Potreba za jačanjem svijesti zaposlenih prema Kompaniji▪ Potreba stalne nadogradnje kapaciteta▪ Spori povrat investicija▪ Neadekvatna i nedovoljna edukacija▪ Slaba motivisanost zaposlenih da prikupljaju informacije i primjenjuju tehnologije▪ Transportno-distributivna mreža ne prati u dovoljnoj mjeri demografske promjene u Crnoj Gori
MOGUĆNOSTI	OPASNOSTI
<ul style="list-style-type: none">▪ Efikasna naplata potraživanja▪ Razvoj novih servisa i usluga iz domena elektronskog poslovanja	<ul style="list-style-type: none">▪ Optimizacija poslovanja poslovnih subjekata kroz smanjenje tražnje za klasičnim poštanskim uslugama

3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Pošta Crne Gore društveno odgovorne prakse sprovodi podjednako u svim oblastima rada, čime doprinosi stvaranju boljeg radnog i životnog okruženja i ukupnog privrednog ambijenta s obzirom na svoju lidersku poziciju.

Opredjeljenje da se principi društveno odgovornog poslovanja poštuju u svim segmentima i na svim nivoima u skladu je sa Programom rada i razvoja Pošte.

Društveno odgovorno poslovna praksa prisutna je u svim segmentima poslovanja: obezbjeđivanju održivosti i kvaliteta univerzalne poštanske usluge kao usluge od javnog interesa, odgovoran odnos prema zaposlenima, poštovanju ekoloških i standarda iz oblasti bezbjednosti, publikovanju poštanskih maraka koje, prema izboru tema, promovišu Crnu Goru i sl.

Usluga od javnog interesa

Pošta Crne Gore, kao nacionalni poštanski operator i punopravni član svjetske poštanske mreže, ima značajnu ulogu obezbjeđivanja brze i pouzdane komunikacije među pojedincima i institucijama u zemlji i inostranstvu. Razgranata mreža sa 157 pošta, osnovni je preduslov za pružanje široko dostupnih i cjenovno pristupačnih usluga. Usluge Pošte kreirane su prema potrebama korisnika, međunarodnim standardima poštanskog saobraćaja i standardu kvaliteta.

Odgovoran odnos prema zaposlenima

Pošta važi za pouzdanog poslovnog partnera i instituciju od povjerenja, na usluzi građanima i državi, što ostvaruje zahvaljujući posvećenosti i znanju svih zaposlenih. Zaposleni u Pošti Crne Gore ostvaruju Zakonom predviđena radna prava. Redovno izmirivanje zarada, isplaćivanje stimulativnog dijela zarade, finansijske pomoći koje dodjeljuje Sindikat, obezbjeđivanje banjskih liječenja, dodjela jubilarnih nagrada, stručni razvoj i usavršavanje kadrova kroz organizaciju internih i eksternih obuka i seminara značajno doprinose našem cilju – stvaranju zadovoljnog, sigurnog i motivisanog zaposlenog. Takođe, briga o zaposlenima ogleda se u unapređenju uslova rada, zaštiti zdravlja i bezbjednosti na radu.

Zaštita životne sredine

U slučajevima nabavke novih vozila i mopeda Pošta Crne Gore poštuje ekološke standarde. Nabavke vozila koja koristi Pošta Crne Gore realizovane su u skladu sa EURO 6.2 standardom.

Prikupljanje neupotrebljivog kancelarijskog papira i elektronskog otpada realizuje se prema Sporazumu koji je potpisan sa NVO "Zeleno srce – Green heart".

Publikovanje poštanskih maraka

Organizovanje pažljivog i stručnog odabira tema koje bivaju publikovane na poštanskim markama je jedan od važnih segmenata društveno odgovornog poslovanja Pošte Crne Gore. Brižljivim odabirom tema

nastoji se prenijeti prava informacija o našoj istoriji, kulturi, važnim društvenim trenucima, prirodnim ljepotama, privredi, sportu, flori, fauni.

Ostale aktivnosti društveno odgovornog poslovanja

Društveno odgovorni segment poslovanja se u najvećem dijelu odnosio na poštovanje mjera u sprječavanju širenja kovida-19. I pored vrlo komplikovane zdravstvene situacije i rizika kojim su zaposleni bili izloženi, smatramo da su pojedinačno pokazali društveno odgovornu svijest i odnos prema zajednici. U II kvartalu su za sve zaposlene odštampane maske sa logotipom Pošte Crne Gore. Naši šalterski službenici, poštari i dostavljači su obavezni da nose ove maske. Korporativne i jedinstvene maske doprinijele su Poštinom imidžu.

Takmičenje za najljepše pismo i organizacija svečanosti povodom Svjetskog dana pošte, na kojoj su dodijeljene nagrade najuspješnijim autorima ovog literarnog konkursa, jedan je od najvažnijih projekata iz segmenta društveno odgovornog poslovanja koji Pošta godinama organizuje.

Organizovano je nekoliko posjeta mališana našim poslovnica, kao i posjeta poštara Eko vrtiću "Bambino". Druženje mališana sa zaposlenima u Pošti Crne Gore je samo segment aktivnosti i projekata koje Pošta, kao društveno odgovorna kompanija, realizuje za najmlađu populaciju.

Odbor direktora je uputio donaciju za liječenje braći Novićević, preko fondacije Budi human, čime je uspostavljena praksa ove vrste donacija organizacijama koje pomažu u liječenju djece.

Interno, Pošta Crne Gore organizovala je akciju doniranja kolegi iz RCP Nikšić postavljajući flajere i donatorske kutije u 50 poslovnica na cijeloj teritoriji Crne Gore. Takođe, sindikat je upoznao sve naše zaposlene o svrsi donacije.

Uspostavljanjem Dana otvorenih vrata, Kabinet Izvršnog direktora je značajno doprinio kvalitetu interne komunikacije. Komunikacija između menadžmenta i zaposlenih sa svih nivoa poslovnog procesa omogućila je čelnim ljudima Kompanije korisne uvide iz kojih su kreirana rješenja za poboljšanje.

Zapošljavanjem Melise Beriše Pošta Crne Gore pokazala je još jednom svoje društveno odgovorno opredjeljenje.

3.1. Filatelija

Izdanja prigodnih poštanskih maraka za 2021. godinu

1. Umjetnost u Crnoj Gori kroz vjekove 2021.- Svetlana Kana Radević, Živko Nikolić

Autor: Romana Pehar, Adela Zejnilović
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 2
 Dimenzije: 35.00 x 29.00 mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,70 EUR
 Tiraž: 80 000 serija
 FDC: 2

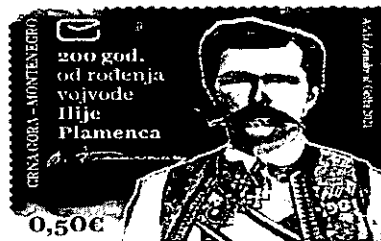
2. Dan Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 35.00 x 29.00 mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,30 EUR
 Tiraž: 5 000 serija
 FDC:1

3. Fauna Vidra (Lutra lutra)

Autor: Romana Pehar
 Štampa: "Golbi" - Podgorica
 Papir: Fedrigoni
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 31.00x43.00 mm
 Šalt. tabak: 8+1
 Nominala: 0,95 EUR
 Tiraž: 30 000 serija
 FDC:1

4. 200 god.od rođenja vojvode Ilije Plamenca

Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Golbi" – Podgorica
 Papir: Fedrigoni
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00 x 35.00 mm
 Šalt. tabak: 20 maraka
 Nominala: 0.50 €
 Tiraž: 30 000
 FDC: 1

5. Evropa - Ugroženi divlji svijet u zemlji Tivatska solila

Autor: Romana Pehar
 Štampa: "Golbi" – Podgorica
 Papir: Fedrigoni
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 31.00 x 43.00 mm
 Šalt. tabak: 8+1 maraka
 Nominala: 0.95 €
 Tiraž: 40 000
 FDC: 1

6. Zaštita prirode - Trnovačko jezero

Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Golbi" – Podgorica
 Papir: Fedrigoni
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00 x 35.00 mm
 Šalt. tabak: 20 maraka
 Nominala: 0.30 €
 Tiraž: 40 000
 FDC: 1

7. Sport - XXXII Olimpijske igre Tokio 2021

Autor: Nikoleta Ćorović
 Štampa: "Golbi" – Podgorica
 Papir: Fedrigoni
 Župčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 43.00 x 31.00 mm
 Šalt. tabak: 8+1 maraka
 Nominala: 1.00 €
 Tiraž: 40 000
 FDC: 1

8. Turizam Stari grad Budva

Autor: Romana Pehar
 Štampa: "Golbi" – Podgorica
 Papir: Fedrigoni
 Župčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00 x 35.00 mm
 Šalt. tabak: 5+1 maraka
 Nominala: 0.40 €
 Tiraž: 30 000
 FDC: 1

9. Euromed Postal Mediteranski ručno rađeni nakit - Minduše iz antičke Budve

Autor: Romana Pehar
 Štampa: "Golbi" – Podgorica
 Papir: Fedrigoni Arcoset
 Župčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 43X31 mm
 Šalt. tabak: 8+1 maraka
 Nominala: 0.95 €
 Tiraž: 30 000
 FDC: 1

10. Radost Evrope

Autor: Rade Stijović
 Štampa: "Golbi" – Podgorica
 Papir: Muflep
 Župčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00 x 35.00 mm
 Šalt. tabak: 20 maraka
 Nominala: 0,50 €
 Tiraž: 30 000
 FDC: 1

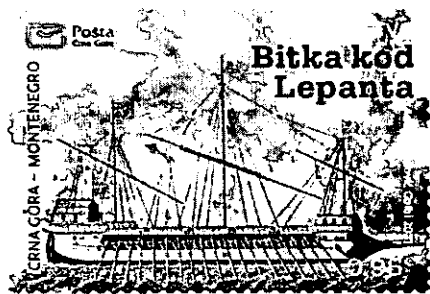
11. 50 god. Crnogorske akademije nauka i umjetnosti

Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Blicdruk" – Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Župčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00 x 35.00 mm
 Šalt. tabak: 20 maraka
 Nominala: 0.50 €
 Tiraž: 10 000
 FDC: 1

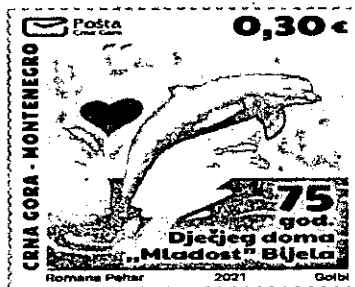
12. Istorijsko naslijeđe

Autor: Aleksandra Drecun
 Štampa: "Golbi" - Podgorica
 Papir: Muflep
 Župčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 2
 Dimenzije: 35,00x29,00mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,70 EUR
 Tiraž: 80 000 serija
 FDC: 2

13. Pomorstvo – Bitka kod Lepanta

Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Golbi" - Podgorica
 Papir: Muflep
 Župčanje: 13 1/4
 Broj maraka:1
 Dimenzije:43x31mm
 Šalt. tabak:8+1
 Nominala:0,95EUR
 Tiraž:30 000
 FDC:1

14. 75 god. Dječijeg doma „Mladost“ Bijela

Autor: Romana Pehar
 Štampa: "Golbi" - Podgorica
 Papir: Muflep
 Župčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29X35mm
 Šalt. tabak:20
 Nominala: 0,30EUR
 Tiraž: 40 000
 FDC:1

15. Dan marke – Pero Šoć

Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Golbi" - Podgorica
 Papir: Muflep
 Župčanje:13 1/4
 Broj maraka:1
 Dimenzije: 29X35mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,50EUR
 Tiraž:30 000
 FDC:1

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

4. LJUDSKI RESURSI

Na dan 31.12.2021. godine ukupan broj zaposlenih u Pošti Crne Gore iznosio je **1019** (na dan 31.12.2020. godine iznosio je 997). Prema vrsti radnog odnosa u Pošti je zaposleno **911** radnika na neodređeno vrijeme (na dan 31.12.2020. godine na neodređeno vrijeme bilo je 910 radnika) i **108** na određeno vrijeme posredstvom agencija za zapošljavanje (na dan 31.12.2020. godine na određeno vrijeme posredstvom agencija za zapošljavanje bilo je 87 radnika). Prosječan broj zaposlenih u 2021. godini je **1015** radnika (911 radnika na neodređeno vrijeme i 104 radnik na određeno vrijeme).

Tabela br.1. - Ukupan broj zaposlenih u Pošti Crne Gore po organizacionim jedinicama na dan 31.12.2021. godine sa uporednim podacima na dan 31.12.2020. godine

Organizacioni dio	31.12.2020.			31.12.2021.		
	Ukupno (1+2)	Na neodređeno vrijeme (1)	Preko agencija (2)	Ukupno (1+2)	Na neodređeno vrijeme (1)	Preko agencija (2)
RCP Bar	86	77	9	85	77	8
RCP Budva	83	79	4	94	79	15
RCP Herceg Novi	70	62	8	74	64	10
RCP Nikšić	102	96	6	103	92	11
RCP Berane	68	61	7	71	63	8
RCP Bijelo Polje	58	55	3	59	54	5
RCP Podgorica	302	271	31	291	256	35
Direkcija	140	131	9	183	171	12
PLC	88	78	10	59	55	4
UKUPNO	997	910	87	1019	911	108

Tabela br. 2. – Ukupan broj zaposlenih u Pošti Crne Gore po raznim osnovama na dan 31.12.2021. godine

Organizacioni dio	Ukupno (1+2)	Na neodređeno vrijeme (1)	Preko agencija (2)	Na upražnjena radna mjesta (2.1.)	Zamjena za bolovanja (2.2.)	Zamjena za godišnje odmore (2.3.)	Usljed većeg obima posla (2.4.)
RCP Bar	85	77	8	1	3	0	4
RCP Budva	94	79	15	1	7	0	7
RCP Herceg Novi	74	64	10	0	3	1	6
RCP Nikšić	103	92	11	0	5	1	5
RCP Berane	71	63	8	0	4	0	4
RCP Bijelo Polje	59	54	5	1	2	0	2
RCP Podgorica	291	256	35	3	20	4	7
Direkcija	140	131	9	0	0	0	0
PLC	59	55	4	2	2	0	0
UKUPNO	1019	911	108	14	47	7	40

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Tabela br. 3. – Kvalifikaciona struktura zaposlenih u Pošti Crne Gore na dan 31.12.2021. godine

Organizacioni dio	Broj zaposlenih prema školskoj spremi							UKUPNO
	II	III	IV1	IV2	V	VI	VII1	
RCP Bar	2	11	65	0	0	6	1	85
RCP Budva	4	12	70	0	1	5	2	94
RCP Herceg Novi	2	8	58	0	1	2	3	74
RCP Nikšić	3	20	70	0	0	6	4	103
RCP Berane	3	6	54	0	0	5	3	71
RCP Bijelo Polje	0	15	37	0	0	5	2	59
RCP Podgorica	6	30	231	0	4	7	13	291
Direkcija	3	9	61	0	1	11	98	183
PLC	4	4	47	0	0	3	1	59
UKUPNO	27	115	693	0	7	50	127	1019

Tabela br. 4. – Starosna i polna struktura zaposlenih u Pošti Crne Gore na dan 31.12.2021. godine

Organizacioni dio	Broj zaposlenih prema starosti					UKUPNO
	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 67	
RCP Bar	6	18	15	18	28	85
RCP Budva	4	19	26	26	19	94
RCP Herceg Novi	1	11	16	24	22	74
RCP Nikšić	4	11	26	28	34	103
RCP Berane	3	8	15	14	31	71
RCP Bijelo Polje	2	10	4	11	32	59
RCP Podgorica	17	67	59	77	71	291
Direkcija	7	42	55	47	32	183
PLC	0	15	9	16	19	59
UKUPNO	44	201	225	261	288	1019

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Tabela br. 5. – Struktura zaposlenih po dužini radnog staža u Pošti Crne Gore na dan 31.12.2021. godine

<i>Organizacioni dio</i>	Broj zaposlenih po dužini radnog staža				UKUPNO
	0 - 10	11 - 20	21 - 30	31 - 40	
RCP Bar	24	20	15	26	85
RCP Budva	27	31	20	16	94
RCP Herceg Novi	16	19	22	17	74
RCP Nikšić	26	24	23	30	103
RCP Berane	18	13	15	25	71
RCP Bijelo Polje	14	3	17	25	59
RCP Podgorica	103	64	70	54	291
Direkcija	62	53	45	23	183
PLC	16	9	18	16	59
UKUPNO	306	236	245	232	1019

Tabela br. 6. – Struktura zaposlenih po polu u Pošti Crne Gore na dan 31.12.2021. godine

<i>Organizacioni dio</i>	Muški pol	Ženski pol	UKUPNO
RCP Bar	45	40	85
RCP Budva	38	56	94
RCP Herceg Novi	39	35	74
RCP Nikšić	58	45	103
RCP Berane	43	28	71
RCP Bijelo Polje	34	25	59
RCP Podgorica	140	151	291
Direkcija	81	102	183
PLC	35	24	59
UKUPNO	513	506	1019

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Tabela br. 7. – Pregled poštara i dostavljača po Regionalnim centrima

Regionalni centar	Poštari	Dostavljači	UKUPNO:
RCP Bar	28	3	31
RCP Budva	28	4	32
RCP Herceg Novi	25	3	28
RCP Nikšić	36	4	40
RCP Berane	22	3	25
RCP Bijelo Polje	19	2	21
RCP Podgorica	81	23	104
UKUPNO:	239	42	281

Tabela br. 8. – Bolovanja u periodu januar – decembar 2021. Godine

2021. godina (1-12 mjeseca)	Bolovanje u trajanju			Ukupno	Osnov bolovanja			
	do 30 dana	do 60 dana	preko 60 dana		trudničko	povrede	bolesti	ostalo
Broj radnika*	192	75	125	392	25	0	367	0
Broj dana**	3.009	3.267	18.567	24.843	3.520	0	21.323	0

* Broj radnika koji su koristili bolovanje u zavisnosti od trajanja bolovanja

** Broj dana koliko su koristili bolovanje u zavisnosti od kategorije bolovanja

Tokom 2021. godine u penziju je otišlo 8 radnika, dok je sporazuma o prestanku radnog odnosa bilo 44.

5. REALIZACIJA CILJEVA PLANIRANIH POSLOVNIM PLANOM ZA 2021. GODINU

5.1. Rad Odbora direktora

Odbor direktora Pošte Crne Gore je, u skladu sa svojom zakonskom i statutarnom pozicijom, upravljao i rukovodio Poštom u 2021. godini na način koji je rezultirao pozitivnim poslovnim rezultatom.

Svi akti iz oblasti rada i poslovanja, poštanske tehnologije i javnih nabavki su planirani, pripremani i usvajani blagovremeno, kontrolisana njihova realizacija, te u skladu sa potrebama vršene odgovarajuće korekcije koje su dovele do efikasnog funkcionisanja sistema u kontinuitetu.

Tokom 2021. godine Odbor direktora je održao 32 sjednice. Usvojeno je ukupno 177 akata, od čega je 91 odluka i 86 zaključaka. Najznačajnije su:

- Odluka o izdavanju izdanja prigodne poštanske marke za posebne prilike pod nazivom „Dan Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost“
- Odluka o usvajanju Pravilnika o izmjenama Pravilnika organizaciji i sistematizaciji Pošte Crne Gore AD Podgorica br. 00010-13193 od 21.08.2020. godine
- Odluka o davanju ovlaštenja upravicima Regionalnih centara pošta Pošte Crne Gore AD Podgorica da organizuju, zastupaju i staraju se o zakonitosti rada u poslovima koji se odnose na trgovinu u poštama-post shop
- Odluka o izdavanju izdanja prigodne poštanske marke za posebne prilike pod nazivom „50 god. Crnogorske akademije nauka i umjetnosti“
- Odluka o izboru motiva i načina likovnog rješenja prigodnog izdanja poštanske marke za posebne prilike pod nazivom „50 god. Crnogorske akademije nauka i umjetnosti“
- Odluka o finansiranju radova izolacije na zajedničkim prostorijama Pošte Crne Gore u Ulici slobode broj 5 u Podgorici i Skupštine stanara u Ulici slobode broj 5
- Odluka o valorizaciji poslovnih prostora modelom zakupa
- Odluka o izboru predsjednika Odbora direktora jednočlanog akcionarskog društva Pošta Crne Gore Podgorica
- Odluka o razrješenju Izvršnog direktora Božidara Vuksanovića
- Odluka o imenovanju VD Izvršnog direktora Dragana Tufegdžića
- Z a k l j u č a k : Odbor direktora preporučuje Izvršnom direktoru da utvrdi odgovornost zaposlenih, po hijerarhiji, u Direktoratu za poštansko poslovanje i platni promet, koji su odgovorni za propust zbog kašnjenja dostavljanja predloga Odluke o utvrđivanju vrijednosti specijalnih prava vučenja SDR, Odboru direktora na usvajanje, čime je pričinjena materijalna šteta Pošti Crne Gore.
- Z a k l j u č a k : Nalaže se stručnoj službi da preduzme aktivnosti radi objave javnog konkursa za izbor Izvršnog direktora Pošte Crne Gore, saglasno roku propisanom odredbama Zakona o privrednim društvima. Saglasno Zaključku Odbora direktora sa 5.sjednice, sprovedene su procedure za poništenje ~~javno konkursa pred Zvečkom za zaposeljavanje Crne Gore~~
- Z a k l j u č a k : Odbor direktora je predložio Svetomira Akovića - Izvršnog direktora „Reviko“ doo Podgorica - ovlaštenog revizora, za člana Revizorskog Odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica. Predlog dostaviti Ministarstvu finansija i socijalnog staranja na davanje saglasnosti.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

- **Z a k l j u č a k:** Odbor direktora je predložio naknade za rad članova Revizorskog odbora i to:
 - za predsjednika u iznosu od 200,00€ mjesečno i
 - za člana u iznosu od 150,00 € mjesečno.Predlog dostaviti Ministarstvu finansija i socijalnog staranja na davanje saglasnosti.
- Odluka o imenovanju članova Savjeta za filateliju Pošte Crne Gore
- Odluka o profesionalnom obavljanju funkcije predsjednika Odbora direktora Odbora direktora Pošte Crne Gore i utvrđivanju zarade Predsjednika Odbora direktora
- **Z a k l j u č a k:** Odbor direktora je odbio zahtjev Koala DOO Podgorica za umanjenje zakupa u 2021.godini za 50 %, kao i odlaganje obaveze po ovom osnovu koje se odnose na period od 01.07-31.12.2020.godine uz reprogram na 12 mjeseci, broj 00020-8987 od 12.05.2021.godine. Odbor direktora je zauzeo stav da se zakupcu Koala DOO Podgorica ponudi reprogram duga iz 2021.godine koji ima prema Pošti Crne Gore i to tek po izmirenju dugovanja nastalih u prethodnim godinama, na period koji će se definisati sporazumom u kojem će se navesti datum početka otplate duga u ratama.
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2020.godinu
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja menadžmenta Pošte Crne Gore AD za 2020. godinu
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020.godinu
- **Z a k l j u č a k:** Nalaže se VD Izvršnog direktora da Odboru direktora dostavi Informaciju o aktuelnom stanju u vezi sa realizacijom Ugovora o zajedničkoj izgradnji stambeno-poslovnog objekta između Pošte Crne Gore AD Podgorica i Zavoda za izgradnju Bara – Bar (ZIB Bar), sa retrospektivom svih aktivnosti koje su se, s tim u vezi, preduzimale u proteklom vremenskom periodu, sa kompletnom dokumentacijom.
- Odbor direktora konstatuje da je razmotrio Izvještaj o realizaciji odluka i zaključaka Odbora direktora za 2020.godinu.
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije za 2020. godinu
- Odluka o usvajanju Interne procedure o sprovođenju javnih nabavki
- Odluka o izmjenama i dopunama Plana javnih nabavki Pošte Crne Gore AD za 2021.godinu
- Odluka o imenovanju Izvršnog direktora
- Odluka o raspodjeli prihoda između Pošte Crne Gore AD Podgorica i lokalnih turističkih organizacija po osnovu Ugovora o poslovnoj saradnji
- Odluka o usvajanju Povelje interne revizije u Pošti Crne Gore AD Podgorica
- Odbor direktora preporučuje izmjenu Kolektivnog ugovora Pošte Crne Gore, u dijelu člana 38, koja će sadržati bolju ponudu otpremnina zaposlenima prilikom odlaska u penziju.
- Odluka o uplati dobiti ostvarene u poslovnoj 2020.godini.
- Odluka o razrješenju zamjenika Izvršnog direktora
- Odluka o imenovanju zamjenika Izvršnog direktora

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

- Odluka o davanju saglasnosti na tekst Ugovora o radu sa zamjenikom Izvršnog direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica.
- Odluke o otpremnini ranijem Izvršnom direktoru Pošte Crne Gore AD Podgorica.
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju cijena komercijalnih poštanskih usluga i cijena ostalih usluga.
- Odluka o usvajanju Izvjestaja o upravljanju rizicima u Posti Crne Gore na dan 30.06.2021. godine.
- Odluka o usvajanju Konačnog izvještaja revizije sprovođenja preporuka iz 2020.godine.
- Odluka o davanju ovlaštenja upravnici Regionalnih centara pošta Pošte Crne Gore AD Podgorica da organizuju, zastupaju i staraju se o zakonitosti rada u poslovima koji se odnose na trgovinu u poštama – post shop.
- Odluka o saglasnosti na primjenu odredbi Ugovora o pravima, obavezama i odgovornostima predsjednika Odbora direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica, br. 00010-8431/4-2 od 06.05.2021.godine, u prilogu Dopis Ministarstva finansija i socijalnog staranja br. 03-12340/1 od 08.09.2021.godine
- Odluka o bližim uslovima rješavanja zahtjeva zaposlenih za sporazumni prestanak radnog odnosa
- Odluka o usvajanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem u Pošti Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o usvajanju Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica br. 00010-19685/3 od 15.10.2021.godine.
- Odluka o usvajanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica u prečišćenom tekstu.
- Odluka o usvajanju Konačnog izvještaja revizije procesa praćenja stanja blagajni pošta odnosno stanja kasa i Akcionog plana
- Odluka o obrazovanju Komisije za izbor motiva i načina likovnog rješenja poštanskih maraka za 2022.godinu
- Odluka o usvajanju Cjenovnika za dostavu pošiljki na teritoriji Crne Gore poručeni putem "online trgovina" DANAS-SJUTRA.
- Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju Revizorskog Odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica.
- Odluka o dodjeli finansijske pomoći porodici Mrdak.
- Odluka o teritorijalnoj organizaciji Regionalnih centara i broju JPM u okviru Regionalnih centara Pošte Crne Gore AD Podgorica
- Odluka o davanju ovlaštenja za prijavljivanja za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar putem kvalifikovanog digitalnog sertifikata za napredni elektronski potpis.

- Odluka o usvajanju Programa rada i razvoja Pošte Crne Gore za 2022. Godinu.
- Odluka o usvajanju Finansijskog plana za 2022. godinu.
- Odluka o usvajanju Plana javnih nabavki za 2022.godinu.
- Odluka o usvajanju Godišnjeg plana interne revizije za 2022. godinu.
- Odluka o usvajanju Procedure pripreme materijala za sjednice Odbora direktora.
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju cijena izdavanja i obnove certifikata.

5.2. Osvrt na stepen realizacije ključnih aktivnosti Poslovne politike

Pošta kontinuirano unapređuje svoju organizacionu makrostrukturu, na načelima savremenog, optimalnog i racionalnog organizacionog koncepta.

Pošta je u 2021. godini ostvarila pozitivan poslovni rezultat uprkos epidemiološkoj situaciji koja utiče na poslovni ambijent i koja predstavlja veliki izazov za Poštu. Odgovornim djelovanjem obezbijeđeno je da nema zastoja, niti bilo kakvih smetnji u pružanju bilo koje usluge građanima i privredi.

U prethodnom periodu naplata potraživanja je bila redovna, a obaveze prema zaposlenima, dobavljačima i Državi se redovno izmiruju.

Zaposleni kao zainteresovana strana u korporativnom upravljanju ostvaruju svoja prava u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom, pri čemu se posvećuje posebna pažnja njihovoj motivaciji, edukaciji, razvoju vještina i stručnosti, socijalnoj zaštiti, poboljšanju uslova rada, kao i bezbjednosti i zaštite na radu. Kako bi se ostvarili postavljeni ciljevi poslovanja, motivacija zaposlenih povećana je kroz isplatu stimulativnog dijela zarade, a to ostaje plan i za narednu godinu. Takođe, planira se osposobljavanje određenog broja izvršilaca kroz Vladin program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem.

Imajući u vidu svoju poslovnu mrežu, veliki broj korisnika kojima je izdat digitalni certifikat i opredjeljenje da svojim uslugama i servisima bude podrška privredi, Pošta Crne Gore tržištu je ponudila rješenje za elektronsku fiskalizaciju - PostFiskal. PostFiskal je kompletno, jednostavno i povoljno rješenje za ispunjenje obaveza predviđenih Zakonom o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga. Paket PostFiskal nudi module i softverske pakete namijenjene svim vrstama djelatnosti, napredni elektronski pečat i potpis za fiskalizaciju, kao i mogućnost narudžbe opreme. Korisnicima je omogućena krajnje jednostavna procedura apliciranja za PostFiskal, brza procedura formiranja paketa, dostava na cijeloj teritoriji Crne Gore, informativna i tehnička podrška.

Migracija pošta sa stare šalterske aplikacije na novu je urađena na svim šalterima Pošte Crne Gore, a sa ciljem povećanja kvaliteta šalterskog poslovanja.

Pod pokroviteljstvom Svjetskog Poštanskog Saveza UPU je realizovan projekat CDS koji omogućuje elektronsko deklarisanje pošiljaka (carinske deklaracije). Trenutno te informacije možemo da

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

razmjenjujemo sa našim poštanskim partnerima - Poštanskim Operatorima. U planu je povezivanje i sa Upravom carina.

U prvom polugodištu 2021. godine urađena je reklama za PostExpress uslugu. Reklama, čiji je autor The books of knjige, je originalnog scenaria sa muzičkim i humorističkim elementima. Reklama je emitovana tokom jula mjeseca. Početak njenog emitovanja imao je značaj za Poštu Crne Gore, prije svega jer je Kompaniji obezbijedila medijsku vidljivost, nakon nekoliko godina zatišja kada je riječ o marketinškom vidu komunikacija. Efekti kampanje Post Express, u smislu benefita za ovu konkretnu uslugu, tek će biti vidljivi. Profit koji će reklama donijeti Pošti u direktnoj je vezi sa kvalitetom cjelokupnog lanca koji podrazumijeva usluga i u vezi su sa jačanjem prodajne mreže koja će „na krilima“ pomenute reklame lakše ostvarivati rezultate, odnosno nuditi i prodavati uslugu.

Aplikacija PostCash je nova usluga, odnosno mogućnost, koju je Pošta ponudila tržištu u junu ove godine. Aplikaciju je razvila Hrvatska pošta, kao poštanska uprava zemlje članice EU. Hrvatska pošta je omogućila da, preko ove aplikacije, građani Evrope šalju novac Pošti Crne Gore, Pošti Srbije, Pošti Srpske Banja Luka, JP BH Pošti Sarajevo i Hrvatskoj pošti Mostar. Korišćenjem aplikacije Pošta Crne Gore, osim što svojoj dijaspori omogućava jednostavno slanje novca za Crnu Goru, povećava broj isplata iz Hrvatske pošte, odnosno profit od usluge PostCash. Isplata uputnica iz zemalja Evropske Unije, upućenih preko nove mobilne aplikacije PostCash, ne podrazumijeva nikakve novine ili izmjene u radu na šalteru. Uputnice koje se pošalju preko mobilne aplikacije iz zemalja Evropske Unije na našim šalterima se prikazuju kao uputnice iz Hrvatske. Dakle, obaveze primaoca su iste kao i do sada prilikom korišćenja usluge PostCash. Usluga PostCash, elektronski transfer novca u regionu, ostala je neizmijenjena. Građanima i turistima ponuđena je samo dodatna mogućnost. Kampanja za uslugu PostCash aplikacija vođena je tokom ljeta na društvenim mrežama u nekoliko navrata. Štampom flajera i lepeza i angažovanjem promoterki u svim crnogorskim gradovima postignuti su dobri efekti. Prema podacima dostavljenim od Hrvatske pošte, Crna Gora je imala najbolje efekte kampanje u regionu, odnosno najveći broj posjeta aplikaciji bio je iz Crne Gore.

Završen je rad na prezentacionom dijelu novog korporativnog portala www.postacg.me. Portal, modernog i jednostavnog dizajna, korisnicima nudi osnovne informacije o Kompaniji, svim uslugama i brz pristup Poštinim elektronskim servisima i društvenim mrežama. Portal je kreiran da podržava sadržajne i strukturne promjene.

Na društvenim mrežama su tokom i nakon ljeta promovisane mogućnosti kupovine M:TEL pripejd paketa u poslovnica, te mogućnost kupovine maski.

Na društvenim mrežama/profilima Pošte Crne Gore objavljene su novosti, korporativne informacije, promo tekstovi o Poštinim uslugama. Otvoren je i YouTube kanal Pošte Crne Gore na kojem su i biće postavljani video materijali.

Nastavljeno je publikovanje prigodnih izdanja poštanskih maraka kojima se promovišu vrijednosti i bogatstva Crne Gore.

U cilju održavanja i unapređenja upravljanja i unutrašnjih kontrola, kao i povećanja nivoa efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti rada Pošta je nastavila proces identifikacije i procjene rizika, odredila način upravljanja rizikom i uspostavila kontrolne aktivnosti.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je u postupku verifikacije obračuna neto troška univerzalnog servisa koji je propisan Zakonom o poštanskim uslugama utvrdila iznos neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu.

Pošta Crne Gore je sredinom oktobra usvojila novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa ciljem ostvarenja razvojne vizije i budućnosti Pošte. Planira se napraviti moderna kompanija, pri čemu će u fokusu biti prodaja i marketing. Takođe, oformljen je i jak sektor za kompanijski rast i razvoj, gdje će, što se tiče informacionih tehnologija, biti izuzetnih ulaganja. Kompanijski rast i razvoj u pogledu uvođenja informacionih tehnologija donijeće produktivnost i novac.

KVALITET USLUGA

Mjerenje kvaliteta prenosa i uručjenja običnih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Pošta Crne Gore je 2021.godine metodom javne nabavke, organizovala nezavisno mjerenje, koje je realizovalo preduzeće Ninamedia iz Podgorice (u daljem tekstu Realizator). Specifikacijom mjerenja postavljeni su kriterijumi mjerenja za obezbjeđenje dobijanja rezultata koje zakon zahtijeva. Realizator je procenite računao sa preciznošću od jedne decimalne.

Pošta je sa rezultatom od 83,7% ispod propisanog nivoa od 95%, za standard kvaliteta prenosa običnih poštanskih pošiljaka D+3, kako je propisano članom 59. Zakona o poštanskim uslugama, SLCG 57/11, 55/16, 55/18, ali se rezultat ipak može ocijeniti kao dobar imajući u vidu razloge iz sljedećih komentara.

Dugogodišnji problemi u radu dostave (neimenovanost ulica, neoznačenost ulica i objekata, neopremljenost objekata kućnim sandučićima, odustvo podataka o stanarima novih zgrada na sandučićima tamo gdje ih ima, izgradnja čitavih novih naselja u prigradskim zonama bez naziva ulica i brojeva, što je najizraženije u Podgorici i sl.) su u velikoj mjeri i dalje aktuelni.

U 2020 godini se pojavila i jedna nova situacija: ulice u prigradskim naseljima umjesto naziva dobile su numeričke oznake, kao i objekti, ali izdavaoci računa i dalje koriste stare oznake «bb» ili samo naziv naselja, čime se proces dostave nije olakšao ni malo u tom dijelu.

Pošta je i u 2021. godini, kao i u 2020. godini, kao i u periodu mjerenja, imala dodatni problem oboljevanja poštara od korone. Obezbeđivane su zamjene oboljelih poštara, koji, zbog neuređenosti adresa, u mnogim slučajevima nisu mogli da pronađu primaoca na reonima gdje su radili. To je uzrokovalo veliki broj neuručenih običnih pošiljaka i dio registrovanih, a ovakva raspodjela između običnih i registrovanih neuručenih pošiljaka uzrokovana je dinamikom slanja pošiljaka samog Realizatora. Osim toga, drugi period mjerenja se poklopio sa isplata penzija, socijalnih davanja i drugih vrsta isplata, što je takođe doprinjelo da se veća pažnja pokloni uručjenju registrovanih pošiljaka, za čiju sigurnost Pošta garantuje i da se isplate u otežanim, vanrednim okolnostima završe u propisanim rokovima.

Svi nabrojani problemi imaju svoj uzrok van Pošte, a opšti zdravstveni problem je dodatno otežao dostavu pošiljaka u 2021. godini. Samim tim je rezultat istraživanja ostvaren u 2021. godini značajan, jer

pokazuje da su, i pored velikih problema, Pošta Crne Gore i njeni radnici u velikoj mjeri, sa puno napora, ostvarili dobar nivo kvaliteta dostave običnih pošiljaka, čak i bolji nego u 2020. godini.

Mjerenje kvaliteta prenosa i uručenja registrovanih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Pošta Crne Gore je 2021. godine, metodom javne nabavke, organizovala i nezavisno mjerenje kvaliteta prenosa registrovanih poštanskih pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju. Mjerenje je realizovalo preduzeće Ninamedia iz Podgorice (u daljem tekstu Realizator). Specifikacijom mjerenja postavljeni su kriterijumi mjerenja za obezbjeđenje dobijanja rezultata koje zakon zahtijeva.

Za propisani standard D+3, ostvaren je cilj kvaliteta od 95% u unutrašnjem poštanskom saobraćaju za registrovane poštanske pošiljke, koji je u skladu sa članom 59. Zakona o poštanskim uslugama (SI CG 57/11, 55/16, 55/18).

Pravila mjerenja i rezultati mjerenja u međunarodnom poštanskom saobraćaju

Podaci o rezultatima brzine prenosa registrovanih poštanskih pošiljaka u međunarodnom saobraćaju pripremljeni su iz aplikacije Quality Control System (QCS), koju održava Svjetski Poštanski Savez (UPU). Vremenski period E2E (End to End) je vrijeme prijenosa međunarodne poštanske pošiljke od trenutka preuzimanja od pošiljaoca do trenutka uručenja primaocu i po mjerenja obuhvata vrijeme od 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine. Ukoliko ovo vrijeme dugo traje, ono smanjuje procenat uručenja za definisane standarde u određenoj zemlji.

U segmentu dostave međunarodnih poštanskih pošiljaka, na osnovu podataka iz QCS-a:

- kod registrovanih pisama u uvozu prosečno vrijeme dostave je 1,84 dan, a u izvozu prosečno vrijeme preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za izvoz iznosi 0,22 dana,
- kod paketa u uvozu prosečno vrijeme dostave je 3,64 dana, a u izvozu prosečno vrijeme preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za izvoz iznosi 3,86 dana,
- kod EMS pošiljaka u uvozu prosečno vrijeme dostave je 2,16 dana, a u izvozu prosečno vrijeme preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za izvoz iznosi 0,26 dana.

Kao i kod običnih pisama u međunarodnom saobraćaju, rokovi prenosa registrovanih pošiljaka, shodno članu 58 Zakona o poštanskim uslugama (SI CG 57/11, 55/16, 55/18) zavise od: udaljenosti odredišne države, saobraćajnih veza i standarda kvaliteta nacionalnih operatora univerzalnih poštanskih usluga, a u 2021. godini otežavajuća okolnost je bila, još uvijek aktuelna, pandemija. Imajući u vidu sve to, iako E2E vrijeme ne zadovoljava standard J+5, rezultati rada Pošte u međunarodnom saobraćaju su objektivno dobri kada se posmatraju postignuta prosječna vremena dostave prispjelih pošiljaka (uvoz) i prosječna vremena preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za otpremu (izvoz), koja direktno zavise od Pošte Crne Gore.

Pouzdanost prenosa poštanskih pošiljaka

Za obična pisma, za koja ne postoji mogućnost praćenja kroz poštanski sistem, ne može se dati konačna ocjena o pozdanosti prenosa. Podatak koji o tome ima Pošta dobijen je iz nezavisnog mjerenja u

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

2021. na uzorku po kojem je od 805 test pisma nije uručeno 104 (12,99%, što je poboljšanje u odnosu na 2020. godinu kada je taj procenat bio 17,00%).

Problemi sa kojima se Pošta Crne Gore susreće u svakodnevnom radu, i koji su uglavnom eksterne prirode na čije otklanjanje Pošta nema mnogo uticaja i dalje su zastupljeni:

- neimenovanost ulica, neoznačenost ulica i nenumerisanost objekata,
- neopremljenost objekata kućnim sandučićima, zbog čega se obične pošiljke ostavljaju na neobezbjeđenim mjestima koja su često izložena vjetru, kiši, prolaznicima,
- veliki pritisak sa ogromnim brojem računa građana u kratkom roku od svega nekoliko dana, koji se redovno dostavljaju Pošti kasno u mjesecu u odnosu na datume kada su građani obavezni da izmire račune,
- računi se Pošti ne dostavljaju odjednom već po nekoliko puta, što dodatno komplikuje posao,
- računi dolaze nesređeni po reonima, što u nekom prethodnom periodu nije bila praksa a sada jeste. To izaziva velike dodatne napore zaposlenih da u kratkom roku izvrše diobu na desetine hiljada pošiljaka, pa se radi i van radnog vremena,
- aktuelna pandemija koja je u 2020. godini negativno uticala kako na redovno odvijanje međunarodnog, tako i unutrašnji poštanski saobraćaj.

Posljedice ovakvog miljea u kojem Pošta radi su neminovne i odražavaju se na kvalitet dostave. Ipak, to su pitanja koja prevazilaze okvire Pošte i čije bi rješavanje u interesu građana i društva u cjelini, puno olakšalo rad Pošte i doprinijelo kvalitetu dostave.

U 2021.godini u unutrašnjem saobraćaju je bilo 2.881.848 registrovanih poštanskih pošiljaka, a u međunarodnom saobraćaju 143.047 registrovanih pošiljaka. U odnosu na broj pošiljaka koji je prošao kroz sistem, oba rezultata su veoma dobra.

Održavanje bezbjednosti poštanskih pošiljaka i zaposlenih

Kada se radi o bezbjednosti pošiljaka, preduzimaju se sljedeće propisane mjere:

- Po propisanim procedurama se vrši kontrola sadržaja pošiljki namijenjenih međunarodnom saobraćaju u fazi prijema, da bi se spriječilo slanje zakonom zabranjenih sadržaja, koji bi mogli biti opasni po ljudsko zdravlje i život. Dodatne mjere provjere sadržaja pošiljaka se vrše na aerodromu u Podgorici.
- Za unutrašnji saobraćaj važe isti propisi za opasne materije odnosno zabranjene sadržaje (član 40. Zakona o poštanskim uslugama). O sadržaju sumnjivih pošiljki se preduzimaju propisane mjere u fazi prijema, a i u kasnijim fazama prenosa, ako se posumnja da nešto nije u redu sa pošiljkom.

Sektor za kvalitet je na zahtjev Agencije za civilno vazduhoplovstvo izradio posebnu Proceduru rada sa poštanskim pošiljkama na sprečavanju slanja opasnih materija putem Pošte. Ona propisuje postupke za sve zaposlene koji dolaze u dodir sa međunarodnim pošiljkama. U skladu sa Zakonom o prevozu opasnih materija (SI CG 33/2014 i 13/2018) Procedura predviđa da izvjestan broj zaposlenih u okviru Pošte prođe i posebnu obuku za postupanje sa opasnim materijama u funkciji bezbjednosti, dobije sertifikate i formalno se bavi ovom problematikom u Pošti. Ovi zaposleni će biti zaduženi da svim ostalim zaposlenima u Pošti, kada je to potrebno, daju instrukcije o postupanju u slučajevima pokušaja slanja zabranjenih i opasnih materija u poštanskim pošiljkama. Obuka je bila planirana za 2020. godinu, ali nije realizovana. Procedura je poslata na izjašnjenje i saglasnost Agenciji za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore. Radnicima Pošte, kontrolno-upravljačkom osoblju, održana je interna obuka u 2020. godini za primjenu ove procedure.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Do okončanja ovog dijela posla, radnici Pošte se u postupanju sa zabranjenim i opasnim materijama pridržavaju određenih odredbi Zakona o poštanskim uslugama, Opštih i Posebnih uslova za obavljanje poštanskih usluga Pošte Crne Gore.

BRIGA O KORISNICIMA

Samostalnoj službi za brigu o korisniku prispjevaju Upiti-zahtjevi od korisnika poštanskih usluga, koji se rješavaju bez zastoja, u kontinuitetu i najbrže koliko je moguće u odnosu na sadržinu obraćanja. Pristupni kanali za potrebe korisnika poštanskih usluga su telefoni i namjenske mail adrese. Korisnici odgovore dobijaju:

1. Pozivom na operativni TF broj 19895 - -broj poziva 16.952
Povratnim pozivom prema korisniku - -broj poziva 4.615
2. Prijemom e-mail poruka i odgovorom na iste preko adrese oficijalnog e-mail-a Pošte Crne Gore: info@postacg.me - - broj poruka 8.862
- broj odgovora 8.862
3. Prijemom e-mail poruka i odgovora preko 3 službena e-mail-a
- broj poruka 1.206
- broj odgovora 1.206

UKUPNO: broj obraćanja korisnika **27.020** kom.

Tabela broj 19: Obračanje korisnika Samostalnoj službi za brigu o korisniku u 2021. godini

Obračanje korisnika Samostalnoj službi za brigu o korisniku pozivom na operativni tf broj 19895 i e-mail info@postacg.me			
Godina	2019	2020	2021
Broj poziva	9934	29359	27020
Porast broja poziva u odnosu na prošlu godinu %	32%	295,54%	-7,9%
Opravdano nezadovoljan korisnik	0,21%	0,60%	0,40%
Neopravdano nezadovoljan korisnik	0,82%	0,80%	0,80%

U samom smanjenju broja obraćanja (-7,9%) od strane korisnika na operativni tf broj 19895 i e-mail info@postacg.me tokom 2021. godine u odnosu na 2020. godinu se ogleda zadovoljstvo korisnika krajnjim ishodom, odnosno rezultatom rješavanja svih vrsta njihovog obraćanja putem zahtjeva i Upita. Procenat opravdanih nezadovoljnih korisnika je minoran u odnosu na broj poziva u procentu on iznosi 0,40%, odnosno obraćanja su se finalizovala sa krajnjim ciljem zadovoljan korisnik u **99,6%** slučajeva.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

6. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA

6.1. Fizički obim usluga

VRSTA USLUGE		Ostvarenje 2020	Plan 2021	Ostvarenje 2021	Index (21/20)	Index (21/pl21)
UNIVERZALNE USLUGE		15,624,133	15,824,500	14,974,457	95.8	94.6
Pismonosne usluge		15,592,274	15,790,000	14,951,994	95.9	94.7
1	Pismo u unutrašnjem saobraćaju do 2 kg	14,857,315	15,000,000	14,313,402	96.3	95.4
2	Pismo u međunarodnom saobraćaju do 2 kg	140,183	200,000	153,711	109.7	76.9
3	Sudsko pismo	594,776	590,000	484,881	81.5	82.2
Paketske usluge		31,859	34,500	22,463	70.5	65.1
4	Paketi u unutrašnjem saobraćaju do 10kg	30,709	33,000	21,148	68.9	64.1
5	Paketi u međunarodnom saobraćaju do 10kg	1,150	1,500	1,315	114.3	87.7
KOMERCIJALNE USLUGE		20,162,632	20,170,285	19,238,132	95.4	95.4
6	Tiskovine u unutrašnjem saobraćaju do 2 kg	120,636	117,000	134,309	111.3	114.8
7	Tiskovine u međunarodnom saobraćaju do 2 kg	2,191	3,000	2,577	117.6	85.9
8	Paketi u unutrašnjem saobraćaju 10-30kg	3,509	4,000	3,964	113.0	99.1
9	Paketi u međunarodnom saobraćaju 10-30kg	151	150	113	74.8	75.3
10	Post express pošiljke, dhl i ems	170,807	170,000	149,157	87.3	87.7
11	Usluge kurirske službe	616	620	1,562	253.6	251.9
12	Usluge novčanog poslovanja	6,791,188	7,750,000	6,876,714	101.3	88.7
13	Uputničke usluge UPS	350,318	350,000	346,349	98.9	99.0
14	Uputničke usluge MPS (otprema + dolaz)	222,281	250,000	244,587	110.0	97.8
15	Telegrafske usluge UPS + MPS	187,596	160,000	244,879	130.5	153.0
16	Telefonske usluge	3,566	3,000	2,383	66.8	79.4
17	Direktna pošta i neadresirane pošiljke	416,383	150,000	46,668	11.2	31.1
18	Usluge hibridne pošte	11,683,581	11,000,000	10,969,402	93.9	99.7
19	Filatelija	145,277	145,000	140,751	96.9	97.1
20	Prodaja vrednosnice, obrasci i ambalaža	49,719	52,000	57,636	115.9	110.8
21	Prihod od prodaje robe (post shop)	564	15	13	2.3	86.7
22	Ostale usluge	13,637	15,000	16,575	121.5	110.5
23	Ostali prihodi	612	500	493	80.6	98.6
UKUPNO:		35,786,765	35,994,785	34,212,589	95.6	95.0

Pošta je u 2021. godini ostvarila ukupno 34.212.589 usluga, što je 4,4% manje u odnosu na prošlu godinu, a 5% manje u odnosu na planirane veličine.

Ostvareni fizički obim univerzalnih poštanskih usluga u 2021. godini je za 4,2% manji od ostvarenja iz prošle godine, a manji za 5,4% od planiranih veličina.

Najveće učešće u strukturi obima univerzalnih poštanskih usluga ima fizički obim pismonosnih usluga (99,8%).

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Ostvareni obim komercijalnih usluga manji je za 4,6% i u odnosu na prošlogodišnji period i u odnosu na plan.

U posmatranom periodu fizički obim usluga novčanog poslovanja je u odnosu na isti period prošle godine veći za 1,3%, a u odnosu na plan manji za 11,3%.

Obim ekspres usluga bilježi pad od 12,7% u odnosu na prošlogodišnji period i pad od 12,3% od planiranih veličina. Usluge kurirske službe bilježe značajan rast.

U 2021. godini zainteresovanost korisnika za uslugom direktne pošte i neadresiranih pošiljki je značajno manja u odnosu na isti period prošle godine i u odnosu na plan.

Telefonske usluge usljed razvoja elektronskih komunikacija u dužem vremenskom periodu imaju trend pada koji je nastavljen i u 2021. godini.

Obim tiskovina bilježi rast u odnosu na prošlu godinu, što je uticalo na povećanje prihoda od ovih usluga.

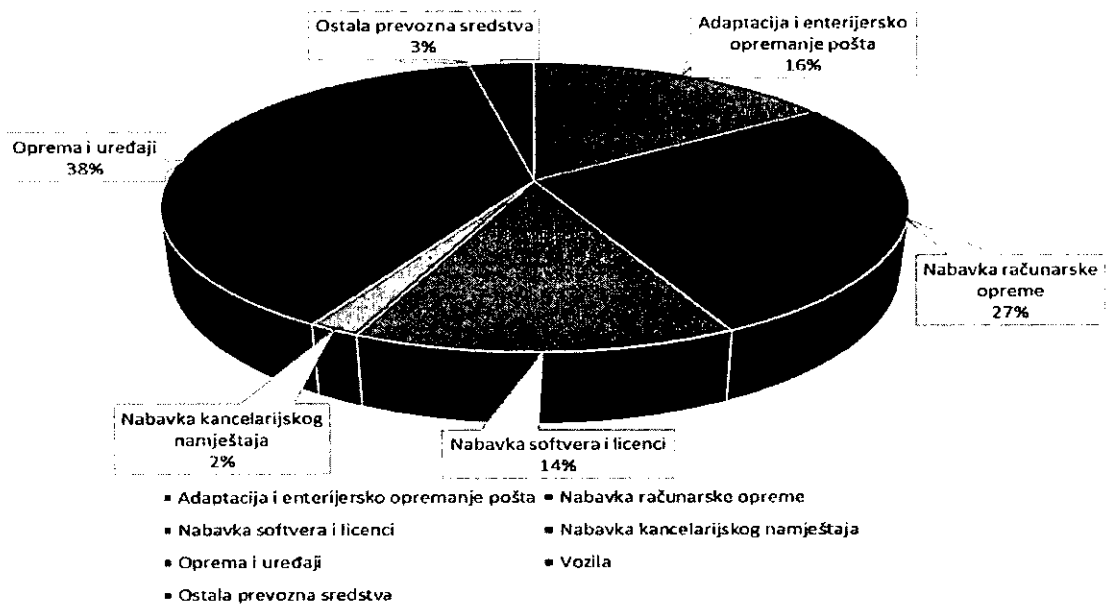
U epidemiološkim uslovima zabilježena je značajna tražnja za telegrafskim uslugama, što je uticalo na veći obim ovih usluga, kao i prihoda od ove usluge.

6.2. Investicije

Pregled investicionih ulaganja

Pošta Crne Gore	2020.	2021.
Adaptacija i enterijersko opremanje pošta	117.351,20	102.822,88
Nabavka računarske opreme	128.073,75	172.508,54
Nabavka softvera i licenci	99.065,28	90.225,00
Nabavka kancelarijskog namještaja	32.027,33	12.335,20
Oprema i uređaji	36.039,30	246.771,99
Vozila	152.792,39	0,00
Ostala prevozna sredstva		21.400,00
UKUPNO	565.349,25	646.063,61

Grafički prikaz strukture investicionih ulaganja

Za finansiranje investicija u 2021. godini izdvojena su novčana sredstva u iznosu od 646.063,61€. Najveći dio investicija odnosi se na:

- **nabavku opreme i uređaja (38% - 246.771,99€)** - Najveći udio u okviru ove grupe ima nabavka mašine za kovertiranje za hibridnu poštu - 198.450,00€ bez PDV-a, dok se ostatak odnosi na nabavku klima uređaja, sistema poslovne telefonije i ostalog);
- **nabavku računarske opreme (27% - 172.508,54€)** - Strukturu ovih ulaganja čini nabavka colour štampača za hibridnu poštu - 21.950,00€, nabavka skenera - 35.696,70€, dok se ostalo odnosi na nabavku računara i rutera);
- **adaptaciju i enterijersko opremanje pošta (16% - 102.822,88€)** - Navedene investicije se odnose na adaptaciju i enterijersko opremanje Glavne pošte Kotor - 20.965,37€ bez PDV-a i hidroizolacija krovog pokrivača i enterijersko opremanje pošte 81102 Podgorica - 55.897,25€ bez PDV-a. Prethodno pomenuta ulaganja su bila neophodna radi obezbjeđivanja uslova za nesmetano odvijanje poslovnih procesa.
- **nabavku softvera i licenci (14% - 90.225,00€)** - Na uvećanje ove grupe investicija najviše je uticala završna faza izrade nove šalterske aplikacije - 41.275,00€ bez PDV-a, dok se ostatak odnosi na nadogradnju softvera za praćenje GPS uređaja, doradu aplikacije za fakturisanje za potrebe fiskalizacije i izradu aplikacije za arhivu.
- **nabavku ostalih prevoznih sredstava (3% - 21.400,00€)** - Nabavka se odnosi na viljuškar u iznosu 21.400,00€ bez PDV-a.
- **nabavku kancelarijskog namještaja (2% - 12.335,20€)** - Nabavka kancelarijskog namještaja u iznosu 5.685,12€ bez PDV-a.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

7. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

7.1. Bilans stanja

Naziv: "POŠTA CRNE GORE" AD	
Sjedište: Podgorica	
Matični broj:	Šifra djelatnosti: 5310

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2021. godine

u EUR

Grupa računa, račun	Pozicija	Redni broj	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina Krajnje stanje 31.12.2020 g.	Početno stanje 01.01.2020 g.
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		31,061,393	30,641,860	
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		424,819	378,212	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005	15	424,819	378,212	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA					
	I. BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	16	30,626,574	30,263,646	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		28,988,611	27,602,220	
023	2. Postrojenja i oprema	010		1,483,404	1,330,812	
	3. Ostala ugrađena oprema, alat i oprema (012+013+014)	011		154,559	160,455	
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		154,559	160,455	
026 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015			970,181	
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)					
030,038(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033(dio),036(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031(dio),032(dio),039(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033(dio),038(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031(dio),032(dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032(dio),034,035,036,038(dio)	6. Dugoročne finansijske ulaganja (dali krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038,036(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
268	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRтна SREDSTVA (028+031+039+043+044)					
	I. ZALIHE (od 027 do 030)	025		12,431,289	12,217,437	
	J. ZALIHE (od 027 do 030)	026	17	136,243	312,070	
10	1. Zalihe materijala (materijal za uzradu, rezervni delovi, sirovi inventar i auto gume)	027		76,104	123,607	
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029		56,097	65,716
15	4. Dati avansi	030		4,043	122,547
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 036)	031		4,198,949	3,277,293
202, 203, 209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	18	2,490,268	2,518,975
200, 209 (dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033			
201, 209 (dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034			
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035	19	1,708,681	758,318
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036			
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037			5,917
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		1,708,681	752,401
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039		30,000	
236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040			
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041	1		
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042	20	30,000	
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	21	8,086,096	8,628,274
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044			
28 osim 288	E. ARTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045	22	100,469	174,912
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		43,583,151	43,034,409

	P A S I V A				
	A. KAPITAL (102+103+104+106+111+116)	101		38,965,160	39,197,698
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	23	35,331,033	35,331,033
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
320	III. EMISIONA PREMIJA	104			
	IV. REZERVE (106+107+108+109+110)	105	24	331,536	331,536
321	1. Zakonske rezerve	106			
322 (dio)	2. Statutarne rezerve	107			
322(dio)	3. Druge rezerve	108			
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		331,536	331,536
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110			
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	25	3,302,589	3,535,127
340	1. Nerasporedeni dobitak ranijih godina	112		2,692,999	2,692,999
341	2. Nerasporedeni dobitak tekuće godine	113		609,590	842,128
350	3. Gubitak ranijih godina	114			
351	4. Gubitak tekuće godine	115			
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116			

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		978,494	650,287
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	28	633,444	611,788
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		387,154	409,654
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120			
404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		236,290	201,834
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122	27	345,050	38,499
414, 415	1. Dugoročni krediti	123			
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124		345,050	38,499
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125	28	407,324	420,098
495(dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126			
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		2,885,591	2,433,818
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128			
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		2,885,591	2,433,818
424(dio), 425(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130		116,839	
424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131			13,982
430	3. Primljeni evansi, depoziti i kaucije	132	29	1,182,454	1,189,050
433, 434, 440-449	4. Obaveze prema dobavljačima	133	30	827,904	535,607
439(dio)	5. Obaveze po mjenicama	134			
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135			
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136			
439(dio)	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		758,394	695,197
45 i 46	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138	31	748,969	695,197
47, 48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140	32	9,394	
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141			
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142			
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143	33	348,583	332,510
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		43,583,151	43,034,409

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu ("Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

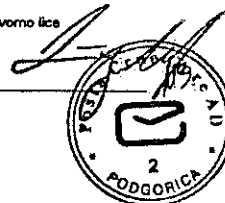
U Podgorici

Dane 31.03.2022.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Milosavljević Vukelj

Odgovorno lice

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

7.2. Bilans uspjeha

Naziv: "POŠTA CRNE GORE" AD	
Sjedište: Podgorica	
Matični broj: 02867940	Šifra djelatnosti: 5310

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU / BILANS USPJEHA/ u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine

Grupa računa, račun	Pozicija	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihod od prodaje -neto prihod	201	4	15,436,263	14,601,630
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204	5	1,253,619	1,444,873
84 i 85	a) Ostali poslovni prihodi iz redovnog poslovanja	205		892,921	655,730
67, 69 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		360,698	609,143
8, sem 683 i 68	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	208	8	4,936,031	4,533,692
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209	6.a	1,129,418	1,129,797
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezerviranja i ostali poslovni rashodi)	210	6.b	3,052,832	2,823,701
540	c) Amortizacija	210a	6.c	753,781	586,304
	6. Troškovi zarada, naknade zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211	7	10,887,443	10,374,738
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknade zarada i lični rashodi	212	7.a	7,054,359	6,697,328
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213	7.b	3,833,084	3,677,410
52(dio)	1/ Troškovi poreza	214		816,322	753,738
52(dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		1,827,626	1,705,414
52(dio)	2/ Troškovi doprinosa	216		1,187,136	1,218,256
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217		45,240	76,230
580, 581, 582, 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	219	8	45,240	76,230
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	9	165,620	138,714
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		666,638	943,019
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 228)	226		8,547	7,569

680 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
681 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662(dio), 663(dio), 664(dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229	10	8,547	7,569
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		9,191	24,741
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662(dio), 663(dio), 664(dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233	11	9,191	24,741
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (236-238) :	234		(60,185)	(49,139)
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236	12	60,185	49,139
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		16,275	23,761
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240	13	16,275	23,761
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		(58,722)	(40,590)
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		596,816	902,429
690 - 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		596,816	902,429
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		12,774	(60,301)
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		12,774	(60,301)
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		609,590	842,128
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedzinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom/ (249+258)	259			
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248-259)	260		609,590	842,128
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262	14	2.38	3.26
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

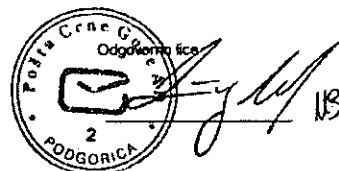
Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu ("Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VUJEĆA

U Podgorici

Dana 31.03.2022.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Milica Vukjević

7.3. Iskaz o tokovima gotovine

Popunjeno pravno lice	
Matični broj	Šifra djelatnosti
Popunjeno	

Naziv:
Sjedište:

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine

POZICIJA	Redni broj	-i EUR-	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	16,909,272	17,052,167
1. Prodaja i primljeni avansi	302	16,831,400	16,725,709
2. Primiene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	9,246	24,851
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	68,626	301,597
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	16,100,810	15,687,302
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	5,205,175	4,829,859
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	10,893,663	10,855,608
3. Plaćene kamate	308	1,972	1,835
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310		
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	808,462	1,364,865
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	0	370,700
1. Prodaja akcija i udjela	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani	315		370,700
4. Primiene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primiene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	536,909	565,349
1. Kupovina akcija i udjela	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	536,909	565,349
3. Ostali finansijski plasmani	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	-536,909	-194,649
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323	0	0
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	842,128	0
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze	329		
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331	842,128	
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	-842,128	0
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	-570,575	1,170,216
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	8,628,274	7,472,528
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335	8,491	7,450
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336	94	21,920
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	8,066,096	8,628,274

U Podgorici

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Odgovorno lice

Dana 31.03.2022

Milosevic Vazji

7.4. Iskaz o promjenama na kapitalu

Preduzeće iz ovog lica: POSTA CRNE GORE AD
 Matični broj: 01667940
 Odbor: 5310
 Podjedinica:
 Naziv: POSTA CRNE GORE AD
 Sjedište: POŠTARICA

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
 u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine

Pozicija	u EUR-imar-													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
Ops	Red. br.	Osnovni kapital (grupa 30) br.	Ostali kapital (m 308) Red. br.	Neuplaćeni (eni) opisan kapital (grupa 31) Red. br.	Emisione premije (m 320) Red. br.	Rezerve (m 321) Red. br.	Reservne ratne rezerve (grupa 33) Red. br.	Neraspoređeni dobiti (grupa 34) Red. br.	Gubitak (grupa 35) Red. br.	Ukupne ne raspoložive akcije i udjeli (m 237) Red. br.	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8+9+10)			
Stanje na dan 01.01.2020. godine	401	35.331.033	410	419	428	437	446	333.740	455	2.690.797	464	473	482	31.355.510
Iskazi izračunavane kornite matrijaklo ruda, zli, grduza i ovonjuna raduovost: vrenih patitla	402		411	420	429	438	447	-1.202	456	844.320	465	474	483	842.128
Iskajevno pobitno stanje na dan 01.01.2020. godine (r. br. 1-2)	403	35.331.033	412	421	430	439	448	331.538	457	3.535.127	466	475	484	30.197.698
Neto promjene u 2020. godini	404		413	422	431	440	449		458		467	476	485	0
Stanje na dan 31.12.2020. godine (r. br. 3-4)	405	35.331.033	414	423	432	441	450	331.538	459	3.535.127	468	477	486	30.197.698
Iskazi izračunavane ispravno matrijaklo ruda, zli, grduza i ovonjuna raduovost: vrenih patitla i promjene	406		415	424	433	442	451		460		469	478	487	0
Iskajevno pobitno stanje na dan 01.01.2021. godine (r. br. 5-6)	407	35.331.033	416	425	434	443	452	331.538	461	3.535.127	470	479	488	30.197.698
Neto promjene u 2021. godini	408		417	426	435	444	453		462	-237.538	471	480	489	-232.538
Stanje na dan 31.12.2021. godine (r. br. 7-8)	409	35.331.033	418	427	436	445	454	331.538	463	3.302.589	472	481	490	31.965.160

Obrazac uslieden sa članom 4. Zabrane o računovodstvu (LS 181/CG) broj 052/16 | DOKUMENTI 2013/24 | EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici:

Lice odgovorno za sastavljanje
 Finansijskog izveštaja

Milutin Vukobratović

Odgovorno lice

[Handwritten Signature]

18

8. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Crna Gora, ulica. Slobode 26, 81000 Podgorica
PIB: 02686678, PDV 30/31-06929-6, Prva banka CG 535-9398-15
tel: +382 20 232-013, fax: +382 20 513-738, mob.tel: +382 69 070-333
e-mail: ilinka.vukovic@t-com.me, mlia.vukovic96@gmail.com

AKCIONARIMA "POŠTA CRNE GORE" A.D. PODGORICA

Uzdržano mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza „Pošta Crne Gore“ a.d. Podgorica (u daljem tekstu Društvo) – Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2021 godine, Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha za period 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine, Iskaz o tokovima gotovine u periodu 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine, Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske iskaze.

Prema našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u dijelu izvještaja Osnov za uzdržano mišljenje, nijesmo bili u mogućnosti da pribavimo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza koji obezbjeđuju osnovu za revizorsko mišljenje. Stoga ne izražavamo mišljenje na finansijske iskaze „Pošte Crne Gore“ a.d. Podgorica na dan 31.12.2021. godine.

Osnov za uzdržano mišljenje

1. Potrebno je uraditi procjenu nepokretnosti i opreme, u skladu sa MRS 16., obzirom da je ista poslednji put izvršena radi transformacije Društva 30.09.2010. godine od strane nezavisnog procjenjivača. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16. koji se odnosi na fer vrijednost nekretnna i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31.12.2021. godine kao i obezvređenje sredstava u skladu sa MRS 36.

2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 16. uz finansijske iskaze, „zemljište i objekti bez obzira na oblik korišćenja odnosno svojine su prikazani u poslovnim knjigama Društva na dan 31.12.2021. godine“. Uvidom u pojedinačne listove nepokretnosti u kojima su evidentirane nepokretnosti koje su prikazane u poslovnim knjigama Društva, na pojedinim brojevima istih upisana je Država Crna Gora u obimu prava - svojina 1/1, Vlada Crne Gore - raspolaganje na pojedinim nepokretnostima a Društvu su date nepokretnost na upravljanje. Tokom 2021. godine aktivirana je investicija Društva u PLC centar u Podgorici u vrijednosti 964.652 € i ista je prikazana kao građevinski objekat. Uvidom u LN 6300 KO Podgorica III predmetna nepokretnost je upisana kao svojina Države Crne Gore 1/1, Vlada Crne Gore raspolaganje 1/1 i Društvu je ista data na upravljanje 1/1. Isti objekat je 2017. godine bio svojina Društva 1/1. Nijesmo dobili na uvid ugovor o upravljanju niti za jednu nepokretnost. Nepokretnosti Društva, odnosno zemljište i objekti u ukupnom iznosu 28.988.611 € predstavljaju 66,52 % od ukupne aktive Društva koja iznosi 43.581.151 €. Od navedenog iznosa nepokretnosti, preko 50 % je upisano na Državu Crnu Goru – svojina 1/1, korišćenje Vlada Crne Gore a Društvu je upisano pravo na upravljanje. Od ukupnih nepokretnosti evidentiranih u poslovnim knjigama Društva samo je cca 33 % u svojini Društva. Na uvid smo dobili informaciju, o evidenciji stvarnih prava na nepokretnostima Društva, izvršnog direktora broj 00020-3312 od 23.02.2021. godine pripremljenu za Odbor direktora, između

ostalog je navedeno „Kod Uprave za nekretnine evidentirani upisi u listu nepokretnosti za nepokretnosti koje koristi ova kompanija, više se ne „vode“ kao svojina Pošte Ad Podgorica. Znajući za odnosnu okolnost, blagovremeno smo potraživali od područnih jedinica Uprave za nekretnine promjenu podataka koje se svode na upis u list nepokretnosti u kojima će umjesto svojina Pošte Crne Gore AD biti naznačeno svojina – Crna Gora, raspolaganje – Vlada Crne Gore, upravljanje – Pošta Crne Gore AD Podgorica za nepokretnosti koje koristi Pošta“. Odbor direktora je donio Zaključak broj 00010-3765/3 od 02.03.2021. godine - pod tačkom broj 3 je navedeno da „u priloženim tabelama potrebno je izvršiti korekcije naziva istih i tekst komentara, umjesto vlasništvo Pošte Crne Gore nad nepokretnostima, teba da stoji pravo upravljanja Pošte Crne Gore AD Podgorica za nepokretnosti koje koristi“.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima „Sl. List RCG“, br.65/2020, član 133 – ovlaštenja Skupštine, stav 8 navodi „donosi odluku o raspolaganju imovinom društva (kupovini, prodaji, zakupu, zamjeni, sticanju ili na drugi način raspolaganju) čija je vrijednost veća od 20 % knjigovodstvene vrijednosti imovine društva (imovina velike vrijednosti), ukoliko statutom nije utvrđeno niže učešće“. Statutom Društva nije utvrđeno niže učešće. Odluku Skupštine Društva odnosno Vlade Crne Gore, ovim povodom, nijesmo dobili na uvid. Zakon o državnoj imovini „Sl.list CG“, br.21/2009 i 40/2011-dr.zakon, član 10, stav 12 navodi „raspolaganje je prenos svih ili nekih svojinskih ovlaštenja na treća lica otuđenje (prodaja, razmjena, poklon), davanje na upravljanje, davanje na korišćenje...“ Član 32, istog Zakona navodi da „o raspolaganju i razmjeni stvari i drugih dobara iz imovine Crne Gore, imovine opštine i javne službe zaključuje se ugovor u pisanoj formi. Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje starješina državnog organa kojeg odredi Vlada...“. Na uvid nijesmo dobili ugovor o davanju na upravljanje. Ne raspoložemo podacima na osnovu čega je izvršen prenos vlasništva na Državu Crnu Goru i da li je isti konačan ili je u toku postupak prenosa vlasništva i na ostalim nepokretnostima u svojini Društva u korist Države Crne Gore. Sve promjene su izvršene uglavnom na glavnim poštama u Podgorici i primorskim opštinama.

3. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 19. uz finansijske iskaze, Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP), po osnovu obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2021. godinu, u procijenjenom iznosu 400.000 € - verifikovan iznos iz 2020. godine od strane EKIP-a je bio 400.127 €. Naime, Društvo treba u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama („Službeni list Crne Gore“, br. 057/11 od 30.11.2011, 055/16 od 17.08.2016, 055/18 od 01.08.2018) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 008/19 od 6.02.2019. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da: do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u; do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika a do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

4. Kao što je objelodanjeno u Napomenama 23. i 24. uz finansijske iskaze, u knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2021. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 €, utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u postupak restrukturiranja Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenosjenjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstava i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2021. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Predmetna revizija je usklađena s Međunarodnim standardima revizije (ISA) i saglasno s Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA). Naša odgovornost, saglasno Međunarodnim standardima revizije (ISA), je opisana u odeljku „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja“. Nezavisnost i drugi etički standardi su u potpunosti zadovoljeni u odnosu na Društvo, na koji način su ispunjene zahtijevane etičke odgovornosti u ovoj reviziji.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su bila po našem profesionalnom prosuđivanju, od najvećeg značaja za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno pitanje revizije	Kako smo adresirali ključno pitanje revizije
<p>Priznavanje prihoda (tačnost evidentiranja prihoda), Napomena 4. uz finansijske iskaze</p> <p>Društvo u značajnom iznosu ostvaruje prihode od pružanja usluga i prodaje robe. Stoga smatramo da su prihodi od izvršenih usluga i prodaje robe kao i odgovarajuća potraživanja po istim ključno pitanje u reviziji.</p> <p>Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje prihoda su objelodanjene u Napomeni 3.t.</p>	<p>Obezbijedili smo razumijevanje procesa vezanih za priznavanje prihoda.</p> <p>Sproveli smo testove kontrola povezanih sa prihodima od prodaje kroz provjeru dizajna i efikasnosti relevantnih kontrola vezanih za prihode od prodaje.</p> <p>Takođe, sproveli smo suštinske analitičke procedure vezane za značajne vrste prihoda, kao i specifične procedure kako bismo se uvjerali u tačnost i kompletnost priznatih prihoda.</p> <p>- obavljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako bi se</p>

	<p>zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period;</p> <ul style="list-style-type: none"> - testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i naplate istih, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa - pregled objelodanjenih napomena.
--	--

Odgovornost menadžmenta za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne Iskaze nastale usled kriminalnih radnji ili grešaka.

Ovaj okvir se bazira na odredbama nacionalnog zakonodavstva i primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

U sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, sa objelodanjanjem, gdje je to primjenjivo, činjenica, koje se odnose na stalnost poslovanja i korišćenja ovog načela kao osnove finansijskog izvještavanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo, ili da obustavi njegovo poslovanje, ili ako nema mogućnost da poslovanje nastavi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je da steknemo razumnu osnovu za uverenje o tome da li finansijski izveštaji u cjelini ne sadrže materijalno značajnu grešku, nastalu usled kriminalne radnje ili greške i da izdamo izveštaj revizije koji sadrži naše mišljenje. Razumna osnovu za uvjerenje pruža značajan nivo sigurnosti, ali ne garantuje da revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije može uvijek da pronađe materijalno značajnu grešku ukoliko ona postoji. Ovakvi propusti mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške, i smatraju se materijalno značajnim, ukoliko pojedinačno ili ukupno, mogu da utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima, mi sprovodimo profesionalno rasuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam kroz proces revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajne greške u finansijskim izvještajima, nastale usled kriminalne radnje ili greške, pripremamo i izvodimo revizijske procedure kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neidentifikovanja materijalno značajne greške usled kriminalne radnje je veći nego usled greške, jer kriminalna radnja može da uključuje falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešna tumačenja i zaobilaženje Internih kontrola,
- stičemo razumijevanje internih kontrola značajnih za reviziju kako bi pripremili revizijske procedure prikladne okolnostima, ali ne sa svrhom izražavanja mišljenja o sistemu internih kontrola Društva,
- procjenjujemo adekvatnost usvojenih računovodstvenih politika i ispravnost računovodstvenih procjena od strane rukovodstva i sa njima povezanih obelodanjivanja,
- izvodimo zaključak o prikladnosti računovodstvenog sistema vođenog u skladu sa principom stalnosti poslovanja od strane rukovodstva. Takođe, na osnovu pribavljenih dokaza izvodimo zaključke o očuvanju načela stalnosti poslovanja i da li postoji njegova ugroženost. Ukoliko utvrdimo da postoji materijalno značajna nesigurnost u pogledu očuvanja ovog načela, obavezni smo da istaknemo u našem izvještaju pripadajuća objelodanjivanja u finansijskim izvještajima, ili, ako takva objelodanjivanja nisu prikladna, modifikujemo naše mišljenje po tom osnovu. Naši zaključci se temelje na pribavljenim revizijskim dokazima do datuma našeg izvještaja, ali budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati nemogućnost Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti,
- ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i pripadajuća objelodanjivanja, kao i da li finansijski izvještaji predstavljaju nastale transakcije i događaje na način koji ispunjava fer prezentaciju,
- komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, o planiranom obimu i vremenu vršenja revizije, kao i o značajnim nalazima revizije, uključujući značajne propuste u sistemu interne kontrole koje utvrdimo u toku revizije,
- takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Izveštaj o ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Društvo je obavezno da sastavi i objavi Izveštaj menadžmenta a Zakonom o reviziji je utvrđena obaveza eksternog revizora da Izveštava revizorski odbor pravnog lica o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

Izveštaj menadžmenta

Izvršili smo pregled Izveštaja menadžmenta. Menadžment Društva je odgovoran za pripremanje ovog izveštaja u skladu sa važećim propisima Crne Gore. Naša odgovornost je da ocijenimo da li je Izveštaj menadžmenta usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu, da li postoje značajni pogrešni iskazi u tom izveštaju, te da li je Izveštaj pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Naše procedure u vezi Izveštaja menadžmenta bile su ograničene na procjenjivanje da li su finansijske informacije prikazane u tom izveštaju usklađene sa godišnjim finansijskim izveštajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u Izveštaj menadžmenta koje proizilaze iz nerevidiranih finansijskih ili drugih izveštaja.

Prema našem mišljenju, finansijske informacije prikazane u Izveštaju menadžmenta, po svim materijalno značajnim aspektima usklađene su sa finansijskim izveštajima na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine, uz rezervu za efekte iznešene u Osnovu za uzdržano mišljenje.

Na osnovu razumijevanja i poznavanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenih tokom naše revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni iskazi u Izveštaju menadžmenta.

Prema našem mišljenju, Izveštaj menadžmenta je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu, uz rezervu za efekte iznešene u Osnovu za uzdržano mišljenje.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Izvršili smo pregled Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ove izjave. Naša odgovornost je da izvršimo reviziju dijelova Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja iz člana 15. Zakona o računovodstvu.

Po našem mišljenju, informacije prikazane u navedenom dijelu Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa informacijama u Izveštaju menadžmenta.

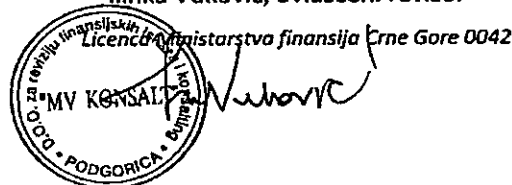
Izveštaj revizorskom odboru o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije

U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da revizorski odbor Društva Izvijestimo o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole. U Podgorici, 31.03.2022. godine

MV Konsalt d.o.o. Podgorica

Ulica Slobode 26, Podgorica

Ilinka Vuković, ovlašćeni revizor

9. PRIKAZ RAZVOJA I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

Finansijski položaj Pošte Crne Gore, posmatran sa aspekta predmetnih analiza a na osnovu Finansijskih iskaza Pošte Crne Gore na dan 31.12.2021. godine kvalifikuje se na jedan od sljedećih načina:

- **Dobar** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža obezbjeđuje sigurnost u održavanju likvidnosti, ako je zaduženost takva da obezbjeđuje punu nezavisnost preduzeća i dobru sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventno, ako preduzeće pri stabilnoj novčanoj jedinici iz finansijskog rezultata značajnije uvećava sopstveni kapital i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu i dio proširene reprodukcije.
- **Prihvatljiv** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža omogućava održavanje likvidnosti (bez sigurnosti), ako je zaduženost takva da preduzeću obezbjeđuje relativnu nezavisnost i relativnu sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventno, ako u uslovima stabilne novčane jedinice održava realnu vrednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu reprodukciju.
- **Loš** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža ne omogućava održavanje likvidnosti, ako zaduženost ne obezbjeđuje nezavisnost preduzeća i sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventnost kritična, ako pri stabilnoj novčanoj jedinici ne uvećava iz finansijskog rezultata sopstveni kapital i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava ne može finansirati prostu reprodukciju.

9.1. Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finansijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finansijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost ukupnog poslovanja utvrđuje se stavljanjem u odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda. Potrebno je da Društvo posluje ekonomično, odnosno da ostvaruje više prihoda nego što je utrošeno za njihovo postizanje (poželjno je da su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda). Ovaj pokazatelj bi trebao da bude veći od 1.

<i>Ekonomičnost ukupnog poslovanja</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Ukupni prihodi</i>	<i>17,262,141</i>	<i>16,433,014</i>	<i>16,098,813</i>	<i>16,707,610</i>
<i>Ukupni rashodi</i>	<i>17,285,921</i>	<i>16,357,994</i>	<i>15,196,384</i>	<i>16,110,794</i>
<i>Ukupni prihodi / Ukupni rashodi</i>	<i>1.00</i>	<i>1.00</i>	<i>1.00</i>	<i>1.04</i>

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Ekonomičnost poslovanja izračunava se stavljanjem u odnos prihoda od prodaje i rashoda od prodaje. Kada su prihodi od prodaje veći od rashoda od prodaje ekonomičnost poslovanja je pozitivna. Ovaj pokazatelj bi trebao da bude veći od 1.

Ekonomičnost redovnog poslovanja	2018	2019	2020	2021
<i>Poslovni prihodi</i>	16,993,038	16,428,103	16,066,503	16,689,872
<i>Poslovni rashodi</i>	14,507,041	14,781,281	14,908,540	15,823,474
Poslovni prihodi / Poslovni rashodi	1.17	1.11	1.08	1.05

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent ekonomičnosti redovnog poslovanja u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti ili svojstvo imovine ili njenih pojedinih dijelova da se mogu pretvoriti u gotovinu dovoljnu za pokriće preuzetih obaveza uslovljena je prije svega protokom kratkotrajne imovine (obrnih sredstava) kroz poslovni ciklus. Likvidnost će omogućiti preduzeću podmirivanje dospjelih obaveza i pokazatelji likvidnosti ukazuju u kojoj je mjeri preduzeće sposobno da podmiri svoje dospjele kratkoročne obaveze.

Finansijski položaj Pošte Crne Gore na dan 31.12.2021. godine obezbjeđuje dobar pokazatelj likvidnosti na osnovu navedenih pokazatelja iz bilansa stanja za tekuću i prethodnu godinu. Ilustracija ove kvalifikacije data je u narednim tabelarnim pregledima poslovanja kroz pozitivne pokazatelje likvidnosti.

Pokazatelj sadašnje (trenutne) likvidnosti pokazuje sa koliko eura gotovine i gotovinskih ekvivalenata je pokriven svaki euro dospjelih obaveza. Ovaj koeficijent treba da iznosi 1 ili više.

Koeficijent trenutne likvidnosti	2018	2019	2020	2021
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</i>	6,386,781	7,472,528	8,628,274	8,066,096
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,782,286	2,779,725	2,433,816	2,885,591
Gotovina i gotovinski ekvivalenti / Kratkoročne obaveze	2.30	2.69	3.55	2.80

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent trenutne likvidnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Pokazatelj opšte (tekuće) likvidnosti pokazuje sa koliko eura obrtno imovine je pokriven svaki euro kratkoročnih obaveza. Ovaj koeficijent treba da iznosi 2 ili više.

Tekuća likvidnost	2018	2019	2020	2021
<i>Angažovana obrtna sredstva</i>	11,679,203	11,581,743	12,217,637	12,431,289
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,782,286	2,779,725	2,433,816	2,885,591
Angažovana obrtna sredstva / Kratkoročne obaveze	4.20	4.17	5.02	4.31

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent tekuće likvidnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelj ubrzane likvidnosti pokazuje da bi Društvo trebalo da ima brzo unovčive imovine minimalno toliko koliko i kratkoročnih obaveza. Ovaj koeficijent treba da iznosi 1 ili više.

Koeficijent ubrzane likvidnosti	2018	2019	2020	2021
<i>Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina</i>	11,430,239	11,403,893	11,905,567	12,295,045
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,782,286	2,779,725	2,433,816	2,885,591
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina / Kratkoročne obaveze	4.11	4.10	4.89	4.26

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent ubrzane likvidnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Koeficijentom finansijske stabilnosti se stavlja u odnos dugotrajna imovina i dugotrajni izvori. Ovim koeficijentom se ukazuje na to koliko je dugotrajnih izvora, koje čine kapital i dugotrajne obaveze, vezano za dugotrajnu imovinu. Posredno se ovim pokazateljem ukazuje na veličinu radnog kapitala koji je važan faktor očuvanja likvidnosti, jer predstavlja rezervnu likvidnost. Ovaj koeficijent bi trebalo da bude manji od 1.

Koeficijent finansijske stabilnosti	2018	2019	2020	2021
<i>Stalna imovina</i>	30,386,634	30,465,566	30,641,860	31,051,393
<i>Kapital</i>	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
<i>Dugoročne obaveze</i>	643,204	0	38,499	345,050
Stalna imovina / (Kapital + Dugoročne obaveze)	0.78	0.79	0.78	0.79

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent finansijske stabilnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Pokazatelji zaduženosti

Koeficijent zaduženosti pokazuje do koje mjere društvo koristi zaduživanje kao oblik finansiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Što je veći odnos duga i imovine, veći je finansijski rizik, a što je manji, niži je finansijski rizik. Po pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 50% ili manja.

Koeficijent zaduženosti	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupne obaveze</i>	3,425,490	3,377,489	3,084,103	3,864,085
<i>Ukupna imovina</i>	42,065,837	42,370,983	43,034,409	43,583,151
Ukupne obaveze / Ukupna imovina	0.08	0.08	0.07	0.09

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent zaduženosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Koeficijent finansijskog levridža pokazuje odnos duga prema kapitalu, upoređuje ukupni dug kompanije sa ukupnim kapitalom. Manji odnos duga prema kapitalu obično podrazumijeva finansijski stabilnije poslovanje.

Koeficijent finansijskog levridža	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupne obaveze</i>	3,425,490	3,377,489	3,084,103	3,864,085
<i>Ukupan kapital</i>	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
Ukupne obaveze / Ukupan kapital	0.09	0.09	0.08	0.10

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent finansijskog levridža u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Faktor zaduženosti je indikator koji daje informaciju o tome koliko je godina potrebno da bi se iz zadržane dobiti i amortizacije pokrile ukupne obaveze. Što je ovaj pokazatelj veći, veća je i zaduženost. Referentna vrijednost ovog pokazatelja je 3 godine. Vrijednost pokazatelja iznad ove granice po pravilu znači pretjeranu zaduženost preduzeća.

Faktor zaduženosti	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupne obaveze</i>	2,782,286	3,377,489	3,084,103	3,864,085
<i>Neraspoređena dobit + Amortizacija</i>	3,236,240	3,231,171	4,121,431	4,056,370
Ukupne obaveze / (Neraspoređena dobit + Amortizacija)	0.86	1,04	0,75	0.95

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je faktor zaduženosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Pokazatelji profitabilnosti

Profitabilnost je ekonomska kategorija kojom se mjeri sposobnost preduzeća da generiše profit na temelju uloženog kapitala, tj. investirane imovine. Stepem zarađivačke moći smatra se izrazom sposobnosti preduzeća da generiše novu vrijednost, koja je cilj finansijskog upravljanja.

EBIT pokazatelj se računa tako što se na dobit prije oporezivanja dodaju rashodi kamata. Jedan je od važnijih pokazatelja finansijskih performansi kompanije. Rashodi kamata odnose se na troškove pozajmljivanja novca. Dobitak prije poreza predstavlja dobit preduzeća prije poreza na dobit.

EBIT	2018	2019	2020	2021
<i>Rezultat prije oporezivanja</i>	-23,780	75,020	902,429	596,816
<i>Rashodi kamata</i>	6,605	1,069	23,761	16,275
Rezultat prije oporezivanja + Rashodi kamata	-17,175	76,089	926,190	613,091

EBITDA pokazatelj se računa tako što se na dobit prije oporezivanja dodaju rashodi kamata i amortizacija.

EBITDA	2018	2019	2020	2021
<i>Rezultat prije oporezivanja</i>	-23,780	75,020	902,429	596,816
<i>Rashodi kamata</i>	6,605	1,069	23,761	16,275
<i>Amortizacija</i>	565,230	540,374	586,304	753,781
Rezultat prije op + Kamate + Amortizacija	548,055	616,463	1,512,494	1,366,872

ROE pokazatelj pokazuje ostvarenu dobit po jedinici uloženog kapitala, odnosno koliko će kompanija zaraditi angažovanjem uloženi sredstava. Što je veći ovaj koeficijent kompanija uspješnije upravlja kapitalom.

Stopa prinosa na kapital (ROE)	2018	2019	2020	2021
<i>Neto rezultat</i>	21,680	10,982	842,128	609,590
<i>Kapital</i>	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital	0.00	0.00	0.02	0.02

ROA pokazatelj pokazuje koliko kompanija zarađuje na investirani kapital. Što je veći ovaj koeficijent to je bolje za kompaniju.

Stopa prinosa sredstava (ROA)	2018	2019	2020	2021
<i>Neto rezultat</i>	21,680	10,982	842,128	609,590
<i>Ukupna imovina</i>	42,063,837	42,370,989	43,034,409	43,589,151
Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital	0.00	0.00	0.02	0.01

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Pokazatelji aktivnosti

Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko na jednu novčanu jedinicu nenaplaćenog salda potraživanja od kupaca preduzeće ostvaruje ukupnog prihoda u toku godine. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje da kompanija na 1 € nenaplaćenog prosječnog potraživanja od kupaca ostvaruje 6,16 € prihoda od prodaje.

Obrt potraživanja	2018	2019	2020	2021
<i>Prihodi od prodaje</i>	15,389,267	15,591,331	14,601,630	15,436,253
<i>Prosječna potraživanja od kupaca</i>	5,004,134	3,884,867	2,846,246	2,504,622
Prihodi od prodaje / Prosječna potraživanja od kupaca	3.08	4.01	5.13	6.16

Koeficijent dani vezivanja potraživanja pokazuje da se u prosjeku potraživanja naplaćuju istekom 60 dana.

Dani vezivanja potraživanja	2018	2019	2020	2021
365	365	365	365	365
<i>Obrt potraživanja</i>	3.08	4.01	5.13	6.16
365 / Obrt potraživanja	118.69	90.95	71.15	59.22

Koeficijent obrta zaliha pokazuje kojom brzinom preduzeće uspije da proda svoje zalihe, odnosno u konkretnom slučaju pokazuje da preduzeće ima zalihe za 5 dana.

Obrt zaliha	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak prodatih proizvoda</i>	1,007,373	1,058,885	1,123,797	1,129,418
<i>Prosječne zalihe</i>	307,094	213,407	244,960	224,157
Trošak prodatih proizvoda / Prosječne zalihe	3.28	4.96	4.59	5.04

Koeficijent obrta vezivanja zaliha pokazuje koliko je dana potrebno da se proda prosječna vrijednost ukupnih zaliha, tj. da se zalihe pretvore u prihode. U konkretnom slučaju, potrebno je 72 dana da se prosječna vrijednost ukupnih zaliha pretvori u prihode.

Obrt vezivanja zaliha	2018	2019	2020	2021
365	365	365	365	365
<i>Obrt zaliha</i>	3.28	4.96	4.59	5.04
365 / Obrt zaliha	111.27	73.56	79.56	72.44

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.**Ostali pokazatelji**

Ovaj pokazatelj pokazuje da društvo na ukupno uložena sredstva ostvaruje 1,56% neto rezultata.

Rentabilnost ukupnog kapitala	2018	2019	2020	2021
Neto rezultat	21,680	10,982	842,128	609,590
Kapital	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
Neto rezultat / Kapital	0.06%	0.03%	2.15%	1.56%

Ovaj pokazatelj pokazuje da društvo na ukupno uložena osnovna i obrtna sredstva ostvaruje 1,40% neto rezultata.

Povrat na uložena sredstva	2018	2019	2020	2021
Neto rezultat	21,680	10,982	842,128	609,590
Osnovna sredstva	30,386,634	30,465,566	30,641,860	31,051,393
Obrtna sredstva	11,679,203	11,581,743	12,217,637	12,431,289
Neto rezultat / (Osnovna sredstva + Obrtna sredstva)	0.05%	0.03%	1.96%	1.40%

Ovaj pokazatelj pokazuje koliki je neto profit ostvaren od ukupno realizovanog posla na tržištu, što u konkretnom slučaju iznosi 3,95%.

Neto profitna marža (A)	2018	2019	2020	2021
Neto rezultat	21,680	10,982	842,128	609,590
Prihod od prodaje	15,389,267	15,591,331	14,601,630	15,436,253
Neto profit / Prihod od prodaje	0.14%	0.07%	5.77%	3.95%

Ovaj pokazatelj pokazuje koliki je neto rezultat ostvaren od ukupnih prihoda, što u konkretnom slučaju iznosi 3,65%.

Neto profitna marža (B)	2018	2019	2020	2021
Neto rezultat	21,680	10,982	842,128	609,590
Ukupni prihodi	17,262,141	16,433,014	16,098,813	16,707,610
Neto rezultat / Ukupni prihodi	0.13%	0.07%	5.23%	3.65%

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak zaposlenih čini 65,23% ostvarenog poslovnog prihoda.

Odnos troškova zaposlenih i poslovnih prihoda	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak zaposlenih</i>	10,196,947	10,305,055	10,374,738	10,887,442
<i>Poslovni prihodi</i>	16,993,038	16,428,103	16,066,503	16,689,872
Trošak zaposlenih / Poslovni prihodi	60.01%	62.73%	64.57%	65.23%

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak amortizacije čini 4,88% prihoda od prodaje.

Odnos troškova amortizacije i prihoda od prodaje	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak amortizacije</i>	565,230	540,374	586,304	753,781
<i>Prihodi od prodaje</i>	15,389,267	15,591,331	14,601,630	15,436,253
Trošak amortizacije / Prihodi od prodaje	3.67%	3.47%	4.02%	4.88%

Ovaj pokazatelj pokazuje da je trošak materijala po zaposlenom 1.112,73€.

Utrošena sredstva po zaposlenom	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak materijala</i>	829,879	1,058,885	1,123,797	1,129,418
<i>Prosječan broj zaposlenih</i>	922	952	988	1015
Trošak materijala / Prosječan broj zaposlenih	900.09	1,112.27	1,137.45	1,112.73

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak kamate čini 0,10% ukupnih rashoda.

Participacija troškova kamate u ukupnim rashodima	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak kamate</i>	6,605	1,069	23,761	16,275
<i>Ukupni rashodi</i>	17,285,921	16,357,994	15,196,384	16,110,794
Trošak kamate / Ukupni rashodi	0.04%	0.01%	0.16%	0.10%

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak kamate čini 0,10% ukupnih prihoda.

Participacija troškova kamate u ukupnim prihodima	2018	2019	2020	2021
Trošak kamate	6,605	1,069	23,761	16,275
Ukupni prihodi	17,262,141	16,433,014	16,098,813	16,707,610
Trošak kamate / Ukupni prihodi	0.04%	0.01%	0.15%	0.10%

Navedeni pokazatelj pokazuje da su troškovi kamata niski u odnosu na poslovni rezultat.

Pokrivenost troškova kamatama - Analiza finansijske moći	2018	2019	2020	2021
Poslovni rezultat	2,485,997	1,353,474	943,019	655,538
Troškovi kamata	6,605	1,069	23,761	16,275
Poslovni dobitak / Troškovi kamata	37638.11%	126611.23%	3968.77%	4027.89%

9.2. Analiza boniteta

Postoje brojni modeli koji se u savremenim uslovima poslovanja koriste za ocjenu kreditnog boniteta i predviđanje vjerovatnoće stečaja preduzeća. Tri modela koji su danas najšire korišćeni su sljedeći:

Altmanov Z-score

Jedan od najčešće korišćenih modela jest Altmanov Z - score model. Na osnovu prilagođavanja originalnog modela predviđanja vjerovatnoće stečaja, koji je primjenljiv samo na preduzeća čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu, nastao je modifikovan model primenljiv na preduzeća čijim se akcijama ne trguje na organizovanom tržištu. Altmanov model je danas opšte prihvaćen model koji služi za predviđanje bankrota preduzeća. Zasniva se na analizi bilansa preduzeća.

Z-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	Ukupna sredstva	42,065,837	42,370,983	43,034,409	43,583,151
2	Tekuća imovina	11,679,203	11,581,743	12,217,637	12,431,289
3	Stalna imovina	30,386,634	30,465,566	30,641,860	31,051,393
4	Obrtni kapital (2-3)	-18,707,431	-18,883,823	-18,424,223	-18,620,104
45	X1 (4/1)	-0.44	-0.45	-0.43	-0.43
6	Zadržani (neraspoređeni) dobitak	2,671,010	2,690,797	3,535,127	3,302,589

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

7	<i>X2 (6/1)</i>	<i>0.06</i>	<i>0.06</i>	<i>0.08</i>	<i>0.08</i>
8	Zarada prije odbitka kamata i poreza na dobitak	-17,175	76,089	926,190	613,091
9	<i>X3 (8/1)</i>	<i>0.00</i>	<i>0.00</i>	<i>0.02</i>	<i>0.01</i>
10	Kapital	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
11	Obaveze	3,425,490	3,377,489	3,084,103	3,864,085
12	<i>X4 (10/11)</i>	<i>11.19</i>	<i>11.36</i>	<i>12.71</i>	<i>10.08</i>
13	Prihodi od prodaje	15,389,267	15,591,331	14,601,630	15,436,253
14	<i>X5 (13/1)</i>	<i>0.37</i>	<i>0.37</i>	<i>0.34</i>	<i>0.35</i>
	Z-SCORE	6.64	6.74	7.64	6.04

Z > 2,99	Stabilno i uspješno poslovanje
1,81 < Z < 2,99	Postoje problemi u poslovanju
Z < 1,81	Loše poslovanje

Zaključak: Prema navedenom modelu Pošta je u toku 2021. godine imala stabilno i uspješno poslovanje.

BEX - Business Excellence Model

BEX (Business Excellence Model) sintetički i analitički oslikava sadašnji i djelimično budući poslovni bonitet svakog privrednog društva. Postoji 5 raspona vrijednosti sa sljedećim tumačenjima:

BEX - Business Excellence Model					
Redni broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	EBIT	-17,175.00 €	76,089.00 €	926,190.00 €	613,091.40€
2	Ukupna aktiva	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00€
3	<i>X1 (1/2)</i>	0.00	0.00	0.02	0.01
4	Neto profit nakon oporezivanja	21,680.00 €	75,020.00 €	902,429.00 €	596,816.40€
5	Ukupan kapital	38,344,588.00 €	38,355,570.00 €	39,197,698.00 €	38,965,160.00€
6	<i>X2 (4/5)</i>	0.00	0.00	0.02	0.02
7	Obrtna sredstva	11,679,203.00 €	11,581,743.00 €	12,217,637.00 €	12,431,289.00 €
8	Ukupna aktiva	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €
9	<i>X3 (7/8)</i>	0.28	0.27	0.28	0.28
10	Neto rezultat	21,680.00 €	10,982.00 €	842,128.00 €	609,590,40 €
11	Amortizacija	565,230.00 €	540,374.00 €	586,304.00 €	753,781.00 €
12	Ukupne obaveze	3,425,490.00 €	3,377,489.40 €	3,084,103.00 €	3,864,084.60€
13	<i>X4 (5*(10+11)/12)</i>	0.86	0.82	2.32	1.76
	BEX	0.31	0.30	0.80	0.62

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

BEX > 4	<i>Odlično poslovanje</i>
2 < BEX < 4	<i>Veoma dobro poslovanje</i>
1 < BEX < 2	<i>Dobro poslovanje</i>
0 < BEX < 1	<i>Potrebno poboljšanje</i>
BEX < 0	<i>Loše poslovanje</i>

Zaključak: Prema navedenom modelu Pošta je u toku 2021. godine imala poslovanje kojem je potrebno poboljšanje.

Zmijewski model

Zmijewski model koristi ratio analizu koja mjeri performanse, finansijski leveridž i likvidnost privrednog društva kako bi se napravio predikcioni model. Krajnja ocjena ukazuje na vjerovatnoću bankrota: što je veći rezultat to je vjerovatnoća bankrota veća.

Zmijewski-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	<i>Neto dobit</i>	21,680.00 €	10,982.00 €	842,128.00 €	609,590.40 €
2	<i>Ukupna aktiva</i>	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €
3	X1 (1/2)	0.00	0.00	0.02	0.01
4	<i>Ukupne obaveze</i>	3,425,490.00 €	3,377,489.40 €	3,084,103.00 €	3,864,084.40 €
5	<i>Ukupna imovina</i>	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €
6	X2 (4/5)	0.08	0.08	0.07	0.09
7	<i>Obrtna imovina</i>	11,679,203.00 €	11,581,743.00 €	12,217,637.00 €	12,431,289.00 €
8	<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,782,286.00 €	2,779,725.40 €	2,433,816.00 €	2,885,590.60 €
9	X3 (7/8)	4.20	4.17	5.02	4.31
Zmijewski-SCORE (P)		-3.82	-3.83	-3.96	-3.84

P < 0,5	<i>Dobro poslovanje</i>
P >= 0,5	<i>Loše poslovanje</i>

Zaključak: Prema navedenom modelu Pošta je u toku 2021. godine imala dobro poslovanje.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

10. ANALIZA POZICIJA BILANSA USPJEHA

10.1. Prihodi

POZICIJA	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.	Index 21/20	Index 21/pl21
<i>I Prihodi od prodaje - neto prihod (1+2)</i>	14,601,630	15,339,200	15,436,253	105.7	100.6
1. Prihodi od prodaje robe	314,733	495,000	386,977	123.0	78.2
Prihodi od prodaje filatelije i poštanskih maraka	152,840	320,000	192,226	125.8	60.1
Prihodi od prodaje vrednosnica, obrazaca i ambalaže	26,094	25,000	28,442	109.0	113.8
Prihodi od provizije od komisione prodaje	135,798	150,000	166,309	122.5	110.9
2. Prihodi od prodaje usluga	14,286,897	14,844,200	15,049,276	105.3	101.4
Prihodi od pismonosnih usluga	6,538,030	6,735,000	6,615,228	101.2	98.2
- Prihodi od pismonosnih pošiljki u unutrašnjem saobraćaju	5,118,560	5,000,000	5,238,278	102.3	104.8
- Prihodi od pismonosnih pošiljki u međunarodnom saobraćaju	515,657	570,000	562,994	109.2	98.8
- Prihodi od međunarodnog obračuna - pisma	213,164	480,000	258,449	121.2	53.8
- Prihodi od sudskih pisama	690,649	685,000	555,507	80.4	81.1
Prihodi od paketskih usluga	211,554	225,000	234,657	110.9	104.3
- Prihodi od paketa u unutrašnjem saobraćaju	45,317	45,000	25,283	55.8	56.2
- Prihodi od paketa u međunarodnom saobraćaju	43,275	55,000	49,479	114.3	90.0
- Prihodi od paketa mase od 10 do 30kg	23,328	15,000	24,350	104.4	162.3
- Prihodi od međunarodnog obračuna - paketi	99,635	110,000	135,545	136.0	123.2
Prihodi od tiskovina	58,272	58,000	61,493	105.5	106.0
- Prihodi od tiskovina u unutrašnjem saobraćaju	36,710	36,000	40,921	111.5	113.7
- Prihodi od tiskovina u međunarodnom saobraćaju	21,562	22,000	20,571	95.4	93.5
Prihodi od ekspres pošiljki i kurirskih službi	373,198	375,000	315,229	84.5	84.1
Prihodi od usluga novčanog poslovanja	5,250,884	5,300,000	5,614,524	106.9	105.9
Prihodi od telegrafskih usluga	552,776	500,000	858,420	155.3	171.7
Prihodi od telefonskih usluga	2,627	2,500	3,087	117.5	123.5
Prihodi od direktne pošte i neadresiranih pošiljki	75,533	20,000	3,331	4.4	16.7
Prihodi od usluga hibridne pošte	430,735	400,000	467,460	108.5	116.9
Prihodi od digitalnih sertifikata	441,799	405,000	417,640	94.5	103.1
Prihodi od fiskalizacije		400,000	29,780		7.4
Prihodi od fahova	66,925	70,000	67,440	100.8	96.3
Prihodi od podnošenja pošiljki na carinski pregled	281,028	350,000	357,423	127.2	102.1
Prihodi od M vreća	3,328	3,500	3,272	98.3	93.5
Prihodi od kopiranja	208	200	293	140.7	146.3
<i>II Ostali prihodi iz poslovanja (1+2)</i>	1,464,873	1,017,500	1,253,619	85.6	123.2
1. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	855,730	957,500	892,921	104.3	93.3
Naknada za pokriće troška univerzalnog servisa	301,597	400,000	400,000		100.0
Prihod od zakupnina	301,226	330,000	253,603	84.2	76.8
Prihodi od naknade štete	1,473	10,000	2,724		27.2

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

POZICIJA	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.	Index 21/20	Index 21/pl21
Prihodi od fakturisanja zajedničkih troškova sa Telekomom	89,767	90,000	83,522	93.0	92.8
Prihodi od refundacije bolovanja	134,347	87,500	104,173	77.5	119.1
Ostali prihodi	27,320	40,000	48,898	179.0	122.2
2. Ostali prihodi iz poslovanja	609,143	60,000	360,698	59.2	
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	142,623	50,000	92,399	64.8	184.8
Prihodi od poklona	35,000	0	5,059		
Prihodi iz ranijih godina	420,960	10,000	260,470	61.9	
Prihodi od ukidanja rezervisanja	10,560		2,770		
III Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (1+2+3)	7,569	500	8,547		
1. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	0	0			
2. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	0	0			
3. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	7,569	500	8,547		
Pozitivne kursne razlike	7,569	500	8,547		
IV Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (1+2+3)	24,741	0	9,191		
1. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0	0	0		
2. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih lica	0	0	0		
3. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	24,741	0	9,191		
Prihodi od kamata	24,741		9,191		
UKUPNI PRIHODI (I+II+III+IV)	16,098,813	16,357,200	16,707,610	103.8	102.1

Ukupni prihodi u 2021. godini iznose 16.707.610€ i isti su za 3,8% veći u odnosu na prošlu godinu, a 2,1% u odnosu na planirane veličine.

PRIHODI OD PRODAJE imaju učešće od 92,4% u ukupnim prihodima i veći su od prošlogodišnjih za 5,7%, a u odnosu na plan veći su za 0,6%. Ovu grupu prihoda karakterišu:

1. Prihodi od prodaje robe bilježe rast od 23% u odnosu na prošlu godinu usljed pozitivnih turističkih

trendova, ali su manji od planiranih veličina za 21,8%. Kod ove grupe prihoda izdvajamo: *prihode od prodaje filatelije i poštanskih maraka* (veći za 25,8% u odnosu na prošlu godinu, a manji za 39,9% u odnosu na plan); *prihode od prodaje vrednosnica, obrazaca i ambalaže* (veći za 9% u odnosu na prošlu godinu, a 13,8% u odnosu na plan); *prihode od komisione prodaje* koji bilježe rast u odnosu na prošlu godinu za 22,5%, a u odnosu na planirane veličine rast od 10,9%.

2. Prihodi od prodaje usluga veći su u odnosu na prošlu godinu 5,3%, a u odnosu na plan veći za 1,4%.

Prihodi od pismonosnih usluga su 1,2% veći u odnosu na prošlu godinu, a 1,8% manji u odnosu na plan. U ovoj grupi prihoda bilježi se rast pismonosnih pošiljki u unutrašnjem saobraćaju i u odnosu na prošlu godinu i u odnosu na plan, prihodi od pismonosnih pošiljki u međunarodnom saobraćaju veći su u odnosu na prošlu godinu, dok su prihodi od međunarodnog obračuna veći za 21,2% u odnosu na prošlu godinu, ali manji u odnosu na planirane veličine usljed uticaja epidemiološke situacije.

Paketske usluge bilježe rast u posmatranom periodu 10,9% u odnosu na prošlu godinu, a 4,3% u odnosu na plan usljed oporavka privrednih aktivnosti.

Usluge novčanog poslovanja su veće 6,9% u odnosu na prošlu godinu, a 5,9% veće u odnosu na plan.

Prihodi od tiskovina su veći za 5,5% u odnosu na prošlu godinu, a 6% u odnosu na plan.

Značajno povećanje prihoda u odnosu na prošlu godinu i u odnosu na plan bilježi se kod *telegrafskih usluga*, što je posljedica još uvijek aktuelne epidemiološke situacije i veće potrebe korisnika za slanjem telegrama. Takođe trend rasta u odnosu na prošlu godinu i u odnosu na plan bilježi se kod telefonskih usluga.

Prihod od podnošenja pošiljki na carinski pregled je veći za 27,2% u odnosu na prošlu godinu, a 2,1% u odnosu na plan, kao i *prihod od usluga hibridne pošte* koji je za 8,5% veći u odnosu na prošlogodišnji, a 16,9% u odnosu na plan.

Prihodi od ekspres pošiljki su manji u odnosu na prošlogodišnje za 15,5%, a 15,9% u odnosu na plan. Rast ovih prihoda očekuje se u narednom periodu usljed preduzetih većih marketinških aktivnosti.

Zainteresovanost korisnika za uslugom *direktne pošte i neadresiranih pošiljki* je veća u odnosu na prethodna tri kvartala, ali i dalje značajno manja u odnosu na isti period prošle godine i u odnosu na plan.

Prihod od fiskalizacije je ispod planiranog usljed odlaganja primjene Zakona o fiskalizaciji do 1. juna 2021. godine, kao i zbog pojave konkurencije, dok je *prihod od digitalnih sertifikata* veći od planiranog za 3,1%. Urađeno je 9.571 sertifikata, od kojih je 4.822 novih, a 4.822 obnova.

II OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA sa učešćem od 7,5% u ukupnim приходima manji su u odnosu na isti period prošle godine za 14,4%, a za 23,2% su veći od planiranih. Ovu grupu prihoda karakterišu:

1. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

S obzirom da neto trošak za 2021. godinu još uvijek nije verifikovan (shodno Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora) u ovoj grupi prihoda za posmatrani period iskazan je prihod po osnovu naknade za pokriće troška univerzalnog servisa za 2020. godinu.

Na smanjenje prihoda od zakupnina uticao je gubitak prihoda usljed raskida ugovora korisnika poslovnog prostora u Ulici Slobode u Podgorici, iseljenje i izmiještanje bankomata CKB banke u Opštini Plav, kao i izmiještanje bankomata Prve banke u Podgorici.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Prihodi od refundacije bolovanja manji su u odnosu na prošlu godinu za 22,5%, a veći u odnosu na planirane veličine za 19,1% usljed većeg broja odsutnih zaposlenih zbog i dalje aktuelne epidemiološke situacije, kao i većeg broja trudnica u odnosu na posmatrani period.

Ostali prihodi veći su za 79% u odnosu na prošlu godinu, a 22,2% u odnosu na plan. Na povećanje ovih prihoda uticala je veća zainteresovanost korisnika za plaćanjem računa preko web aplikacije.

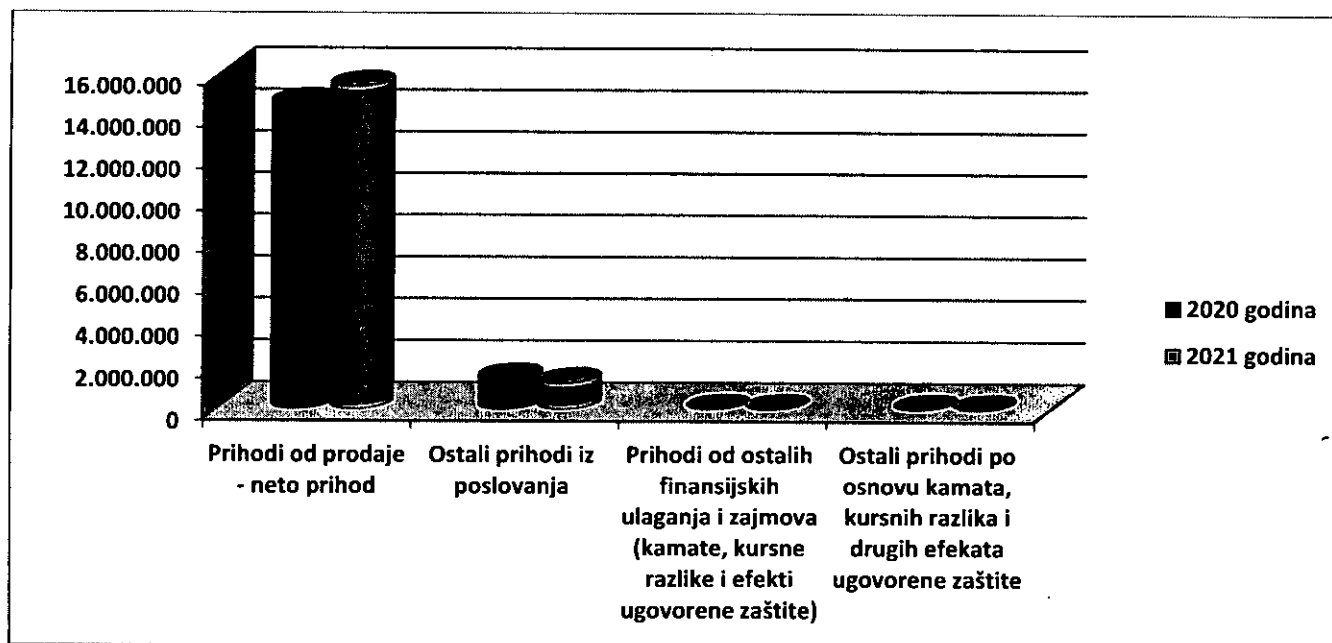
2. Ostali prihodi iz poslovanja

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja su veći usljed naplate potraživanja od Prijestonice Cetinje (21.961,90€), Koala (7.491€), Opština Herceg Novi (7.131,28€), Komunalno Kolašin (6.912,26€), Advokatsko društvo Iustitia (5.492,66€), Sekretarijat tužilačkog savjeta Crne Gore (5.464,06€), Uprava za inspeksijske poslove (4.342,70€), Prva banka CG (3.675,22€), Opština Bijelo Polje (3.646,23€), Cedis (3.282,09€), M tel (3.009,13€), Elektroprivreda Crne Gore (2.984,58€), Advokat Dragana Vukčević (1.627,45€), Javni izvršitelj Aleksandar Bošković (1.220,60€), Res publika (1.127,10€), Javni izvršitelj Vladan Vujović (1.008,90€) i drugi.

III PRIHODI OD OSTALIH FINANSIJSKIH ULAGANJA I ZAJMOVA u iznosu 8.547€ se odnose na usklađivanje kursa na dolarskom žiro računu kod CKB banke na dan 31.12.2021. godine.

IV OSTALI PRIHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE u iznosu od 9.191€ odnose se na kamate za naknadno naplaćena sumnjiva i sporna potraživanja preko javnih izvršitelja.

Uporedni prikaz ukupnih prihoda

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

10.2. Rashodi

POZICIJA	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.	Index 21/20	Index 21/pl21
I TROŠKOVI POSLOVANJA (1+2)	4,533,802	4,698,000	4,936,031	108.9	105.1
1. Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	1,123,797	1,212,000	1,129,418	100.5	93.2
1.1. Nabavna vrijednost prodate robe	301,632	300,000	296,967	98.5	99.0
Nabavna vrijednost maraka, vrednosnica i filatelije	19,445	20,000	45,314	233.0	226.6
Nabavna vrijednost poklona, čestitki, cvijeća i ostalo	26,351	25,000	21,133	80.2	84.5
Nabavna vrijednost tokena i papirnih omota	215,483	210,000	181,772	84.4	86.6
Nabavna vrijednost telefonskih usluga	1,798	5,000	2,203	122.6	44.1
Nabavna vrijednost telegrafskih usluga	38,556	40,000	46,545	120.7	116.4
1.2. Troškovi materijala	822,165	912,000	832,451	101.3	91.3
Troškovi poštanskog materijala	113,902	115,000	70,701	62.1	61.5
Troškovi materijala za hibridnu poštu	77,220	88,500	93,529	121.1	105.7
Troškovi režijskog materijala	84,161	116,500	101,103	120.1	86.8
- Troškovi kancelarijskog materijala	68,017	95,000	85,258	125.3	89.7
- Troškovi materijala za održavanje čistoće	16,143	16,500	15,846	98.2	96.0
- Troškovi materijala za održavanje zgrada	0	5,000	0		0.0
Troškovi goriva i energije	546,882	592,000	567,118	103.7	95.8
- Troškovi goriva	165,060	182,000	187,177	113.4	102.8
- Troškovi za lož ulje	99,794	120,000	94,117	94.3	78.4
- Troškovi električne energije	282,028	290,000	285,823	101.3	98.6
2. Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	3,410,005	3,486,000	3,806,613	111.6	109.2
2.1. Troškovi amortizacije	586,304	550,000	753,781	128.6	137.1
2.2. Troškovi rezervisanja	105,073	50,000	73,452	69.9	146.9
Trošak rezervisanja za naknade zaposlenih	58,091	50,000	26,730	46.0	53.5
Trošak rezervisanja sudskih sporova	46,982		46,722		
2.3. Ostali poslovni rashodi	2,718,628	2,886,000	2,979,380	109.6	103.2
Troškovi telekomunikacionih usluga	108,932	120,000	117,910	108.2	98.3
- Troškovi službenih telefona	31,091	40,000	31,793	102.3	79.5
- Troškovi mobilnih telefona	20,878	20,000	27,108	129.8	135.5
- Troškovi mreže za prenos podataka	45,688	47,000	47,614	104.2	101.3
- Troškovi interneta	11,276	13,000	11,395	101.1	87.7
Troškovi međunarodnog obračuna	54,932	40,000	89,737	163.4	224.3
Troškovi DHL i EMS pošiljki	4,174	7,000	5,167	123.8	73.8
Troškovi usluga održavanja	444,348	427,700	410,355	92.4	95.9
- Troškovi održavanja zgrada	129,105	56,500	63,994	49.6	113.3
- Troškovi održavanja motornih vozila	37,656	66,200	51,816	137.6	78.3

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

POZICIJA	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.	Index 21/20	Index 21/pl21
- Troškovi održavanja opreme i uređaja	126,855	142,500	134,002	105.6	94.0
- Troškovi održavanja softvera	150,731	162,500	160,543	106.5	98.8
Troškovi zakupnine	111,687	115,000	11,728	10.5	10.2
- Troškovi zakupa poslovnog prostora	102,301	100,000	9,863	9.6	9.9
- Ostali troškovi zakupnine	9,387	15,000	1,865	19.9	12.4
Troškovi reklame	26,337	49,000	53,122	201.7	108.4
- Troškovi reklame i propagande	20,534	40,000	48,415	235.8	121.0
- Troškovi oglasa	716	3,000	702	98.0	23.4
- Troškovi klipinga, novina i časopisa	5,086	6,000	4,005	78.7	66.8
Troškovi robne manipulacije	14,239	30,000	37,153	260.9	123.8
Troškovi neproizvodnih usluga	273,936	362,300	412,140	150.5	113.8
- Troškovi sudskih sporova	44,340	30,000	124,114	279.9	413.7
- Troškovi revizije	8,264	10,000	16,132	195.2	161.3
- Troškovi komunalija	106,140	120,000	97,985	92.3	81.7
- Troškovi agencijskog poslovanja	12,689	25,000	27,465	216.5	109.9
- Troškovi registracije motornih vozila	16,904	19,800	17,655	104.4	89.2
- Troškovi obezbjeđenja imovine i lica	80,766	132,500	120,582	149.3	91.0
- Usluge advokata	0	20,000	3,300		16.5
- Ostale neproizvodne usluge	4,835	5,000	4,906	101.5	98.1
Troškovi licenci do 1. godine	239,066	263,500	219,494	91.8	83.3
- Troškovi licenci do 1. godine	87,977	113,500	79,543	90.4	70.1
- Troškovi po osnovu licenci - Agencija	151,089	150,000	139,951	92.6	93.3
Troškovi po osnovu ugovora o franšizingu	340,817	340,000	361,190	106.0	106.2
Troškovi reprezentacije	28,966	18,000	24,095	83.2	133.9
- Troškovi reprezentacije u zemlji	15,270	10,000	17,242	112.9	172.4
- Troškovi reprezentacije Odbora direktora	6,240	2,000	505	8.1	25.3
- Subvencija kamata zaposlenima	7,456	6,000	6,348	85.1	105.8
Troškovi osiguranja imovine i lica	64,083	79,000	82,149	128.2	104.0
Troškovi platnog prometa	287,927	300,000	292,215	101.5	97.4
Troškovi članarina	17,656	18,000	17,695	100.2	98.3
Troškovi poreza	580,735	505,000	623,319	107.3	123.4
- Troškovi poreza na nepokretnost	126,822	130,000	128,678	101.5	99.0
- Troškovi naknada za putarinu, turističke takse	12,239	20,000	12,263	100.2	61.3
- Troškovi carina	44	0	1,333		
- Trošak PDV	435,241	350,000	472,440	108.5	135.0
- Troškovi članarina članova Odbora direktora	6,240	2,000	505	8.1	25.3
- Komunalna taksa	0	0			
Troškovi naknade Agenciji za privremeno ustupanje radnika	32,412	25,000	26,448	81.6	105.8

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

POZICIJA	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.	Index 21/20	Index 21/pl21
Ostali nematerijalni troškovi	23,959	20,500	8,984	37.5	43.8
- Takse	6,280	8,000	2,984	47.5	37.3
- Usluge studentskih i dačkih usluga	1,633	2,500		0.0	0.0
- Pokloni i dotacije	11,715	0		0.0	
- Troškovi sponzorstva - Odbor direktora	500	5,000	3,000		
- Troškovi sponzorstva i pomoći	3,830	5,000	3,000	78.3	60.0
Ostali rashodi	64,422	166,000	186,480	289.5	112.3
- Troškovi posjete sajmovima i seminarima	50	10,000	490	980.0	4.9
- Troškovi školovanja	6,501	20,000	4,551	70.0	22.8
- Troškovi izrade stručnih planova i analiza	30,361	92,000	13,198	43.5	14.3
- Troškovi stručne literature	1,582	2,000	1,724	109.0	86.2
- Troškovi organizacije skupova i seminara	0	15,000	0		
- Troškovi umnožavanja materijala	1,684	5,000	2,488	147.7	49.8
- Troškovi prevodilačkih usluga	82	2,000	1,347	1641.5	67.4
- Troškovi poštanskih igara	0	10,000	10,063		100.6
- Troškovi prireza			114,043		
- Ostali poslovni rashodi	24,161	10,000	38,576	159.7	385.8
II TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I LIČNI RASHODI (1+2)	10,374,738	11,092,500	10,887,442	104.9	98.2
1. Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	6,697,328	7,158,800	7,054,359	105.3	98.5
Troškovi neto zarada	5,164,719	5,534,000	5,514,857	106.8	99.7
Troškovi prevoza	209,617	220,000	219,586	104.8	99.8
Zimnica	159,192	160,000	164,076	103.1	102.5
Naknade članovima odbora direktora	11,248	18,800	15,796	140.4	84.0
Primanja članova revizorskog odbora	0		4,290		
Otpremnine	40,932	100,000	127,706	312.0	127.7
Ugovori o djelu	65,233	54,000	106,031	162.5	196.4
Trošak privremenog iznajmljivanja radnika	1,003,006	1,005,000	852,812	85.0	84.9
Pomoć zaposlenima	6,539	13,000	3,017	46.1	23.2
Dnevnice i putni troškovi za službena putovanja	32,843	50,000	42,187	128.5	84.4
Ostali lični rashodi	4,000	4,000	4,000	100.0	100.0
2. Troškovi poreza i doprinosa	3,677,410	3,933,700	3,833,083	104.2	97.4
2.1. Troškovi poreza	753,738	813,400	818,321	108.6	100.6
Troškovi poreza na neto zarade	721,923	770,000	770,619	106.7	100.1
Troškovi poreza na zimnicu	21,384	22,000	22,040	103.1	100.2
Troškovi poreza na naknade članovima odbora	1,436	2,400	2,017	140.4	84.0
Troškovi poreza na otpremnine	4,048	9,000	13,424	331.6	149.2
Troškovi poreza na ugovore o djelu	4,947	10,000	10,222	206.6	102.2

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

POZICIJA	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.	Index 21/20	Index 21/pl21
2.2. Troškovi doprinosa za penzije	1,705,414	1,815,880	1,827,626	107.2	100.6
Troškovi doprinosa za PIO – neto zarade	1,644,357	1,750,000	1,754,697	106.7	100.3
Troškovi doprinosa za PIO - zimnica	48,708	49,200	50,202	103.1	102.0
Troškovi doprinosa za PIO – odbor direktora	3,271	5,480	4,593	140.4	83.8
Troškovi doprinosa za PIO – ugovori o djelu	9,078	11,200	18,133	199.8	161.9
2.3. Troškovi doprinosa	1,218,258	1,304,420	1,187,136	97.4	91.0
Troškovi doprinosa za RF za zdravstvo	866,264	924,000	924,384	106.7	100.0
Troškovi doprinosa za Zavod za zapošljavanje	80,158	90,000	85,539	106.7	95.0
Troškovi doprinosa za Fond rada	16,005	18,000	17,081	106.7	94.9
Troškovi doprinosa za SSS CG	16,404	18,500	18,032	109.9	97.5
Troškovi doprinosa za lica sa invaliditetom	77,145	82,500	77,047	99.9	93.4
Troškovi doprinosa Privrednoj komori CG	22,146	24,000	24,344	109.9	101.4
Troškovi ostalih doprinosa - odbor direktora	215	320	0	0.0	0.0
Troškovi ostalih doprinosa - zimnica	32,589	28,800	29,387	90.2	102.0
Troškovi ostalih doprinosa - otpremnine	607	5,500	0	0.0	0.0
Troškovi ostalih doprinosa - ugovori o djelu	6,352	4,800	11,322	178.3	235.9
Naknada za korišćenje komunalnih dobara	100,371	108,000	0	0.0	0.0
III RASHODI PO OSNOVU VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	76,230	30,000	45,240	59.3	150.8
1. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)					
2. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	76,230	30,000	45,240	59.3	150.8
Troškovi otpisa	76,230	30,000	45,240	59.3	150.8
IV OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA	138,714	50,000	165,620	119.4	331.2
Rashodi iz ranijih godina	129,808	50,000	155,849		
Ostali rashodi	8,906		9,772		
Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine	49,139	0	60,185		
Troškovi potencijalnih sumnjivih i spornih potraživanja	49,139		60,185		
V RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE	23,761	500	16,275		
Rashodi kamata	23,761	500	16,275		
VI RASHODI IZ POSLOVANJA	15,256,685	15,941,000	16,098,019	105.5	101.0
1. Tekući porez na dobit					
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	60,301	70,000	-12,774		
UKUPNI RASHODI	15,256,685	15,941,000	16,098,019	105.5	101.0

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Ukupni rashodi ostvareni u 2021. godini iznose 16.110.794€ i veći su u odnosu na isti period prošle godine za 5,6%, a u odnosu na plan veći za 1,1%.

I TROŠKOVI POSLOVANJA

1. Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala

Troškovi robe i materijala za 2021. godinu iznose 1.129.418€ i u odnosu na prošlogodišnje veći su za 0,5%, a u odnosu na plan manji za 6,8%.

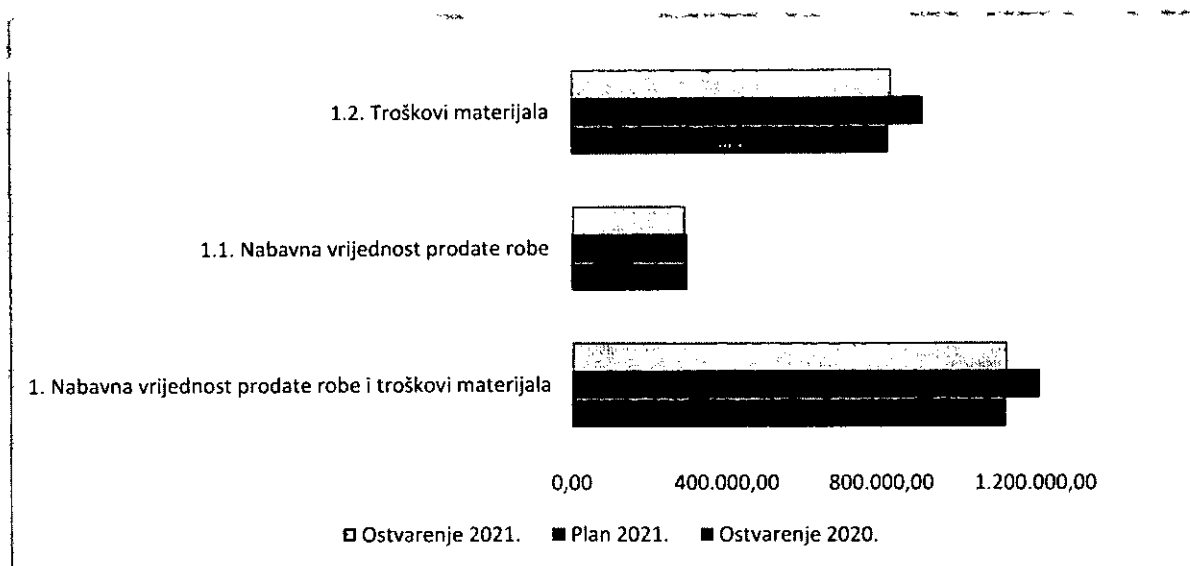
1.1. Nabavna vrijednost prodane robe

Troškovi robe u prvih devet mjeseci 2021. godine iznose 213.725€ i u odnosu na prošlu godinu manji su za 1,5%, a u odnosu na plan za 1%. U ovoj grupi troškova bilježi se povećanje troškova nabavke maraka, vrednosnica i filatelije, kao i troškova nabavke telegrafskih usluga usljed većih prihoda od pružanja ovih usluga u odnosu na prošlu godinu.

1.2. Troškovi materijala

Troškovi materijala u 2021. godini iznose 832.451€ i u odnosu na prošlu godinu veći su za 1,3%, a za 8,7% manji u odnosu na plan. Na smanjenje troška poštanskog materijala uticala je manja nabavna cijena obrazaca. Takođe, prelaskom na novu šaltersku aplikaciju određeni obrasci se više ne koriste. U ovoj grupi troškova bilježi se veći trošak materijala za hibridnu poštu usljed ostvarenih većih prihoda od ove usluge.

Uporedni pregled troškova robe i troškova materijala za 2021. godinu (u odnosu na 2020. godinu i plan)

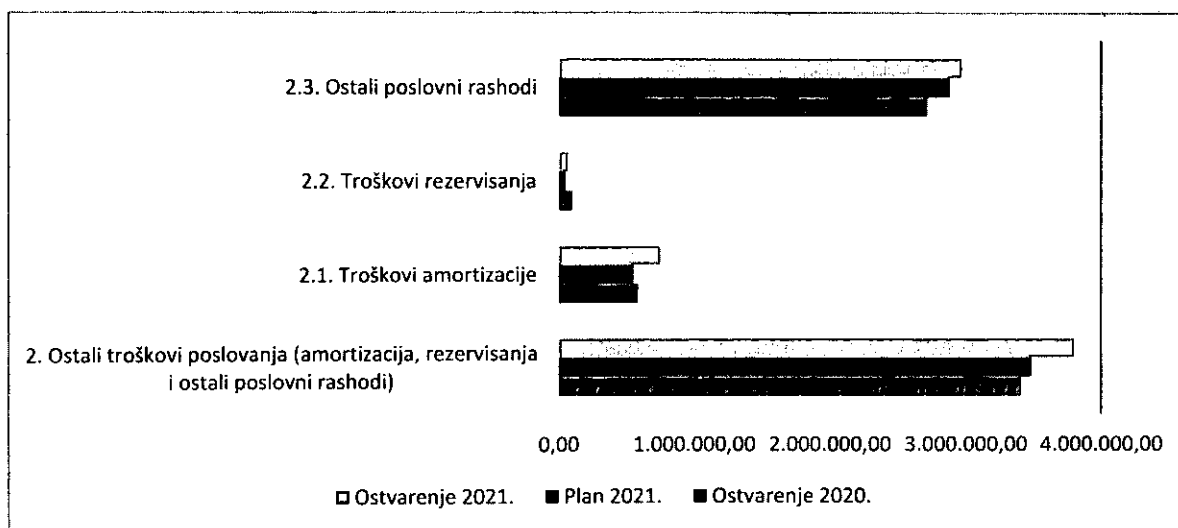
2. Ostali troškovi poslovanja

- 2.1. Troškovi amortizacije** su za 28,6% veći u odnosu na prošlu godinu, a 37,1% u odnosu na plan usljed nabavke vozila krajem prošle godine, kao i ulaganja u novu šaltersku aplikaciju. Povećanje troškova amortizacije u iznosu od 115.229,60€ je uslovljena primjena Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja MSFI 16 kojim se umjesto troška zakupa iskazuje trošak amortizacije stalne imovine sa pravom korišćenja i troškovi kamata.
- 2.2. Troškovi rezervisanja** obuhvataju troškove rezervisanja za naknade zaposlenih, a isti su ukalkulisani na osnovu Izvještaja aktuaru, kao i troškove rezervisanja sudskih sporova koji su ukalkulisani na osnovu Izvještaja Direkcije za zastupanje i osiguranje, a isti se odnose na sporove iz radnih odnosa (neplaćeni godišnji odmori, prekovremeni rad itd.)
- 2.3. Ostali poslovni rashodi** su za 9,6% veći u odnosu na prošlu godinu, a 3,2% veći u odnosu na plan.

U ovoj grupi prihoda najveće učešće imaju sljedeći troškovi:

- Troškovi poreza (20,9%) koji su veći za 7,3% u odnosu na prošlu godinu, a 23,4% u odnosu na plan. U ovoj grupi troškova došlo je do većih troškova PDV-a usljed nabavke računara i računarske opreme i nabavke viljuškara. Troškovi članskog doprinosa turističkoj organizaciji su takođe veći usljed primjene nove metodologije obračuna i povećanja taksí u pojedinim opštinama.
- Troškovi neproizvodnih usluga (13,8%) koji su za 50,5% veći u odnosu na prošlu godinu, a 13,8% manji u odnosu na plan. Troškovi obezbjeđenja imovine i lica bilježe rast u odnosu na prošlu godinu usljed osporenih faktura za ovu uslugu u prethodnoj godini, a isti su manji od planiranih.
- Troškovi održavanja (13,8%) koji su manji 7,6% u odnosu na isti period prošle godine, a 4,1% manji u odnosu na plan.
- Troškovi franšizinga (12,1%) koji su za 6% veći u odnosu na prošlogodišnji period, a 6,2% veći od planiranih veličina.
- Troškovi platnog prometa (9,8%) koji su manji u odnosu na isti period prošle godine za 1,5%, a u odnosu na plan manji za 2,6%.
- Troškovi licenci do 1. godine (7,4%) koji su za 8,2% manji u odnosu na prošlu godinu, a 16,7% manji u odnosu na plan.

Uporedni pregled ostalih troškova poslovanja za 2021. godinu (u odnosu na 2020. godinu i plan)

II TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ličnih rashoda iznose 10.887.442€ i veći su za 4,9% u odnosu na prošlu godinu, a za 1,8% manji u odnosu na plan.

- 1. Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi** iznose 7.054.359€ i veći su za 5,3% od prošlogodišnjih, a 1,5% manji u odnosu na plan. Ova grupa troškova odnosi se na neto zarade i naknade zarada zaposlenima za mjesec januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, septembar, oktobar, novembar i decembar.

- Trošak zarada zaposlenih angažovanih posredstvom agencija za zapošljavanje u 2021. godini iznosi 852.812€ i za 15% je manji u odnosu na isti period prošle godine i 15,1% manji u odnosu na plan. Na kraju izvještajnog perioda broj angažovanih radnika preko agencija je 108.

- Troškovi ugovora o djelu bilježe značajan rast u odnosu na isti period prošle godine, kao i u odnosu na planirani nivo. Postojeća epidemiološka situacija uticala je da određeni broj stalno zaposlenih i zaposlenih preko agencija bude na plaćenom odsustvu. Radi obezbjeđenja nesmetanog funkcionisanja tehnoloških procesa rada bilo je neophodno dodatno angažovanje radnika.

- U 2021. godini otpremnine su isplaćene u iznosu 127.706€. Stimulativni dio zarade obračunat je i isplaćen za mjesec januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, septembar, oktobar, novembar i decembar.

- 2. Troškovi poreza i doprinosa** iznose 3.833.083€ i veći su za 4,2% u odnosu na prošlu godinu, a na nivou planiranih veličina. Ova grupa troškova odnosi se na poreze i doprinose po osnovu obračunatih zarada za mjesec januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, septembar, oktobar, novembar i decembar. Troškovi prireza koji su do ove godine bili evidentirani u okviru troškova doprinosa, ove godine su evidentirani u okviru ostalih rashoda u iznosu od 114.043€.

III RASHODI PO OSNOVU VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)

U ovoj grupi rashoda izdvaja se trošak otpisa službene odjeće koji je veći u odnosu na prošlu godinu zbog nabavke nove službene odjeće u 2020. godini.

IV OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

U ovoj grupi rashoda izdvajaju se rashodi iz ranijih godina u iznosu 155.849€, a odnose se na primljene fakture iz prethodnih perioda.

V RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE

U ovoj grupi troškova izdvajaju se rashodi kamata u iznosu 16.275€.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.**10.3. Rezultat poslovanja**

REZULTAT POSLOVANJA			
	Ostvarenje 2020.	Plan 2021.	Ostvarenje 2021.
Poslovni rezultat	943,019	486,200	655,538
Finansijski rezultat	-40,589	0	-58,722
Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	902,429	486,200	596,816
Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno			
Rezultat prije oporezivanja	902,429	486,200	596,816
Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja	842,128	416,200	609,590

Rezultat poslovanja Pošte za 2021. godinu iskazan je kroz pokazatelje o prihodima i rashodima i ostvarenu dobit u iznosu od 609.590€.

10.4. Zarada po akciji

	31.12.2020	31.12.2021
Neto sveobuhvatni rezultat	842,128	609,590
Broj akcija	258,437	258,437
Osnovna zarada po akciji:	3.2585	2.3587

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

11. ANALIZA POZICIJA BILANSA STANJA

1. Nematerijalna ulaganja (koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja)

	Licence	Softveri	Ukupno
	€	€	€
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januara 2021. godine	82.363	893.772	976.135
Nabavka u periodu 01.01.-31.12.2021.	-	90.225	90.225
Stanje 31.12.2021. godine	82.363	983.997	1.066.360
Ispravka vrijednosti			
Stanje 1. januara 2021. godine	82.363	515.560	597.923
Amortizacija za period 01.01.-31.12.2021. godine	-	43.618	43.618
Stanje 30.09.2021.godine	82.363	559.178	641.541
Sadašnja vrijednost sredstava na 31.12.2021. godine	-	424.819	424.819
Sadašnja vrijednost sredstava na 31.12.2020. godine	-	378.212	378.212

Tokom 2021. godine Društvo je izvršilo nabavku softvera u ukupnom iznosu 90.225€: Nabavka se odnosi na izradu nove šalterske aplikacije (41.275€), dopunu aplikacije za šaltersko poslovanje (16.500€), doradu softvera za korišćenje i praćenje GPS uređaja (9.500€), doradu aplikacije za fakturisanje za potrebe fiskalizacije (8,250€), izradu aplikacije mobilni poštar (4.500€) i izradu sistema za dostavu i isporuku za velike partnere (4.500€), izradu aplikacije za arhivu (4.100€) i doradu računovodstvenog softvera za knjižna odobrenja (1.600€).

2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala osnovna sredstva	Investicije u toku	Ukupno
	€	€	€	€	€	€
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan 01.01.2021. godine	7.738.742	22.779.448	3.252.631	390.919	970.161	35.131.901
Nabavka	-	102.283	431.586	15.097	-	549.506
Prodaja	-	-	-	-	-	-
Prebacivanje sredstava sa investicija na sredstvo u upotrebi	-	961.192	-	-	-961,191	-

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Rashod	-	-	-	-	-	-
Imovina s pravom korišćenja IFRS 16		534.416	-	-	-	534.416
Stanje na dan 31.12.2021. godine	7.738.742	24.377.879	3.569.034	401.441	0.00	36.087.096
Ispravka vrijednosti						
Stanje na dan 01.01.2021. godine	-	2.715.970	1.921.818	230.464	-	4.868.252
Amortizacija za 2021. godinu	-	296.810	278.224	19.899	-	594.933
Amortizacija po IFRS 16	-	115.230	-	-	-	115.230
Prodaja	-	-	-	-	-	-
Rashod	-	-	-	-	-	-
Stanje 31.12.2021. godine		3.128.010	2.085.630	246.882		5.460.521
Sadašnja vrijednost sredstava 31.12.2021. godine	7.738.742	21.249.869	1.483.404	154.559	0.00	30.626.574
Sadašnja vrijednost sredstava 31.12.2020. godine	7.738.742	20.063.478	1.330.813	160.455	970.161	30.263.648

Tokom 2021. godine Društvo je izvršilo:

- nabavku u ukupnom iznosu 549.506€ i to: nabavka odnosno ulaganja u građevinske objekte u iznosu 102.823€, nabavka opreme u ukupnom iznosu 431.586€ i nabavka ostalih osnovnih sredstava u iznosu 15.097€.
- aktiviranje sredstava (961.192€) se odnosi na investiciju u objekat PLC-a. Služba za investicije i izgradnju je dana 22.07.2021. godine obavijestila Sektor za ekonomske da je rekonstruisani objekat PLC upisan u Upravu za katastar i državnu imovinu - list nepokretnosti 6.300.
- evidentiranje imovine s pravom korišćenja (zakupi) u skladu sa IFRS 16 u iznosu 534.416€.
- otpis opreme sadašnje vrijednosti 771€ (nabavne vrijednosti u iznosu 115.183€ i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu 114.41€).
- otpis ostalih osnovnih sredstava sadašnje vrijednosti u iznosu 1.094€ (nabavne vrijednosti u iznosu 4.575 € i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu 3.481€).

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

- Umanjenje investicija u toku stavljanjem objekta PLC u upotrebu (961.192€), kao i rashodovanje investicije u toku prilagođavanje prilaza invalidnim licima (8.969€).
Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 5413/2 od 30.03.2022. godine usvojen je Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine.

Društvo raspolaže sa objektima i zemljištem koje su:

- nesporno u svojini Društva,
- u susvojini sa Telekom a.d. Podgorica i
- koje Društvo koristi a nije vlasnik.

Zemljište i objekti, bez obzira na oblik korišćenja odnosno svojine su prikazani u poslovnim knjigama Društva na dan 31.12.2021. godine.

Društvo izdaje dio poslovnih prostora, uvidom u ugovore o zakupu i dugogodišnji zakup, a nekretnine koje su predmet izdavanja prikazuje u poslovnim knjigama kao nekretnine a ne kao investicione nekretnine.

3. Zalihe

	31.12.2020	31.12.2021
	€	€
I Zalihe materijala	123.807	76.104
Kancelarijski materijal	5.990	13.312
Poštanski materijal	17.908	4.852
Materijal za održavanje čistoće	1.702	1.358
Hibridna pošta – obrasci	7.741	7.783
Zaliha gps uređaja	24.030	24.030
Ispravka vrijenosti zalihe GPS uređaja	-24.030	-24.030
Zalihe lož ulja	1.595	4.474
Službena odjeća u upotrebi	308.225	308.685
Ispravka službene odjeće	-219.354	-264.360
II Zalihe robe	65.716	
Maloprodaja – redovne markice i filatelija	2.558.784	2.655.676
RUC – redovne markice i filatelija	-2.515.868	-2.621.629
Ukalkulisani PDV post shop	-6.217	-6.217
Maloprodaja – vrednosnice	29.812	25.176
RUC – vrednosnice	-22.764	-22.165
LX telegrami i bajadere	121.004	137.832
RUC – LX telegrami i bajadere	-78.215	-88.790
Ukalkulisani PDV – LX telegrami i bajadere	-20.820	-23.786
III Dati avansi	122.547	4.043
Ukupno (I+II+III)	312.070	136.243

U okviru zaliha u poslovnim knjigama Pošte prikazana je i komisiona roba odnosno obaveze po osnovu komisiona koje Pošta isključuje prilikom sačinjavanja izvještaja.

4. Potraživanja od kupaca

	31.12.2020.	30.09.2021.
	€	€
Kupci u zemlji	2.584.311	2.256.694
Kupci u inostranstvu	414.259	667.695
Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji	-469.696	-388.744
Ispravka vrijednosti kupaca u inostranstvu	-9.899	-45.377
Ukupno:	2.518.975	2.490.268

Kupci u zemlji:

- Elektroprivreda FC Snabdijevanje Nikšić u iznosu 465.363€,
- M tel Podgorica u iznosu 358.331€,
- Zavod za izgradnju Bara Ad Bar u iznosu 218.148€
- Crnogorski Telekom a.d. Podgorica u iznosu 142.765€,
- Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica u iznosu 87.280€,
- Opština Herceg Novi u iznosu 60.667€,
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja u iznosu 60.528€,
- Ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu 60.135€,
- Opština Ulcinj u iznosu 41.468€
- Uprava za katastar I državnu imovinu Crne Gore u iznosu 39.001€,
- ostali kupci u iznosu 723.008€.

Izvršen je indirektni otpis potraživanja od kupaca u zemlji starijih od godinu dana u iznosu 24.707€ u skladu sa računovodstvenom politikom. Na dan 31.12.2021. godine izvršeno je isknjižavanje potraživanja od kupaca u zemlji iz ranijih godina u iznosu od 17.741€, kao i odgovarajuće ispravke vrijednosti u istom iznosu. Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 5413/2 od 30.03.2022. godine usvojen je Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine. Trošak po ovom osnovu je iskazan u ranijim godinama.

Kupci u inostranstvu:

- Pošta Litvanije u iznosu 117.540€,
- Pošta Njemačke u iznosu 100.631€,
- Pošta Velike Britanije u iznosu 80.28 €,
- Pošta Singapur u iznosu 68.070€,
- Pošta Belgije u iznosu 54.817€,
- Pošta Holandije u iznosu 37.591€,
- Pošta Kirgistana u iznosu 26.966€,
- Pošta Turske u iznosu 26.058€,
- Pošta Hrvatske u iznosu 25.276€,
- Pošta Indije u iznosu 19.314€ kao i
- ostali ino-kupci u iznosu 111.150€.

Društvo je izvršilo indirektni otpis vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu u iznosu 35.478€, a sve u skladu sa međunarodnim propisima.

5. Ostala potraživanja

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
I Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	5.917	-
II Ostala nepomenuta potraživanja	752.401	1.014.705
Potraživanja od osiguravajućih društava	-	574,385
Potraživanja od naknade – EKIP-a	11.615.232	12.045.137
Ostala potraživanja	450.804	402.794
Ispravka vrijednosti potraživanja od naknade-EKIP-a	-11.313.635	-11.313.635
Ukupno (I+II)	758.318	1.014.705

Potraživanja od osiguravajućih društava u iznosu 574.385 €:

U okviru stavke ostala potraživanja nalaze se između ostalih i potraživanja po osnovu potraživanja od osiguravajućih društava po osnovu dvije pljačke koje su se desile u toku 2021. godine. U nastavku teksta je Izjašnjenje Sektora za podršku poslovanju, pravne i zajedničke poslove zavedeno pod brojem 00070-5346 od dana 25.03.2022. godine:

“Vezano za iznos nedostajućih sredstava u Finansijskom planu Pošte Crne Gore AD Podgorica, a koji se tiču razbojništva koja su se desila dana 16.03.2021. godine u Podgorici, ul. Orahovačka bb ispred Pošte 81102 Podgorica u večernjim satima, odnosno 20.10.2021. godine u jutarnjim časovima ispred pošte 81402 Nikšić u ul. Jola Piletića u Nikšiću, kada su u pitanju iznosi otuđenih novčanih sredstava, dajem sledeće izjašnjenje:

Ugovorom o pružanju usluga nabavke usluge-nabavka zaštite transporta novca sa obezbeđenjem br. 08030-13931/6 od 15.07.2021. godine, sa pripadajućim polisama POL-00153433 sa priložima, na iznose od 10.962,52 eur, odnosno Polise osiguranja odgovornosti br. ODG001774 na sumu osiguranja od 1.000.000,00 eur, a imajući u vidu činjenicu da je od strane Direkcije za nadzor u oblasti zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, pokrenut postupak u kojem su nađene nepravilnosti u poslovanju privrednog društva Security guard Montenegro, osnovano očekujemo da ćemo iznos nedostajućih sredstava 573.307,78 eur naplatiti iz navedenih polisa osiguranja.”

Potraživanja po osnovu naknade za pokriće neto troška univerzalne poštanske usluge - EKIP u iznosu 731.502 €:

Društvo treba u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 037/17 od 14.06.2017., 008/19 od 6.02.2019., 075/20 od 26.07.2020. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da:

- do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u,
- do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika, a
- do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju I regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Društvo ima obavezu u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 052/16) da do 31.03. preda finansijske iskaze Poreskoj upravi za prethodnu godinu tj. 2021. godinu. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-2876/23 od 25.11.2021. godine utvrdila neto trošak pružanja univerzalne poštanske uslugekoji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2020. godinu u iznosu 400.127€. Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) za 2021. godinu u iznosu od 400.000€. Iznos neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2021. godinu je ukalkulisan na osnovu činjenice da je Agencija utvrdila i verifikovala iznos neto troška za prethodnu godinu u iznosu 401.127€ od čega je u 2021. godini uplaćeno 68.626€, do dana izrade Izvještaja dug u cjelosti.

Ostala potraživanja u ukupnom iznosu 402.794€:

- Solidarni stambeni fond u iznosu od 192.374€,
- Montenegro transfers Podgorica u iznosu od 99.408€;
- ostala potraživanja u iznosu od 25.865€ (šteta po potjernici u iznosu 20.075€, penzije R.Srbije u iznosu 5.000€; ostali računi u iznosu 650€);
- Capital transfer Podgorica u iznosu 9.539€;
- Moneta Podgorica u iznosu 5.581€
- internet prodaju markica i filatelističkih proizvoda u iznosu 125€ kao i
- državnih organa - bolovanja u iznosu 69.902€.

U poslovnim knjigama Društva nisu evidentirani depoziti u kasama odnosno potraživanje od zaposlenih po osnovu novca u kasama. Popis na 31.12.2021. godine je obuhvatio navedene depozite.

6. Ostali kratkoročni finansijski plasmani

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
Blagajna	-	30.000
Ukupno:		30.000

7. Gotovina na računima i u blagajni

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
Blagajna	362	656
Žiro računi	4.575.670	4.254.562
Devizni računi	4.051.111	3.809.667
Ostali plasmani	1.111	1.111
Ukupno :	8.628.274	8.066.096

"Pošta Crne Gore" a.d. Podgorica poslovanje obavlja preko NLB Montenegro banke a.d. Podgorica, Hipotekarna banka a.d. Podgorica, C.K.B. a.d. Podgorica, Prve banke Crne Gore a.d. Podgorica i Erste banke a.d. Podgorica.

8. Aktivna vremenska razgraničenja

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
Aktivna vremenska razgraničenja	174.912	100.469
Ukupno :	174.912	100.469

Aktivna vremenska razgraničenja se odnose na razgraničenje unaprijed obračunatih troškova - polisa za osiguranje i određenih licenci.

9. Osnovni kapital

Kapital Društva u knjigovodstvenoj evidenciji iznosi 35.331.033€ (2020. godine 35.331.033€). Kapital je evidentiran u Statutu Društva u iznosu 35.331.033€. Kapital je registrovan u CRPS-a u Podgorici u istom iznosu.

Prema izvodu iz CDA na dan 31.12.2020. godine u sljedećoj tabeli je prikazana lista vlasnika:

RB	Akcionari	Broj akcija	Vrijednost	%
1	Vlada Crne Gore	258.437	35.331.025	100
	Ukupno:	258.437	35.331.025	100

Prema izvodu iz CDA na dan 31.12.2021. godine u sljedećoj tabeli je prikazana lista vlasnika:

RB	Akcionari	Broj akcija	Vrijednost	%
1	Vlada Crne Gore	258.437	35.331.025	100
	Ukupno:	258.437	35.331.025	100

Ukupan broj akcija je 258.437. Nominalna vrijednost iznosi 136,7104€. Ukupna nominalna vrijednost kapitala iznosi 35.331.025 €. Vlada Crne Gore je jedini akcionar, sa 100% vlasništva Društva. Akcije su obične, svaka akcija jedan glas, prenos vlasništva nije ograničen, u potpunosti su otplaćene i glase na ime. Akcije Pošte se ne kotiraju na Montenegro berzi.

U knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2021. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u restrukturiranje Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenošenjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstva i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2021. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Promjene na kapitalu u toku 2021. godine, kao i 2020. godinu prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

10. Rezerve

Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata u iznosu 331.538€ su nastale procjenom opreme iz ranijih godina.

Tokom 2021. godine nije vršeno umanjnje po osnovu prenosa u neraspoređenu dobit iz ranijih godina – za iznos amortizacije na revalorizovanu vrijednost.

U knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2021. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025€ utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Prema izjavi odgovornih lica Društva, revalorizaciona rezerva u navedenom iznosu (14.081.025€), ukinuta je u korist računa osnovnog (akcijskog) kapitala. Prenošenjem (gašenjem) revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstva i njegovih revalorizacionih rezervi, koje »prate« sredstva, pa njihovo gašenje na prethodno opisani način imalo je za posledicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog (osnovnog) kapitala na dan 31.12.2021. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Promjene na kapitalu za period januar - septembar 2021. godine, kao i 2020. godinu prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

11. Neraspoređeni dobitak

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
I Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2.692.999	2.692.999
	2.692.999	2.692.999
II Neraspoređeni dobitak tekuće godine	842.128	609.590
	842.128	609.590
Ukupno (I+II)	3.535.127	3.302.589

Društvo je u 2021. godini u skladu sa Zaključkom Vlade broj 04-2056/2 od 21.04.2021. i Odlukom o uplati dobiti ostavrene u poslovnoj 2020. godini broj 00010-14585/5 od 09.07.2021. godine izvršilo uplatu dobiti za 2020. godinu Ministarstvu finansija i socijalnog staranja. Promjene na kapitalu u toku 2021. i 2020. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

12. Dugoročna rezervisanja

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
I Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	409.854	397.154
Rezervisanja za otpremnine, odlazak u penziju	163.047	157.224
Rezervisanja za jubilarne nagrade	246.807	239.930
II Ostala dugoročna rezervisanja	201.934	236.290
Rezervisanja za sudske sporove	201.934	236.290
Ukupno :	611.788	633.444

Tokom 2021. godine izvršeno je umanjnje rezervisanja po osnovu isplata :

- jubilarnih nagrada u iznosu 33.607 € kao i
- otpremnina radi odlaska u penziju u iznosu 3.753 € a za koje je ranije izvršeno rezervisanje.

Na dan 31.12.2021. godine, a na osnovu Izvještaja aktuaru o obračunu rezervisanja za primanja zaposlenih u Društvu broj 00060-2912/2 od 09.03.2022. godine – MRS 19, je izvršeno povećanje rezervisanja i to za jubilarne nagrade u iznosu 26.730 € i umanjnje rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu 2.070 €.

Rezervacije za sudske sporove su umanjene za 13.200 € i istovremeno uvećanje u iznosu 47.556 €

13. Dugoročne obaveze

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
I Dugoročni krediti		
II Ostale dugoročne obaveze	38.499	345.050
Dugoročne obaveze po osnovu zakupa IFRS 16		308.091
Dugoročne obaveze za radni spor	38.499	36.959
Ukupno (I+II)	38.499	345.050

14. Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2021. godine iznose 407.324€. (2020. godine u iznosu 420.098€). Odloženi porez je nastao kao razlika obračuna sadašnje vrijednosti nepokretnosti i opreme u računovodstvene i poreske svrhe - primjenom 9% - u računovodstvene svrhe je veći iznos.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

15. Priljeni avansi, depoziti i kaucije

Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije na dan 31.12.2021. u ukupnom iznosu 1.182.454 € (31.12.2020. godine iznose 1.189.050 €):

- Zavod za izgradnju Bar a.d. Bar u iznosu 1.000.000 € a shodno Ugovoru o zajedničkoj izgradnji stambeno-poslovnog objekta broj 00020-4948 od 11.07.2008. godine i Anexa Ugovora broj 00021-7314 od 29.06.2011. godine,
- kupci u zemlji i inostranstvu u iznosu od 114.399 €,
- sertifikati u iznosu od 57.451 €,
- fahovi u iznosu od 10.604 €,

16. Obaveze prema dobavljačima

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
Dobavljači u zemlji	278.036	530.894
Dobavljači u inostranstvu	162.316	199.860
Dobavljači za nefakturisanu robu	28.794	33.034
Obaveze za prodatu komisionu robu	66.461	64.116
Ukupno:	535.607	827.904

Dobavljači u zemlji:

- Crnogorski Telekom ad Podgorica u iznosu 99.806€
- El. snadbijevanje Podgorica u iznosu 62.213€,
- Jugopetrol AD Podgorica 42.408€,
- El. snadbijevanje Budva u iznosu 32.457€,
- El. snadbijevanje Bar u iznosu 26.276€,
- Regius doo Podgorica u iznosu 20.836€
- Sava osiguranje Podgorica u iznosu 18.838€,
- Elektroprivreda Crne Gore ad Nikšić u iznosu 15.949€,
- El. Snadbijevanje Ulcinj u iznosu 10.466€,
- El. Snadbijevanje Ploče u iznosu 9.611€, kao i
- ostali dobavljači u iznosu 192.034€.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Dobavljači u inostranstvu:

- PTT Saobraćaj Srbija Beograd u iznosu 116.242€,
- Pošta Francuske u iznosu 16.600€,
- Pošta Amerike u iznosu 14.966€,
- Post Europ u iznosu 5.811€,
- Pošta Republike Srpske u iznosu 5.131€,
- Air Serbia u iznosu 5.045€,
- Pošta Bosne i Hercegovine u iznosu 4.593€,
- OSA računarski inženjering d.o.o. Beograd u iznosu 4.377€,
- Pošta Hrvatske u iznosu 4.052€,
- Pošta Rusije 3.136€, kao i
- ostali ino-dobavljači u iznosu 19.907€.

17. Ostale kratkoročne obaveze

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
Obaveze za prevez porezu na dohodak	14.706	-
Obaveze za porez na dohodak fizičkih lica	-	10.962
Obaveze za doprinos solidarnom stambenom fondu	130.047	130.047
Obaveze za proviziju - CKB	144.989	61.148
Obaveze za subvencioniranu kamatu CKB	5.350	1.431
Pogrešne uplate po PC	5.200	7.200
Kratkorocne obaveze za radni spor	1.540	1.540
Obaveze prema Montenegro transfersu, capital transfersu, Moneta...	14.136	96.545
Ostale obaveze	379.229	362.125
Ukupno:	695.197	748.999

Ostale obaveze u ukupnom iznosu 362.125€ odnose se na obaveze za uputnice za decembar 2021. godine:

- Srbije u iznosu 252.092€,
- Sarajevo u iznosu 85.351€,
- Republike Srpske u iznosu 24.682€.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

18. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	-	9.394
Ukupno:	-	9.394

19. Pasivna vremenska razgraničenja

	31.12.2020.	31.12.2021.
	€	€
Odloženi prihodi	7.025	6.604
Ostala PVR	325.485	339.979
Ukupno:	332.510	346.583

Odloženi prihodi u iznosu 6.604€ odnose se na prihod po osnovu elektronske dopune T – mobile. Ostala PVR u ukupnom iznosu 345.056€: uputnice R.Srbije, R.Srpske, R.Bosne i Hercegovine i R.Hrvatske u iznosu od 294.847€ i ostali ukalkulisani računi iz decembra, a knjiženi u januaru u iznosu od 50.209€.

20. Prijava poreza na dobit

U skladu sa primjenom poreskih propisa vezanih za Zakon o porezu na dobit pravnih lica Društvo je sačinilo Prijavu poreza na dobit u kojoj su iskazani sljedeći podaci:

Opis	Iznos (€)
Dobitak poslovne godine	596.816
Troškovi amortizacije iskazani u bilansu uspjeha	638.551
Troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe	1.270.715
Troškovi zarada, otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usled tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, koji nisu isplaćeni u poreskom periodu (član 11a Zakona)	88.962
Iznos izdataka isplaćen pravnim licima za zdravstvene... uvećan za iznos isplaćen fizičkim licima	7.967
Otpisana sumnjiva potraživanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	60.185
Prihod od naplaćenih sumnjivih potraživanja ostvaren u poreskom periodu	92.399
Operativna dobit	19.367
Iznos poreza (9%)	2.643

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU | 2021.

Iznos gubitka u poreskoj prijavi iz prethodnih godina, do visine oporezive dobiti	2.643
Ostatak oporezive dobiti	0.00

Pošta Crne Gore Ad nema obaveza po osnovu poreza na dobit na dan 31.12.2021. godine.

12. TROŠAK UNIVERZALNOG SERVISA

Ovdje posebno ukazujemo na probleme koje Pošta ima u vezi sa naplatom troška univerzalnog servisa koji datiraju od 2010. godine uz naznaku da je deficit univerzalnog servisa za 2009. godinu naplaćen. Ukupna potraživanja od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost po osnovu deficita univerzalnog servisa iznose **11.313.635€** i to:

- 2010. godina	1.639.702€	- 2013. godina	985.105€	-2016.godina	586.107€
- 2011. godina	1.814.538€	- 2014. godina	527.884€	-2017.godina	2.309.991€
- 2012. godina	1.618.970€	- 2015. godina	685.290€	- 2018. godina	1.146.048€

Iznos potraživanja za 2010. godinu saglasno tada važećem Zakonu o poštanskim uslugama, Agencija je bila u obavezi da uplati iz kompenzacionog fonda, a ukoliko u njemu nema dovoljno sredstava predviđeno je da se nedostajući iznos nadoknađuje iz sredstava Državnog budžeta. Iznos novca u kompenzacionom fondu, kako nas je obavjestila Agencija bio je nedovoljan i ostala je obaveza da se nedostajuća sredstva nadoknade iz sredstava Državnog budžeta. Kako se navedeno nije naplatilo Pošta je bila prinuđena da pokrene odgovarajuće postupke sudskim putem.

Navedeni problem je uvećan kada je Agencija rješenjima od 25.07.2013. godine odbila zahtjev Pošte za verifikaciju obračuna za 2011. i 2012. godinu sada već saglasno novom Zakonu o poštanskim uslugama prema kojem se gubici u obavljanju poštanske usluge pokrivaju iz kompenzacionog fonda Agencije i iz sredstava Agencije. Takođe, Agencija je odbila zahtjev Pošte za verifikaciju obračuna neto troška univerzalnog servisa za 2013., 2014. i 2015. godinu.

Zbog navedenih okolnosti Pošta je bila prinuđena da pokrene postupke za naplatu potraživanja sudskim putem. O kompletnoj problematici u više navrata su obavještavani resorno Ministarstvo i Ministarstvo finansija i dati su određeni predlozi za razrješenje ovog problema.

Upravni sud je za 2012. godinu donio tri presude kojima je poništavao Rješenja Agencije vezano za verifikaciju neto troška univerzalnog servisa. Međutim, 30.10.2016. godine Upravni sud, u ponovnom postupku, donosi presudu kojom se tužba Pošte Crne Gore vezana za trošak univerzalnog servisa za 2012. godinu odbija kao neosnovana. Pošta podnosi zahtjev Vrhovnom sudu za vanredno preispitivanje sudske odluke. Vrhovni sud odbija pomenuti zahtjev, nakon čega Pošta Crne Gore podnosi žalbu Ustavnom sudu.

Upravni sud je za 2013. godinu nakon dvije presude u korist Pošte Crne Gore donio presudu kojom se odbija tužba Pošte Crne Gore. Dalje postupanje se ogleda u podnošenju zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Potraživanje po osnovu obračuna troška univerzalnog servisa za 2017. godinu u iznosu od 2.309.991€ odnosi se na potraživanje od Agencije za neto trošak univerzalnog servisa za 2017. godinu, koji je urađen je primjenom Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora i isti je dostavljen Agenciji na verifikaciju. Kako je Agencija odbila verifikaciju obračuna neto

troška univerzalnog servisa bez obrazloženja stavki koje su poslužile kao osnov za odbijanje Pošta je u julu 2018. godine pokrenula upravni spor pred nadležnim sudom.

Pošta Crne Gore je Agenciji za elektronske komunikacije dostavila zahtjev za verifikaciju neto troška za 2019. godinu. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-2694/19 od 19.11.2020. godine utvrdila neto trošak pružanja univerzalne poštanske usluge koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2019. godinu u iznosu 301.596,54€.

Pošta Crne Gore je Agenciji za elektronske komunikacije dostavila zahtjev za verifikaciju neto troška za 2020. godinu. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-2876/23 od 25.11.2021. godine utvrdila neto trošak pružanja univerzalne poštanske usluge koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2020. godinu u iznosu 400.126,95€.

Društvo treba u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 037/17 od 14.06.2017., 008/19 od 6.02.2019., 075/20 od 26.07.2020. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da:

- do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u,
- do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika, a
- do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

Društvo ima obavezu u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 052/16) da do 31.03. preda finansijske iskaze Poreskoj upravi za prethodnu godinu tj. 2021. godinu.

Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) za 2021. godinu po osnovu projekcije neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu, a na osnovu činjenice da je Agencija utvrdila i verifikovala iznos za prethodnu godinu.

MV Konsalt d.o.o.

Revizija finansijskih iskaza i konsalting

Izrada Crne Gore AB Podgorica

Broj 000/b-5805

Podgorica, 31.03.2022 20__ god.

"POŠTA CRNE GORE" A.D. PODGORICA

Finansijski izvještaji na dan
31. decembar 2021. godine
i Izvještaj nezavisnog revizora

U Podgorici, 31.03.2022. godine

"POŠTA CRNE GORE" A.D. PODGORICA

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU**

SADRŽAJ	Strana
Izjava o odgovornosti rukovodstva	3
Izveštaj revizora	4-9
Finansijski iskazi:	
Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine	
Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine	
Iskaz o tokovima gotovine u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine	
Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine	
Napomene uz finansijske iskaze	
Izveštaj menadžmenta	

**Pošta
Crne Gore**

„MV Konsalt“ d.o.o. Podgorica

Ova izjava se daje u vezi sa revizijom finansijskih iskaza “Pošta Crne Gore” a.d. Podgorica na dan 31.12.2021. godine za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski iskazi realno i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje “Pošta Crne Gore” a.d. Podgorica na dan 31. decembra 2021. godine, rezultate poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i propisima Crne Gore.

Prihvatao našu odgovornost za istinit i objektivni prikaz finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

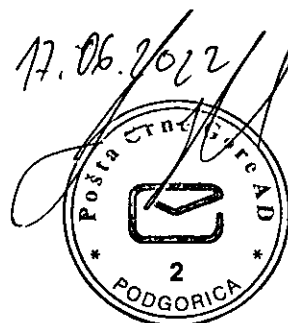
Prema našem najboljem znanju i uvjerenju, ovim potvrđujemo sledeće:

1. Rukovodstvo i lica koja imaju značajnu ulogu u internom sistemu kontrole ili lica koja mogu imati materijalno značajan uticaj na računovodstvene izvještaje nijesu bila uključena u nezakonite radnje.
2. Stavili smo vam na raspolaganje sve poslovne knjige i potkrepljujuću dokumentaciju i sve zapisnike sa sjednica Organa upravljanja i rukovođenja odbora direktora za kalendarsku 2021. godinu i period do završetka revizije.
3. Potvrđujemo sveobuhvatnost informacija datih u pogledu identifikovanja povezanih subjekata.
4. U finansijskim iskazima nema materijalno značajnih pogrešnih iskazivanja ili propusta.
5. Društvo je postupalo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora koji bi, u slučaju nepridržavanja, mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske iskaze. Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima zakonodavnih i izvršnih organa koji bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske iskaze.
6. Prikazali smo sve nastale, kao i potencijalne obaveze.
7. Nemamo planove niti namjere koje bi mogle da materijalno značajno izmijene knjigovodstvenu vrijednost ili klasifikaciju sredstava i obaveza prikazanih u finansijskim iskazima.
8. Društvo ima nesporno vlasništvo nad imovinom koja je prikazana u finansijskim iskazima i nema zaloga niti drugih tereta nad bilo kojim sredstvima Društva, osim prezentovanih.
9. Nije bilo događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekcije ili objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili u napomenama uz njih.
10. U sastavljanju finansijskih izvještaja, odgovorni smo za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem u narednoj godini. Akcionari su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

U ime rukovodstva Društva,

Dragan Tufegdžić, izvršni direktor

Podgorica, 31. marta 2022. godine

AKCIONARIMA "POŠTA CRNE GORE" A.D. PODGORICA

Uzdržano mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza „Pošta Crne Gore“ a.d. Podgorica (u daljem tekstu Društvo) – Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2021 godine, Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha za period 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine, Iskaz o tokovima gotovine u periodu 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine, Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu 01.01.2021. godine do 31.12.2021. godine kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske iskaze.

Prema našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u dijelu izvještaja Osnov za uzdržano mišljenje, nijesmo bili u mogućnosti da pribavimo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza koji obezbjeđuju osnovu za revizorsko mišljenje. Stoga ne izražavamo mišljenje na finansijske iskaze „Pošte Crne Gore“ a.d. Podgorica na dan 31.12.2021. godine.

Osnov za uzdržano mišljenje

1. Potrebno je uraditi procjenu nepokretnosti i opreme, u skladu sa MRS 16., obzirom da je ista poslednji put izvršena radi transformacije Društva 30.09.2010. godine od strane nezavisnog procjenjivača. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16. koji se odnosi na fer vrijednost nekretnina i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31.12.2021. godine kao i obezvređenje sredstava u skladu sa MRS 36.
2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 16. uz finansijske iskaze, „zemljište i objekti bez obzira na oblik korišćenja odnosno svojine su prikazani u poslovnim knjigama Društva na dan 31.12.2021. godine“. Uvidom u pojedinačne listove nepokretnosti u kojima su evidentirane nepokretnosti koje su prikazane u poslovnim knjigama Društva, na pojedinim brojevima istih upisana je Država Crna Gora u obimu prava - svojina 1/1, Vlada Crne Gore - raspolaganje na pojedinim nepokretnostima a Društvu su date nepokretnost na upravljanje. Tokom 2021. godine aktivirana je investicija Društva u PLC centar u Podgorici u vrijednosti 964.652 € i ista je prikazana kao građevinski objekat. Uvidom u LN 6300 KO Podgorica III predmetna nepokretnost je upisana kao svojina Države Crne Gore 1/1, Vlada Crne Gore raspolaganje 1/1 i Društvu je ista data na upravljanje 1/1. Isti objekat je 2017. godine bio svojina Društva 1/1. Nijesmo dobili na uvid ugovor o upravljanju niti za jednu nepokretnost. Nepokretnosti Društva, odnosno zemljište i objekti u ukupnom iznosu 28.988.611 € predstavljaju 66,52 % od ukupne aktive Društva koja iznosi 43.581.151 €. Od navedenog iznosa nepokretnosti, preko 50 % je upisano na Državu Crnu Goru – svojina 1/1, korišćenje Vlada Crne Gore a Društvu je upisano pravo na upravljanje. Od ukupnih nepokretnosti evidentiranih u poslovnim knjigama Društva samo je cca 33 % u svojini Društva. Na uvid smo dobili Infomaciju, o evidenciji stvarnih prava na nepokretnostima Društva, izvršnog direktora broj 00020-3312 od 23.02.2021. godine pripremljenu za Odhor direktora, između

ostalog je navedeno „Kod Uprave za nekretnine evidentirani upisi u listu nepokretnosti za nepokretnosti koje koristi ova kompanija, više se ne „vode“ kao svojina Pošte Ad Podgorica. Znajući za odnosnu okolnost, blagovremeno smo potraživali od područnih jedinica Uprave za nekretnine promjenu podataka koje se svode na upis u list nepokretnosti u kojima će umjesto svojina Pošte Crne Gore AD biti naznačeno svojina – Crna Gora, raspolaganje – Vlada Crne Gore, upravljanje – Pošta Crne Gore AD Podgorica za nepokretnosti koje koristi Pošta“. Odbor direktora je donio Zaključak broj 00010-3765/3 od 02.03.2021. godine - pod tačkom broj 3 je navedeno da „u priloženim tabelama potrebno je izvršiti korekcije naziva istih i tekst komentara, umjesto vlasništvo Pošte Crne Gore nad nepokretnostima, teba da stoji pravo upravljanja Pošte Crne Gore AD Podgorica za nepokretnosti koje koristi“.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima „Sl. List RCG“, br.65/2020, član 133 – ovlaštenja Skupštine, stav 8 navodi „donosi odluku o raspolaganju imovinom društva (kupovini, prodaji, zakupu, zamjeni, sticanju ili na drugi način raspolaganju) čija je vrijednost veća od 20 % knjigovodstvene vrijednosti imovine društva (imovina velike vrijednosti), ukoliko statutom nije utvrđeno niže učešće“. Statutom Društva nije utvrđeno niže učešće. Odluku Skupštine Društva odnosno Vlade Crne Gore, ovim povodom, nijesmo dobili na uvid. Zakon o državnoj imovini „Sl.list CG“, br.21/2009 i 40/2011-dr.zakon, član 10, stav 12 navodi „raspolaganje je prenos svih ili nekih svojinskih ovlaštenja na treća lica otuđenje (prodaja, razmjena, poklon), davanje na upravljanje, davanje na korišćenje...“ Član 32, istog Zakona navodi da „o raspolaganju i razmjeni stvari i drugih dobara iz imovine Crne Gore, imovine opštine i javne službe zaključuje se ugovor u pisanoj formi. Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje starješina državnog organa kojeg odredi Vlada... “. Na uvid nijesmo dobili ugovor o davanju na upravljanje. Ne raspoložemo podacima na osnovu čega je izvršen prenos vlasništva na Državu Crnu Goru i da li je isti konačan ili je u toku postupak prenosa vlasništva i na ostalim nepokretnostima u svojini Društva u korist Države Crne Gore. Sve promjene su izvršene uglavnom na glavnim poštama u Podgorici i primorskim opštinama.

3. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 19. uz finansijske iskaze, Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP), po osnovu obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2021. godinu, u procijenjenom iznosu 400.000 € - verifikovan iznos iz 2020. godine od strane EKIP-a je bio 400.127 €. Naime, Društvo treba u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama („Službeni list Crne Gore“, br. 057/11 od 30.11.2011, 055/16 od 17.08.2016, 055/18 od 01.08.2018) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 008/19 od 6.02.2019. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da: do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u; do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika a do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

4. Kao što je objelodanjeno u Napomenama 23. i 24. uz finansijske iskaze, u knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2021. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 €, utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u postupak restrukturiranja Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenošenjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstava i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2021. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Predmetna revizija je usklađena s Međunarodnim standardima revizije (ISA) i saglasno s Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA). Naša odgovornost, saglasno Međunarodnim standardima revizije (ISA), je opisana u odeljku „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja“. Nezavisnost i drugi etički standardi su u potpunosti zadovoljeni u odnosu na Društvo, na koji način su ispunjene zahtijevane etičke odgovornosti u ovoj reviziji.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su bila po našem profesionalnom prosuđivanju, od najvećeg značaja za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno pitanje, revizije	Kako smo adresirali ključno pitanje, revizije
<p>Priznavanje prihoda (tačnost evidentiranja prihoda), Napomena 4. uz finansijske iskaze</p> <p>Društvo u značajnom iznosu ostvaruje prihode od pružanja usluga i prodaje robe. Stoga smatramo da su prihodi od izvršenih usluga i prodaje robe kao i odgovarajuća potraživanja po istim ključno pitanje u reviziji.</p> <p>Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje prihoda su objelodanjene u Napomeni 3.t.</p>	<p>Obezbijedili smo razumijevanje procesa vezanih za priznavanje prihoda.</p> <p>Sproveli smo testove kontrola povezanih sa prihodima od prodaje kroz provjeru dizajna i efikasnosti relevantnih kontrola vezanih za prihode od prodaje.</p> <p>Takođe, sproveli smo suštinske analitičke procedure vezane za značajne vrste prihoda, kao i specifične procedure kako bismo se uvjerali u tačnost i kompletnost priznatih prihoda.</p> <p>- obavljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako bi se</p>

	zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period; - testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i naplate istih, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa - pregled objelodanjenih napomena.
--	--

Odgovornost menadžmenta za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled kriminalnih radnji ili grešaka.

Ovaj okvir se bazira na odredbama nacionalnog zakonodavstva i primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

U sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, sa objelodanjivanjem, gdje je to primjenjivo, činjenica, koje se odnose na stalnost poslovanja i korišćenja ovog načela kao osnove finansijskog izvještavanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi njegovo poslovanje, ili ako nema mogućnost da poslovanje nastavi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je da steknemo razumnu osnovu za uverenje o tome da li finansijski izveštaji u cjelini ne sadrže materijalno značajnu grešku, nastalu usled kriminalne radnje ili greške i da izdamo izveštaj revizije koji sadrži naše mišljenje. Razumna osnovu za uvjerenje pruža značajan nivo sigurnosti, ali ne garantuje da revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije može uvijek da pronađe materijalno značajnu grešku ukoliko ona postoji. Ovakvi propusti mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške, i smatraju se materijalno značajnim, ukoliko pojedinačno ili ukupno, mogu da utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima, mi sprovodimo profesionalno rasuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam kroz proces revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajne greške u finansijskim izvještajima, nastale usled kriminalne radnje ili greške, pripremamo i izvodimo revizijske procedure kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neidentifikovanja materijalno značajne greške usled kriminalne radnje je veći nego usled greške, jer kriminalna radnja može da uključuje falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešna tumačenja i zaobilaženje internih kontrola,
- stičemo razumijevanje internih kontrola značajnih za reviziju kako bi pripremili revizijske procedure prikladne okolnostima, ali ne sa svrhom izražavanja mišljenja o sistemu internih kontrola Društva,
- procjenjujemo adekvatnost usvojenih računovodstvenih politika i ispravnost računovodstvenih procjena od strane rukovodstva i sa njima povezanih obelodanjivanja,
- izvodimo zaključak o prikladnosti računovodstvenog sistema vođenog u skladu sa principom stalnosti poslovanja od strane rukovodstva. Takođe, na osnovu pribavljenih dokaza izvodimo zaključke o očuvanju načela stalnosti poslovanja i da li postoji njegova ugroženost. Ukoliko utvrdimo da postoji materijalno značajna nesigurnost u pogledu očuvanja ovog načela, obavezni smo da istaknemo u našem izvještaju pripadajuća objelodanjivanja u finansijskim izvještajima, ili, ako takva objelodanjivanja nisu prikladna, modifikujemo naše mišljenje po tom osnovu. Naši zaključci se temelje na pribavljenim revizijskim dokazima do datuma našeg izveštaja, ali budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati nemogućnost Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti,
- ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i pripadajuća objelodanjivanja, kao i da li finansijski izvještaji predstavljaju nastale transakcije i događaje na način koji ispunjava fer prezentaciju,
- komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, o planiranom obimu i vremenu vršenja revizije, kao i o značajnim nalazima revizije, uključujući značajne propuste u sistemu interne kontrole koje utvrdimo u toku revizije,
- takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Izveštaj o ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Društvo je obavezno da sastavi i objavi Izveštaj menadžmenta a Zakonom o reviziji je utvrđena obaveza eksternog revizora da izveštava revizorski odbor pravnog lica o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

Izveštaj menadžmenta

Izvršili smo pregled Izveštaja menadžmenta. Menadžment Društva je odgovoran za pripremanje ovog izveštaja u skladu sa važećim propisima Crne Gore. Naša odgovornost je da ocijenimo da li je Izveštaj menadžmenta usklađen sa godišnjim finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu, da li postoje značajni pogrešni iskazi u tom izvještaju, te da li je izvještaj pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Naše procedure u vezi Izveštaja menadžmenta bile su ograničene na procjenjivanje da li su finansijske informacije prikazane u tom izvještaju usklađene sa godišnjim finansijskim izvještajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u Izveštaj menadžmenta koje proizilaze iz nerevidiranih finansijskih ili drugih izvještaja.

Prema našem mišljenju, finansijske informacije prikazane u Izveštaju menadžmenta, po svim materijalno značajnim aspektima usklađene su sa finansijskim izvještajima na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine, uz rezervu za efekte iznešene u Osnovu za uzdržano mišljenje.

Na osnovu razumijevanja i poznavanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenih tokom naše revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni iskazi u Izveštaju menadžmenta.

Prema našem mišljenju, Izveštaj menadžmenta je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu, uz rezervu za efekte iznešene u Osnovu za uzdržano mišljenje.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Izvršili smo pregled Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ove izjave. Naša odgovornost je da izvršimo reviziju dijelova Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja iz člana 15. Zakona o računovodstvu.

Po našem mišljenju, informacije prikazane u navedenom dijelu Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa informacijama u Izveštaju menadžmenta.

Izveštaj revizorskom odboru o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije

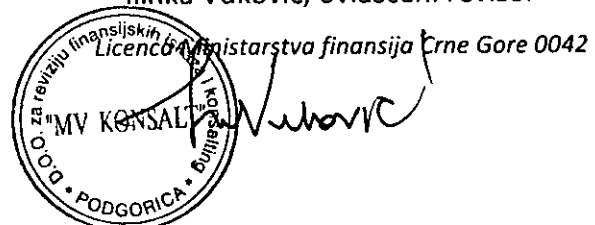
U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da revizorski odbor Društva izvijestimo o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

U Podgorici, 31.03.2022. godine

MV Konsalt d.o.o. Podgorica

Ulica Slobode 26, Podgorica

Ilinka Vuković, ovlašćeni revizor

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/
u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine

Broj iskaza
80582/2021

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02867940	Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava: Vanja Milošević	
Naziv: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA	
Sjedište: SLOBODE 1, PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201	4	15436253	14601630
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204	5	1253619	1464873
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		892921	855730
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		360698	609143
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	208	6	4936031	4533802
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209	6.a	1129418	1123797
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	6.b	3052832	2823701
540	c) Amortizacija	210 a	6.c	753781	586304
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211	7	10887443	10374738
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	7.a	7054359	6697328
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213	7.b	3833084	3677410
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		818322	753738
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		1827626	1705414
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		1187136	1218258
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217		45240	76230

580, 581, 582, 589(dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589(dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	219	8		45240 76230
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	9		165620 138714
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221			655538 943019
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226			8547 7569
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229	10		8547 7569
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230			9191 24741
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233	11		9191 24741
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine (235-236)	234			-60185 -49139

683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236	12	60185	49139
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		16275	23761
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240	13	16275	23761
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		-58722	-40590
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		596816	902429
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		596816	902429
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		-12774	60301
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		-12774	60301
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		609590	842128
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			

332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom/ (249-258)	259			
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	260		609590	842128
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262	14	2	3
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 31.03.2022.
Datum obrade 31.03.2022.
Datum štampe 31.03.2022.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Vanja Milošević
M. Milošević

M.P.

Odgovorno lice

Dragan Tufegdžić

17.06.2022
DT

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/
na dan 31.12.2021. godine

Broj iskaza
80582/2021

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02867940	Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava: Vanja Milošević	
Naziv: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA	
Sjedište: SLOBODE I, PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		31051393	30641860	
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		424819	378212	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005	15	424819	378212	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	16	30626574	30263648	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		28988611	27802220	
023	2. Postrojenja i oprema	010		1483404	1330812	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		154559	160455	
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		154559	160455	
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015			970161	
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016				

030, 039 (dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033 (dio ,039 (dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031 (dio ,032 (dio ,039 (dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033 (dio ,039 (dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031 (dio ,032 (dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032 (dio ,034,0 35,036, 039 (dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038,03 9(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		12431289	12217637	
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	17	136244	312070	
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027		76104	123807	
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029		56097	65716	
15	4. Dati avansi	030		4043	122547	
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		4198949	3277293	
202,20 3,209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	18	2490268	2518975	
200,20 9(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201,20 9(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035	19	1708681	758318	
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036				

27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037			5917	
21, 22 ,osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		1708681	752401	
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039		30000		
236 (dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041				
23 osim 236 (dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042	20	30000		
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	21	8066096	8628274	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045	22	100469	174912	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		43583151	43034409	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		38965160	39197698	
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	23	35331033	35331033	
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	24	331538	331538	
321	1. Zakonske rezerve	106				
322 (dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322 (dio)	3. Druge rezerve	108				

330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		331538	331538	
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	25	3302589	3535127	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		2692999	2692999	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113		609590	842128	
350	3. Gubitak ranijih godina	114				
351	4. Gubitak tekuće godine	115				
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		978494	650287	
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	26	633444	611788	
404 (dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		397154	409854	
400 (dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		236290	201934	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122	27	345050	38499	
414, 415	1. Dugoročni krediti	123				
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124		345050	38499	
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125	28	407324	420098	

495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126				
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		2885590	2433816	
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128				
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		2885590	2433816	
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) ,426 i 429 (dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130		116839		
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) i 429 (dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131			13962	
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	29	1182454	1189050	
433, 434, 440- 449	4. Obaveze prema dobavljačima	133	30	827904	535607	
439 (dio)	5. Obaveze po mjenicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		758393	695197	
439 (dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	31	748999	695197	
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatnu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140	32	9394		
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				

427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495 (dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143	33	346583	332510	
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		43583151	43034409	

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 31.03.2022.

Datum obrade 31.03.2022.

Datum štampe 31.03.2022.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Vanja Milošević

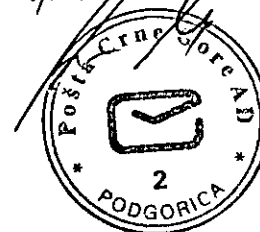
Milosevic Vanja

M.P.

Odgovorno lice

Dragan Tufegdžić

12.04.2022

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE - direktna metoda
u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine

Broj iskaza
80582/2021

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02867940	Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava: Vanja Milošević	
Naziv: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA	
Sjedište: SLOBODE 1, PODGORICA, CRNA GORA	

Pozicija	Red. br	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	16909272	17052167
1. Prodaja i primljeni avansi	302	16831400	16725709
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	9246	24861
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	68626	301597
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	16100810	15687302
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	5205175	4829859
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	10893663	10855608
3. Plaćene kamate	308	1972	1835
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310		
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	808462	1364865
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312		370700
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315		370700
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	536909	565349
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	536909	565349
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I -II)	322	-536909	-194649
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	842128	

1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	329		
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331	842128	
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	-842128	
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	-570575	1170216
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	8628274	7472528
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335	8491	7450
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336	94	21920
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	8066096	8628274

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 31.03.2022.

Datum obrade 31.03.2022.

Datum štampe 31.03.2022.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Vanja Milošević

Vanja Milošević

Odgovorno lice

M.P.

Dragan Tufegdžić

31.03.2022
DT

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine

Broj iskaza
80582/2021

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02867940	Šifra djelatnosti: 5310
Popunjava: Vanja Milošević	
Naziv: POŠTA CRNE GORE AKCIONARSKO DRUŠTVO PODGORICA	
Sjedište: SLOBODE 1, PODGORICA, CRNA GORA	

Pozicija	Opis	Red broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red broj	Ostali kapital	Red broj	Neuplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red broj	Emisiona premija (rn 320)	Red broj	Rezerve (rn 321, 322)	Red broj	Revalorizacijske rezerve (grupa 33)	Red broj	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red broj	Gubitak (grupa 35)	Red broj	Otkupljene sopstvene akcije udjeli (rn 237)	Red broj	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9-10)
1.	Stanje na dan 01.01. godine	401	35331033	410		419		428		437		446	333740	455	2690797	464		473	10	482	38355570
2.	Efekt retroaktivne ispravke materijalnog značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447	-2202	456	844330	465		474		483	842128
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01. godine (r.br. 1+2)	403	35331033	412		421		430		439		448	331538	457	3535127	466		475		484	39197698
4.	Neto promjene u godini	404		413		422		431		440		449		458		467		476		485	
5.	Stanje na dan 31.12. godine (r.br. 3+4)	405	35331033	414		423		432		441		450	331538	459	3535127	468		477		486	39197698
6.	Efekt retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460		469		478		487	
7.	Korigovano početno stanje na dan godine (r.br. 5+6)	407	35331033	416		425		434		443		452	331538	461	3535127	470		479		488	39197698

8. Neto promjene u godini	408	417	426	435	444	453	462	-232538	471	480	489	-232538
9. Stanje na dan 31.12. godine (r.br. 7+8)	409	35331033	427	436	445	454	331538	463	472	481	490	38965160

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 31.03.2022.

Datum obrade 31.03.2022.

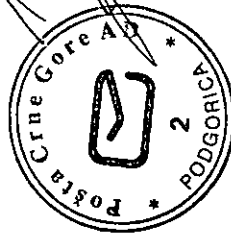
Datum štampe 31.03.2022.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Vanja Milošević

Vanja Milošević

M.P.

Odgovorno lice

Dragan Tufegdžić

17.03.2022

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31.12.2021. godine

U Podgorici, mart 2022. godine

1. Djelatnost i organizacija

Pošta Crne Gore a.d. Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) samostalna je organizaciona, ekonomska i poslovna cjelina, koja vrši svoju funkciju na cijeloj teritoriji Crne Gore. Osnovana je 31.12.1998. godine Odlukom Vlade Crne Gore, po posebnom programu transformacije Javnog preduzeća PTT Saobraćaja Crne Gore i Odlukom upravnog odbora JP PTT Saobraćaja Crne Gore o podjeli Preduzeća na Društvo sa ograničenom odgovornošću „Pošta Crne Gore“ i Akcionarsko društvo „Telekom Crne Gore“.

Podjela imovine, obaveza i kapitala izvršena je Diobenim bilansom JP PTT Saobraćaja Crne Gore, sa stanjem na dan 31.12.1998. godine.

Društvo „Pošta Crne Gore“ je registrovano kod Privrednog suda u Podgorici dana 31.12.1998. godine, što je upisano u Centralni registar ovog suda pod registarskim brojem Fi 5489/98. Usklađivanje sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br. 6/02) upisano je u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod brojem 00731164/001.

Vlada Crne Gore, na sjednici od 17.11.2011. godine, donijela je Odluku o restrukturiranju Pošte Crne Gore d.o.o., („Sl. list Crne Gore“, br. 58/2011), promjenom organizacionog oblika u akcionarsko društvo. Navedenom odlukom predviđeno je da Pošta Crne Gore kao akcionarsko društvo, danom registracije kod CRPS-a, preuzme cjelokupnu imovinu, prava i obaveze utvrđene Odlukom o usvajanju Izvještaja o poslovanju Pošte Crne Gore d.o.o. u periodu januar - septembar 2011. godine.

U skladu sa navedenom odlukom Vlade Crne Gore, te u skladu sa Odlukom o osnivanju jednočlanog akcionarskog društva Pošta Crne Gore Podgorica („Sl. list Crne Gore“, br. 60/11), Rješenjem Privrednog suda u Podgorici od 02.02.2012. godine, Pošta Crne Gore d.o.o. Podgorica, nakon sprovedenog postupka restrukturiranja, promjenom oblika organizovanja iz društva sa ograničenom odgovornošću u akcionarsko društvo, brisana je iz evidencije Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici, što je upisano u CRPS pod Registarskim brojem 5-0073164/16 od 02.02.2012. godine.

Rješenjem o restrukturiranju, donijetim od strane Privrednog suda u Podgorici 02.02.2012. godine, izvršena je registracija osnivanja Pošte Crne Gore a.d. Podgorica, što je evidentirano u Centralni registar ovog suda pod Registarskim brojem 4-000938/001.

Društvo obavlja djelatnost u skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom (koji je usvojen 17. novembra 2011. godine na sjednici Vlade Crne Gore), odnosno u skladu sa odredbama Zakona o poštanskim uslugama („Sl. list CG“, br.57/2011), koji je u primjeni od 09.11.2011. godine.

Osnovna djelatnost Društva je djelatnost pošta - šifra 5310.

1. Djelatnost i organizacija - nastavak

Pošta Crne Gore posluje kao samostalni poslovni subjekat od aprila 1999. godine, kada je do tada jedinstveno preduzeće JP PTT saobraćaja Crne Gore podijeljeno na Poštu Crne Gore d.o.o. i Telekom Crne Gore a.d. Odlukom Vlade Crne Gore sa sjednice održane 17.11.2011. godine Pošta Crne Gore je restruktuirana u jednočlano akcionarsko društvo sa potpunim Državnim vlasništvom.

Rješenjem broj 02/3-1/2-12 od 08.02.2012. godine izvršen je upis Društva u Registar emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za hartije od vrijednosti, pod Registarskim brojem 523. Rješenjem Poreske uprave, Područna jedinica Podgorica, broj 30/31-11056-3 od 06.02.2012. godine, Društvo je upisano u Registar obveznika za PDV. Poreski identifikacioni broj Društva je 02867940.

Ukupan kapital Društva iznosi 35.331.033 €, podijeljene na 258.437 akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti 136,71042 €. Akcije su obične (redovne), akcije sa pravom glasa i glase na ime. Jedini akcionar Društva sa 100% vlasništva ukupnog broja akcija je Vlada Crne Gore.

Vlada Crne Gore kao osnivač ima ovlašćenja Skupštine akcionara.

Organi Društva su Odbor direktora i izvršni direktor. Odbor se sastoji od pet članova, koje imenuje i razrješava Vlada Crne Gore. Funkcija predsjednika Odbora direktora obavlja se profesionalno, dok članovi Odbora svoju funkciju obavljaju bez radnog angažovanja (honorarno). Odluke Odbora direktora izvršavaju sekretar i izvršni direktor Društva. Izvršnog direktora imenuje Odbor direktora na period od četiri godine.

Društvo kao svoj dan slavi „15. decembar“, dan kada je 1913. godine Pošta Crne Gore izdala prvu poštansku marku. Sjedište Društva je u Podgorici, ulica Slobode br.1.

Tokom 2021. godine izvršene su sledeće promjene u CRPS:

- dana 25.02.2021. godine registrovana je promjena podataka i to: promjena i upis podataka za kontakt. Promjena je registrovana pod brojem 4-0009338/034,
- dana 11.05.2021. godine registrovana je promjena podataka i to: promjena i upis V.D. Izvršnog direktora i članova Odbora direktora. Promjena je registrovana pod brojem 4-0009338/035,
- dana 25.06.2021. godine registrovana je promjena podataka i to: Promjena i upis Izvršnog direktora i članova Revizorskog odbora. Promjena je registrovana pod brojem 4-0009338/036,
- dana 29.09.2021. godine registrovana je promjena podataka i to: promjena i upis Upravnika regionalnih centara. Promjena je registrovana pod brojem

4-0009338/037,

Djelatnost Društva:

- Pismo nosne usluge
- Paketske usluge
- Tiskovine
- Ekspres usluge
- Usluge kurirske službe
- Unutrašnji uputnički promet
- Međunarodni uputnički promet
- Usluge novčanog poslovanja
- Telegrafske usluge
- Telefonske usluge
- Direktna pošta
- Neadresirane pošiljke
- Web računari
- Usluge hibridne pošte
- Filatelija
- Post shop kao i
- Ostale usluge.

Društvo svoju djelatnost obavlja kroz organizacione cjeline i to: 8 sektora, Poslovno - logistički centar (PLC) i 7 Regionalnih centara, i to:

- Regionalni centar Bar - za pošte na teritoriji opština Bar i Ulcinj;
- Regionalni centar Budva - za pošte na teritoriji opština Budva i Kotor;
- Regionalni centar Herceg Novi - za pošte na teritoriji opština Herceg Novi i Tivat;
- Regionalni centar Podgorica - za pošte na teritoriji opština Podgorica, Tuzi, Danilovgrad i Cetinje;
- Regionalni Centar Nikšić - za pošte na teritoriji opština Nikšić, Plužine, Šavnik, Žabljak i Pljevlja;
- Regionalni centar Berane - za pošte na teritoriji opština Berane, Rožaje, Andrijevica, Petnjica, Plav i Gusinje;
- Regionalni centar Bijelo Polje - za pošte na teritoriji opština Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin.

Pošta Crne Gore svoju djelatnost obavlja preko 157 pošta, od čega su 47 franšize.

Dostavnu mrežu Pošte čini 239 poštara i 42 dostavljača, koji svoju djelatnost obavljaju putem 45 dostavnih pošta. U navedenu mrežu nisu uračunate franšizne pošte.

Jedna pošta u prosjeku opslužuje 4.034 stanovnika, a površina koju pokriva jedna pošta je 90,15 km²

Korisnicima poštanskih usluga na raspolaganju je 170 poštanskih kovčežica i 1.259 poštanskih fahova.

Vlada Crne Gore je donijela Odluku broj 07-150 od 27.01.2017. godine o naknadama članovima Odbora direktora. Naknada za predsjednika Odbora direktora iznosi jednu prosječnu zaradu zaposlenih u Pošti u prethodnoj godini a naknada za članove iznosi 70 % prosječne zarade zaposlenih u Društvu u prethodnoj godini.

Odlukom Odbora direktora br. 00010-14709/5 od 28.11.2018. godine utvrđena je mjesečna zarada predsjednika Odbora direktora u visini od 3 prosječne neto zarade zaposlenih ostvarene u Pošti Crne Gore Ad.

Vlada Crne Gore je Rješenjem broj 04-1374/3 od dana 18.03.2021. godine razriješila članove Odbora direktora:

- Mirsad Džudžević,
- Faruk Kalač,
- Milan Martinović
- Aleksandar Ljumović i
- Branko Femić.

Vlada Crne Gore je Rješenjem broj 04-1377/3 od dana 18.03.2021. godine imenovala članove Odbora direktora:

- Igor Bulatović,
- Stojan Sjekloća,
- Aleksandar Dakić,
- Dijana Pejović i
- Marko Lalević.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/2 od dana 23.04.2021. godine razriješen je Izvršni direktor Dr Božidar Vuksanović.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/3 od dana 23.04.2021. godine imenovan je vršilac dužnosti direktora Dragan Tufegdžić.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 12055/2 od dana 08.06.2021. godine imenovan je Izvršni direktor Dragan Tufegdžić.

Nova sindikalna organizacija Društva je upisana u Registar reprezentativnih sindikata 20.12.2010. godine u knjigu broj I, na strani 152, pod rednim brojem 152 kao interesna organizacija zaposlenih – članova sindikata. Ovlašćeni predsjednik je Vratnica Vesna.

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je dopisom broj: 01-13-6722/1 od 12.05.2021. godine obavijestilo predsjednika Odbora direktora da je saglasno sa izborom članova Revizorskog odbora Pošta Crne Gore AD Podgorica u sljedećem sastavu:

- Prof. dr Ana Lalević Filipović, predsjednica revizorskog odbora;
- Svetomir Aković, član Revizorskog odbora;
- Marina Marković, član Revizorskog odbora.

Odbor direktora je na sjednici održanoj dana 20.05.2021. godine, donio Odluku o imenovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica.

Revizorski odbor je na 2. sjednici, održanoj dana 09.06.2021. godine, donio Poslovnik o radu Revizorskog odbora broj: 00010-12275/2.

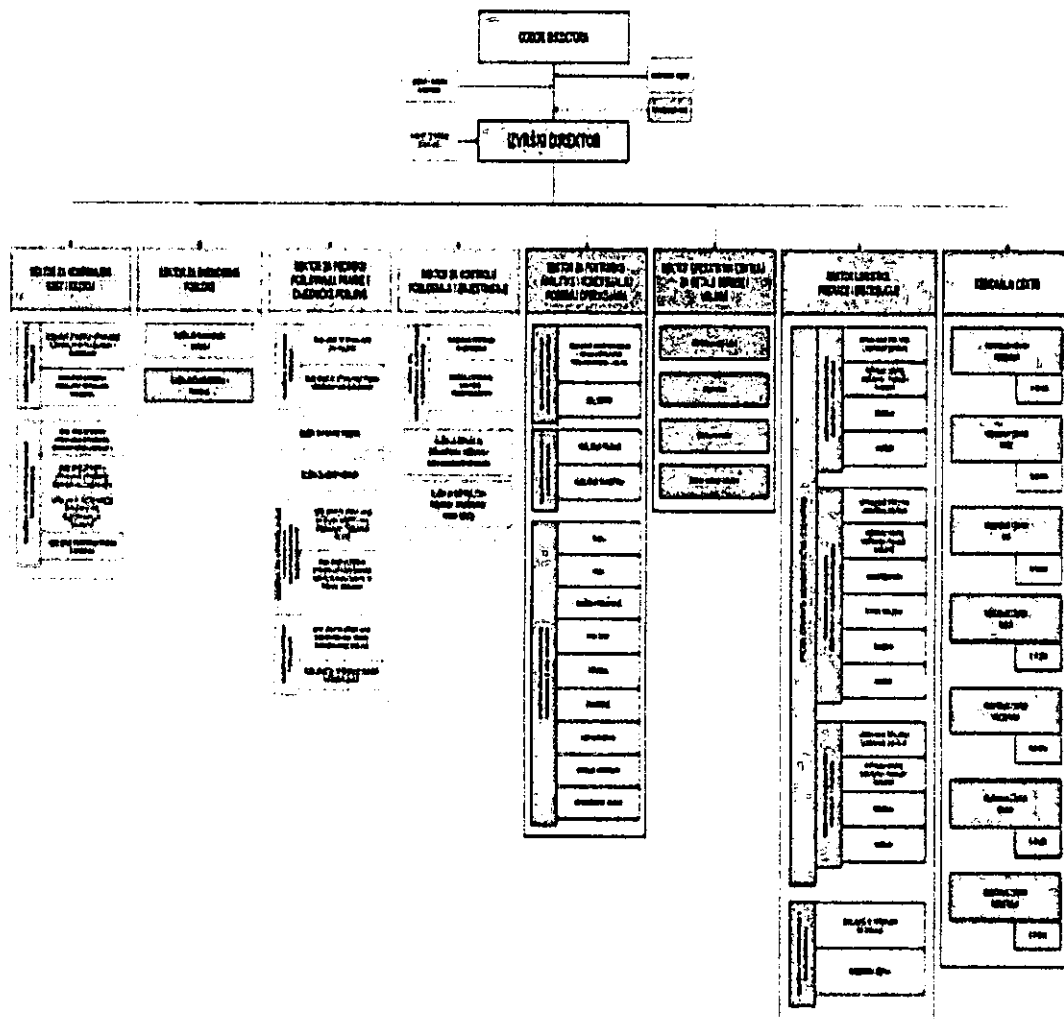
Društvo upošljava 911 zaposlenih na dan 31.12.2021. godine i to na neodređeno vrijeme, a 108 zaposlenih je angažovano na određeno vrijeme preko agencija za zapošljavanje (na dan 31.12.2020. godine broj zaposlenih je 910 i 87 angažovanih preko Agencije).

Finansijski iskazi su odobreni od strane izvršnog direktora dana 30.01.2021. godine.

Za obavljanje platnog prometa u zemlji Društvo ima sledeće transakcione račune:

- Prva banka CG a.d. Podgorica 535-5360-04,
- Crnogorska Komercijalna banka a.d. Podgorica 510-109-04,
- NLB Montenegro banka 530-7105-38,
- Hipotekarna banka a.d. Podgorica 520000000087210059,
- Erste banka 540-3163-65,
- kao i devizne račune kod istih banaka.

Organizaciona struktura Društva data je u grafikonu koji slijedi:

Odbor direktora je donio Odluku broj 00010-20532/3-2 od 02.11.2021. godine o usvajanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica. Ukupan broj izvršilaca je 1.290.

Predsjednik Odbora direktora, Izvršni direktor i predsjednik Nove sindikalne organizacije Pošte su potpisali Prilog Kolektivnog ugovora Društva broj 00020-21081 od 10.11.2021. godine. Koeficijenti složenosti su u rasponu od 1,8 - 5.

Izvršni direktor je donio Odluku o koeficijentima složenosti za radna mjesta članova menadžmenta. Koeficijenti složenosti su u rasponu od 5,5 - 9.

Odluka odbora direktora broj 00010-20527/6 od 29.12.2020. godine o usvajanju Plana javnih nabavki.

Plan javnih nabavki za 2021. godinu - broj 00020-20527/6 od 29.12.2020. godine predviđa ukupnu vrijednost javne nabavke 4.462.028 € od čega 2.837.447 € - robe, 378.638 € - radovi i 1.245.943 € - usluge.

2. Osnova za sastavljanje finansijskih izvještaja

a) Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Finansijski iskazi zasnovani su na godišnjem računu sastavljenom u skladu sa važećim propisima Crne Gore i Međunarodnim računovodstvenim standardima, Zakonom o računovodstvu („Sl.list Crne Gore“, broj 052/16), Zakonom o reviziji RCG („Sl. list Crne Gore“, broj 001/17), Zakonom o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list RCG, broj 12/02, 40/08, 086/09,040/11, 014/12,061/13 i 055/16) i Zakonom o PDV-u („Sl. list RCG“ broj 65/01, 12/02 (ispravke), 38/02, 72/02, 21/03, 76/05 i 16/07....050/17).

Društvo vodi poslovne knjige u skladu sa zakonskim propisima u Crnoj Gori važećim do 31.12.2021. godine.

Tokom 2020. godine donešen je novi Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, kao i Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl.list Crne Gore“, broj 11/2020).

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda su u primjeni:

Standardi	Datum primjene za finansijske izvještaje koji počinju na ili nakon
Izmjene MRS 32 (Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza)	01.01.2014.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (Investicioni entiteti)	01.01.2014.
Izmjene MRS 36 (Objavljivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu)	01.01.2014.
Izmjene MRS 39 (Novacije derivata i nastavak računovodstva zaštite)	01.01.2014.
zmjene MRS 39 (Definisani planovi primanja: Naknade zaposlenih)	01.07.2014.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2010-2012	01.07.2014.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2011-2013	01.07.2014.
IFRIC 21 – Dažbine	01.01.2014.
Izmjene MSFI 11 (Računovodstveni tretman pavanja ulaganja u zajedničke operacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 i MRS 38 (Razjašnjenje prihvatljive metode amortizacije i depresijacije)	01.01.2016.
Izmjene MRS 16 (Poljoprivreda; Plodonosne biljke)	01.01.2016.
Izmjene MRS 27 (Equity metoda u pojedinačnim finansijskim izvještajima)	01.01.2016.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2012-2014	01.01.2016.
Izmjene MRS 1 – Podsticanje objelodanivanja	01.01.2016.
Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 (Zavisni entitet: Primjena izuzeća od konsolidacije)	01.01.2016.
MSFI 14 – Regulisana vremenska razgraničenja	01.01.2016.
Izmjena MRS 12 (Priznavanje odloženih poreskih	01.01.2017.

sredstava za nerealizovane gubitke)	
Izmjene MRS 7 (Podsticanje objelodanjanja)	01.01.2017.
Godišnja unapređenja Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2017.
MSFI 9 – Finansijski instrumenti	01.01.2018.
MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima	01.01.2018.
Izmjene MRS 40 – Investicione nekretnine (Prenos investicionih nekretnina)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 2 – Plaćanje akcijama (Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja akcijama)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 4 – Ugovori o osiguranju (primjena MSFI 9)	01.01.2018.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Karakteritike plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2018.
IFRIC 22 – Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata	01.01.2018.

Godišnje unapređenje Standarda – Ciklus 2014-2016	01.01.2018.
MSFI 16 – Lizing	01.01.2019.
IFRIC 23 – Neizvjesnost u vezi sa tretmanom poreza na dobit	01.01.2019.
Godišnje unapređenje – Ciklus 2015-2017	01.01.2019.
Izmjene MSFI 9 – Finansijski instrumenti (Mogućnosti plaćanja unaprijed sa negativnom kompenzacijom)	01.01.2019.
Izmjene MRS 19 – Primanje zaposlenih (Plan izmjena, ograničenja i poravnanja)	01.01.2019.
Izmjene MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima)	01.01.2019.

Novi Standardi i izmjene postojećih standarda koji su izdati:

Novi i izmijenjeni standardi	Datum stupanja na snagu
MSFI 17 – Ugovor o osiguranju	01.01.2021.
Izmjene MSFI 9, MRS 9 i MSFI 7 (Reforma uporedive kamatne stope)	01.01.2020.
Izmjene MSFI 3 – Poslovne kombinacije (Definicija poslovanja)	01.01.2020.
Izmjene MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (Definicija materijalnosti)	01.01.2020.
Konceptualni okvir u MFSI	01.01.2020.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Finansijski iskazi sastavljeni su po načelu istorijskog troška, odnosno nabavne vrijednosti i cijene koštanja, modifikovanog po osnovu revalorizacije zemljišta i građevinskih objekata.

b) Koncept nastavka poslovanja

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo nastaviti svoje poslovanje i u budućnosti.

Podaci u Izvještaju za 2021. i 2020. godinu iskazani su u eurima.

3. Osnovne računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2021. godinu su sljedeće:

(a) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez materijalnog obilježja.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja, imaju korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke je veća od 300 €.

Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove is stava 2 ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno mjerenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrijeđenja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podliježu amortizaciji vrši se primjenom proporcionalnog metoda u roku od pet godina osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja, umanjena za preostalu vrijednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana i ako je vrijednost naknadnog izdatka veća od 300 €. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kome je nastao.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja koriguje se nabavna vrijednost.

(b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podliježu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, čiji korisni vijek trajanja je duži od godinu dana.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Ukoliko materijalno sredstvo ne ispunjava uslove is stava 1 ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

U nabavnu vrijednost, odnosno cijenu koštanja nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primjenu dopuštenog alternativnog postupka iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja i člana 41 ovog Pravilnika.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po modelu revalorizacije.

Nekretnine, postrojenja i opremu treba iskazati po procijenjenoj vrijednosti izvršenoj od strane nezavisnih ovlašćenih procjenjivača sa licencom a u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i vrši se u slučajevima kada njihova neto sadašnja vrijednost materijalno značajno odstupa od fer vrijednosti sredstva na dan bilansa stanja.

Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sve nekretnine, postrojenja i oprema koja pripadaju istoj grupi.

Efekte revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se srazmjerno i na nabavnoj i na ispravci vrijednosti (Alternativa: Efekte revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se tako da se ispravka vrijednosti eliminiše, odnosno svede na nulu, i time se nabavna vrijednost svede na poštenu vrijednost).

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana knjigovodstvena vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila da je primijenjen postupak iskazivanja po poštenoj (fer) vrijednosti na dan bilansa stanja. Učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se revalorizuju. Kada se fer vrijednosti revalorizovanog sredstva bitno razlikuje od njegove knjigovodstvene vrijednosti, potrebna je dalja revalorizacija. Kod onih nekretnina, postrojenja i opreme kod kojih su kretanja fer vrijednosti neznatna i materijalno neznčajna, nije potrebno vršiti često revalorizovanje. Umjesto toga, dovoljno je da se stavke nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju na svakih pet godina.

Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sve nekretnine, postrojenja i oprema koja pripadaju istoj grupi. Efekte revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se srazmjerno i na nabavnoj i na ispravci vrijednosti. (Alternativa: efekti revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se tako da se ispravka vrijednosti eliminiše, odnosno svede na nulu, i time se nabavna vrijednost svede na poštenu vrijednost).

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva. U toku vijeka upotrebe sredstva, sa njegove revalorizacione rezerve prenosi se na neraspoređenu dobit ranijih godina iznos koji odgovara razlici između obračunate godišnje amortizacije i amortizacije koja bi bila obračunata da je za to sredstvo primijenjen troškovni model. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom proporcionalnog (linearnog) metoda.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti, u skladu sa MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema".

Vrijednost novog dijela stavke nekretnina, postrojenja i opreme uključuje se u nabavnu vrijednost nakon isknjižavanja zamijenjenog dijela. Odstranjeni dio se rashoduje po procijenjenoj vrijednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrijednost. Naknadni troškovi, troškovi zamjene dijelova postrojenja i opreme (ugradnja novih rezervnih dijelova), troškovi značajnih adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti postrojenja i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih dijelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme i postrojenja, smatraju se rashodom perioda u kome su nastali.

Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima radi obavljanja djelatnosti priznaju se i iskazuju se na posebnom računu kao osnovna sredstva pod uslovom da su ispunjeni uslovi za priznavanje iz stava 1 ovog člana. Amortizacija ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima vrši se na osnovu procijenjenog vijeka korišćenja koji je utvrđen ugovorom sa vlasnikom tih sredstava.

Prilikom prodaje ili rashodovanja revalorizovanih nekretnina, postrojenja i opreme pozitivan efekat revalorizacije koji ostaje kao revalorizaciona rezerva datog sredstva se prenosi direktno na neraspoređenu dobit odnosno akumulirani gubitak. Prenos sa revalorizacionih rezervi vrši se i u slučaju kada se sredstvo rashoduje. U skladu sa mišljenjem Poreske uprave, revalorizacija nekretnina i opreme ne iziskuje usklađivanje poreske osnovice sredstva u prijavi poreza na dobit.

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljene nakon procjene treba iskazati po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini faktorna vrijednost sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se knjiži na teret ostalih rashoda.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenu za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnim metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljene nekretnine, postrojenja i opremu, odnosno obračunom na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostale nekretnine i opremu.

Stope amortizacije koje su u primjeni su:

Sredstva	Stopa amortizacije (u %)
Građevinski objekti od betona	1 - 12
Montažni objekti	1,90 - 20
Tra sportna sredstva	5-20
Oprema (računari, štampači,...)	4 - 20
Alati i sredstva za rad	10
Kancelarijski namještaj	6,66 - 10
Protivpožarna sredstva	20
Inventar	20

U skladu sa članom 13. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl.list CG br. 80/2004 i 40/2008...055/16) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za sva ostala osnovna sredstva primjenom degresivnog metoda za cijelu godinu bez obzira na datum aktiviranja.

(b) 1 Obezvrijeđenje vrijednosti imovine

Društvo na dan bilansa stanja procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je vrijednost nekog sredstva umanjena. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknativa vrijedost imovine za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obezvrijeđenja. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknativne vrijednosti. Nadoknativa vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća.

Obezvrijeđenje se priznaje kao rashod tekućeg perioda, osim kada se sredstvo vodi po revalorizovanoj vrijednosti, kada se umanjenje vrijednosti tretira kao smanjenje revalorizacione rezerve.

Ako se kasnije poništi obezvrijeđenje, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do promijenjene procjene nadoknativog iznosa, ali ne iznad knjigovodstvenog iznosa koji bi bio utvrđen da gubitak od umanjenja vrijednosti nije bio priznat u ranijim godinama.

Poništenje obezvrijeđenja se prikazuje kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrijeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(c) Alat i sitan inventar

Kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana.

Sredstva alata i inventara koja ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

(d) Rezervni djelovi

Kao stalno sredstvo priznaju se rezervni djelovi, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i ima značajnu vrijednost sredstva u koje se ugrađuje.

Sredstva alata i sitnog inventara, za koje ovim pravilnikom nije propisana stopa amortizacije, iskazuju se kao oprema na posebnom analitičkom kontu (alat i inventar za potrebe sektora tehnike).

Rezervni djelovi koji ne zadovoljavaju uslove iz stava 1 ovog člana, prilikom ugradnje, iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

(e) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina društva je nekretnina (zemljište ili zgrada - ili dio zgrade) koja se drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog.

Početno mjerenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nabavna vrijednost kupljene investicione nekretnine čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava uslove iz stava 3. ovog člana iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kom je nastao.

Nakon početnog priznavanja investiciona nekretnina se iskazuje po poštenoj (fer) vrijednosti.

Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promjene fer vrijednosti investicione nekretnine priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

Investicione nekretnine ne podliježu obračunu amortizacije.

(f) Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namijenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5 Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju ako se njegova knjigovodstvena vrijednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Da bi sredstvo bilo priznato kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji, pored uslova iz stava 1. ovog člana koji prostiće iz definicije tog sredstva, potrebno je da budu ispunjeni još i sledeći uslovi:

- sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju,
- prodaja sredstva mora biti jako vjerovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namijenjenog prodaji. Ovaj uslov podrazumijeva da se sačini plan prodaje ili donese odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupaca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima...)

Stalno sredstvo koje je priznato kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji mjeri se (iskazuje) po nižem iznosu od: knjigovodstvene vrijednosti i fer (poštene) vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrijednost je sadašnja vrijednost iskazana u poslovnim knjigama.

Fer (poštena) vrijednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmijenjeno, tj. tržišna vrijednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Odmjeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

(g) Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti, hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja i ostali i dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade koja je data za njih. Transakcioni troškovi uključuju se u početno mjerenje svih finansijskih sredstava.

Dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se početno odmjeravaju po nabavnoj vrijednosti na dan trgovanja. U nabavnu vrijednost se uključuju transakcioni troškovi nabavke. Nakon početnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se na dan bilansa stanja odmjeravaju po fer vrijednosti. Nerealizovani dobiti i gubici koji proisteknu iz promjena u fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju iskazuju se u okviru kapitala. Fer vrijednost ulaganja se zasniva na važećim cijenama ponude. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

za prodaju otuđe, kumulirane korekcije poštene vrijednosti priznate u okviru kapitala knjiže se u bilansu uspjeha kao dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrijednosti.

Društvo na svaki datum bilansiranja procjenjuje da li postoji objektivni dokaz da je došlo do obezvrijeđenja nekog finansijskog ulaganja. U tom slučaju kumulirani gubitak koji je bio priznat u okviru kapitala, knjiži se u okviru bilansa uspjeha, bez obzira što se dati finansijski plasman ne isknižava iz bilansa stanja.

(h) Zalihe

Zalihe su sredstva koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namijenjena su za prodaju ili u obliku materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga. Zalihe obuhvataju osnovni i pomoćni materijal, koji će biti iskorišćen u procesu proizvodnje. Zalihe se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Zalihe poštanskih maraka i vrijednosnica u Depou maraka i vrijednosnica se u poslovnim knjigama evidentiraju po prodajnoj vrijednosti uz istovremeno iskazivanje razlike u cijeni, a bilansiraju se po nabavnoj cijeni.

(i) Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Zalihe materijala koji je proizveden kao sopstveni učinak Društva mjere se po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti ako je niža. Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Procjenu neto prodajne vrijednosti materijala vrši posebna komisija koju obrazuje izvršni direktor. Obračun izlaza zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene. Utvrđivanje prosječne ponderisane cijene vrši se posle svakog novog ulaza materijala.

(j) Zalihe robe

Zalihe robe mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža. Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

naknadno da povrati od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Neto prodajna vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu vrijednost umanjenu za procijenjene troškove prodaje.

Utvrđivanje neto prodajne vrijednosti vrši se za svaku stavku zaliha robe posebno. Obračun izlaza zaliha robe vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

(k) Finansijski instrumenti I odmjerenja

Društvo zaključno sa 31.12. klasifikuje, priznaje, prestaje da priznaje i vrednuje svoja finansijska sredstva u skladu sa MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjerenje u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospelja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih sredstava u momentu inicijalnog priznavanja i to na tekuća sredstva (rok dospelja do 12 meseci) i na dugoročna sredstva (rok dospelja duži od 12 meseci).

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Društvo od datuma 01.01.2019. godine, klasifikuje, priznaje, prestaje da priznaje i vrednuje finansijska sredstva u skladu sa smjernicama MSFI 9 Finansijski instrumenti.

(l) Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca po osnovu prodaje robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospelja, odnosno prodaje do godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture. Kratkoročna potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja. Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrijednosti koja je zasnovana na procjeni naplativosti pojedinačnog potraživanja.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

Sva potraživanja koja su u kašnjenju, kao i za sva ostala potraživanja koja se procijeni da su nenaplativa, formira se ispravka vrijednosti. Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrijednosti vrši se u iznosu od 100% kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za naplatu prošlo najmanje 12 mjeseci, izuzev za potraživanja po specifičnim osnovama (potraživanja iz inostranstva), u roku 24 mjeseca.

Obezvredivanje tj. ispravka vrijednosti potraživanja koja su u kašnjenju a kod kojih je od roka za naplatu prošlo manje od 12 mjeseci i potraživanja po specifičnim osnovama (univerzalni servis i drugo) vrši se na osnovu analiza i procjena naplativosti potraživanja sprovedenih od strane stručne komisije Preduzeća, primjenom principa opreznosti. Posebno se vrše analize i procjene naplativosti ovih potraživanja za:

- Potraživanja od komercijalnih kupaca u zemlji i inostranstvu,
- Potraživanja od kupaca koji su državni organi i budžetski korisnici,
- Posebna potraživanja tj. potraživanja po specifičnim osnovama.

Stručna komisija Društva, na dan izvještavanja, na osnovu objektivnog dokaza obezvrjeđenja potraživanja i ranijeg iskustva sa naplatama utvrđuje procenat umanjjenja vrijednosti potraživanja kod kojih je od roka za naplatu prošlo manje od 12 mjeseci i potraživanja po specifičnim osnovama. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja se umanjuje preko računa ispravke vrijednosti. Kada se za potraživanje, za koje je prethodno priznat trošak (gubitak) po osnovu umanjjenja vrijednosti, ustanovi da je nenaplativo, vrši se direktan otpis. Naknadna naplata prethodno otpisanih potraživanja se evidentira kao prihod u korist bilansa uspjeha u periodu naplate.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda vrši se ukoliko je nenaplativost izvjesna i dokumentovana, tj. ako preduzeće nije uspjelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu ili je iznos potraživanja manji od troškova koji bi nastali kao posljedica sudskog procesa, a potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode preduzeća. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca na predlog Komisije za popis donosi Odbor direktora preduzeća. Efekti promjene vrijednosti finansijskih plasmana i hartija od vrijednosti se iskazuju u skladu sa smjernicama MRS/MSFI.

(m) 1. Potraživanja iz inostranstva

Period naplate kod potraživanja iz inostranstva je utvrđen međunarodnim protokolom koji podrazumijeva redovnu valutu od 24 mjeseca, odnosno navedena valuta se tretira kao redovna naplata u istoj kategoriji u kojoj se tretira dospijeće do 12 mjeseci. Potraživanja iz inostranstva se u navedenom smislu tretiraju kao specifična kategorija čija se naplata po unaprijed definisanoj utvrđenoj proceduri sprovodi i verifikuje kao redovna naplata u definisanom roku.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(n) Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani i hartije od vrijednosti kojima se trguje iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti, ne uzimajući u obzir namjeru preduzeća da ih drži do roka dospjeća. Ti plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća.

Hartije od vrijednosti kojima se trguje, odnosno koje su kupljene radi dalje prodaje iskazuju se po fer (tržišnoj) vrijednosti. Efekti promjene fer (tržišne) vrijednosti obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

(o) Obaveze

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovorenu obavezu:

- a) predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu, ili
- b) razmjene finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštnu vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja Društvo mjeri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti, osim obaveze koje se drže radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje mjeri po poštnoj vrijednosti.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom procjenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izvještaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnjanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(p) Državna pomoć

Prema standardu MRS 20, računovodstvo državnih davanja i objelodanjanje državne pomoći, postoje dva pristupa računovodstvenog obuhvatanja državnih davanja:

- kapitalni pristup, po kome se davanje direktno knjiži u korist kapitala,
- prihodni pristup, prema kom se davanje knjiži u korist prihoda u toku jednog ili više perioda.

Državna davanja koja su primljena za pokriće rashoda ili gubitaka koji su već nastali, ili radi pružanja direktne finansijske podrške preduzeću nezavisno od eventualnih rashoda se u skladu sa standardom MRS 20, priznaju kao prihod u periodu u kome su državna davanja primljena.

Državna davanja koja su primljena u vidu novčanih sredstava za pokriće rashoda koji će tek nastati u narednom periodu, evidentiraju se kao odloženi prihod (pasivna vremenska razgraničenja).

Zavisno od toga da li je državna pomoć definisana kao povratna ili nepovratna, preduzeće se odlučuje koji će od dva gore pomenuta modela koristiti, a u napomenama uz finansijske iskaze objelodanjuju se sve informacije u skladu sa MRS 20.

(r) Porez na dobit i odloženo oporezivanje

Obaveza poreza na dobit računovodstveno se evidentira kao zbir tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obračunatog poreza na dobit za plaćanje, koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobit, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode obaveza za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Odloženi porez na dobit se utvrđuje primjenom poreskih stopa koje su na snazi na dan bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

U finansijskim izvještajima obavezno se vrši prebijanje odloženih poreskih sredstava i obaveza

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(s) Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje priznaje se kada:

- a) Društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- b) postoji izvjesnost odliva resursa koji će uslijediti povodom izmirenja obaveze, i
- c) iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nijesu ispunjeni ovi uslovi rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja preduzeća, rezervisanja za penzije u skladu sa MRS 19 i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi, radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano procijeniti (npr. sporovi u toku), kao i rezervisanje za izdate garancije i druga jemstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke. Mjerenje rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procjenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Tamo gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potreban za izmirenje obaveze. Zbog vremenske vrijednosti novca, rezervisanja u vezi sa odlivima koji nastaju odmah poslije dana bilansa stanja štetnija su od onih gdje odlivi gotovine u istom iznosu nastaju kasnije. Rezervisanja se, dakle, diskontuju, tamo gdje je učinak značajan.

Diskontna stopa je stopa prije oporezivanja koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Diskontna stopa ne odražava rizike za koje su procjene budućih tokova gotovine korigovane.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(t) Prihodi

Društvo prihode zaključno sa 31.12. priznaje u skladu sa MRS 18 Prihodi.

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda/usluga i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima/uslugama i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi po osnovu međunarodnog poštanskog saobraćaja se evidentiraju na obračunskoj osnovi. Potraživanja i obaveze iz međunarodnog obračuna čija se realizacija odvija preko kliringa se ne evidentiraju u poslovnim knjigama Pošte, već se samo evidentira neto efekat priliva/odliva po osnovu kliringa po osnovu međunarodnog poštanskog saobraćaja. Potraživanja i obaveze čija se realizacija odvija van kliringa se evidentiraju u poslovnim knjigama Pošte na osnovu specifikacija Sektora za poštansku eksploataciju i prodaju.

Prihodi od aktiviranja učinaka:

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva i za materijal.

(u) Finansijski i ostali prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi. Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspjeha perioda na koji se odnose.

U okviru ostalih prihoda iskazuju se prihodi od dotacija, subvencija i ostalih izvora i dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, kao i ostali prihodi.

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

(v) Rashodi (poslovni, finansijski i ostali)

Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi:

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrijednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi:

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite i ostale kamatonosne obaveze, koja se evidentira u bilansu uspjeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi:

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrijednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrijednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenim politikama Pošte i ostali razni rashodi.

(w) Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23 "Troškovi pozajmljivanja", priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali, osim u mjeri u kojoj su kapitalizovani. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja direktno pripisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojim je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za upotrebu), kapitalizuju se kao dio nabavne vrijednosti ili cijene koštanja tog sredstva.

Kapitalizacija kamate i drugih troškova pozajmljivanja vrši se u skladu sa

MRS 23 Troškovi pozajmljivanja. Samo troškovi pozajmljivanja koji su nastali u periodu od početka ulaganja u sredstvo koje se kvalifikuje do završetka svih aktivnosti potrebnih za njegovu upotrebu ili prodaju, mogu da se uključe u nabavn

3. Osnovne računovodstvene politike - nastavak

vrijednost tog sredstva. Troškovi pozajmljivanja nastali prije i poslije perioda kapitalizacije priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

(x) Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

MRS 8 izričito zahtijeva da se materijalne (značajne) greške koje se otkriju tek nakon objavljivanja finansijskih izvještaja, ispravljaju u finansijskim izvještajima godine u kojoj je otkrivena greška i to tako što se koriguju uporedni podaci (podaci za prethodnu, odnosno prethodne godine).

„Materijalna (značajna) greska otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na ranije periode, ne može uticati na poslovni rezultat tekućeg perioda. Takva greška se u knjigovodstvu ispravlja u početnom stanju godine u kojoj je otkrivena, i to tako što se knjiži na teret ili u korist neraspoređene dobiti (ili gubitka) ranijih godina“, a u napomenama uz finansijske izvještaje opisuje se priroda greške.

Ako je greška nastala u periodu prije perioda na koji se odnose uporedni podaci, onda se koriguju početna stanja u uporednim podacima.

Naknadno ustanovljene greške koje nijesu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 1,5% ukupnih prihoda. Naknadno ustanovljene greške koje nijesu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

(y) Događaji nakon datuma Bilansa stanja

Za materijalno značajne efekte poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma objelodanjivanja finansijskih izvještaja, a koji su u direktnoj vezi sa stanjem bilansnih pozicija koje postoje na datum bilansa stanja, vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa u finansijskim izvještajima na dan bilansa.

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma objelodanjivanja finansijskih izvještaja, koji se odnose na okolnosti koje nijesu postojale na datum bilansa stanja, ne vrši se prilagođavanje iznosa priznatih na datum bilansa stanja, već se u napomenama uz finansijske izvještaje vrši objelodanjivanje prirode događaja i procjene njihovih finansijskih efekata.

Društvo vrši objelodanjivanje i prilagođavanje godišnjeg finasijskog izvještaja događajima koji nastaju u periodu od datuma Bilansa stanja do datuma odobrava-

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

nja objelodanjenog finasijskog izvještaja. Događaji se odnose na:

- pravosnažna sudska rješenja prema potraživanjima i obavezama;
- greške otkrivene kod priznatih iznosa u finasijskim izvještajima i sl.

Objelodanjivanje se vrši u finasijskim izvještajima koji se usvajaju od strane Odbora direktora, a u skladu sa Statutom.

(z) Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja preduzeća u skladu sa MRS 21, Efekti promjena deviznih kurseva, je EURO.

Poslovne promjene iskazane u stranoj valuti preračunavaju se u euro po srednjem kursu Centralne banke Crne Gore, na dan poslovne promjene.

Prihodi i rashodi od realizovanih kursnih razlika prikazuju se kao posebna stavka u bilansu uspjeha.

(q) Porez na dobit

Porez na dobitak obračunava se i plaća u skladu sa propisima Crne Gore:

- Zakon o porezu na dobit (»Sl. list RCG« br. 65/01 do 80/04 i »Sl. list CG« br. 40/08 do 55/16);
- Pravilnik o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica (»Sl. list CG«, br. 08/09 do 78/17);
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije (»Sl. list CG«, br. 28/02).

Porez na dobitak plaća se po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9% od poreske osnovice. Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Preduzeća iskazane u Bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravni lica.

Gubitak iz tekućeg perioda može se koristiti za smanjenje oporezive dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina. Odložene poreske obaveze (odložena poreska sredstva) predstavljaju poreske efekte koji nastaju usljed različitog načina utvrđivanja računovodstvene i oporezive dobiti. Odloženi porez utvrđuje se primjenom važeće ili očekivane poreske stope na oporezive privremene razlike.

3. Osnovne računovodstvene politike – nastavak

(xx) Zarada po akciji

Pošta izračunava i objelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se dijeljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija.

(xy) Objelodanjivanje povezanih strana/lica

Pošta transakcije sa povezanim licima objelodanjuje u skladu sa MRS 24 " Transakcije sa povezanim licima".

(xz) Izvještavanje o poslovnim segmentima

Segment je dio Pošte koji se može izdvojiti kao dio angažovan u pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažovan u pružanju usluga određenog ekonomskog okruženja, koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onih drugog segmenta.

Pošta utvrđuje poslovne segmente prema internim izvještajima o sastavnim djelovima Pošte u skladu sa MSFI 8 "Segmenti poslovanja" kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Određene informacije o poslovnim segmentima objavljuju se u izvještajima vezanim za obračun neto troška univerzalnog servisa.

4. Prihodi od prodaje – neto prihod

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
I Prihodi od prodaje robe		
Prihodi od prodaje filatelije i poštanskih maraka	192.226	152.841
Prihodi od prodaje vrednosnica, obrazaca i ambalaže	28.442	26.094
Prihodi od provizije od komisione prodaje	166.309	135.798
	<u>386.977</u>	<u>314.733</u>
II Prihodi od prodaje usluga		
Prihodi od pismonosnih pošiljki u UPS	5.238.278	5.118.560
Prihodi od sudskih pisama	555.507	690.649
Prihodi od paketa	234.657	211.554
Prihodi od tiskovina	61.493	58.272
Prihodi od ekspres pošiljki i kurirskih službi	315.229	373.197
Prihodi od usluga novčanog poslovanja	5.614.524	5.250.884
Prihodi od telegrafskih i telefonskih usluga	861.507	555.403
Prihodi od pismonosnih pošiljki u MPS	821.443	728.821
Prihodi od direktne pošte i neadresiranih pošiljki	3.331	75.533
Prihodi od usluga hibridne pošte	467.460	430.735
Prihodi od ostalih usluga	875.847	793.289
	<u>15.049.276</u>	<u>14.286.897</u>
Ukupno (I+II)	<u>15.436.253</u>	<u>14.601.630</u>

5. Ostali prihodi iz poslovanja

	2021.	2020.
	€	€
I Ostali prihodi iz redovnog poslovanja		
Prihodi od zakupnina	253.603	301.226
Prihodi od refundacije bolovanja	104.173	134.347
Dotacije - Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica, US	400.000	301.596
Prihodi od naknade štete osiguravajućih društava	2.724	1.473
Prihodi od zajedničkih troškova sa Telekomom	83.522	89.767
Ostali prihodi	48.899	27.321
	892.921	855.730
II Ostali prihodi iz poslovanja		
Prihodi od ukidanja rezerviranja	2.770	10.560
Naplaćena ranije otpisana potraživanja	92.399	142.623
Prihodi od poklona	5.059	35.000
Prihodi iz ranijih godina	260.470	420.960
	360.698	609.143
Ukupno (I+II)	1.253.619	1.464.873

6. Troškovi poslovanja

a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala

	2021.	2020.
	€	€
I Nabavna vrijednost prodate robe		
Nabavna vrijednost prodate robe na malo (marke i vrednosnice)	45.314	19.444
Nabavna vrijednost poklona, cvijeća i ostalo	21.133	26.351
Nabavna vrijednost tokena i papirnih omota	181.772	215.483
Nabavna vrijednost VOIP usluga	2.203	1.798
Nabavna vrijednost telegramskih usluga	46.545	38.556
	296.967	301.632
II Troškovi materijala		
Troškovi materijala za izradu	164.230	191.123
Troškovi kancelarijskog materijala	85.258	68.017
Troškovi materijala za održavanje	15.846	16.143
Troškovi goriva, lož ulja i ogrijevnog drveta	281.294	264.854
Troškovi električne energije	285.823	282.028

	<u>832.451</u>	<u>822.165</u>
Ukupno (I+II)	1.129.418	1.123.797

b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)

	2021.	2020.
	€	€
I Rezervisanja		
Troškovi rezervisanja za beneficije zaposlenih	26.730	58.091
Troškovi rezervisanja sudskih sporova	46.722	46.982
	<u>73.452</u>	<u>105.073</u>
II Ostali poslovni rashodi		
Troškovi telekomunikacionih usluga	117.910	108.932
Troškovi usluga održavanja	410.355	444.348
Troškovi zakupa	11.728	111.687
Troškovi međunarodnog obračuna	89.737	54.932
Troškovi DHL i EMS pošiljki	5.167	4.174
Troškovi licenci	219.494	239.066
Troškovi reklame i propagande	53.122	26.337
Troškovi po osnovu ugovora o franšizingu	361.190	340.817
Troškovi premije osiguranja	82.149	64.083
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	412.140	273.936
Troškovi reprezentacije	24.095	28.966
Troškovi platnog prometa i bankarskih provizija	292.215	287.927
Troškovi članarina	17.695	17.656
Troškovi poreza	623.319	580.735
Troškovi robne manipulacije	37.153	14.239
Trošak provizije agenciji za zapošljavanje	26.448	32.412
Ostali nematerijalni troškovi	8.984	23.959
Ostali poslovni rashodi	186.480	64.422
	<u>2.979.380</u>	<u>2.718.628</u>
Ukupno (I+II)	3.052.832	2.823.701

Troškovi ostalih neproizvodnih usluga u ukupnom iznosu 412.140 € se odnose na: troškove sudskih sporova 124.114 €, troškove revizije 16.132 €, troškove komunalija 97.985 €, troškove agencijskog poslovanja 27.465 €, troškove registracije motornih vozila 17.655 €, troškovi obešbjeđenja imovine i lica 120.582 €, usluge advokata 3.300 € i ostalo 4.906 €.

Ostali nematerijalni troškovi u ukupnom iznosu 8.984 € se odnose na: troškove taksa u iznosu 2.984 €, troškove sponzorstva Odbora direktora 3.000 €, troškovi sponzorstva i pomoći 3.000 €.

Ostali poslovni rashodi u ukupnom iznosu 186.480 € odnose se na troškove prireza na porez na zarade i naknade zarada u iznosu od 114.043 €, troškove izrade stručnih planova i analiza u iznosu 13.198 €, troškovi poštanskih igara 10.063 €, troškovi školovanja 4.551 € i ostali troškovi u iznosu 44.625 €

c) Amortizacija

Troškovi amortizacije na dan 31.12.2021. godine iznose 753.781 € (2020. godine u iznosu 586.304 €). U okviru troškova amortizacije prikazana je amortizacija

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Troškovi neto zarada	5.514.857	5.164.719
Troškovi prevoza	219.586	209.617
Zimnica	164.076	159.192
Naknade članovima odbora direktora	15.796	11.247
Naknade članovima Revizorskog odbora	4.290	-
Otpremnine	127.706	40.932
Ugovori o djelu	106.031	65.233
Trošak privremenog iznajmljivanja radnika	852.812	1.003.006
Pomoć zaposlenima	3.017	6.539
Dnevnice i putni troškovi za službena putovanja	42.187	32.843
Ostali lični rashodi	4.000	4.000
Ukupno	<u>7.054.359</u>	<u>6.697.328</u>

b) Troškovi poreza i doprinosa

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
I Troškovi poreza		
Troškovi poreza na neto zarade	770.619	721.923
Troškovi poreza na zimnicu	22.040	21.384
Troškovi poreza na naknade članovima odbora	2.017	1.436
Troškovi poreza na otpremnine	13.424	4.048
Troškovi poreza na ugovore o djelu	10.222	4.947
	<u>818.322</u>	<u>753.738</u>
II Troškovi doprinosa za za penzije		
Troškovi doprinosa za PIO – neto zarade	1.754.697	1.644.357
Troškovi doprinosa za PIO - zimnica	50.202	48.708
Troškovi doprinosa za PIO – odbor direktora	4.593	3.271
Troškovi doprinosa za PIO – ugovori o djelu	18.134	9.078
	<u>1.827.626</u>	<u>1.705.414</u>
III Troškovi ostalih doprinosa		
Troškovi ostalih doprinosa – neto zarade	1.146.427	1.178.494
Troškovi ostalih doprinosa - zimnica	29.387	32.590
Troškovi ostalih doprinosa – odbor direktora	-	215
Troškovi ostalih doprinosa - otpremnine	-	607

Troškovi ostalih doprinosa – ugovori o djelu	11.322	6.352
	<u>1.187.136</u>	<u>1.218.258</u>
Ukupno (I+II+III)	<u>3.833.084</u>	<u>3.677.410</u>

Društvo upošljava 911 zaposlenih na dan 31.12.2021. godine i to na neodređeno vrijeme, a 108 zaposlenih je angažovano na određeno vrijeme preko agencija za zapošljavanje (na dan 31.12.2021. godine broj zaposlenih 911 i 108 angažovanih preko Agencije).

Tokom godine obračunati i isplaćeni regres i topli obrok prikazani su u okviru troškova zarada.

Tokom 2021. godine 46 zaposlenih je ostvarila pravo na otpremninu po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa. Visina otpremnina je bila 2.000 €, 3.000 € i 14.706 € u neto iznosu.

Odluka o isplati zimnice broj 00020-19919 od 20.10.2021. godine.

U 2021. godini sve neto zarade su ukalkulisane i uredno isplaćene.

Ostali lični rashodi u ukupnom iznosu 4.000 € odnose se na nadoknadu za rad reprezentativnog sindikata.

8. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske)

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
I Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
II Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)		
Troškovi otpisa službene odjeće	45.006	51.706
Troškovi otpisa materijala	234	494
	<u>45.240</u>	<u>76.230</u>
Ukupno (I+II)	<u>45.240</u>	<u>76.230</u>

9. Ostali rashodi iz poslovanja

Ostali rashodi iz poslovanja na dan 31.12.2021. godine iznose 165.620 € (2020. godine u iznosu 138.714 €), a odnose se na rashode iz ranijih godina u iznosu 155.849 €, trošak sitnog inventara 5.556 €, gubitke po osnovu prodaje i rashodovanja osnovnih sredstava 1.866 € i manjak u iznosu od 2.350 €.

10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Prihodi od kamata (banke)	56	120
Pozitivne kursne razlike	8.491	7.449
Ukupno:	<u>8.547</u>	<u>7.569</u>

11. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica

Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica na dan 31.12.2021. godine iznose 9.191 € (2020. godine u iznosu 24.741 €) i odnose se na prihod od kamata na potraživanja koja su naplaćena sudskim putem.

12. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Troškovi potencijalnih sumnjivih i spornih potraživanja	60.185	49.139
Ukupno:	<u>60.185</u>	<u>49.139</u>

Troškovi potencijalnih sumnjivih i spornih potraživanja odnose se na potraživanja starija od godinu dana. Indirektna ispravka je izvršena u skladu sa računovodstvenom politikom i napomenom 3 I.

13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Rashodi kamata po IFRS 16	13.946	-
Rashodi kamata	2.235	1.841
Negativne kursne razlike	94	21.920
Ukupno:	<u>16.275</u>	<u>23.761</u>

14. Zarada po akciji

	2021.	2020.
	€	€
Neto sveobuhvatni rezultat	609.590	842.128
Broj akcija	258.437	258.437
Osnovna zarada po akciji:	2,36	3,26

15. Nematerijalna ulaganja (koncesije, patenti, licence i slicna prava i ostala nematerijalna ulaganja)

	Licence	Softveri	Ukupno
	€	€	€
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januara 2021. godine	82.363	893.772	976.135
Nabavka	-	90.225	90.225
Stanje 31.dec.2021.godine	82.363	983.997	1.066.360
Ispravka vrijednosti			
Stanje 1. januara 2021. godine	82.363	515.560	597.923
Amortizacija za 2021.godinu	-	43.618	43.618
Stanje 31.12.2021.godine	82.363	559.178	641.541
Sadašnja vrijednost sredstava na 31.12.2021. godine	-	424.819	424.819
Sadašnja vrijednost sredstava na 31.12.2020. godine	-	378.212	378.212

Tokom 2021. godine Društvo je izvršilo nabavku softvera u ukupnom iznosu 90.225 €: Nabavka se odnosi na izradu nove šalterske aplikacije (41.275 €), dopunu aplikacije za šaltersko poslovanje (16.500 €), doradu softvera za korišćenje i praćenje GPS uređaja (9.500 €), doradu aplikacije za fakturisanje za potrebe fiskalizacije (8,250 €), izradu aplikacije mobilni poštar (4.500 €) i izradu sistema za dostavu i isporuku za velike partnere (4.500 €), izradu aplikacije za arhivu (4.100 €) i doradu računovodstvenog softvera za knjižna odobrenja (1.600 €),.

Amortizacija softvera u iznosu 43.618 € je obračunata u skladu sa Napomenom 3 (a).

16. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala osnovna sredstva	Investicije u toku	Ukupno
	€	€	€	€	€	€
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan 01.01.2021. godine	7.738.742	22.779.448	3.252.631	390.919	970.161	35.131.901
Nabavka	-	102.823	431.586	15.097	-	549.506
Prebacivanje sredstva sa investicije na sredstvo u upotrebi	-	961.192	-	-	-961.192	0.00
Imovina s pravom korišćenja IFRS 16	-	534.416	-	-	-	534.416
Prodaja	-	-	-	-	-	-
Rashod	-	-	-115.183	-4.575	-8.969	-128.727
Stanje na dan 31.12.2021. godine	7.738.742	24.377.879	3.569.034	401.441	0.00	36.087.096
Ispravka vrijednosti						
Stanje na dan 01.01.2021. godine	-	2.715.970	1.921.818	230.464	-	4.868.252
Amortizacija za 2021. godinu	-	296.810	278.224	19.899	-	594.933
Amortizacija po IFRS 16	-	115.230	-	-	-	115.230
Prodaja	-	-	-	-	-	-
Rashod	-	-	-114.412	-3.481	-	-117.893
Stanje 31.12.2021. godine	-	3.128.010	2.085.630	246.882	-	5.460.521
Sadašnja vrijednost sredstava 31.12.2021. godine	7.738.742	21.249.869	1.483.404	154.559	0.00	30.626.574
Sadašnja vrijednost sredstava 31.12.2020. godine	7.738.742	20.063.478	1.330.813	160.455	970.161	30.263.648

Tokom 2020. godine Društvo je izvršilo:

- nabavku u ukupnom iznosu 549.506 € i to: nabavka odnosno ulaganja u građevinske objekte u iznosu 102.823 €, nabavka opreme u ukupnom iznosu 431.586 € i nabavka ostalih osnovnih sredstava u iznosu 15.097 €.
- aktiviranje sredstava (961.192 €) se odnosi na investiciju u objekat PLC-a. Služba za investicije i izgradnju je dana 22.07.2021. godine obavijestila Sektor za ekonomske da je rekonstruisani objekat PLC upisan u Upravu za katastar i državnu imovinu - list nepokretnosti 6.300.
- evidentiranje imovine s pravom korišćenja (zakupi) u skladu sa IFRS 16 u iznosu 534.416 €.
- otpis opreme sadašnje vrijednosti 771 € (nabavne vrijednosti u iznosu 115.183 € i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu 114.412 €).

- otpis ostalih osnovnih sredstava sadašnje vrijednosti u iznosu 1.094 € (nabavne vrijednosti u iznosu 4.575 € i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu 3.481 €).
- Umanjenje investicija u toku stavljanjem objekta PLC u upotrebu (961.192 €), kao i rashodovanje investicije u toku prilagođavanje prilaza invalidnim licima (8.969 €).

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 5413/2 od 30.03.2022. godine usvojen je Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine.

Amortizacija obračuna u skladu sa Napomenom 3 b.

Društvo raspolaže sa objektima i zemljištem koje su:

- nesporno u svojini Društva,
- u susvojini sa Telekom a.d. Podgorica i
- koje Društvo koristi a nije vlasnik.

Zemljište i objekti, bez obzira na oblik korišćenja odnosno svojine su prikazani u poslovnim knjigama Društva na dan 31.12.2021. godine.

Društvo izdaje dio poslovnih prostora, uvidom u ugovore o zakupu i dugogodišnji zakup, a nekretnine koje su predmet izdavanja prikazuje u poslovnim knjigama kao nekretnine a ne kao investicione nekretnine.

17. Zalihe

	2021.	2020.
	€	€
I Zalihe materijala		
Kancelarijski materijal	13.312	5.990
Poštanski materijal	4.852	17.908
Materijal za održavanje čistoće	1.358	1.702
Hibridna pošta – obrasci	7.783	7.741
Zaliha gps uređaja	24.030	24.030
Ispravka vrijenosti zalihe GPS uređaja	-24.030	-24.030
Zalihe lož ulja	4.474	1.595
Službena odjeća u upotrebi	308.685	308.225
Ispravka službene odjeće	-264.360	-219.354
	76.104	123.807
II Zalihe robe		
Maloprodaja – redovne markice i filatelija	2.655.676	2.558.784
RUC – redovne markice i filatelija	-2.621.629	-2.515.868
Ukalkulisani PDV post shop	-6.217	-6.217
Maloprodaja – vrednosnice	25.176	29.812
RUC – vrednosnice	-22.165	-22.764
LX telegrami i bajadere	137.832	121.004
RUC – LX telegrami i bajadere	-88.790	-78.215
Ukalkulisani PDV – LX telegrami i bajadere	-23.786	-20.820
	56.097	65.716
III Dati avansi	4.043	122.547
Ukupno (I+II+III)	136.243	312.070

U okviru zaliha u poslovnim knjigama Pošte prikazana je i komisiona roba odnosno obaveze po osnovu komisiona koje Pošta isključuje prilikom sačinjavanja godišnjih izvještaja.

18. Potraživanja od kupaca

	2021.	2020.
	€	€
Kupci u zemlji	2.256.694	2.584.311
Kupci u inostranstvu	667.695	414.259
Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji	-388.744	-469.696
Ispravka vrijednosti kupaca u inostranstvu	-45.377	-9.899
Ukupno:	2.490.268	2.518.975

Kupci u zemlji:

- Elektroprivreda FC Snabdijevanje Nikšić u iznosu 465.363 €,
- M tel Podgorica u iznosu 358.331 €,
- Zavod za izgradnju Bara Ad Bar u iznosu 218.148 €
- Crnogorski Telekom a.d. Podgorica u iznosu 142.765 €,
- Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica u iznosu 87.280 €,
- Opština Herceg Novi u iznosu 60.667 €,
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja u iznosu 60.528 €,
- Ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu 60.135 €,
- Opština Ulcinj u iznosu 41.468 €
- Uprava za katastar I državnu imovinu Crne Gore u iznosu 39.001 €,
- ostali kupci u iznosu 723.008 €.

Izvršen je indirektni otpis potraživanja od kupaca u zemlji starijih od godinu dana u iznosu 24.707 € u skladu sa računovodstvenom politikom i napomenom 3I (vidi napomenu 12).

Na dan 31.12.2021. godine izvršeno je isknjižavanje potraživanja od kupaca u zemlji iz ranijih godina u iznosu od 17.741 €, kao i odgovarajuće ispravke vrijednosti u istom iznosu. Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 5413/2 od 30.03.2022. godine usvojen je Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine. Trošak po ovom osnovu je iskazan u ranijim godinama.

Kupci u inostranstvu:

- Pošta Litvanije u iznosu 117.540 €,
- Pošta Njemačke u iznosu 100.631 €,
- Pošta Velike Britanije u iznosu 80.281 €,
- Pošta Singapur u iznosu 68.070 €,
- Pošta Belgije u iznosu 54.817 €,
- Pošta Holandije u iznosu 37.591 €,
- Pošta Kirgistanu u iznosu 26.966 €,
- Pošta Turske u iznosu 26.058 €,
- Pošta Hrvatske u iznosu 25.276 €,
- Pošta Indije u iznosu 19.314 € kao i
- ostali ino-kupci u iznosu 111.150 €.

Društvo je izvršilo indirektni otpis vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu u iznosu 35.478 €, a sve u skladu sa međunarodnim propisima i napomenom (I) 1.

19. Ostala potraživanja

	2021.	2020.
	€	€
I Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	-	5.917
	-	5.917
II Ostala nepomenuta potraživanja		
Potraživanja od osiguravajućih društava	574.385	-
Potraživanja od dotacija-EKIP	12.045.137	11.615.232
Ispravka vrijednosti potraživanja od dotacija-EKIP	-11.313.635	-11.313.635
Ostala potraživanja	402.794	450.804
	<u>1.708.681</u>	<u>752.401</u>
Ukupno (I+II)	<u>1.708.681</u>	<u>758.318</u>

Potraživanja od osiguravajućih društava u iznosu 574.385 €:

U okviru stavke ostala potraživanja nalaze se između ostalih i potraživanja po osnovu potraživanja od osiguravajućih društava po osnovu dvije pljačke koje su se desile u toku 2021. godine. U nastavku teksta je Izjašnjenje Sektora za podršku poslovanju, pravne i zajedničke poslove zavedeno pod brojem 00070-5346 od dana 25.03.2022. godine:

“Vezano za iznos nedostajućih sredstava u Finansijskom planu Pošte Crne Gore AD Podgorica, a koji se tiču razbojništva koja su se desila dana 16.03.2021. godine u Podgorici, ul. Orahovačka bb ispred Pošte 81102 Podgorica u večernjim satima, odnosno 20.10.2021. godine u jutarnjim časovima ispred pošte 81402 Nikšić u ul. Jola Piletića u Nikšiću, kada su u pitanju iznosi otuđenih novčanih sredstava, dajem sledeće izjašnjenje:

Ugovorom o pružanju usluga nabavke usluge-nabavka zaštite transporta novca sa obezbeđenjem br. 08030-13931/6 od 15.07.2021. godine, sa pripadajućim polisama POL-00153433 sa priložima, na iznose od 10.962,52 eur, odnosno Polise osiguranja odgovornosti br. ODG001774 na sumu osiguranja od 1.000.000,00 eur, a imajući u vidu činjenicu da je od strane Direkcije za nadzor u oblasti zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, pokrenut postupak u kojem su nađene nepravilnosti u poslovanju privrednog društva Security guard Montenegro, osnovano očekujemo da ćemo iznos nedostajućih sredstava 573.307,78 eur naplatiti iz navedenih polisa osiguranja.”

Potraživanja po osnovu naknade za pokriće neto troška univerzalne poštanske usluge - EKIP u iznosu 731.502 €:

Društvo treba u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 037/17 od 14.06.2017., 008/19 od 6.02.2019., 075/20 od 26.07.2020. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da:

- do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u,

- do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika, a
- do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

Društvo ima obavezu u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 052/16) da do 31.03. preda finansijske iskaze Poreskoj upravi za prethodnu godinu tj. 2021. godinu.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-2876/23 od 25.11.2021. godine utvrdila neto trošak pružanja univerzalne poštanske uslugekoji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2020. godinu u iznosu 400.127 €. Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) za 2021. godinu u iznosu od 400.000 €. Iznos neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2021. godinu je ukalkulisan na osnovu činjenice da je Agencija utvrdila i verifikovala iznos neto troška za prethodnu godinu u iznosu 401.127 € od čega je u 2021. godini uplaćeno 68.626 €, do dana izrade Napomena dug u cjelosti (vidi napomenu 42)

Ostala potraživanja u ukupnom iznosu 402.794 €:

- Solidarni stambeni fond u iznosu od 192.374 €,
- Montenegro transfers Podgorica u iznosu od 99.408 €;
- ostala potraživanja u iznosu od 25.865 € (šteta po potjernici u iznosu 20.075 €, penzije R.Srbije u iznosu 5.000 €; ostali računi u iznosu 650 €);
- Capital transfer Podgorica u iznosu 9.539 €;
- Moneta Podgorica u iznosu 5.581 €
- internet prodaju markica i filatelističkih proizvoda u iznosu 125 € kao i
- državnih organa - bolovanja u iznosu 69.902 €.

U poslovnim knjigama Društva nisu evidentirani depoziti u kasama odnosno potraživanje od zaposlenih po osnovu novca u kasama. Popis na 31.12.2021. godine je obuhvatio navedene depozite.

20. Ostali kratkoročni finansijski plasmani

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Blagajna	30.000	-
Ukupno :	<u>30.000</u>	<u>-</u>

21. Gotovina na računima i u blagajni

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Blagajna	656	362
Transakcioni računi	4.254.562	4.575.670
Devizni računi	3.809.667	4.051.111
Devizna blagajna	1.211	1.131
Ukupno :	<u>8.066.096</u>	<u>8.628.274</u>

„Pošta Crne Gore“ a.d. Podgorica poslovanje obavlja preko NLB Montenegro banke a.d. Podgorica, Hipotekarna banka a.d. Podgorica, C.K.B. a.d. Podgorica, Prve banke Crne Gore a.d. Podgorica i Erste banke a.d. Podgorica

22. Aktivna vremenska razgraničenja

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Aktivna vremenska razgraničenja	100.469	174.912
Ukupno :	<u>100.469</u>	<u>174.912</u>

Aktivna vremenska razgraničenja se odnose na razgraničenje unaprijed obračunatih troškova - polisa za osiguranje i određenih licenci.

23. Osnovni kapital

Kapital Društva u knjigovodstvenoj evidenciji iznosi 35.331.033 € (2020. godine 35.331.033 €).

Kapital je evidentiran u Statutu Društva u iznosu 35.331.033 €. Kapital je registrovan u CRPS-a u Podgorici u istom iznosu.

Prema izvodu iz CDA na dan 31.12.2020. godine u sledećoj tabeli je prikazana lista vlasnika:

<u>Redni broj</u>	<u>Akcionari</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>Vrijednost</u>	<u>%</u>
1.	Vlada Crne Gore	258.437	35.331.025,00	100,0000
	Ukupno:	258.437	35.331.025,00	100,0000

Prema izvodu iz CDA na dan 31.12.2021. godine u sledećoj tabeli je prikazana lista vlasnika:

<u>Redni broj</u>	<u>Akcionari</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>Vrijednost</u>	<u>%</u>
-------------------	------------------	--------------------	-------------------	----------

broj	Akcionari	Broj akcija	Vrijednost	%
1.	Vlada Crne Gore	258.437	35.331.025,00	100,0000
	Ukupno:	258.437	35.331.025,00	100.0000

Ukupan broj akcija je 258.437. Nominalna vrijednost iznosi 136,7104 €. Ukupna nominalna vrijednost kapitala iznosi 35.331.025 €. Vlada Crne Gore je jedini akcionar, sa 100% vlasništva Društva. Akcije su obične, svaka akcija jedan glas, prenos vlasništva nije ograničen, u potpunosti su otplaćene i glase na ime. Akcije Pošte se ne kotiraju na Montenegro berzi.

U knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2021. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u restrukturiranje Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenošenjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstva i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2021. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Promjene na kapitalu u toku 2021. i 2020. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

24. Rezerve

Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata u iznosu 331.538 € (2020. godine 331.538 €) su nastale procjenom opreme iz ranijih godina.

Tokom 2021. godine nije vršeno umanjeње po osnovu prenosa u neraspoređenu dobit iz ranijih godina – za iznos amortizacije na revalorizovanu vrijednost.

U knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2021. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Prema izjavi odgovornih lica Društva, revalorizaciona rezerva u navedenom iznosu (14.081.025 €), ukinuta je u korist računa osnovnog (akcijskog) kapitala. Prenošenjem (gašenjem) revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstva i njegovih revalorizacionih rezervi, koje »prate« sredstva, pa njihovo gašenje na prethodno opisani način imalo je za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog (osnovnog) kapitala na dan 31.12.2021. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Promjene na kapitalu u toku 2021. i 2020. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

25. Neraspoređeni dobitak

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
I Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2.692.999	2.692.999
	<u>2.692.999</u>	<u>2.692.999</u>
II Neraspoređeni dobitak tekuće godine	609.590	842.128
	<u>609.590</u>	<u>842.128</u>
Ukupno (I+II)	<u>3.302.589</u>	<u>3.535.127</u>

Društvo je u 2021. godini u skladu sa Zaključkom Vlade broj 04-2056/2 od 21.04.2021. i Odlukom o uplati dobiti ostavrene u poslovnoj 2020. godini broj 00010-14585/5 od 09.07.2021. godine izvršilo uplatu dobiti za 2020. godinu Ministarstvu finansija i socijalnog staranja. Promjene na kapitalu u toku 2021. i 2020. godine prikazane su u izvještaju o promjenama na kapitalu.

26. Dugoročna rezervisanja

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
I Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		
Rezervisanja za otpremnine, odlazak u penziju	157.224	163.047
Rezervisanja za jubilarne nagrade	239.930	246.807
	<u>397.154</u>	<u>409.854</u>
II Ostala dugoročna rezervisanja		
Rezervisanja za sudske sporove	236.290	201.934
	<u>236.290</u>	<u>201.934</u>
Ukupno :	<u>633.444</u>	<u>611.788</u>

Tokom 2021. godine izvršeno je umanjeње rezervisanja po osnovu isplata :

- jubilarnih nagrada u iznosu 33.607 € kao i

- otpremnina radi odlaska u penziju u iznosu 3.753 € a za koje je ranije izvršeno rezervisanje.

Na dan 31.12.2021. godine, a na osnovu Izvještaja aktuaru o obračunu rezervisanja za primanja zaposlenih u Društvu broj 00060-2912/2 od 09.03.2022. godine – MRS 19, je izvršeno povećanje rezervisanja i to za jubilarne nagrade u iznosu 26.730 € i umanjenje rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu 2.070 €.

Rezervacije za sudske sporove su umanjene za 13.200 € i istovremeno uvećanje u iznosu 47.556 €

27. Dugoročne obaveze

	2021.	2020.
	€	€
I Dugoročni krediti	-	-
II Ostale dugoročne obaveze		
Dugoročne obaveze za radni spor	36.959	38.499
Dugoročne obaveze po osnovu zakupa IFRS 16	308.091	
	345.050	38.499
Ukupno (I+II)	345.050	38.499

28. Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2021. godine iznose 407.324 €. (2020. godine u iznosu 420.098 €). Odloženi porez je nastao kao razlika obračuna sadašnje vrijednosti nepokretnosti i opreme u računovodstvene i poreske svrhe - primjenom 9% - u računovodstvene svrhe je veći iznos.

29. Priljeni avansi, depoziti i kaucije

Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije na dan 31.12.2021. u ukupnom iznosu 1.182.454 € (31.12.2020. godine iznose 1.189.050 €):

- Zavod za izgradnju Bar a.d. Bar u iznosu 1.000.000 € a shodno Ugovoru o zajedničkoj izgradnji stambeno-poslovnog objekta broj 00020-4948 od 11.07.2008. godine i Anexa Ugovora broj 00021-7314 od 29.06.2011. godine,
- kupci u zemlji i inostranstvu u iznosu od 114.399 €,
- sertifikati u iznosu od 57.451 €,
- fahovi u iznosu od 10.604 €,

30. Obaveze iz poslovanja

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Dobavljači u zemlji	530.894	278.036
Dobavljači u inostranstvu	199.860	162.316
Dobavljači za nefakturisanu robu	33.034	28.794
Obaveze za prodatu komisionu robu	64.116	66.461
Ukupno:	<u>827.904</u>	<u>535.607</u>

Dobavljači u zemlji:

- Crnogorski Telekom ad Podgorica u iznosu 99.806 €
- El. snadbijevanje Podgorica u iznosu 62.213 €,
- Jugopetrol AD Podgorica 42.408 €,
- El. snadbijevanje Budva u iznosu 32.457 €,
- El. snadbijevanje Bar u iznosu 26.276 €,
- Regius doo Podgorica u iznosu 20.836 €
- Sava osiguranje Podgorica u iznosu 18.838 €,
- Elektroprivreda Crne Gore ad Nikšić u iznosu 15.949 €,
- El. Snadbijevanje Ulcinj u iznosu 10.466 €,
- El. Snadbijevanje Pljevlja u iznosu 9.611 €, kao i
- ostali dobavljači u iznosu 192.034 €.

Dobavljači u inostranstvu:

- PTT Saobraćaj Srbija Beograd u iznosu 116.242 €,
- Pošta Francuske u iznosu 16.600 €,
- Pošta Amerike u iznosu 14.966 €,
- Post Europ u iznosu 5.811 €,
- Pošta Republike Srpske u iznosu 5.131 €,
- Air Serbia u iznosu 5.045 €,
- Pošta Bosne I Hercegovine u iznosu 4.593 €,
- OSA računarski inženjering d.o.o. Beograd u iznosu 4.377 €,
- Pošta Hrvatske u iznosu 4.052 €,
- Pošta Rusije 3.136 €, kao i
- ostali ino-dobavljači u iznosu 19.907 €.

31. Ostale kratkoročne obaveze

	<u>2020.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Obaveze za sporazumni raskid radnog odnosa	78.000	-
Obaveze za prirez porezu na dohodak	-	14.706
Obaveze za porez na dohodak fizičkih lica	10.962	-
Obaveze za doprinos solidarnom stambenom fondu	130.047	130.047
Obaveze za proviziju - CKB	61.148	144.989
Obaveze za subvencioniranu kamatu CKB	1.431	5.350
Pogrešne uplate po PC	7.200	5.200
Kratkorocne obaveze za radni spor	1.540	1.540
Obaveze prema Montenegro transfers-u	11.668	14.136
Obaveze prema Capital transferu	2.139	-
Obaveze prema Moneti	82.739	-
Ostale obaveze	362.125	379.229
Ukupno:	<u>748.999</u>	<u>695.197</u>

Ostale obaveze u ukupnom iznosu 362.125 € odnose se na obaveze za uputnice za decembar 2021. godine:

- Srbije u iznosu 252.092 €,
- Sarajevo u iznosu 85.351 €,
- Republike Srpske u iznosu 24.682 €.

32. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost I ostalih javnih prihoda

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Obaveze za PDV	9.394	-
Ukupno:	<u>9.394</u>	<u>-</u>

33. Pasivna vremenska razgraničenja

	2021.	2020.
	€	€
Odloženi prihodi	6.604	7.025
Ostala PVR	339.979	325.485
Ukupno:	346.583	332.510

Odloženi prihodi u iznosu 6.604 € odnose se na prihod po osnovu elektronske dopune T – mobile.

Ostala PVR u ukupnom iznosu 345.056 €:

- uputnice R.Srbije, R.Srpske, R.Bosne i Hercegovine i R.Hrvatske u iznosu od 294.847 €,
- ostali ukalkulisani računi iz decembra, a knjiženi u januaru u iznosu od 50.209 €.

34. Prijava poreza na dobit

U skladu sa primjenom poreskih propisa vezanih za Zakon o porezu na dobit pravnih lica Društvo je sačinilo Prijavu poreza na dobit u kojoj su iskazani sledeći podaci:

Opis	Iznos (€)
Dobitak poslovne godine	596.816
Troškovi amortizacije iskazani u bilansu uspjeha	638.551
Troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe	1.385.945
Troškovi zarada, otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usled tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, koji nisu isplaćeni u poreskom periodu (član 11a Zakona)	88.962
Iznos izdataka isplaćen pravnim licima za zdravstvene... uvećan za iznos isplaćen fizičkim licima	7.967
Otpisana sumnjiva potraživanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	60.185
Prihod od naplaćenih sumnjivih potraživanja ostvaren u poreskom periodu	92.399
Gubitak	85.863
Iznos poreza (9%)	-

Pošta Crne Gore Ad nema obaveza po osnovu poreza na dobit na dan 31.12.2021. godine.

35. Izvještaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Pravila korporativnog upravljanja u Pošti Crne Gore temelje se na odredbama Zakona o privrednim društvima („Sl. List CG“ br. 17/07, 80/08 i 36/11) i Zakona o računovodstvu („Sl. List CG“ br. 052/16), a bliže su definisana Statutom Pošte Crne Gore i drugim podzakonskim aktima kojima je uređena nadležnost Odbora direktora i izvršnog direktora.

Osnovni cilj dobrog sistema korporativnog upravljanja jeste obezbjeđenje efikasnog poslovanja Pošte, na način da se dizajniranjem sistema korporativnog upravljanja definiše prije svega uloga menadžmenta, i odnos između menadžmenta i Odbora direktora. Definisanjem navedenog stvaraju se uslovi da Odbor direktora na najbolji način upravlja i rukovodi kompanijom sa svrhom postizanja planiranih ciljeva i zadataka. Odbor direktora je u obavezi da o svojim aktivnostima redovno obaveštava Osnivača – Vladu Crne Gore.

U primjeni pravila korporativnog upravljanja implementirana su navedena akta, kao i druga interna akta Pošte i u samoj primjeni istih ne postoje odstupanja.

36. Lična primanja Odbora direktora i izvršnog direktora Pošte

Ukupna bruto lična primanja članova odbora direktora i izvršnog direktora u 2021. godini iznose 79.264 €.

37. Sudski sporovi

Prema Pregledu sudskih sporova po svim osnovama zaključno sa 31.12.2021. godine, od Službe za pravne poslove je navedeno da postoje evidentirani predmeti u kojima je Društvo i aktivno i pasivno legitimisano. Društvo u sudskim sporovima zastupaju lica zaposlena u Društvu kao i angažovani advokati, po potrebi.

Osnov tužbi su naplata duga, imovinsko-pravni odnosi, radni sporovi, naknada štete.

Sporovi se vode pred Osnovnim, Privrednim, Upravnim sudovima.

Uvidom u Izvještaj o stanju predmeta u rad kod punomoćnika AOD »Čupić« iz Podgorice evidentirani su predmeti pred osnovnim sudovima a radi utvrđivanja naknade štete, prava svojine kao i radi sticanja bez osnova.

Uvidom u Izvještaj o stanju predmeta u rad kod punomoćnika AOD »Iustitia« iz Podgorice na dan 31.12.2021. godine evidentirano je više predmeta pred osnovnim sudovima a radi utvrđivanja prava svojine, naknade štete, naknada štete iz radnih sporova, novčanih obaveza kao i predmeti univerzalnog servisa koji se vode pred Upravnim i Vrhovnim sudom.

Pošta je izvršila rezervisanje na teret troškova po navedenim sporovima kao što zahtijeva MRS 37-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

38. Odnosi sa povezanim pravnim licima

Ne postoje evidentirani dužničko povjerilački odnosi Društva i Vlade Crne Gore.

39. Potencijalne obaveze

Ne postoje potencijalne obaveze na dan 31.12.2021. godine.

40. Izvještaj interne revizije

Odlukom Odbora direktora broj 00010-10864/4 od 31.05.2021. godine usvojen je Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije za 2020. godinu.

Odlukom Odbora direktora broj 00010-13925/3 od 30.06.2021. godine usvojena je Povelja interne revizije.

Odlukom Odbora direktora broj 00010-23935/8-1, od 30.12.2021. godine usvojen je Strateški plan interne revizije, br. 00010-23935/8-1, od 30.12.2021. godine.

U toku 2021. godine obavljene su sljedeće revizije i to:

- Revizija sprovođenja preporuka iz 2020. godine,
- Revizija procesa praćenja stanja blagajni pošta - stanja kasa
- Revizija procesa fakturisanja.

I Revizija procesa obračuna i isplate zarada

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 17241/5 od 30.08.2021. godine usvojen je Konačni izvještaj revizije sprovođenja preporuka iz 2020. Godine i akcioni plan.

U izvještaju revizije procesa naplate potraživanja date su sljedeće preporuke:

1. Preporučuje se poštovanje Odluke o rokovima za utuženje i/ili raskidanje ugovora sa fizičkim i pravnim licima koja neuredno izmiruju novčane obaveze, br. 00020-3598 od 28.03.2018. godine u cilju daljeg razvoja i obezbjeđenja savremenog i efikasnog sistema praćenja naplate potraživanja.
2. Potrebno je da se u softverskom sistemu za obračun zarada ispravno evidentiraju podaci o random stažu. S tim u vezi predlaže se Pomoćniku izvršnog direktora za ekonomsko – finansijsko poslovanje i Pomoćniku izvršnog direktora za pravne, kadrovske i opšte poslove da preuzmu aktivnosti kako bi podaci o dužini radnog staža bili tačni i precizno iskazani u kadrovskoj evidenciji, ugovorima o radu i sistemu za obračun zarada.

II Revizija procesa praćenja stanja blagajni pošta - stanja kasa

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 20823/4 od 08.11.2021. godine usvojen je Konačni izvještaj revizije procesa praćenja stanja blagajni pošta - stanja kasa i akcioni plan.

U izvještaju revizije procesa praćenja stanja blagajni pošta - stanja kasa date su sljedeće preporuke:

1. Preporučuje se pomoćniku izvršnog direktora za poštansko poslovanje i platni promet da u saradnji sa Upravnicima Regionalnih centara pošta preispita postojeće visine blagajničkih maksimuma pošta i, gdje postoji potreba, predloži nove koje Crnogorska komercijalna banka odobrava u skladu sa Uputstvom za rad Pošte Crne Gore i Crnogorske komercijalne banke na poslovima platnog prometa.
2. Preporučuje se poštovanje postojećih procedura za blagajničko poslovanje, da se količina novca koja prelazi visinu blagajničkog maksimuma, a nije potrebna za isplatu, svakodnevno šalje nadležnom trezoru Banke kao suvišak u skladu sa Uputstvom za rad pošte Crne Gore i Crnogorske komercijalne banke na poslovima platnog prometa i Pravilnikom o blagajničkom i računskom poslovanju Pošte.
3. Preporučuje se obezbjeđenje adekvatnog prostora za arhiviranje i čuvanje dokumentacije u skladu sa propisima.

III Revizija procesa fakturisanja

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 23935/7 od 30.12.2021. godine usvojen je Konačni izvještaj revizije procesa fakturisanja i akcioni plan.

U izvještaju revizije procesa fakturisanja date su sljedeće preporuke:

1. Potrebno je uvođenje principa dvostruke kontrole da evidencije o izvršenim uslugama, koje se dostavljaju za fakturisanje, sadrže poziv na broj ugovora na osnovu kojeg su usluge pružene, kako bi se s jedne strane fakturisalo po osnovu ugovora, a sa druge strane pratilo trajanje ugovora.
2. U cilju dodatne informisanosti kupaca o prethodnom dugu, preporučuje se isticanje istog na fakturama za tekući mjesec.
3. Preporučuje se Sektoru za poštansku analitiku i komercijalnu podršku operacijama da za ispravan postupak fakturisanja i efikasnu naplatu potraživanja vodi pregled ugovora sa korisnicima poštanskih usluga, prati dužinu tarjanja ugovora i raspoloživa sredstva po ugovoru.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 23935/9 od 30.12.2021. godine usvojen je dokument Godišnji plan interne revizije za 2022. godinu u Pošti Crne Gore Ad Podgorica.

41. Eksterna kontrola

Društvo tokom 2021. godine nije bilo predmet eksterne kontrole.

42. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Ministarstvo ekonomskog razvoja je dana 16.02.2022. godine uplatilo ostatak potraživanja po osnovu nadoknade neto troška za obavljanje univerzalne poštanske usluge u iznosu od 331.501 €.

Podgorica, 31.03.2022. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

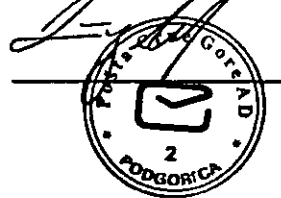
Vanja Milošević.

Milošević Vanja MB

„Pošta Crne Gore“ a.d.

Izvršni direktor

Dragan Tufegdžić

**Godišnji izvještaj menadžmenta
Pošte Crne Gore AD Podgorica
na dan 31.12.2021. godine**

Mart 2022. godine

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

SADRŽAJ:

1.	KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE	3
1.1.	Organi Društva.....	4
2.	PRIKAZ RAZVOJA I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA.....	6
2.1.	Racio pokazatelji.....	16
2.2.	Nefinansijski pokazatelji.....	24
2.3.	Analiza boniteta.....	26
2.4.	Analiza potraživanja.....	29
3.	MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	32
3.1.	Društveno - korporativna odgovornost.....	33
4.	PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ.....	35
5.	PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA.....	39
5.1.	Istraživanje i razvoj.....	39
5.2.	Ulaganje u obrazovanje zaposlenih.....	40
6.	INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA.....	40
7.	POSLOVNE JEDINICE.....	40
8.	PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA.....	45
9.	SOCIJALNA I KADROVSKA PITANJA, POŠTOVANJE LJUDSKIH PRAVA.....	45
10.	SPRJEČAVANJE I UPRAVLJANJE MITOM I KORUPCIJOM.....	45
11.	IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	47

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

- Osnovne informacije

Naziv pravnog lica:	Pošta Crne Gore AD Podgorica
PIB:	02867940
PDV:	30/31-11056-3
Adresa:	ul. Slobode br. 1, 81000 Podgorica
Šifra djelatnosti:	5310
Naziv djelatnosti:	poštanska

- Istorijat i razvoj kompanije

Pošta Crne Gore posluje kao samostalni poslovni subjekat od aprila 1999. godine, kada je do tada jedinstveno preduzeće JP PTT saobraćaja Crne Gore podijeljeno na Poštu Crne Gore DOO i Telekom Crne Gore AD. Odlukom Vlade Crne Gore sa sjednice održane 17.11.2011. godine Pošta Crne Gore je restrukturirana u jednočlano akcionarsko društvo sa potpunim Državnim vlasništvom.

Kompanija participira u međunarodnim asocijacijama:

- Svjetski poštanski savez kroz članstvo Crne Gore u Ujedinjenim nacijama
- Post Europ, kao punopravni član ove Evropske asocijacije koja okuplja poštanske operatore
- RADAR (Reactivity, Acility, Decision, Adaptability, Result) grupa koja okuplja poštanske operatore predstavnike geografski najmanjih zemalja Evrope, koje su ujedno i članice Post Europa i Svjetskog poštanskog saveza.

- Osnovna/pretežna i pomoćne djelatnosti poslovanja

Osnovna djelatnost Društva je poštanska aktivnost poštanskih službi koje rade pod jedinstvenim sistemom u okviru jednog ili više određenih davalaca usluga; upotreba jedinstvene infrastrukture za pružanje usluga, uključujući maloprodajna mjesta, objekte za sortiranje i obrađivanje, kao i utvrđene putanje kojima poštanski prevoznici prikupljaju i isporučuju poštu; isporuke pismonosnih pošiljki (pisma, razglednice, štampa itd.), malih paketa, roba ili dokumenta; prikupljanja pismonosnih pošiljki i paketa iz javnih poštanskih sandučića i pošti; prikupljanja, sortiranja, prevoženja i isporučivanja (domaćih i međunarodnih) pismonosnih pošiljki i paketa, koje obavljaju jedinice izvan okvira jedinstvenog uslužnog sistema. Pored navedene djelatnosti Društvo obavlja i druge djelatnosti.

- Osnovni proizvodi i usluge koje kompanija nudi

- Pismonosne usluge
- Paketske usluge
- Tiskovine
- Ekspres usluge
- Usluge kurirske službe

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- Unutrašnji uputnički promet
- Međunarodni uputnički promet
- Usluge novčanog poslovanja
- Telegrafske usluge
- Telefonske usluge
- Direktna pošta
- Neadresirane pošiljke
- Web računari
- Usluge hibridne pošte
- Filatelija
- Post shop
- Ostale usluge

- Organizaciona struktura

Organizacionu strukturu Pošte Crne Gore karakteriše struktura organa upravljanja i struktura zaposlenih, koja je pravno definisana Statutom društva usklađenim sa važećim Zakonom o privrednim društvima i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji.

1.1. Organi Društva

- ✦ **Skupština akcionara** – Osnivač ima ovlaštenja Skupštine akcionara u skladu sa zakonom.
- ✦ **Odbor direktora** – Odbor direktora ima 5 članova. Mandat članova Odbora direktora traje četiri godine. Odbor direktora mora imati najmanje dvije petine nezavisnih članova.
- ✦ **Izvršni direktor** – Odbor direktora imenuje Izvršnog direktora. Izvršni direktor se imenuje na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Skupština

- Vlada je 15.10.2020. godine donijela **Statut jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica** („Službeni list Crne Gore”, br. 105/20 od 29.10.2020.)
- Vlada je usvojila **Godišnji izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2020. godinu**, Zaključak br: 04-4027/2 od 30.08.2021. godine

Odbor direktora

Vlade Crne Gore je Rješenjem broj 04-1374/3 od dana 18.03.2021. godine razriješila članove Odbora direktora:

- Mirsad Džudžević,
- Faruk Kalač,
- Milan Martinović
- Aleksandar Ljumović i
- Branko Femić.

Vlade Crne Gore je Rješenjem broj 04-1377/3 od dana 18.03.2021. godine imenovala članove Odbora direktora:

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- **Igor Bulatović,**
- **Stojan Sjekloća,**
- **Aleksandar Dakić,**
- **Dijana Pejović i**
- **Marko Lalević.**

Odbor direktora Pošte Crne Gore je, u skladu sa svojom zakonskom i statutarnom pozicijom, upravljao i rukovodio Poštom u 2021. godini na način koji je rezultirao pozitivnim poslovnim rezultatom. Svi akti iz oblasti rada i poslovanja, poštanske tehnologije i javnih nabavki su planirani, pripremani i usvajani blagovremeno, kontrolisana njihova realizacija, te u skladu sa potrebama vršene odgovarajuće korekcije koje su dovele do efikasnog funkcionisanja sistema u kontinuitetu.

Tokom 2021. godine Odbor direktora je održao 32 sjednice. Usvojeno je ukupno 177 akata, od čega je 91 odluka i 86 zaključaka.

Odbor direktora Pošte je na sjednici održanoj dana 05.11.2020. godine, donio **Poslovnik o radu Odbora direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica, br :00010-16754/3-1**. Poslovníkom o radu Odbora direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica bliže se uređuju organizacija i način rada Odbora direktora u ostvarivanju prava i dužnosti utvrđenih pozitivnim zakonskim propisima.

Vlada je 27. januara 2017. godine donijela Odluku o naknadama članovima Odbora direktora Pošte Crne Gore AD Podgorica br: 07-150, i to:

- Naknada za predsjednika iznosi jednu prosječnu zaradu zaposlenih u Pošti Crne Gore u prethodnoj godini

- Naknada za članove iznosi 70% prosječne zarade zaposlenih u Pošti Crne Gore u prethodnoj godini.

Izvršni direktor

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/2 od dana 23.04.2021. godine razriješen je Izvršni direktor Dr Božidar Vuksanović.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/3 od dana 23.04.2021. godine imenovan je vršilac dužnosti direktora Dragan Tufegdžić.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 12055/2 od dana 08.06.2021. godine imenovan je **Izvršni direktor Dragan Tufegdžić.**

Revizorski odbor

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je dopisom broj: 01-13-6722/1 od 12.05.2021. godine obavijestilo predsjednika Odbora direktora da je saglasno sa izborom članova Revizorskog odbora Pošta Crne Gore AD Podgorica u sljedećem sastavu:

- **Prof. dr Ana Lalević Filipović,** predsjednica revizorskog odbora;

- **Svetomir Aković,** član Revizorskog odbora;

- **Marina Marković,** član Revizorskog odbora.

Odbor direktora je na sjednici održanoj dana 20.05.2021. godine, donio Odluku o imenovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica. Revizorski odbor je na 2. sjednici, održanoj dana 09.06.2021. godine, donio **Poslovnik o radu Revizorskog odbora** broj: 00010-12275/2.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Predsjedniku i članovima Revizorskog odbora pripada mjesečna naknada u iznosu od:
- 300,00€, za predsjednika - 250,00€, za članove.

U 2021. godini Revizorski odbor je održao 5 sjednica.

- **Vlasništvo i struktura kapitala**

Kapital Društva čini svojina nad pokretnim i nepokretnim stvarim (nenovčani ulozi), novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava. Osnovni kapital Društva iznosi 35.331.033,00 EURA, podijeljen na 258.437 akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti 136,71042 EURA.

2. PRIKAZ RAZVOJA, ANALIZE FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

Finansijski položaj Pošte Crne Gore, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se na jedan od sljedećih načina:

- **Dobar** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža obezbjeđuje sigurnost u održavanju likvidnosti, ako je zaduženost takva da obezbjeđuje punu nezavisnost preduzeća i dobru sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventno, ako preduzeće pri stabilnoj novčanoj jedinici iz finansijskog rezultata značajnije uvećava sopstveni kapital, a u uslovima inflacije iz efekta revalorizacije i finansijskog rezultata uvećava realnu vrijednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu i dio proširene reprodukcije.
- **Prihvatljiv** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža omogućava održavanje likvidnosti (bez sigurnosti), ako je zaduženost takva da preduzeću obezbjeđuje relativnu nezavisnost i relativnu sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventno, ako u uslovima stabilne novčane jedinice umjereno uvećava sopstveni kapital, a u uslovima inflacije iz efekta revalorizacije i finansijskog rezultata održava realnu vrijednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu reprodukciju.
- **Loš** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža ne omogućava održavanje likvidnosti, ako zaduženost ne obezbjeđuje nezavisnost preduzeća i sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventnost kritična, ako pri stabilnoj novčanoj jedinici ne uvećava iz finansijskog rezultata sopstveni kapital, a u uslovima inflacije iz efekta revalorizacije i finansijskog rezultata ne održava realnu vrijednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava ne može finansirati prostu reprodukciju.

Analiza finansijskog položaja obuhvata sljedeće elemente:

- Najznačajnije pozicije bilansa stanja i bilansa uspjeha
- Osnovni finansijski i nefinansijski pokazatelji
- Racio analiza
- Analiza potraživanja.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA			
AKTIVA			
POZICIJA	Redni broj	2017	2018
<i>A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL</i>	<i>001</i>		
<i>B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)</i>	<i>002</i>	<i>29,879,203</i>	<i>30,386,634</i>
<i>I. GOODWILL</i>	<i>003</i>		
<i>II. NEMATERIJALNA ULAGANJA</i>	<i>004</i>	<i>202,628</i>	<i>228,412</i>
<i>III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)</i>	<i>005</i>	<i>29,676,575</i>	<i>30,158,222</i>
<i>1. Nekretnine, postrojenja i oprema</i>	<i>006</i>	<i>29,676,575</i>	<i>30,158,222</i>
<i>2. Investicione nekretnine</i>	<i>007</i>		
<i>3. Biološka sredstva</i>	<i>008</i>		
<i>IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)</i>	<i>009</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>1. Učešća u kapitalu</i>	<i>010</i>		
<i>2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća</i>	<i>011</i>		
<i>3. Ostali dugoročni finansijski plasmani</i>	<i>012</i>		
<i>C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA</i>	<i>013</i>		
<i>D. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO</i>	<i>014</i>		
<i>E. OBRTNA SREDSTVA</i>	<i>015</i>	<i>13,428,757</i>	<i>11,679,203</i>
<i>I. ZALIHE</i>	<i>016</i>	<i>365,223</i>	<i>248,964</i>
<i>II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)</i>	<i>017</i>	<i>13,063,534</i>	<i>11,430,239</i>
<i>1. Potraživanja</i>	<i>018</i>	<i>5,412,054</i>	<i>4,596,214</i>
<i>2. Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak</i>	<i>019</i>		
<i>3. Kratkoročni finansijski plasmani</i>	<i>020</i>	<i>670,700</i>	<i>370,700</i>

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	6,929,081	6,386,781
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022	51,699	76,544
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023	43,307,960	42,065,837

PASIVA			
POZICIJA	Redni broj	2017	2018
A. KAPITAL (102 do 109)	101	39,431,304	38,344,588
I. OSNOVNI KAPITAL	102	35,331,033	35,331,033
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103		
III. REZERVE	104		
IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI	105	349,364	342,545
V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI	106		
VI. NERASPOREDJENA DOBIT	107	3,750,907	2,671,010
VII. GUBITAK	108		
VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJEI	109		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110	809,265	643,204
I. DUGOROČNA REZERVISANJA	111	799,951	643,204
II. DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112	9,314	0
1. Dugoročni krediti	113		
2. Ostale dugoročne obaveze	114	9,314	
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115	341,219	295,759
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116	2,726,172	2,782,286
I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117	2,726,172	2,782,286
1. Kratkoročne finansijske obaveze	118	37,819	25,844
2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji	119		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

3. Obaveze iz poslovanja	120	1,561,052	1,535,890
4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121	1,090,445	1,214,896
5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122	10,085	
6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123	26,771	5,656
II. KRATKOROČNA REZERVISANJA	124		
E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125	43,307,960	42,065,837

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU - BILANS USPJEHA				
Redni broj	Pozicija	Redni broj	2017	2018
I	POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201	17,908,413	16,993,038
1	Prihodi od prodaje	202	15,099,597	15,389,267
2	Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		
3	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204		
4	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205		
5	Ostali poslovni prihodi	206	2,808,816	1,603,771
II	POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207	13,389,759	14,507,041
1	Nabavna vrijednost prodate robe	208	381,816	177,494
2	Troškovi materijala	209	707,708	829,879
3	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210	9,132,344	10,196,947
4	Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	715,588	565,230
5	Ostali poslovni rashodi	212	2,452,303	2,737,491
A	POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213	4,518,654	2,485,997
I	FINANSIJSKI PRIHODI	214	39,630	7,347
II	FINANSIJSKI RASHODI	215	12,973	6,605

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

<i>B</i>	<i>FINANSIJSKI REZULTAT (214 - 215)</i>	<i>216</i>	<i>26,657</i>	<i>742</i>
<i>I</i>	<i>OSTALI PRIHODI</i>	<i>217</i>	<i>661,242</i>	<i>261,756</i>
<i>II</i>	<i>OSTALI RASHODI</i>	<i>218</i>	<i>4,908,668</i>	<i>2,772,275</i>
<i>C</i>	<i>REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)</i>	<i>219</i>	<i>-4,247,426</i>	<i>-2,510,519</i>
<i>D</i>	<i>REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)</i>	<i>220</i>	<i>297,885</i>	<i>-23,780</i>
<i>E</i>	<i>NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO</i>	<i>221</i>		
<i>F</i>	<i>REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)</i>	<i>222</i>	<i>297,885</i>	<i>-23,780</i>
<i>G</i>	<i>DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)</i>	<i>223</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>1</i>	<i>Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju</i>	<i>224</i>		
<i>2</i>	<i>Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme</i>	<i>225</i>		
<i>3</i>	<i>Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridr. društava</i>	<i>226</i>		
<i>4</i>	<i>Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka)</i>	<i>227</i>		
<i>5</i>	<i>Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine</i>	<i>228</i>		
<i>H</i>	<i>PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)</i>	<i>229</i>	<i>234,265</i>	<i>45,460</i>
<i>1</i>	<i>Tekući porez na dobit</i>	<i>230</i>	<i>5,932</i>	
<i>2</i>	<i>Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda</i>	<i>231</i>	<i>228,333</i>	<i>45,460</i>
<i>I</i>	<i>NETO REZULTAT (222+223-229)</i>	<i>232</i>	<i>63,620</i>	<i>21,680</i>
<i>J</i>	<i>ZARADA PO AKCIJI</i>			
<i>1</i>	<i>Osnovna zarada po akciji</i>	<i>233</i>		
<i>2</i>	<i>Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji</i>	<i>234</i>		

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA

	2019	2020	2021
AKTIVA			
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL			
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	30,465,566	30,641,860	31,051,393
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	311,226	378,212	424,819
1. Ulaganja u razvoj			
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	311,226	378,212	424,819
3. Goodwill			
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi			
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	30,154,340	30,263,648	30,626,574
1. Zemljište i objekti	27,950,956	27,802,220	28,988,611
2. Postrojenja i oprema	1,290,214	1,330,812	1,483,404
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	108,942	160,455	154,559
3.1. Investicione nekretnine			
3.2. Biološka sredstva			
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	108,942	160,455	154,559
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	804,228	970,161	
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	0	0	0
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima			
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)			
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)			
5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća			
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)			
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja			
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA			
D. OBRтна SREDSTVA (026+031+039+043+044)	11,581,743	12,217,637	12,431,289
I. ZALIHE (027 do 030)	177,850	312,070	136,244
1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	88,617	123,807	76,104
2. Nedovršena proizvodnja			
3. Gotovi proizvodi i roba	58,201	65,716	56,097
4. Dati avansi	31,032	122,547	4,043
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	3,560,665	3,277,293	4,198,949
1. Potraživanja od kupaca	3,173,519	2,518,972	2,490,268

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica			
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica			
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	387,146	758,318	1,708,681
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit			
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	20,197	5917	
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	366,949	752401	1,708,681
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	370,700	0	30,000
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju			
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli			
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	370,700		30,000
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	7,472,528	8,628,274	8,066,096
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO			
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	323,674	174,912	100,469
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	42,370,983	43,034,409	43,583,151
PASIVA			
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	38,355,570	39,197,698	38,965,160
I. OSNOVNI KAPITAL	35,331,033	35,331,033	35,331,033
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL			
III. EMISIONA PREMIJA			
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	333,740	331,538	331,538
1. Zakonske rezerve			
2. Statutarne rezerve			
3. Druge rezerve			
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	333,740	331,538	331,538
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata			
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	2,690,797	3,535,127	3,302,589
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2,679,815	2,692,999	2,692,999
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	10,982	842,128	609,590
3. Gubitak ranijih godina			
4. Gubitak tekuće godine			
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU			
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	597,764	650,287	978,494
I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	597,764	611,788	633,444
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	402,716	409,854	397,154
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku			
3. Ostala dugoročna rezervisanja	195,048	201,934	236,290
II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	0	38,499	345,050
1. Dugoročni krediti			
2. Ostale dugoročne obaveze		38,499	345,050
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	359,797	420,098	407,324
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE			
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	2,779,725	2,433,816	2,885,591

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

I KRATKOROČNA REZERVISANJA			
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	2,779,725	2,433,816	2,885,591
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije			116,839
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	15,624	13,962	
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	1,128,499	1,189,050	1,182,454
4. Obaveze prema dobavljačima	689,975	535,607	827,904
5. Obaveze po menicama			
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima			
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima			
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	945,628	695,197	758,394
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja			
8.2. Ostale kratkoročne obaveze	945,628	695,197	748,999
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda			9,394
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit			
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno			
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	278,127	332,510	346,583
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	42,370,983	43,034,409	43,583,151

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU/BILANS USPIJEHA

	2019	2020	2021
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	15,591,331	14,601,630	15,436,253
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje			
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe			
4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	836,772	1,464,873	1,253,619
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	566,150	855,730	892,921
b) Ostali prihodi iz poslovanja	270,622	609,143	360,698
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine			
5. Troškovi poslovanja (209+210)	4,476,226	4,533,802	4,936,032
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	1,058,885	1,123,797	1,129,418
b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	2,876,967	2,823,701	3,052,832
c) Amortizacija	540,374	586,304	753,781
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	10,305,055	10,374,738	10,887,442
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	7,249,655	6,697,328	7,054,359
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	3,055,400	3,677,410	3,833,083
1/ Troškovi poreza	631,569	753,738	818,321
2/ Troškovi doprinosa za penzije	1,378,168	1,705,414	1,827,626
3/ Troškovi doprinosa	1,045,663	1,218,258	1,187,136
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	86,990	76,230	45,240

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)			
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	86,990	76,230	45,240
8. Ostali rashodi iz poslovanja	206,358	138,714	165,620
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	1,353,474	943,019	655,538
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	0	0	0
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica			
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica			
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne raz. i efekti ugovor. zaštite) (227 do 229)	476	7,569	8,547
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica			
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica			
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	476	7,569	8,547
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	4,435	24,741	9,191
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica			
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica			
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	4,435	24,741	9,191
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	-1,282,296	-49,139	-60,185
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine			
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine	1,282,296	49,139	60,185
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	1,069	23,761	16,275
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima			
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima			
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	1,069	23,761	16,275
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	-1,278,454	-40,590	-58,722
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	75,020	902,429	596,816
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno			
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	75,020	902,429	596,816
14. Poreski rashod perioda (246+247)	64,038	60,301	-12,774
1. Tekući porez na dobit			
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	64,038	60,301	-12,774
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	10,982	842,128	609,590
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	0	0	0

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava			
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja			
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova def. naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa def. planovima penz. naknada			
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva			
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine			
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka			
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/			
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	0	0	0
IX. NETO SVEOBUHVATNI REZULTAT (248-259)	10,982	842,128	609,590
X. ZARADA PO AKCIJI	0.0425	3.2585	2.3600
1. Osnovna zarada po akciji	0.0425	3.2585	2.3600
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji			
XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA			
XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBJEĐUJU KONTROLU			

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

2.1. Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finasijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finasijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost ukupnog poslovanja utvrđuje se stavljanjem u odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda. Potrebno je da Društvo posluje ekonomično, odnosno da ostvaruje više prihoda nego što je utrošeno za njihovo postizanje (poželjno je da su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda). Ovaj pokazatelj bi trebao da bude veći od 1.

Ekonomičnost ukupnog poslovanja	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupni prihodi</i>	<i>17,262,141</i>	<i>16,433,014</i>	<i>16,098,813</i>	<i>16,707,610</i>
<i>Ukupni rashodi</i>	<i>17,285,921</i>	<i>16,357,994</i>	<i>15,196,384</i>	<i>16,110,794</i>
Ukupni prihodi / Ukupni rashodi	1.00	1.00	1.06	1.04

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Ekonomičnost poslovanja izračunava se stavljanjem u odnos prihoda od prodaje i rashoda od prodaje. Kada su prihodi od prodaje veći od rashoda od prodaje ekonomičnost poslovanja je pozitivna. Ovaj pokazatelj bi trebao da bude veći od 1.

Ekonomičnost redovnog poslovanja	2018	2019	2020	2021
<i>Poslovni prihodi</i>	<i>16,993,038</i>	<i>16,428,103</i>	<i>16,066,503</i>	<i>16,689,872</i>
<i>Poslovni rashodi</i>	<i>14,507,041</i>	<i>14,781,281</i>	<i>14,908,540</i>	<i>15,823,474</i>
Poslovni prihodi / Poslovni rashodi	1.17	1.11	1.08	1.05

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent ekonomičnosti redovnog poslovanja u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti ili svojstvo imovine ili njenih pojedinih dijelova da se mogu pretvoriti u gotovinu dovoljnu za pokriće preuzetih obaveza uslovljena je prije svega protokom kratkotrajne imovine (obrnih sredstava) kroz poslovni ciklus. Likvidnost će omogućiti preduzeću podmirivanje dospjelih obaveza i pokazatelji likvidnosti ukazuju u kojoj je mjeri preduzeće sposobno da podmiri svoje dospjele kratkoročne obaveze.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Finansijski položaj Pošte Crne Gore na dan 31.12.2021. godine obezbjeđuje dobar pokazatelj likvidnosti na osnovu navedenih pokazatelja iz bilansa stanja za tekuću i prethodnu godinu. Ilustracija ove kvalifikacije data je u narednim tabelarnim pregledima poslovanja kroz pozitivne pokazatelje likvidnosti.

Pokazatelj sadašnje (trenutne) likvidnosti pokazuje sa koliko eura gotovine i gotovinskih ekvivalenata je pokriven svaki euro dospjelih obaveza. Ovaj koeficijent treba da iznosi 1 ili više.

Koeficijent trenutne likvidnosti	2018	2019	2020	2021
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</i>	6,386,781	7,472,528	8,628,274	8,066,096
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,782,286	2,779,725	2,433,816	2,885,591
Gotovina i gotovinski ekvivalenti / Kratkoročne obaveze	2.30	2.69	3.55	2.80

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent trenutne likvidnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelj opšte (tekuće) likvidnosti pokazuje sa koliko eura obrtno imovine je pokriven svaki euro kratkoročnih obaveza. Ovaj koeficijent treba da iznosi 2 ili više.

Tekuća likvidnost	2018	2019	2020	2021
<i>Angažovana obrtna sredstva</i>	11,679,203	11,581,743	12,217,637	12,431,289
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,782,286	2,779,725	2,433,816	2,885,591
Angažovana obrtna sredstva / Kratkoročne obaveze	4.20	4.17	5.02	4.31

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent tekuće likvidnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelj ubrzane likvidnosti pokazuje da bi Društvo trebalo da ima brzo unovčive imovine minimalno toliko koliko i kratkoročnih obaveza. Ovaj koeficijent treba da iznosi 1 ili više.

Koeficijent ubrzane likvidnosti	2018	2019	2020	2021
<i>Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina</i>	11,430,239	11,403,893	11,905,567	12,295,045
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,782,286	2,779,725	2,433,816	2,885,591
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina / Kratkoročne obaveze	4.11	4.10	4.89	4.26

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent ubrzane likvidnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Koeficijentom finansijske stabilnosti se stavlja u odnos dugotrajna imovina i dugotrajni izvori. Ovim koeficijentom se ukazuje na to koliko je dugotrajnih izvora, koje čine kapital i dugotrajne obaveze, vezano za dugotrajnu imovinu. Posredno se ovim pokazateljem ukazuje na veličinu radnog kapitala koji je važan faktor očuvanja likvidnosti, jer predstavlja rezervnu likvidnost. Ovaj koeficijent bi trebalo da bude manji od 1.

Koeficijent finansijske stabilnosti	2018	2019	2020	2021
<i>Stalna imovina</i>	30,386,634	30,465,566	30,641,860	31,051,393
<i>Kapital</i>	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
<i>Dugoročne obaveze</i>	643,204	0	38,499	345,050
Stalna imovina / (Kapital + Dugoročne obaveze)	0.78	0.79	0.78	0.79

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent finansijske stabilnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelji zaduženosti

Koeficijent zaduženosti pokazuje do koje mjere društvo koristi zaduživanje kao oblik finansiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Što je veći odnos duga i imovine, veći je finansijski rizik, a što je manji, niži je finansijski rizik. Po pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 50% ili manja.

Koeficijent zaduženosti	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupne obaveze</i>	3,425,490	3,377,489	3,084,103	3,864,085
<i>Ukupna imovina</i>	42,065,837	42,370,983	43,034,409	43,583,151
Ukupne obaveze / Ukupna imovina	0.08	0.08	0.07	0.09

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent zaduženosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Koeficijent finansijskog levridža pokazuje odnos duga prema kapitalu, upoređuje ukupni dug kompanije sa ukupnim kapitalom. Manji odnos duga prema kapitalu obično podrazumijeva finansijski stabilnije poslovanje.

Koeficijent finansijskog leveridža	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupne obaveze</i>	3,425,490	3,377,489	3,084,103	3,864,085
<i>Ukupan kapital</i>	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
Ukupne obaveze / Ukupan kapital	0.09	0.09	0.08	0.10

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent finansijskog levridža u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Faktor zaduženosti je indikator koji daje informaciju o tome koliko je godina potrebno da bi se iz zadržane dobiti i amortizacije pokrile ukupne obaveze. Što je ovaj pokazatelj veći, veća je i zaduženost. Referentna vrijednost ovog pokazatelja je 3 godine. Vrijednost pokazatelja iznad ove granice po pravilu znači pretjeranu zaduženost preduzeća.

Faktor zaduženosti	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupne obaveze</i>	2,782,286	3,377,489	3,084,103	3,864,085
<i>Neraspoređena dobit + Amortizacija</i>	3,236,240	3,231,171	4,121,431	4,056,370
Ukupne obaveze / (Neraspoređena dobit + Amortizacija)	0.86	1,04	0,75	0.95

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je faktor zaduženosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelji profitabilnosti

Profitabilnost je ekonomska kategorija kojom se mjeri sposobnost preduzeća da generiše profit na temelju uloženog kapitala, tj. investirane imovine. Stepem zarađivačke moći smatra se izrazom sposobnosti preduzeća da generiše novu vrijednost, koja je cilj finansijskog upravljanja.

EBIT pokazatelj se računa tako što se na dobit prije oporezivanja dodaju rashodi kamata. Jedan je od važnijih pokazatelja finansijskih performansi kompanije. Rashodi kamata odnose se na troškove pozajmljivanja novca. Dobitak prije poreza predstavlja dobit preduzeća prije poreza na dobit.

EBIT	2018	2019	2020	2021
<i>Rezultat prije oporezivanja</i>	-23,780	75,020	902,429	596,816
<i>Rashodi kamata</i>	6,605	1,069	23,761	16,275
Rezultat prije oporezivanja + Rashodi kamata	-17,175	76,089	926,190	613,091

EBITDA pokazatelj se računa tako što se na dobit prije oporezivanja dodaju rashodi kamata i amortizacija.

EBITDA	2018	2019	2020	2021
<i>Rezultat prije oporezivanja</i>	-23,780	75,020	902,429	596,816
<i>Rashodi kamata</i>	6,605	1,069	23,761	16,275
<i>Amortizacija</i>	565,230	540,374	586,304	753,781
Rezultat prije op + Kamate + Amortizacija	548,055	616,463	1,512,494	1,366,872

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

ROE pokazatelj pokazuje ostvarenu dobit po jedinici uloženog kapitala, odnosno koliko će kompanija zaraditi angažovanjem uloženih sredstava. Što je veći ovaj koeficijent kompanija uspješnije upravlja kapitalom.

Stopa prinosa na kapital (ROE)	2018	2019	2020	2021
<i>Neto rezultat</i>	21,680	10,982	842,128	609,590
<i>Kapital</i>	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital	0.00	0.00	0.02	0.02

ROA pokazatelj pokazuje koliko kompanija zarađuje na investirani kapital. Što je veći ovaj koeficijent to je bolje za kompaniju.

Stopa prinosa sredstava (ROA)	2018	2019	2020	2021
<i>Neto rezultat</i>	21,680	10,982	842,128	609,590
<i>Ukupna imovina</i>	42,065,837	42,370,983	43,034,409	43,583,151
Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital	0.00	0.00	0.02	0.01

Pokazatelji aktivnosti

Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko na jednu novčanu jedinicu nenaplaćenog salda potraživanja od kupaca preduzeće ostvaruje ukupnog prihoda u toku godine. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje da kompanija na 1 € nenaplaćenog prosječnog potraživanja od kupaca ostvaruje 6,16 € prihoda od prodaje.

Obrt potraživanja	2018	2019	2020	2021
<i>Prihodi od prodaje</i>	15,389,267	15,591,331	14,601,630	15,436,253
<i>Prosječna potraživanja od kupaca</i>	5,004,134	3,884,867	2,846,246	2,504,622
Prihodi od prodaje / Prosječna potraživanja od kupaca	3.08	4.01	5.13	6.16

Koeficijent dani vezivanja potraživanja pokazuje da se u prosjeku potraživanja naplaćuju istekom 60 dana.

Dani vezivanja potraživanja	2018	2019	2020	2021
<i>365</i>	365	365	365	365
<i>Obrt potraživanja</i>	3.08	4.01	5.13	6.16
365 / Obrt potraživanja	118.69	90.95	71.15	59.22

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Koeficijent obrta zaliha pokazuje kojom brzinom preduzeće uspije da proda svoje zalihe, odnosno u konkretnom slučaju pokazuje da preduzeće ima zalihe za 5 dana.

Obrt zaliha	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak prodatih proizvoda</i>	1,007,373	1,058,885	1,123,797	1,129,418
<i>Prosječne zalihe</i>	307,094	213,407	244,960	224,157
Trošak prodatih proizvoda / Prosječne zalihe	3.28	4.96	4.59	5.04

Koeficijent obrta vezivanja zaliha pokazuje koliko je dana potrebno da se proda prosječna vrijednost ukupnih zaliha, tj. da se zalihe pretvore u prihode. U konkretnom slučaju, potrebno je 72 dana da se prosječna vrijednost ukupnih zaliha pretvori u prihode.

Obrt vezivanja zaliha	2018	2019	2020	2021
365	365	365	365	365
<i>Obrt zaliha</i>	3.28	4.96	4.59	5.04
365 / Obrt zaliha	111.27	73.56	79.56	72.44

Ostali pokazatelji

Ovaj pokazatelj pokazuje da društvo na ukupno uložena sredstva ostvaruje 1,56% neto rezultata.

Rentabilnost ukupnog kapitala	2018	2019	2020	2021
<i>Neto rezultat</i>	21,680	10,982	842,128	609,590
<i>Kapital</i>	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
Neto rezultat / Kapital	0.06%	0.03%	2.15%	1.56%

Ovaj pokazatelj pokazuje da društvo na ukupno uložena osnovna i obrtna sredstva ostvaruje 1,40% neto rezultata.

Povrat na uložena sredstva	2018	2019	2020	2021
<i>Neto rezultat</i>	21,680	10,982	842,128	609,590
<i>Osnovna sredstva</i>	30,386,634	30,465,566	30,641,860	31,051,393
<i>Obrtna sredstva</i>	11,679,203	11,581,743	12,217,637	12,431,289
Neto rezultat / (Osnovna sredstva + Obrtna sredstva)	0.05%	0.03%	1.96%	1.40%

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Ovaj pokazatelj pokazuje koliki je neto profit ostvaren od ukupno realizovanog posla na tržištu, što u konkretnom slučaju iznosi 3,95%.

Neto profitna marža (A)	2018	2019	2020	2021
<i>Neto rezultat</i>	21,680	10,982	842,128	609,590
<i>Prihod od prodaje</i>	15,389,267	15,591,331	14,601,630	15,436,253
Neto profit / Prihod od prodaje	0.14%	0.07%	5.77%	3.95%

Ovaj pokazatelj pokazuje koliki je neto rezultat ostvaren od ukupnih prihoda, što u konkretnom slučaju iznosi 3,65%.

Neto profitna marža (B)	2018	2019	2020	2021
<i>Neto rezultat</i>	21,680	10,982	842,128	609,590
<i>Ukupni prihodi</i>	17,262,141	16,433,014	16,098,813	16,707,610
Neto rezultat / Ukupni prihodi	0.13%	0.07%	5.23%	3.65%

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak zaposlenih čini 65,23% ostvarenog poslovnog prihoda.

Odnos troškova zaposlenih i poslovnih prihoda	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak zaposlenih</i>	10,196,947	10,305,055	10,374,738	10,887,442
<i>Poslovni prihodi</i>	16,993,038	16,428,103	16,066,503	16,689,872
Trošak zaposlenih / Poslovni prihodi	60.01%	62.73%	64.57%	65.23%

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak amortizacije čini 4,88% prihoda od prodaje.

Odnos troškova amortizacije i prihoda od prodaje	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak amortizacije</i>	565,230	540,374	586,304	753,781
<i>Prihodi od prodaje</i>	15,389,267	15,591,331	14,601,630	15,436,253
Trošak amortizacije / Prihodi od prodaje	3.67%	3.47%	4.02%	4.88%

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Ovaj pokazatelj pokazuje da je trošak materijala po zaposlenom 1.112,73€.

Utrošena sredstva po zaposlenom	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak materijala</i>	829,879	1,058,885	1,123,797	1,129,418
<i>Prosječan broj zaposlenih</i>	922	952	988	1015
Trošak materijala / Prosječan broj zaposlenih	900.09	1,112.27	1,137.45	1,112.73

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak kamate čini 0,10% ukupnih rashoda.

Participacija troškova kamate u ukupnim rashodima	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak kamate</i>	6,605	1,069	23,761	16,275
<i>Ukupni rashodi</i>	17,285,921	16,357,994	15,196,384	16,110,794
Trošak kamate / Ukupni rashodi	0.04%	0.01%	0.16%	0.10%

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak kamate čini 0,10% ukupnih prihoda.

Participacija troškova kamate u ukupnim prihodima	2018	2019	2020	2021
<i>Trošak kamate</i>	6,605	1,069	23,761	16,275
<i>Ukupni prihodi</i>	17,262,141	16,433,014	16,098,813	16,707,610
Trošak kamate / Ukupni prihodi	0.04%	0.01%	0.15%	0.10%

Navedeni pokazatelj pokazuje da su troškovi kamata niski u odnosu na poslovni rezultat.

Pokrivenost troškova kamatama - Analiza finansijske moći	2018	2019	2020	2021
<i>Poslovni rezultat</i>	2,485,997	1,353,474	943,019	655,538
<i>Troškovi kamata</i>	6,605	1,069	23,761	16,275
Poslovni dobitak / Troškovi kamata	37638.11%	126611.23%	3968.77%	4027.88%

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

2.2. Nefinansijski pokazatelji

Fizički obim usluga

Pregled ostvarenog fizičkog obima usluga (2021/2020)

VRSTA USLUGE		Ostvarenje 2020	Plan 2021	Ostvarenje 2021	Index (21/20)	Index (21/pl21)
UNIVERZALNE USLUGE		15,624,133	15,824,500	14,974,457	95.8	94.6
Pismonosne usluge		15,592,274	15,790,000	14,951,994	95.9	94.7
1	Pismo u unutrašnjem saobraćaju do 2 kg	14,857,315	15,000,000	14,313,402	96.3	95.4
2	Pismo u međunarodnom saobraćaju do 2 kg	140,183	200,000	153,711	109.7	76.9
3	Sudsko pismo	594,776	590,000	484,881	81.5	82.2
Paketske usluge		31,859	34,500	22,463	70.5	65.1
4	Paketi u unutrašnjem saobraćaju do 10kg	30,709	33,000	21,148	68.9	64.1
5	Paketi u međunarodnom saobraćaju do 10kg	1,150	1,500	1,315	114.3	87.7
KOMERCIJALNE USLUGE		20,162,632	20,170,285	19,238,132	95.4	95.4
6	Tiskovine u unutrašnjem saobraćaju do 2 kg	120,636	117,000	134,309	111.3	114.8
7	Tiskovine u međunarodnom saobraćaju do 2 kg	2,191	3,000	2,577	117.6	85.9
8	Paketi u unutrašnjem saobraćaju 10-30kg	3,509	4,000	3,964	113.0	99.1
9	Paketi u međunarodnom saobraćaju 10-30kg	151	150	113	74.8	75.3
10	Post express pošiljke, dhl i ems	170,807	170,000	149,157	87.3	87.7
11	Usluge kurirske službe	616	620	1,562	253.6	251.9
12	Usluge novčanog poslovanja	6,791,188	7,750,000	6,876,714	101.3	88.7
13	Uputničke usluge UPS	350,318	350,000	346,349	98.9	99.0
14	Uputničke usluge MPS (otprema + dolaz)	222,281	250,000	244,587	110.0	97.8
15	Telegrafske usluge UPS + MPS	187,596	160,000	244,879	130.5	153.0
16	Telefonske usluge	3,566	3,000	2,383	66.8	79.4
17	Direktna pošta i neadresirane pošiljke	416,383	150,000	46,668	11.2	31.1
18	Usluge hibridne pošte	11,683,581	11,000,000	10,969,402	93.9	99.7
19	Filatelija	145,277	145,000	140,751	96.9	97.1
20	Prodaja vrednosnice, obrasci i ambalaža	49,719	52,000	57,636	115.9	110.8
21	Prihod od prodaje robe (post shop)	564	15	13	2.3	86.7
22	Ostale usluge	13,637	15,000	16,575	121.5	110.5
23	Ostali prihodi	612	500	493	80.6	98.6
UKUPNO:		35,786,765	35,994,785	34,212,589	95.6	95.0

Pošta je u 2021. godini ostvarila ukupno 34.212.589 usluga, što je 4,4% manje u odnosu na prošlu godinu, a 5% manje u odnosu na planirane veličine.

Ostvareni fizički obim univerzalnih poštanskih usluga u 2021. godini je za 4,2% manji od ostvarenja iz prošle godine, a manji za 5,4% od planiranih veličina.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Najveće učešće u strukturi obima univerzalnih poštanskih usluga ima fizički obim pismonosnih usluga (99,8%).

Ostvareni obim komercijalnih usluga manji je za 4,6% i u odnosu na prošlogodišnji period i u odnosu na plan.

U posmatranom periodu fizički obim usluga novčanog poslovanja je u odnosu na isti period prošle godine veći za 1,3%, a u odnosu na plan manji za 11,3%.

Obim ekspres usluga bilježi pad od 12,7% u odnosu na prošlogodišnji period i pad od 12,3% od planiranih veličina. Usluge kurirske službe bilježe značajan rast.

U 2021. godini zainteresovanost korisnika za uslugom direktne pošte i neadresiranih pošiljki je značajno manja u odnosu na isti period prošle godine i u odnosu na plan.

Telefonske usluge usljed razvoja elektronskih komunikacija u dužem vremenskom periodu imaju trend pada koji je nastavljen i u 2021. godini.

Obim tiskovina bilježi rast u odnosu na prošlu godinu, što je uticalo na povećanje prihoda od ovih usluga.

U epidemiološkim uslovima zabilježena je značajna tražnja za telegrafskim uslugama, što je uticalo na veći obim ovih usluga, kao i prihoda od ove usluge.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

2.3. Analiza boniteta

Postoje brojni modeli koji se u savremenim uslovima poslovanja koriste za ocjenu kreditnog boniteta i predviđanje vjerovatnoće stečaja preduzeća. Tri modela koji su danas najšire korišćeni su sljedeći:

Altmanov Z-score

Jedan od najčešće korišćenih modela jest Altmanov Z - score model. Na osnovu prilagođavanja originalnog modela predviđanja vjerovatnoće stečaja, koji je primjenljiv samo na preduzeća čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu, nastao je modifikovan model primenljiv na preduzeća čijim se akcijama ne trguje na organizovanom tržištu. Altmanov model je danas opšte prihvaćen model koji služi za predviđanje bankrota preduzeća. Zasniva se na analizi bilansa preduzeća.

Z-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	<i>Ukupna sredstva</i>	42,065,837	42,370,983	43,034,409	43,583,151
2	<i>Tekuća imovina</i>	11,679,203	11,581,743	12,217,637	12,431,289
3	<i>Stalna imovina</i>	30,386,634	30,465,566	30,641,860	31,051,393
4	<i>Obrtni kapital (2-3)</i>	-18,707,431	-18,883,823	-18,424,223	-18,620,104
5	<i>X1 (4/1)</i>	-0.44	-0.45	-0.43	-0.43
6	<i>Zadržani (neraspoređeni) dobitak</i>	2,671,010	2,690,797	3,535,127	3,302,589
7	<i>X2 (6/1)</i>	0.06	0.06	0.08	0.08
8	<i>Zarada prije odbitka kamata i poreza na dobitak</i>	-17,175	76,089	926,190	613,091
9	<i>X3 (8/1)</i>	0.00	0.00	0.02	0.01
10	<i>Kapital</i>	38,344,588	38,355,570	39,197,698	38,965,160
11	<i>Obaveze</i>	3,425,490	3,377,489	3,084,103	3,864,085
12	<i>X4 (10/11)</i>	11.19	11.36	12.71	10.08
13	<i>Prihodi od prodaje</i>	15,389,267	15,591,331	14,601,630	15,436,253
14	<i>X5 (13/1)</i>	0.37	0.37	0.34	0.35
Z-SCORE		6.64	6.74	7.64	6.04

Z > 2,99	<i>Stabilno i uspješno poslovanje</i>
1,81 < Z < 2,99	<i>Postoje problemi u poslovanju</i>
Z < 1,81	<i>Loše poslovanje</i>

Zaključak: Prema navedenom modelu Pošta je u toku 2021. godine imala stabilno i uspješno poslovanje.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

BEX - Business Excellence Model

BEX (Business Excellence Model) sintetički i analitički oslikava sadašnji i djelimično budući poslovni bonitet svakog privrednog društva. Postoji 5 raspona vrijednosti sa sljedećim tumačenjima:

BEX - Business Excellence Model					
Redni broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	EBIT	-17,175.00 €	76,089.00 €	926,190.00 €	613,091.40 €
2	Ukupna aktiva	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €
3	X1 (1/2)	0.00	0.00	0.02	0.01
4	Neto profit nakon oporezivanja	21,680.00 €	75,020.00 €	902,429.00 €	596,816.40 €
5	Ukupan kapital	38,344,588.00 €	38,355,570.00 €	39,197,698.00 €	38,965,160.00 €
6	X2 (4/5)	0.00	0.00	0.02	0.02
7	Obrtna sredstva	11,679,203.00 €	11,581,743.00 €	12,217,637.00 €	12,431,289.00 €
8	Ukupna aktiva	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €
9	X3 (7/8)	0.28	0.27	0.28	0.28
10	Neto rezultat	21,680.00 €	10,982.00 €	842,128.00 €	609,590.40 €
11	Amortizacija	565,230.00 €	540,374.00 €	586,304.00 €	753,781.00 €
12	Ukupne obaveze	3,425,490.00 €	3,377,489.40 €	3,084,103.00 €	3,864,084.60 €
13	X4 (5*(10+11)/12)	0.86	0.82	2.32	1.76
BEX		0.31	0.30	0.80	0.62

BEX > 4	<i>Odlično poslovanje</i>
2 < BEX < 4	<i>Veoma dobro poslovanje</i>
1 < BEX < 2	<i>Dobro poslovanje</i>
0 < BEX < 1	<i>Potrebno poboljšanje</i>
BEX < 0	<i>Loše poslovanje</i>

Zaključak: Prema navedenom modelu Pošta je u toku 2021. godine imala poslovanje kojem je potrebno poboljšanje.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Zmijewski model

Zmijewski model koristi racio analizu koja mjeri performanse, finansijski leveridž i likvidnost privrednog društva kako bi se napravio predikcioni model. Krajnja ocjena ukazuje na vjerovatnoću bankrota: što je veći rezultat to je vjerovatnoća bankrota veća.

Zmijewski-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	<i>Neto dobit</i>	21,680.00 €	10,982.00 €	842,128.00 €	609,590.40 €
2	<i>Ukupna aktiva</i>	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €
3	X1 (1/2)	0.00	0.00	0.02	0.01
4	<i>Ukupne obaveze</i>	3,425,490.00 €	3,377,489.40 €	3,084,103.00 €	3,864,084.40 €
5	<i>Ukupna imovina</i>	42,065,837.00 €	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €
6	X2 (4/5)	0.08	0.08	0.07	0.09
7	<i>Obrtna imovina</i>	11,679,203.00 €	11,581,743.00 €	12,217,637.00 €	12,431,289.00 €
8	<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,782,286.00 €	2,779,725.40 €	2,433,816.00 €	2,885,590.60 €
9	X3 (7/8)	4.20	4.17	5.02	4.31
Zmijewski-SCORE (P)		-3.82	-3.83	-3.96	-3.84

$P < 0,5$	<i>Dobro poslovanje</i>
$P \geq 0,5$	<i>Loše poslovanje</i>

Zaključak: Prema navedenom modelu Pošta je u toku 2021. godine imala dobro poslovanje

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

2.4. Analiza potraživanja

Potraživanja od kupaca

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
	€	€
Kupci u zemlji	2.256.694	2.584.311
Kupci u inostranstvu	667.695	414.259
Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji	-388.744	-469.696
Ispravka vrijednosti kupaca u inostranstvu	-45.377	-9.899
Ukupno:	<u>2.490.268</u>	<u>2.518.975</u>

Kupci u zemlji:

- Elektroprivreda FC Snabdijevanje Nikšić u iznosu 465.363€,
- M tel Podgorica u iznosu 358.331€,
- Zavod za izgradnju Bara Ad Bar u iznosu 218.148€
- Crnogorski Telekom a.d. Podgorica u iznosu 142.765€,
- Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica u iznosu 87.280€,
- Opština Herceg Novi u iznosu 60.667€,
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja u iznosu 60.528€,
- Ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu 60.135€,
- Opština Ulcinj u iznosu 41.468€
- Uprava za katastar i državnu imovinu Crne Gore u iznosu 39.001€,
- ostali kupci u iznosu 723.008€.

Izvršen je indirektni otpis potraživanja od kupaca u zemlji starijih od godinu dana u iznosu 24.707 € u skladu sa računovodstvenom politikom.

Na dan 31.12.2021. godine izvršeno je isknjižavanje potraživanja od kupaca u zemlji iz ranijih godina u iznosu od 17.741 €, kao i odgovarajuće ispravke vrijednosti u istom iznosu. Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 5413/2 od 30.03.2022. godine usvojen je Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine. Trošak po ovom osnovu je iskazan u ranijim godinama.

Kupci u inostranstvu:

- Pošta Litvanije u iznosu 117.540€,
- Pošta Njemačke u iznosu 100.631€,
- Pošta Velike Britanije u iznosu 80.281€,
- Pošta Singapur u iznosu 68.070€,
- Pošta Belgije u iznosu 54.817€,
- Pošta Holandije u iznosu 37.591€,
- Pošta Kirgistana u iznosu 26.966€,
- Pošta Turske u iznosu 26.058€,
- Pošta Hrvatske u iznosu 25.276€,
- Pošta Indije u iznosu 19.314€ kao i
- ostali ino-kupci u iznosu 111.150€.

Društvo je izvršilo indirektni otpis vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu u iznosu 35.478€, a sve u skladu sa međunarodnim propisima.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Ostala potraživanja

	2021.	2020.
	€	€
I Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	-	5.917
	-	5.917
II Ostala nepomenuta potraživanja		
Potraživanja od osiguravajućih društava	574.385	-
Potraživanja od dotacija-EKIP	12.045.137	11.615.232
Ispravka vrijednosti potraživanja od dotacija-EKIP	-11.313.635	-11.313.635
Ostala potraživanja	402.794	450.804
	1.708.681	752.401
Ukupno (I+II)	1.708.681	758.318

Potraživanja od osiguravajućih društava u iznosu 574.385€:

U okviru stavke ostala potraživanja nalaze se između ostalih i potraživanja po osnovu potraživanja od osiguravajućih društava po osnovu dvije pljačke koje su se desile u toku 2021. godine. U nastavku teksta je Izjašnjenje Sektora za podršku poslovanju, pravne i zajedničke poslove zavedeno pod brojem 00070-5346 od dana 25.03.2022. godine:

"Vezano za iznos nedostajućih sredstava u Finansijskom planu Pošte Crne Gore AD Podgorica, a koji se tiču razbojništva koja su se desila dana 16.03.2021. godine u Podgorici, ul. Orahovačka bb ispred Pošte 81102 Podgorica u večernjim satima, odnosno 20.10.2021. godine u jutarnjim časovima ispred pošte 81402 Nikšić u ul. Jola Piletića u Nikšiću, kada su u pitanju iznosi otuđenih novčanih sredstava, dajem sledeće izjašnjenje:

Ugovorom o pružanju usluga nabavke usluge-nabavka zaštite transporta novca sa obezbjeđenjem br. 08030-13931/6 od 15.07.2021. godine, sa pripadajućim polisama POL-00153433 sa priložima, na iznose od 10.962,52 eur, odnosno Polise osiguranja odgovornosti br. ODG001774 na sumu osiguranja od 1.000.000,00 eur, a imajući u vidu činjenicu da je od strane Direkcije za nadzor u oblasti zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, pokrenut postupak u kojem su nađene nepravilnosti u poslovanju privrednog društva Security guard Montenegro, osnovano očekujemo da ćemo iznos nedostajućih sredstava 573.307,78 eur naplatiti iz navedenih polisa osiguranja."

Potraživanja po osnovu naknade za pokriće neto troška univerzalne poštanske usluge - EKIP u iznosu 731.502 €:

Društvo treba u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 037/17 od 14.06.2017., 008/19 od 6.02.2019., 075/20 od 26.07.2020. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da:

- do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u,
- do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika, a

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

Društvo ima obavezu u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore da do 31.03. preda finansijske iskaze Poreskoj upravi za prethodnu godinu tj. 2021. godinu.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-2876/23 od 25.11.2021. godine utvrdila neto trošak pružanja univerzalne poštanske usluge koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2020. godinu u iznosu 400.127€. Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) za 2021. godinu u iznosu od 400.000€. Iznos neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2021. godinu je ukalkulisan na osnovu činjenice da je Agencija utvrdila i verifikovala iznos neto troška za prethodnu godinu u iznosu 401.127€ od čega je u 2021. godini uplaćeno 68.626 €, do dana izrade Izvještaja dug u cjelosti.

Ostala potraživanja u ukupnom iznosu 402.794€:

- Solidarni stambeni fond u iznosu od 192.374€,
- Montenegro transfers Podgorica u iznosu od 99.408€;
- Ostala potraživanja u iznosu od 25.865€ (šteta po potjernici u iznosu 20.075€, penzije R.Srbije u iznosu 5.000€; ostali računi u iznosu 650€);
- Capital transfer Podgorica u iznosu 9.539€;
- Moneta Podgorica u iznosu 5.581€
- Internet prodaju markica i filatelističkih proizvoda u iznosu 125€ kao i
- Državnih organa - bolovanja u iznosu 69.902€.

U poslovnim knjigama Društva nisu evidentirani depoziti u kasama odnosno potraživanje od zaposlenih po osnovu novca u kasama. Popis na 31.12.2021. godine je obuhvatio navedene depozite.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

3. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Pošta Crne Gore vodi svoju politiku ekološki svjesno i angažovano, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini ("Službeni list Crne Gore", br. 052/16 od 09.08.2016) i Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 080/05 od 28.12.2005, Službeni list Crne Gore", br. 040/10 od 22.07.2010, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 027/13 od 11.06.2013, 052/16 od 09.08.2016).

U cilju zaštite životne sredine, svoje upravljanje zasniva na savremenom sistemskom pristupu, koji ima definisane zahtjeve za razumjevanje, prihvatanje i neprekidno poboljšavanje savremenih praktičnih dostignuća u domenu zaštite životne sredine. Sistemski pristup je proširen sveobuhvatnim upravljanjem kvalitetom.

Integrirani sistem menadžmenta kvalitetom u OC Štamparija obuhvata ključna područja poslovanja ovog dijela Pošte. Radi se o sljedećim standardima:

ISO 9001- za Sistem menadžmenta kvalitetom (QMS),

ISO 14001 - za Sistem upravljanja zaštitom životne sredine (EMS),

ISO 45001 - za Sistem upravljanja zaštitom zdravlja i bezbednošću na radu (OHSAS),

ISO 27001 - za Sistem upravljanja bezbjednošću informacija (ISMS).

Pošta Crne Gore prilikom nabavke novih vozila poštuje ekološke standarde. Nabavke vozila realizovane su u skladu sa EURO 6.2 standardom.

U cilju razvoja demokratskih principa, lične i kolektivne društvene odgovornosti, u 2021. godini, Pošta Crne Gore je nastavila sa prikupljanjem neupotrebljivog kancelarijskog papira i elektronskog otpada prema Sporazumu koji je potpisan sa nevladinim udruženjem "Zeleno srce – Green heart". Papirni materijal koji je za bacanje odlaže se u posebne kutije koje su namjenski postavljene u hodnicima i poslovnim prostorijama Pošte Crne Gore, a od strane druge potpisnice sporazuma organizuje se odnošenje otpada jednom nedeljno ili češće, po dogovoru.

Kao društveno odgovorno preduzeće, sve aktivnosti Pošta planira i sprovodi na način da prouzrokuje najmanju moguću promjenu u životnoj sredini, odnosno da predstavlja najmanji mogući rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi, kako bi spriječili ili ograničili uticaj na životnu sredinu.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

3.1. Društveno – korporativna odgovornost

Pošta Crne Gore društveno odgovorne prakse sprovodi podjednako u svim oblastima rada, čime doprinosi stvaranju boljeg radnog i životnog okruženja i ukupnog privrednog ambijenta s obzirom na svoju lidersku poziciju.

Opredjeljenje da se principi društveno odgovornog poslovanja poštuju u svim segmentima i na svim nivoima u skladu je sa Poslovnom politikom Pošte.

Društveno odgovorno poslovna praksa prisutna je u svim segmentima poslovanja: obezbjeđivanju održivosti i kvaliteta univerzalne poštanske usluge kao usluge od javnog interesa, odgovoran odnos prema zaposlenima, poštovanju ekoloških i standarda iz oblasti bezbjednosti, publikovanju poštanskih maraka koje, prema izboru tema, promovišu Crnu Goru i sl.

Usluga od javnog interesa

Pošta Crne Gore, kao nacionalni poštanski operator i punopravni član svjetske poštanske mreže, ima značajnu ulogu obezbjeđivanja brze i pouzdane komunikacije među pojedincima i institucijama u zemlji i inostranstvu. Razgranata mreža sa 157 pošta, osnovni je preduslov za pružanje široko dostupnih i cjenovno pristupačnih usluga. Usluge Pošte kreirane su prema potrebama korisnika, međunarodnim standardima poštanskog saobraćaja i standardu kvaliteta.

Publikovanje poštanskih maraka

Organizovanje pažljivog i stručnog odabira tema koje bivaju publikovane na poštanskim markama je jedan od važnih segmenata društveno odgovornog poslovanja Pošte Crne Gore. Brižljivim odabirom tema nastoji se prenijeti prava informacija o našoj istoriji, kulturi, važnim društvenim trenucima, prirodnim ljepotama, privredi, sportu, flori, fauni.

Ostale aktivnosti društveno odgovornog poslovanja

Društveno odgovorni segment poslovanja se u najvećem dijelu odnosio na poštovanje mjera u sprječavanju širenja kovida-19. I pored vrlo komplikovane zdravstvene situacije i rizika kojim su zaposleni bili izloženi, smatramo da su pojedinačno pokazali društveno odgovornu svijest i odnos prema zajednici. U II kvartalu su za sve zaposlene odštampane maske sa logotipom Pošte Crne Gore. Naši šalterski službenici, poštari i dostavljači su obavezni da nose ove maske. Korporativne i jedinstvene maske doprinijele su Poštinom imidžu.

Takmičenje za najljepše pismo i organizacija svečanosti povodom Svjetskog dana pošte, na kojoj su dodijeljene nagrade najuspješnijim autorima ovog literarnog konkursa, jedan je od najvažnijih projekata iz segmenta društveno odgovornog poslovanja koji Pošta godinama organizuje.

Organizovano je nekoliko posjeta mališana našim poslovnicama, kao i posjeta poštara Eko vrtiću "Bambino". Druženje mališana sa zaposlenima u Pošti Crne Gore je samo segment aktivnosti i projekata koje Pošta, kao društveno odgovorna kompanija, realizuje za najmlađu populaciju.

Odbor direktora je uputio donaciju za liječenje braći Novičević, preko fondacije Budi human, čime je uspostavljena praksa ove vrste donacija organizacijama koje pomažu u liječenju djece.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Interno, Pošta Crne Gore organizovala je akciju doniranja kolegi iz RCP Nikšić postavljajući flajere i donatorske kutije u 50 poslovnica na cijeloj teritoriji Crne Gore. Takođe, sindikat je upoznao sve naše zaposlene o svrsi donacije.

Uspostavljanjem Dana otvorenih vrata, Kabinet Izvršnog direktora je značajno doprinio kvalitetu interne komunikacije. Komunikacija između menadžmenta i zaposlenih sa svih nivoa poslovnog procesa omogućila je čelnim ljudima Kompanije korisne uvide iz kojih su kreirana rješenja za poboljšanje.

Zapošljavanjem Melise Beriše Pošta Crne Gore pokazala je još jednom svoje društveno odgovorno opredjeljenje.

4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Pošta je definisala svoj razvojni pravac i strateške pravce djelovanja kroz usvojenu Strategiju razvoja Pošte Crne Gore kao javnog poštanskog operatora za period 2020 – 2023. godine. Strategijom razvoja definisana je misija Pošte:

Obezbjeđenje dostupnosti, kvaliteta i održivosti univerzalne poštanske usluge i doprinosa ekonomskom razvoju zemlje

Nakon misije definisana je vizija koja jasno pokazuje pogled na budućnost Pošte, odnosno ukazuje na šta gledamo na osnovu našeg sadašnjeg i budućeg položaja na tržištu:

Efikasna, pouzdana i održiva kompanija pozicionirana kao lider na domaćem tržištu sa fokusom na visokokvalitetnim uslugama

Strategijom razvoja Pošte identifikovani su sljedeći strateški ciljevi:

- *Obezbjeđenje dostupnosti i održivosti univerzalne poštanske usluge*
- *Podizanje kvaliteta, pouzdanosti i efikasnosti usluga*
- *Unapređenje postojećih i razvoj novih poštanskih usluga novim informaciono-komunikacionim tehnologijama u skladu sa potrebama korisnika (širenje poslovanja u oblasti finansijskih usluga, ekspres dostave i logistike)*
- *Jačanje zaštite krajnjih korisnika*
- *Razvoj vještina i stručnosti zaposlenih; motivacija zaposlenih*
- *Međunarodna saradnja sa drugim poštanskim upravama*
- *Jačanje marketinga i komercijalnog aspekta poslovanja (podizanje nivoa svijesti korisnika o prednosti korišćenja novih e-poštanskih usluga kroz njihovo informisanje).*

Saglasno definisanim strateškim ciljevima Pošta Crne Gore će nastojati održati tržišno učešće za standardne usluge Pošte, te istovremeno raditi na povećanju tržišnog učešća za nove, tek uvedene usluge. Strateško opredjeljenje Pošte Crne Gore u budućnosti ostaje puna integracija poštanskih, finansijskih i elektronskih servisa uz održavanje postojećeg nivoa kvaliteta i rad na njegovom kontinuiranom poboljšavanju.

Strategija razvoja Pošte Crne Gore podrazumjeva:

- *Odgovornost prema funkciji javnog servisa;*
- *Odgovornost u odnosu na ulogu Pošte u međunarodnom poštanskom saobraćaju;*

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- Stalno unapređenje kvaliteta postojećih usluga, njihovo inoviranje i uvođenje novih servisa, sa akcentom na elektronsko poslovanje i usluge;
- Aktivnu međunarodnu saradnju sa drugim poštanskim upravama i angažovanje u donošenju i sprovođenju odluka i programa međunarodnih poštanskih asocijacija;
- Podizanje kvaliteta ljudskih resursa, prvenstveno u odnosu na obrazovnu i starosnu strukturu;
- Profitno poslovanje kao pretpostavka održivosti i razvoja Pošte Crne Gore;
- Pragmatizovanje koncepta društveno odgovornog poslovanja, kao ilustracije bliskosti Pošte Crne Gore i njenog sociološkog okruženja;
- Razvoj zasnovan na optimizovanju funkcionalno-poslovnih procedura i na realizaciji investicionih i drugih projekata;
- Kontinuitet poslovne uspješnosti, na načelu aktivnog odnosa prema tržištu i okruženju u cjelini, uz punu internu racionalnost poslovanja;
- Razvijanjem kvalitetnih i pristupačnih usluga, uticati na jačanje poštanskog tržišta u Crnoj Gori;
- U skladu sa međunarodnim i nacionalnim zakonodavstvom definisati i implementirati procedure zaštite korisnika;
- Stalne marketinške aktivnosti u uslovima liberalizovanog tržišta poštanskih usluga i pojave novih poštanskih operatera;
- U skladu sa zakonom pružati pomoć državnim organima u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma;
- Implementirati odgovarajuća softverska rješenja za troškovno računovodstvo, GDPR, kao i za adekvatno i pouzdano praćenje aktivnosti iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranje terorizma;
- Razvijati nove, komercijalne usluge koje će pratiti adekvatna marketinška kampanja;
- Definisati i realizovati brendiranje kompanije kao pouzdanog partnera na kojeg se korisnici mogu osloniti u svakom trenutku.

Kako bi udovoljila zahtjevima korisnika, Pošta Crne Gore treba da proširi svoja interesovanja, kako obezbjeđivanjem osnovnih poštanskih usluga, tako i putem novih usluga osmišljenih za ispunjavanje potreba krajnjih korisnika, posebno u domenu elektronskih usluga, hibridne pošte, kao i logističkih usluga, koje su u korelaciji sa poštanskim uslugama ili predstavljaju njihovo unapređenje.

Kadrovska politika biće usmjerena na obezbjeđenje neophodnih kadrovskih kapaciteta i uvažavanje profesionalnih vještina i kompetencija.

Tokom 2022. godine nastaviće se valorizacija viška poslovnih prostora modelom davanja u zakup uz prethodnu saglasnost osnivača, nastavak realizacije projekta Prilagodjavanje objekata invalidnim licima, kontinuirana adaptacija i rekonstrukcija objekata Pošte Crne Gore AD Podgorica. U prvom nivou prioriteta planirana je adaptacija i enterijersko opremanje Centra Pošta Herceg Novi, adaptacija i enterijersko opremanje Centra Pošta Budva, adaptacija Pošte Cetinje, sanacija fasade Upravne zgrade u Podgorici, adaptacija i enterijersko opremanje Poštanskog logističkog centra, izvodjenje radova na sistemu grijanja i hlađenja u Upravnoj zgradi u Podgorici/druga faza.

U skladu sa zahtjevima tražnje, preferencijama korisnika, regulatornim okvirom, kao i investicionim potencijalom Pošta Crne Gore tokom narednog perioda vršiće određena prilagođavanja u strukturi uslužnog asortimana i to kroz razvoj elektronskih usluga, tako da će neophodne aktivnosti biti usmjerene kako na inoviranje postojećih usluga, tako i na plasman novih servisa.

Planira se nastavak aktivnosti na razvoju elektronskih servisa (digitalni sertifikati za fiskalizaciju, servis vremenskog pečata, elektronsko ER pismo). Jedino prihvatanje digitalne komunikacije i mogućnosti koje ona pruža mogu dovesti do daljeg razvoja pismonosnih usluga, prilagođavajući ih novoj formi kakvu

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

zahtijeva savremeno društvo. Unapređenje poslovnih aktivnosti i procesa uvođenjem već razvijenih elektronskih servisa u poslovne tokove Pošte Crne Gore, na način što će se zaposlenima na specifičnim radnim mjestima omogućiti korišćenje digitalnih sertifikata, ER pisma, Time stampa - vremenskog pečata i sl. To će biti i posredan način učestvovanja u marketing aktivnostima za elektronske servise.

U 2022. godini, u saradnji sa Vladom Crne Gore i Glavnim gradom sprovede se aktivnosti na obezbjeđivanju građevinskog zemljišta za izgradnju novog poslovno logističkog centra u Podgorici. Potreba izgradnje novog Poslovno logističkog centra (PLC) je stratejski odgovor Pošte Crne Gore novim zahtjevima tržišta za kvalitetnijim uslugama i konkurentnijim i profitabilnijim nastupom preduzeća na slobodnom tržištu poštanskih i logističkih usluga.

Segment logističkih usluga ima značajan trend rasta i veliki potencijal u Crnoj Gori. Novi zahtjevi tržišta postavljaju nove izazove na koje je Pošta Crne Gore spremna odgovoriti izgradnjom novog PLC-a. Globalizacija je dovela do otvaranja globalnog tržišta proizvoda i usluga. To je postaklo i razvoj savremenih logističkih mreža i usluga. Veliki broj kompanija, posebno trgovačkih preduzeća koja se bave proizvodnjom robe, ima potrebu za uspostavljenjem partnerskih odnosa sa provajderima logističkih usluga, koje podrazumijeva usluge prevoza robe, skladištenja, distribucije i dopunskih logističkih usluga.

E-trgovina je jedan od najznačajnijih generatora poštanskih pošiljaka i zbog toga razvoj logističke podrške za ovu vrstu djelatnosti predstavlja strateški interes Pošte Crne Gore.

Izgradnjom novog, tehnološki i funkcionalno opremljenog PLC-a, Pošta Crne Gore bi realizovala najveći logistički centar na prostoru Crne Gore, koji bi imao odgovarajuće saobraćajno-tehnološke i informaciono-komunikacione funkcije na međunarodnom, državnom i lokalnom nivou.

Ključne aktivnosti u oblasti razvoja i unapređenja logističkih usluga treba usmjeriti ka izgradnji novog automatizovanog poslovno logističkog centra, podizanju nivoa transportnih kapaciteta kroz nabavku adekvatnih vozila, informatizaciji i aplikativnoj podršci uslugama prevoza robe i daljem razvoju integrisanih servisa i procesa.

Tokom 2022. godine planiran je razvoj ERP Sistema. ERP (Enterprise Resource Planning) je poslovno rješenje koje kompaniji omogućava centralizovano upravljanje poslovnim transakcijama i kontrolu finansijskih rezultata u realnom vremenu. Jedan od osnovnih zadataka ERP sistema je sve organizacione cjeline usmjeriti ka ispunjenju kompanijskih ciljeva, uz kontrolisanu i optimalnu upotrebu raspoloživih resursa s ciljem ostvarenja maksimalne produktivnosti. ERP sistem u svojoj suštini objedinjuje nabavku, magacin, prodaju, finansije, računovodstvo, zaposlene, osnovna sredstva, proizvodnju, projekte, servis, održavanje i mnoge druge poslovne funkcije. On upravlja budžetom na svim nivoima organizacije i vrši kontrolu istog u realnom vremenu. Svojom centralnom arhitekturom i namjenom ERP eliminiše dupli unos podataka, a uz integrirana ograničenja, kontrole i automatike skraćuje vrijeme potrebno za obradu istih. Ovaj sistem omogućava trajnu raspoloživost informacija za donošenje adekvatnih odluka i pozicioniranje na tržištu lidera. Pouzdanost, stabilnost, konzistentnost i dokazivost poslovnih podataka uz optimalnu upotrebu svih resursa i olakšanu komunikaciju zaposlenih su prioriteti ERP sistema.

Planiran je i razvoj DMS-sistema. DMS (Document Management Sistem) je poslovno rješenje za elektronsko skladištenje, upravljanje dokumentacijom i svim poslovnim procesima vezanim uz obradu i odobravanje iste. Implementacija ovog sistema označava digitalnu transformaciju iz papirnog u bezpapirno poslovanje. DMS sistem čini dokumentaciju dostupnu svima, u svakom trenutku, a u skladu sa podešenim pravima pristupa. Prati životni ciklus svakog dokumenta, a u skladu sa njegovom vrstom i obdobljenjima odgovornih lica u kompaniji. Dokumente čini bezbjednima, čak i u slučaju nesreća, više sile i havarije.

I u narednoj godini planira se razvoj mobilnih i web aplikacija. Tržište mobilnih aplikacija je danas veoma intenzivno i u stalnom je porastu. Naši klijenti već uveliko koriste mobilne i tablet uređaje (Android, iPhone, iPad) i pravo je vrijeme za razvoj novih tehnologija kako biste se osigurali da su naši kupci uvijek

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

u mogućnosti da dobiju informacije o našoj kompaniji, proizvodima i uslugama, bez obzira sa kog uređaja pristupaju, bez obzira da li su kod kuće, na poslu, na plaži ili negde na putu.

Razmotriće se mogućnost uvođenja servisa MobileID (korišćenje digitalnih certifikata na mobilnim telefonima) za naredni period, jer bi to iziskivalo promjenu kompletnog pristupa i tehnologije. Elektronski potpisi na telefonu – su jedna od uobičajenih implementacija Mobile ID. Često je nazvan i implementacija na strani klijenta. Ovaj pristup podrazumjeva korišćenje posebne SIM kartice, na kojoj se skladište podaci neophodni za kreiranje potpisa, dok se mobilni telefon koristi za unos PIN-a koji omogućava da se sprovede proces potvrde identiteta korisnika ili kreiranja potpisa. SIM kartica u ovom slučaju ima istu funkciju kao mikročip na ličnoj karti, dok mobilni telefon deluje kao čitač pametnih kartica – time što očitava podatke sa SIM kartice.

Kako bi ispratila sopstvene potrebe, zahtjeve tržišta i trendove, Pošta Crne Gore je planirala uvođenje servisa E-arhiva, kojim bi prvenstveno zadovoljila svoje potrebe, kao stvaraoca arhivske građe, a nakon toga bi omogućila izlazak na tržište, kao provajdera servisa e-arhiva, za ostale privredne subjekte i fizička lica. E-arhiva se zasniva na informacionom sistemu za arhiviranje dokumentacije i omogućava sigurno, pouzdano i usklađeno sa Zakonom elektronsko arhiviranje svih vrsta dokumenata, kako poslovne, tako i druge dokumentacije na jednom mjestu. U sistemu se mogu arhivirati, kako dokumenti koji su izvorno nastali u elektronskom obliku, tako i dokumenti koji su nastali na papiru i kasnije su pretvoreni (skenirani) u elektronski oblik. Autentičnost i integritet arhiviranog materijala se garantuje digitalnim sertifikatima i vremenskim pečatom na dokumentima. Ovaj servis treba da omogući optimizovanje poslovnih procesa, trenutnu dostupnost dokumenata i veću transparentnost, tj. pristup dokumentima „jednim klikom“. Tu je i smanjenje operativnih troškova, kao i ušteda za dodatni fizički prostor za skladištenje papirne dokumentacije.

Tokom 2022. godine planira se zaokruživanje GPS projekta i valorizacija istog. Sve poštare snabdijeti GPS uređajima i obezbijediti softversku nadogradnju istih sa ciljem ostvarenja sljedećih benefita:

- povećanje bezbjednosti poštara na terenu;
- implementacija sistema kontrole rada poštara u cilju povećanje kvaliteta dostave;
- stvaranje uslova za neophodnu teritorijalnu reorganizaciju dostavnih pošta;
- postizanje pouzdanijeg i kvalitetnijeg rješavanja reklamacija korisnika usluga;
- racionalizacija trošenja radnog vremena poštara i svih resursa u njihovom radu.

Izrada kvalitetnog CRM software-a bi bila neophodna, a i opravdana obzirom na broj usluga koje Pošta Crne Gore pruža, broj trenutnih i potencijalnih klijenata, kao i broj zaposlenih koji bi ga koristili. Pored Službe prodaje i marketinga koristila bi ga i korisnička podrška – Call centar, a imali bi pristup svi angažovani na rješavanju reklamacija kako bi korisnička podrška mogla da ih obavijesti o problemu kroz dodjeljivanje zadatka. Dodjeljivanje zadataka će pozitivno djelovati na ažurnije rješavanje reklamacija. CRM sa alatima koje treba da ima će na strani prodaje omogućiti praćenje svake komunikacije sa klijentima, postojećim ili potencijalnim, što će uticati na postizanje boljih prodajnih rezultata, koji bi bili jednostavno mjerljivi.

Posebna pažnja u narednoj godini biće posvećena marketingu. Cilj je stvaranje imidža Pošte Crne Gore kao moderne kompanije sa tradicionalnim vrijednostima, ali koja prati trendove u svim oblastima svog djelovanja. Modernizacija Pošte je započela, ali je treba nastaviti. U ovome bi pomogla realizacija sljedećih projekata, koji bi imali višestruku korist za Poštu, za građane i društvo u cjelini. Pored uštede koju bi dugoročno donijeli Pošti, doprinijeli bi razvoju usluga, konkretno Pismo i Paket.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

1. Prvi i najmanji korak ka nastavku modernizacije Pošte Crne Gore bi moglo biti primjena uređaja za izdavanje rednih brojeva, za početak u Poštama koje se nalaze u tržnim centrima i imaju veći promet.
2. Paketomati: U saradnji sa glavnim gradom (obezbjeđenje lokacije), benzinskom pumpom ili nekim shopping centrima (pokrivenim kamerama) bi trebali uvesti u upotrebu paketomata za dostavu pošiljaka. Postavljanjem paketomata na nekoliko frekventnih lokacija, za početak tri, pojednostaviće se proces dostave, a putem pratećeg software-a i automatizovati komunikaciju sa korisnicima. Na drugoj strani korisnicima bi omogućili da bolje planiraju svoje vrijeme i preuzmu paket onda kada njima odgovara. Ljubitelji online kupovine preferiraju automatizovane procese koji isključuju komunikaciju i kontakt sa dostavljačem, zato će uz ovo biti potrebno razviti odgovarajuću aplikaciju. U trenutnoj situaciji, kupci su unaprijed svjesni da neće znati kada će doći dostavljač, ne mogu isplanirati svoje vrijeme, potrebno je da se više puta čuju sa dostavljačem, a sve to zajedno ih odbije i od online kupovine. Uvođenje paketomata je "win win win" situacija za pošiljaoca, Poštu i korisnika.

- Benefiti za e-commerce platforme su rast broja online narudžbina.
- Benefiti za Poštu su veći obim isporuka za kraće vrijeme, uz manji angažman poštara i dostavljača. Manje vožnje – manje potrošnje goriva, manje emisija štetnih gasova..
- Za korisnika pojednostavljenje preuzimanja pošiljki iz boxova dostupnih 24/7.

Kompanije koje se bave sa last mile delivery, kao i Pošte u velikom broju zemalja, postavljaju paketomate kao dodatak svojoj infrastrukturi kako bi bili atraktivniji za saradnju sa velikim e-commerce platformama tipa Amazon, eBay i sl. Dodavanje paketomata na poštansku infrastrukturu će biti ispraćeno kvalitetno osmišljenom marketinškom kampanjom. Akcenat će biti da se krenulo raditi na sveukupnoj modernizaciji Pošte. Kreiranje imidža Pošte kao organizacije koja prati svjetske trendove u svim oblastima. Ovakve inovacije utiču na veću zainteresovanost za saradnju sa nama od strane potencijalnih partnera.

3. Električna vozila: U budućem periodu nabavljati mopede, ali i manja dostavna vozila, isključivo na električni pogon.
4. Solarni paneli: U saradnji sa EPCG i kroz njihov program Solari 500, na zgradi PLC-a, a i gdje god je moguće, postaviti solarne panele.

U marketingu moramo ispratiti trendove pa će fokus biti na digitalnom marketingu, jer sljedeći načini komunikacije ka korisnicima daju najbolje rezultate:

- Napraviti bolju web stranicu (postojeca je u word pressu) i optimizovati za otvaranje na mobilnim uređajima.
- SEO – Search Engine Optimisation
- Inbound marketing – povezuje nas sa onima koji pretražuju neku od naših usluga i pojavljujemo se kao rješenje za njihove problem.
- Društvene mreže – Pored prisutnosti na društvenim mrežama, aktivirati postojeći LinkedIn profil.
- Influenseri – na nekonvencionalan način se obraćaju javnosti
- Ambasadori – Ljudi koji prate određenu oblast i na tu temu imaju ogroman broj pratilaca.

Na osnovu analize prometa svakog pojedinačnog post shopa napraviti novi izbor artikala i dobro ih pozicionirati u samom Post shopu. Dodati pos terminal na kome bi proizvodi iz Post shopa, kao i naše usluge, mogle biti plaćene karticom izdatom od strane bilo koje banke, a bez uzrokovanja dodatnih troškova za kupca. Ovi pos terminali ne bi mogli da se koriste za slanje novca na bilo koji drugi račun osim poštinosnog.

Pošta Crne Gore će i u narednoj godini sprovoditi društveno odgovorne prakse podjednako u svim oblastima rada, čime će doprinijeti stvaranju boljeg radnog i životnog okruženja i ukupnog privrednog ambijenta s obzirom na svoju lidersku poziciju.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Društveno odgovorno poslovna praksa prisutna je u svim segmentima poslovanja: obezbjeđivanju održivosti i kvaliteta univerzalne poštanske usluge kao usluge od javnog interesa, odgovoran odnos prema zaposlenima, poštovanju ekoloških i standarda iz oblasti bezbjednosti, publikovanju poštanskih maraka koje, prema izboru tema, promoviju Crnu Goru i sl.

5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

5.1. Istraživanje i razvoj

Investicije u novu tehnološku opremu, modernizacija i proširenje kapaciteta te poslovanje u skladu sa održivim razvojem temeljne su razvojne komponente koje se prenose i u naredne periode.

Pregled investicionih ulaganja

Pošta Crne Gore	2020.	2021.
Adaptacija i enterijersko opremanje pošta	117.351,20	102.822,88
Nabavka računarske opreme	128.073,75	172.508,54
Nabavka softvera i licenci	99.065,28	90.225,00
Nabavka kancelarijskog namještaja	32.027,33	12.335,20
Oprema i uređaji	36.039,30	246.771,99
Vozila	152.792,39	0,00
Ostala prevozna sredstva		21.400,00
UKUPNO	565.349,25	646.063,61

Za finansiranje investicija u 2021. godini izdvojena su novčana sredstva u iznosu od 646.063,61€. Najveći dio investicija odnosi se na:

- **nabavku opreme i uređaja (38% - 246.771,99€)** - Najveći udio u okviru ove grupe ima nabavka mašine za kovertiranje za hibridnu poštu - 198.450,00€ bez PDV-a, dok se ostatak odnosi na nabavku klima uređaja, sistema poslovne telefonije i ostalog);
- **nabavku računarske opreme (27% - 172.508,54€)** - Strukturu ovih ulaganja čini nabavka colour štampača za hibridnu poštu - 21.950,00€, nabavka skenera - 35.696,70€, dok se ostalo odnosi na nabavku računara i rutera);
- **adaptaciju i enterijersko opremanje pošta (16% - 102.822,88€)** - Navedene investicije se odnose na adaptaciju i enterijersko opremanje Glavne pošte Kotor - 20.965,37€ bez PDV-a i hidroizolacija krovog pokrivača i enterijersko opremanje pošte 81102 Podgorica - 55.897,25€ bez PDV-a. Prethodno pomenuta ulaganja su bila neophodna radi obezbjeđivanja uslova za nesmetano odvijanje poslovnih procesa.
- **nabavku softvera i licenci (14% - 90.225,00€)** - Na uvećanje ove grupe investicija najviše je uticala završna faza izrade nove šalterske aplikacije - 41.275,00€ bez PDV-a, dok se ostatak

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

odnosi na nadogradnju softvera za praćenje GPS uređaja, doradu aplikacije za fakturisanje za potrebe fiskalizacije i izradu aplikacije za arhivu.

- **nabavku ostalih prevoznih sredstava (3% - 21.400,00€)** - Nabavka se odnosi na viljuškar u iznosu 21.400,00€ bez PDV-a.
- **nabavku kancelarijskog namještaja (2% - 12.335,20€)** - Nabavka kancelarijskog namještaja u iznosu 5.685,12€ bez PDV-a.

5.2. Ulaganje u obrazovanje zaposlenih

Profesionalni razvoj zaposlenih u Pošti Crne Gore karakteriše se kontinuiranim unapređivanjem znanja, sposobnosti i vještina neophodnih za realizaciju radnih zadataka koje nameću savremeni standardi, zakonska regulative i poslovna praksa u oblasti djelatnosti Društva, kako sa teorijskog tako i sa praktičnog aspekta. Pohađanjem kurseva, seminara, kontinuiranih obuka i sl. podstiče se i unapređuje profesionalni razvoj zaposlenih i stvaraju mogućnosti profesionalnog napredovanja.

6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA

Pošta Crne Gore u toku 2021. godine nije otkupljivala svoje akcije/udjele.

7. POSLOVNE JEDINICE

Broj zaposlenih u Pošti Crne Gore na neodređeno vrijeme na dan 31.12.2021. godine iznosi 1019. Posredstvom agencija za zapošljavanje bilo je angažovano 108 radnika. Ukupan broj zaposlenih na kraju 2021. godine iznosi 911.

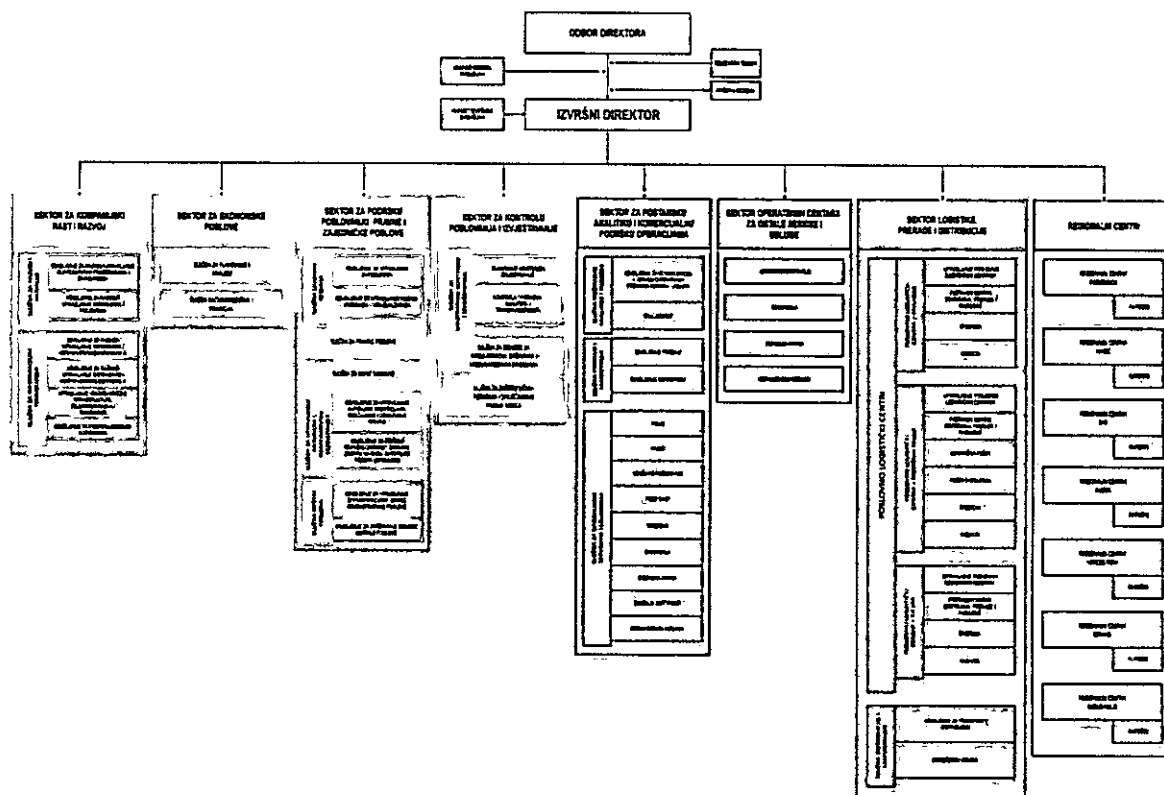
Unutrašnja organizacija Pošte utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica br. 00010-19685/3 od 15.10.2021. godine. Odbor direktora je na sjednici održanoj dana 02.11.2021.godine donio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica.

Usvojeni organizacioni koncept će doprinijeti efikasnijoj realizaciji programa rada i razvoja Pošte i definisanih poslovnih ciljeva.

- Pošta Crne Gore svoju djelatnost obavlja u 157 pošta, od čega su 47 franšize.
- Dostavnu mrežu Pošte čini 280 poštara i dostavljača, koji svoju djelatnost obavljaju putem 45 dostavnih pošta. U navedenu mrežu nisu uračunate franšizne pošte.
- Jedna pošta u prosjeku opslužuje 4.034 stanovnika, a površina koju pokriva jedna pošta je 90.15 km².
- Korisnicima poštanskih usluga na raspolaganju je 170 poštanska kovčežića i 1.259 poštanskih fahova.
- Vozni park čini 73 vozila. Od tog broja dostavnih i dostavno-putničkih vozila je bilo 56, a putničkih 17.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

Pošta Crne Gore AD Podgorica posjeduje najveću poslovnu mrežu koja pokriva cijelu teritoriju države. Topografija mreže, kapaciteti, tehnološki i ljudski resursi u funkciji su dostupnosti usluga, kao i unapređenja kvaliteta servisa pošte. U nastavku slijedi šematski prikaz organizacione strukture Pošte Crne Gore:

ORGANIZACIONE JEDINICE I RUKOVODEĆE POZICIJE

1. UPRAVA

a. KABINET ODBORA DIREKTORA

RM: 000 - Predsjednik odbora direktora

b. INTERNA REVIZIJA

RM: 010 - Glavni interni revizor

c. IZVRŠNI DIREKTOR

i. KABINET IZVRŠNOG DIREKTORA

RM: 100 - Izvršni direktor

2. SEKTOR ZA KOMPANIJSKI RAST I RAZVOJ

RM: 200 - Direktor kompanijskog rasta i razvoja

a. SLUŽBA ZA RAZVOJ I INOVACIJE

RM: 201 - Rukovodilac razvoja i inovacija

i. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE KORPORATIVNIM PROCEDURAMA I STANDARDIMA

RM: 202 - Koordinator za razvoj i upravljanje poslovnim procedurama istandardima

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

ii. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE INOVACIJAMA I PROJEKTIMA

RM: 206 - Koordinator za razvoj i upravljanje inovacijama i projektima

b. SLUŽBA ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

RM: 212 - Rukovodilac informacionim tehnologijama

i. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE SISTEMSKOG I KORPORATIVNOG HARDWARE-A

RM: 213 - Koordinator za razvoj i upravljanje sistemskim i korporativnim hardware-om

ii. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE SISTEMSKOG I KORPORATIVNOG SOFTWARE-A

RM: 217 - Koordinator za razvoj i upravljanje sistemskim i korporativnim software-om

iii. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE MREŽNOM INFRASTRUKTUROM, TELEKOMUNIKACIJAMA I SIGURNOSTI

RM: 221 - Koordinator za razvoj i upravljanje mrežnom infrastrukturom, telekomunikacijama i sigurnosti

iv. ODJELJENJE ZA PODRŠKU INTERNIM KORISNICIMA

RM: 224 - Koordinator podrške internim korisnicima

3. SEKTOR ZA EKONOMSKE POSLOVE

RM: 300 - Direktor ekonomskih poslova

a. SLUŽBA ZA PLANIRANJE I ANALIZU

RM: 301 - Rukovodilac planiranja i analize

b. SLUŽBA RAČUNOVODSTVA I FINANSIJA

RM: 304 - Rukovodilac računovodstva i finansija

4. SEKTOR ZA PODRŠKU POSLOVANJU, PRAVNE I ZAJEDNIČKE POSLOVE

RM: 400 - Direktor podrške poslovanju, pravnih i zajedničkih poslova

a. SLUŽBA LJUDSKIH RESURSA

RM: 401 - Rukovodilac ljudskim resursima

i. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE ZAPOSLENIMA

RM: 402 - Koordinator za upravljanje zaposlenima

ii. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE RADNIM VREMENOM I OBRAČUN ZARADA

RM: 405 - Koordinator za upravljanje radnim vremenom i obračun zarada

b. SLUŽBA ZA PRAVNE POSLOVE

RM: 408 - Rukovodilac pravnih poslova

c. SLUŽBA ZA JAVNE NABAVKE

RM: 412 - Rukovodilac za javne nabavke

d. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE IMOVINOM I KORPORATIVNU BEZBJEDNOST

RM: 415 - Rukovodilac upravljanja imovinom i korporativne bezbjednosti

i. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE KAPITALNIM INVESTICIJAMA, ODRŽAVANJE I OSIGURANJE IMOVINE

RM: 416 - Koordinator za upravljanje kapitalnim investicijama, održavanje i osiguranje imovine

ii. ODJELJENJE ZA FIZIČKU I TEHNIČKU ZAŠTITU I ODBRANU, ZAŠTITU NA RADU, ZAŠTITU OD POŽARA I EKOLOGIJU

RM: 423 - Koordinator za fizičku, tehničku zaštitu i odbranu, zaštitu na radu, zaštitu od požara i ekologiju

e. SLUŽBA OPŠTIH POSLOVA

RM: 429 - Rukovodilac opštih poslova

i. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE DOKUMENTACIJOM I DRUGE ADMINISTRATIVNE POSLOVE

RM: 430 - Koordinator za upravljanje dokumentacijom i administraciju

ii. ODJELJENJE ZA ODRŽAVANJE HIGIJENE I OSTALE POSLOVE

RM: 433 - Koordinator za održavanje higijene i ostale poslove

5. SEKTOR ZA KONTROLU POSLOVANJA I IZVJEŠTAVANJE

RM: 500 - Direktor kontrole poslovanja i izvještavanja

a. SLUŽBA ZA UNUTRAŠNJU KONTROLU I IZVJEŠTAVANJE

RM: 501 - Rukovodilac unutrašnje kontrole i izvještavanja

i. ODJELJENJE ZA PLANIRANJE KONTROLE I IZVJEŠTAVANJE

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

RM: 502 - Koordinator za planiranje kontrole i izvještavanje

ii. ODJELJENJE ZA KONTROLU OPERACIJA, KVALITETA I TRANSPARENTNOG POSLOVANJA

RM: 505 - Koordinator za kontrolu operacija, kvaliteta i transparentnosti poslovanja

b. SLUŽBA ZA ODNOS SA REGULATOROM, DRŽAVNIM I MEĐUNARODNIM ORGANIMA

RM: 509 - Rukovodilac za odnose s regulatorom, državnim i međunarodnim organima

c. SLUŽBA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA

RM: 512 - Rukovodilac za zaštitu ličnih podataka i sprječavanje pranja novca

6. SEKTOR ZA POŠTANSKU ANALITIKU I KOMERCIJALNU PODRŠKU OPERACIJAMA

RM: 600 - Direktor poštanske analitike i komercijalne podrške operacijama

a. SLUŽBA POŠTANSKE ANALITIKE I PODRŠKE

RM: 601 - Rukovodilac poštanskom analitikom i podrškom

i. ODJELJENJE ZA KONSOLIDACIJU I OBRADU OPERATIVNIH PODATAKA SERVISA I USLUGA

RM: 602 - Koordinator konsolidacije i obrade operativnih podataka poštanskih i ostalih servisa i usluga

ii. CALL CENTAR

RM: 606 - Koordinator call centra

b. SLUŽBA PRODAJE I MARKETINGA

RM: 610 - Rukovodilac prodaje i marketinga

i. ODJELJENJE PRODAJE

RM: 611 - Koordinator prodaje

ii. ODJELJENJE MARKETINGA

RM: 619 - Koordinator marketinga

c. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE SERVISIMA I USLUGAMA

RM: 624 - Rukovodilac za upravljanje servisima i uslugama

i. PISMO

RM: 625 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - pismo

ii. PAKET

RM: 628 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - paket

iii. NOVČANO POSLOVANJE

RM: 631 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - novčano poslovanje

iv. POST SHOP

RM: 635 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - post shop

v. ŠPEDICIJA

RM: 637 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - špedicija

vi. ŠTAMPARIJA

RM: 639 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - štamparija

vii. DIGITALNA ARHIVA

RM: 641 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - digitalna arhiva

viii. DIGITALNI CERTIFIKATI

RM: 643 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - digitalni certifikati

ix. OSTALI SERVISI I USLUGE

RM: 645 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - ostali servisi i usluge

7. SEKTOR OPERATIVNIH CENTARA ZA OSTALE SERWISE I USLUGE

RM: 700 - Direktor operativnih centara za ostale servise i usluge

a. CERTIFIKACIONO TIJELO

RM: 701 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - certifikaciono tijelo

b. ŠTAMPARIJA

RM: 704 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - štamparija

c. DIGITALNA ARHIVA

RM: 708 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - digitalna arhiva

d. OSTALI SERVISI I USLUGE

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

RM: 711 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - ostali servisi i usluge

8. SEKTOR LOGISTIKE, PRERADE I DISTRIBUCIJE

RM: 800 - Direktor logistike, prerade i distribucije

a. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTRI

RM: 801 - Rukovodilac logistike, prerade i distribucije za poslovno logističke centre

i. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR – PRIMORJE

RM: 802 - Rukovodilac poslovno logističkog centra

1. UPRAVLJANJE POSLOVNO LOGISTIČKIM CENTROM

RM: 803 - Koordinator poslovnih aktivnosti logističkog centra

2. POŠTANSKI CENTAR SORTIRANJA, PRERADE I RAZMJENE

RM: 809 - Koordinator poštanskog centra

3. ŠPEDICIJA

RM: 810 - Koordinator špedicije

4. MAGACIN

RM: 813 - Koordinator magacina

ii. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR - SREDIŠNJA REGIJA

RM: 802 - Rukovodilac poslovno logističkog centra

1. UPRAVLJANJE POSLOVNO LOGISTIČKIM CENTROM

RM: 803 - Koordinator poslovnih aktivnosti logističkog centra

2. POŠTANSKI CENTAR SORTIRANJA, PRERADE I RAZMJENE

RM: 809 - Koordinator poštanskog centra

3. IZMJENIČNA POŠTA

RM: 816 - Koordinator izmjenične pošte

4. POŠTA CARINJENJA

RM: 819 - Koordinator pošte carinjenja

5. ŠPEDICIJA

RM: 810 - Koordinator špedicije

6. MAGACIN

RM: 813 - Koordinator magacina

iii. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR – SJEVER

RM: 802 - Rukovodilac poslovno logističkog centra

1. UPRAVLJANJE POSLOVNO LOGISTIČKIM CENTROM

RM: 803 - Koordinator poslovnih aktivnosti logističkog centra

2. POŠTANSKI CENTAR SORTIRANJA, PRERADE I RAZMJENE

RM: 809 - Koordinator poštanskog centra

3. ŠPEDICIJA

RM: 810 - Koordinator špedicije

4. MAGACIN

RM: 813 - Koordinator magacina

b. SLUŽBA DISTRIBUCIJE I EKSPLOATACIJE

RM: 821 - Rukovodilac distribucije i eksploatacije

i. ODJELJENJE ZA TRANSPORT I DISTRIBUCIJU

RM: 822 - Koordinator transporta i distribucije

ii. DISPEČERSKI CENTAR

RM: 826 - Koordinator za upravljanje poštarima i dostavljačima

9. REGIONALNI CENTRI

RM: 900 - Direktor regionalnih centara

a. REGIONALNI CENTAR PODGORICA

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

b. REGIONALNI CENTAR NIKŠIĆ

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

c. REGIONALNI CENTAR BAR

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra
d. REGIONALNI CENTAR BUDVA

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra
e. REGIONALNI CENTAR HERCEG NOVI

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra
f. REGIONALNI CENTAR BIJELO POLJE

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra
g. REGIONALNI CENTAR BERANE

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

8. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

Pošta Crne Gore ima definisanu poslovnu politiku upravljanja finansijskim instrumentima kroz temeljna načela sa ciljem da se:

- Osigura kratkoročna i dugoročna likvidnost,
- Obezbjede neophodna investiciona ulaganja.

Krajnji cilj upravljanja finansijskim instrumentima je ostvarenje maksimalnog prinosa uz minimalni rizik.

Finansijsku imovinu ovog pravnog lica u prethodnom periodu, činili su gotovina i gotovinski ekvivalenti i potraživanja. U narednom periodu, Pošta Crne Gore, planira da strukturu finansijske imovine unaprijedi u korist gotovine i gotovinskih ekvivalenata, čime će održati kratkoročnu i dugoročnu likvidnost i finansijsku stabilnost.

Finansijske obaveze čine obaveze iz tekućeg poslovanja i obaveze koje proističu iz Kolektivnog ugovora, a koje preduzeće redovno izmiruje u rokovima dospijeca.

9. SOCIJALNA I KADROVSKA PITANJA, POŠTOVANJE LJUDSKIH PRAVA

Pošta važi za pouzdanog poslovnog partnera i instituciju od povjerenja, na usluzi građanima i državi, što ostvaruje zahvaljujući posvećenosti i znanju svih zaposlenih. Zaposleni u Pošti Crne Gore ostvaruju Zakonom predviđena radna prava. Redovno izmirivanje zarada, isplaćivanje stimulativnog dijela zarade, finansijske pomoći koje dodjeljuje Sindikat, obezbjeđivanje banjskih liječenja, dodjela jubilarnih nagrada, stručni razvoj i usavršavanje kadrova kroz organizaciju internih i eksternih obuka i seminara značajno doprinose našem cilju – stvaranju zadovoljnog, sigurnog i motivisanog zaposlenog. Takođe, briga o zaposlenima ogleda se u unapređenju uslova rada, zaštiti zdravlja i bezbjednosti na radu.

U Pošti Crne Gore poštuju se prava zaposlenih da na odgovarajući način budu zastupljeni i slobodno formiraju i/ili se pridružuju sindikatima bez odmazde, zastrašivanja ili uznemiravanja, uz zalaganje za uspostavljanje konstruktivnog dijaloga sa slobodno izabranim predstavnicima radnika, zasnivajući sve pregovore na međusobnom poštovanju.

Poštujte se različitosti i prava na jednake mogućnosti. Ne toleriše se nijedan oblik diskriminacije pola, jezika, vjere, nacionalnosti, političkog uvjerenja ili socijalnog statusa i podstiče se unapređenje etičkog ponašanja na radnom mjestu.

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

10. SPRJEČAVANJE I UPRAVLJANJE MITOM I KORUPCIJOM

Postupajući po nalogu Agencije za sprječavanje korupcije broj 03-02-1971 od 08.07.2020. godine pristupilo se izradi novog Plana integriteta Pošte Crne Gore AD Podgorica za period 2020-2022 koji je po usvajanju dostavljen Agenciji za sprječavanje korupcije u štampanoj i elektronskoj formi (isključivo putem aplikacije za planove integriteta), i objavljen na korporativnom sajtu Pošte Crne Gore AD Podgorica www.postacg.me.

Pošta Crne Gore AD Podgorica je tokom 2021. godine primjenjujući interna pravila i procedure, a u prvom redu primjenjujući zakonodavni okvir Crne Gore, uspijevala da adekvatno sankcioniše rizična ponašanja zaposlenih.

Iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma usvojeni su :

- Izvještaj o aktivnostima za SPN/FT za 2020. godinu broj 00010-10864/5 od 31.05.2021. godine,
- Izvještaj o aktivnostima na SPN/FT za period od 01.01.2021. godine do 30.06.2021. godine, broj 00020-19216/2 od 18.10.2021. godine,
- Izvještaj o aktivnostima na SPN/FT za period od 01.07.2021. godine do 31.12.2021. godine, broj 00020-359/2 od 25.01.2022. godine,
- Priručnik za obuku zaposlenih u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma sa ažuriranim saopštenjima Radne grupe za finansijske mjere u borbi protiv pranja novca (Financial Action Task Force-FATF)

U dijelu finansijskog planiranja i upravljanja donijeta su sljedeća akta:

- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2020. godinu br. 00010-10864/2-5 od 31.05.2021. godine,
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja menadžmenta Pošte Crne Gore AD Podgorica na dan 31.12.2020. godine br. 00010-10864/2-4 od 31.05.2021. godine,
- Odluka o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD za period januar-mart 2021. godine br. 00010-14585/4 od 09.07.2021. godine,
- Odluka o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD za period januar-jun 2021. godine br. 00010-17241/4 od 30.08.2021. godine,
- Odluka o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD za period januar-septembar 2021. godine br. 00010-20823/3 od 08.11.2021. godine
- Izvještaj o upravljanju rizicima na dan 31.12.2020. godine, br. 00010-10864/2-2 od 31.05.2021. godine,
- Izvještaj o upravljanju rizicima na dan 30.06.2021. godine br. 00010-17241/4-2 od 30.08.2021. godine,
- Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola za 2020. godinu, br. 00010-10864/2-3 od 31.05.2021. godine,
- Plan unaprijedenja upravljanja i unutrašnjih kontrola u Pošti Crne Gore AD Podgorica za 2021. godinu, br. 00010-17241/6, od 30.08.2021. godine,
- Finansijski plan Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2022. godinu, br. 00010-23935/5, od 30.12.2021. godine.

U segmentu Interne revizije donijeta su sljedeća akta:

- Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije za 2020. godinu, br. 00010-10864/4 od 31.05.2021. godine

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- Povelja interne revizije, br. 00010-13925/3 od 30.06.2021. godine
- Konačan izvještaj revizije procesa sprovođenja preporuka iz 2020.g., br. 00010-17241/5 od 30.08.2021. godine
- Konačan izvještaj revizije procesa praćenja stanja blagajni pošta odnosno stanja kasa, br. 00010-20823/4 od 08.11.2021. godine
- Konačan izvještaj revizije procesa fakturisanja, br. 00010-23935/7 od 30.12.2021. godine
- Strateški plan interne revizije, br. 00010-23935/8-1, od 30.12.2021. godine
- Godišnji plan rada interne revizije, br. 00010-23935/9-1 od 30.12.2021. godine

Ostala značajna akta:

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju cijena komercijalnih poštanskih usluga I cijena ostalih usluga b. 00010-14585/11 od 09.07.2021.godine,
- Na sjednici Odbora direktora održanoj 26.05.2021 godine usvojen je Izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu za 2020. godinu
- Usvojena je Odluka o usvajanju Programa izdavanja prigodnih poštanskih maraka za 2022. godinu br.00010-13925/2 od 30.06.2021.godine
- Usvojena je Interna procedura o sprovođenju javnih nabavki br.00010-10864/8 od 31.05.2021.godine.

11. IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Pravila korporativnog upravljanja u Pošti Crne Gore temelje se na odredbama Zakona o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 65/2020 od 03.07.2020) i Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021), a bliže su definisana Statutom Pošte Crne Gore i drugim podzakonskim aktima kojima je uređena nadležnost Odbora direktora i Izvršnog direktora.

Osnovni cilj dobrog sistema korporativnog upravljanja jeste obezbjeđenje efikasnog poslovanja Pošte, na način da se dizajniranjem sistema korporativnog upravljanja definiše prije svega uloga menadžmenta, i odnos između menadžmenta i Odbora direktora. Definisanjem navedenog stvaraju se uslovi da Odbor direktora na najbolji način upravlja i rukovodi kompanijom sa svrhom postizanja planiranih ciljeva i zadataka. Odbor direktora je u obavezi da o svojim aktivnostima redovno obaveštava Osnivača – Vladu Crne Gore.

U primjeni pravila korporativnog upravljanja implementirana su navedena akta, kao i druga interna akta Pošte i u samoj primjeni istih ne postoje odstupanja.

Napomena:

Sastavni dio ovog Izvještaja čini Izvještaj o upravljanju rizicima Pošte Crne Gore na dan 31.12.2021. godine.

PRILOG: *Izvještaj o upravljanju rizicima Pošte Crne Gore na dan 31.12.2021. godine, koji sadrži:*

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA 2021

- **CILJEVE I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM**
- **INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA**
- **CILJEVE I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA**

Izvještaj o upravljanju rizicima

Pošte Crne Gore AD Podgorica
na dan 31.12.2021. godine

Mart, 2022. godine

SADRŽAJ:

REZIME IZVJEŠTAJA.....	3
UVOD.....	4
1. CILJEVI I METODE U UPRAVLJANJU RIZICIMA.....	5
2. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA	5
2.1. Kreditni rizik.....	5
2.2. Tržišni rizik.....	6
2.2.1. Rizik cijena hartija.....	7
2.2.2. Rizik kamatne stope (kamatni rizik).....	7
2.2.3. Devizni (valutni rizik).....	9
2.3. Rizik novčanog toka.....	10
2.4. Rizik likvidnosti.....	12
3. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA.....	14

REZIME IZVJEŠTAJA

Upravljanje rizicima predstavlja dio sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola koji je definisan Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018), a odnosi se i na akcionarska društva u kojima je država većinski vlasnik.

Odbor direktora Pošta Crne Gore je 04.02.2019. godine usvojio Pravilnik o upravljanju rizicima kojim je precizirano kojim rizicima želi aktivno da upravlja. Društvo u skladu sa usvojenim Pravilnikom polugodišnje izrađuje Izveštaj o upravljanju rizicima.

Upravljanje rizicima se sprovodi kroz postupak identifikacije, procjene i praćenja događaja koji mogu negativno uticati na ostvarenje utvrđenih poslovnih ciljeva subjekta i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do razumne uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni.

U svom poslovanju Pošta je prepoznala sljedeće kategorije rizika kojima aktivno upravlja:

- **Kreditni rizik** – U izvještajnom periodu Pošta Crne Gore nije bila izložena kreditnom riziku;
- **Tržišni rizik:**
 - **Rizik cijena hartija** - U izvještajnom periodu Pošta Crne Gore nije izložena ovom riziku po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrijednosti;
 - **Rizik kamatne stope** - U izvještajnom periodu Pošta Crne Gore nije bila izložena riziku promjene kamatne stope;
 - **Devizni (Valutni rizik)** - U izvještajnom periodu Pošta Crne Gore nije bila izložena deviznom riziku;
- **Rizik novčanog toka** - U izvještajnom periodu Pošta Crne Gore nije bila izložena riziku novčanog toka;
- **Rizik likvidnosti** - U izvještajnom periodu Pošta Crne Gore nije bila izložena riziku likvidnosti;
- **Operativni rizik** - Rukovodioci organizacionih jedinica su kreirali svoju procjenu rizika na osnovu istih kriterijuma. Ukupan broj identifikovanih operativnih rizika je 114 (nizak nivo rizika 71, srednji nivo rizika 42, visok nivo rizika 1). Potencijalni trošak po osnovu identifikovanih nivoa rizika je 20.223.750€.

UVOD

Upravljanje rizicima predstavlja dio sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola koji je definisan Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. List CG", br. 075/18), a odnosi se i na akcionarska društva u kojima je država većinski vlasnik.

Upravljanje rizicima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru, obuhvata postupak identifikacije, procjene i praćenja događaja, koji mogu negativno uticati na ostvarivanje utvrđenih poslovnih ciljeva subjekta i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do nivoa razumne uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni. Upravljanje rizicima predstavlja jednu od pet komponenti unutrašnjih kontrola.

Rizik predstavlja mogućnost nastanka događaja koji može nepovoljno uticati na ostvarenje postavljenih ciljeva subjekta.

Rizik je i:

- sve što predstavlja prijetnju ostvarivanju ciljeva subjekta, programa ili pružanju usluga građanima;
- sve što može da ugrozi ugled subjekta i povjerenje javnosti;
- gubitak ili oštećenje imovine zbog nedovoljne zaštite od nedoličnog ponašanja, zloupotrebe, pogrešne prakse, štete, nepoštovanje propisa;
- donošenje pogrešnih odluka zbog nepouzdanog finansijskog izvještavanja;
- neblagovremeno reagovanje na izmijenjene okolnosti.

Dodatno, potrebno je razmotriti i pozitivne efekte pojave određenog rizika (npr. zbog novonastalih okolnosti neophodno je dalje razvijati i modernizovati subjekte i njihove aktivnosti).

Cilj upravljanja rizicima jeste da se smanji obim neizvjesnosti koje bi mogle biti prijetnja poslovnoj uspješnosti Društva.

Uspostavljanjem i sprovođenjem procesa upravljanja rizicima obezbjeđuje se:

- Bolje odlučivanje i efikasnije poslovanje,
- Bolje planiranje resursa i njihova optimizacija,
- Blagovremeno reagovanje na izmijenjene okolnosti,
- Usmjeravanje unutrašnjih kontrola i resursa prema ključnim područjima poslovanja i rizicima koji su sa njima povezani,
- Minimizovanje neočekivanih situacija,
- Smanjen broj pritužbi/žalbi na pružene usluge,
- Pružanje kvalitetnije usluge, jer je akcenat na sprječavanju, a ne na otkrivanju problema.

1. CILJEVI I METODE U UPRAVLJANJU RIZICIMA

Sistem upravljanja rizicima je proces kojim organizacije metodološki vode računa o rizicima povezanim s njihovim aktivnostima radi postizanja kontinuirane dobiti, kako unutar svake aktivnosti, tako i u cjelokupnom portfoliju aktivnosti. Cilj sistema upravljanja rizicima u preduzećima je stvaranje vrijednosti i smanjenje posljedica rizika.

Identifikacija rizika je proces kojim se identifikuju i dokumentuju potencijalni rizici. To zahtijeva temeljno poznavanje organizacije preduzeća, tržišta na kome ono posluje, pravnog, društvenog, političkog i kulturnog okruženja u kojem egzistira, kao i zdravo razumijevanje njegovih strateških i operativnih ciljeva, opasnosti i prijetnji povezanih sa postizanjem tih ciljeva. Da bi se rizici prepoznali i da bi se pripremila iznalaženje odluka, potrebne su odgovarajuće strukture i metode identifikovanja rizika.

Ciljevi i metode upravljanja rizicima predstavljaju obezbjeđenje dodatnih garancija za dostizanje strateških i operativnih ciljeva putem blagovremenog identifikovanja i sprječavanja rizika, definisanja efektivnih mjera obezbjeđenja maksimalne efikasnosti za upravljanje rizicima.

2. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA

Uticaj finansijskih rizika i njihova analiza izvršena je na osnovu finansijskih izvještaja Pošte na 30.06.2021. godine.

U svom poslovanju Pošta je prepoznala sljedeće kategorije rizika kojima aktivno upravlja:

- kreditni rizik,
- rizik likvidnosti,
- tržišni rizik i
- operativni rizik.

2.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost da dužnik Pošte Cme Gore ne ispunji svoju obavezu u skladu sa ugovorenim uslovima. Upravljanje kreditnim rizikom predstavlja značajnu komponentu sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima i od jakog je značaja za dugoročni uspjeh svake kompanije. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je maksimizacija odnosa prihoda i rizika kompanije. Kako bi se postigao ovaj cilj, kreditnim rizikom se upravlja na individualnom nivou i na portfolio nivou. U skladu sa MRS 32- Finansijski instrumenti: Objelodanjivanje i prikazivanje, kreditni rizik je rizik da jedna strana ugovora o finansijskom instrumentu ne izvrši obavezu i prouzrokuje drugoj strani finansijski gubitak.

Izloženost Pošte Crne Gore prema članovima Odbora direktora/Odbora za reviziju, akcionarima, direktorima, zaposlenima i ostalim povezanim licima

Izloženost Pošte Crne Gore sa aspekta kreditnog rizika na dan 31.12.2021. godine prikazana je u narednoj tabeli:

Naziv	Do 1 godine	Preko 1 godine	Σ	Limit
Pojedinačna izloženost kompanije prema članovima Odbora direktora ili Izvršnom direktoru.	0	0	0	2% Sopstvenog Kapitala
Ukupna izloženost prema svim licima povezanim sa Poštom Crne Gore	0	0	0	10% Sopstvenog Kapitala
Ukupna izloženost prema zaposlenom koji nije član Odbora direktora ili Izvršni direktor (navesti ime i prezime i izloženost za svakog zaposlenog pojedinačno)	0	0	0	1% Sopstvenog Kapitala

Zaključak:

Na osnovu prethodno navedene evidencije u dijelu izloženosti Pošte Crne Gore prema članovima Odbora direktora, direktorima, zaposlenima i ostalim povezanim licima, može se konstatovati da Pošta Crne Gore adekvatno upravlja kreditnim rizikom tj. da izloženost kreditnom riziku ne postoji.

2.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik obuhvata:

- Rizik cijena hartija,
- Rizik kamatne stope,
- Devizni (valutni) rizik.

2.2.1. Rizik cijena hartija**- Hartije od vrijednosti (available for sale/held to maturity) Pošte Crne Gore****> Akcije raspoložive za prodaju-akcije**

Naziv	Nominalna vrijednost	Fer vrijednost uskladjene na 31.12.2021.	Ukupno na 31.12.2021.
	0.00	0.00	0.00

> Ulaganja u kapital drugih pravnih lica

Naziv	Nominalna vrijednost	Fer vrijednost uskladjene na 31.12.2021.	Ukupno na 31.12.2021.
	0.00	0.00	0.00

> Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća:

Na dan 31.12.2021. godine Pošta Crne Gore nema ulaganja u HoV koje se drže do dospjeća, što je prikazano u tabeli.

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća – 31.12.2021. godine

Naziv	Nominalna vrijednost	Neamortizovani diskont/Premium	BS 31.12.2021.
	0.00	0.00	0.00
Ukupno:	0.00	0.00	0.00

Zaključak:

Na osnovu prethodno navedene evidencije u dijelu izloženosti Pošte Crne Gore u HoV, može se konstatovati da Pošta Crne Gore nije izložena tržišnom riziku po ovom osnovu.

2.2.2. Rizik kamatne stope (kamatni rizik)

Kako bi se analizirao rizik promjene kamatne stope, urađena je tehnika linearnog kamatnog GAP-a (osjetljivost aktive/pasive na promjenu kamatne stope), kojom se posmatra uticaj ove promjene na bilansnu aktivu i pasivu Pošte Crne Gore, kao i duration GAP-a kojim se posmatra uticaj promjene kamatne stope na ekonomsku vrijednost kompanije.

Tabela za praćenje osjetljivosti aktive i pasive na 31.12.2021. godine na promjenu kamatne stope za svaku valutu pojedinačno (na nivou Pošte Crne Gore)

OSJETLJIVA AKTIVA	Do jedne godine	preko 1 god	UKUPNO
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	0.00	0.00	0.00
Kamatonosne hartije od vrijednosti	0.00	0.00	0.00
Kredit i ostala potraživanja	0.00	0.00	30.000
Ostala osjetljiva aktiva	0.00	0.00	0.00
UKUPNO	0.00	0.00	0.00
% od ukupne kamatonosne aktive	100%	0,00	100%
OSJETLJIVA PASIVA	Do jedne godine	preko 1 god	UKUPNO
Kamatonosne pozajmice	0,00	0.00	0,00
Obveznice	0.00	0.00	0.00
Ostale osjetljive obaveze	0.00	0.00	0.00
UKUPNO	0,00	0.00	0,00
% od ukupnih kamatonosnih obaveza	0,00	0.00	0,00
RAZLIKA (GAP)	Do jedne godine	preko 1 god	UKUPNO
IZNOS GAP-a	0.00		0.00
Kumulativan Gap	0.00	0.00	0.00
Kumulativan Gap / Ukupna aktiva	0,00	0,00	0,00
Kumulativan Gap / Ukupna pasiva	0,00	0,00	0,00
Propisani limiti	10.00	10.00	10.00

Zaključak:

Obzirom da Pošta Crne Gore u strukturi aktive i pasive na dan 31.12.2021. godine nije izložena riziku kamatne stope, može se konstatovati da promjene kamatne stope nemaju uticaj na neto finansijske prihode u strukturi Bilansa uspjeha, te da su kumulativni GAP-ovi sa aspekta izloženosti riziku kamatne stope u skladu sa interno propisanim limitima.

2.2.3. Devizni (valutni rizik)

Devizna pozicija Pošte Crne Gore

Sopstveni kapital				€ 38.965.158	
Deviza	Aktiva	Obaveze	Neto pozicija	Limit (% osnovnog kapitala)	Ostvareno
AUD	0,00	0,00	0,00	5%	0%
CAD	0,00	0,00	0,00	5%	0%
DKK	0,00	0,00	0,00	5%	0%
JPY	0,00	0,00	0,00	5%	0%
KWD	0,00	0,00	0,00	5%	0%
NOK	0,00	0,00	0,00	5%	0%
SEK	0,00	0,00	0,00	5%	0%
CHF	3,70	0,00	3,70	5%	0%
GBP	0,00	0,00	0,00	5%	0%
USD	79.975,78	0,00	79.975,78	5%	0%
Σ	79.979,48	0,00	79.979,48	10%	0%

Zaključak:

Kako je na dan 31.12.2021. godine ulaganje Pošte Crne Gore u finansijske instrumente u stranoj valuti 0% u odnosu na sopstveni kapital, uz činjenicu da kompanija nije preuzimala finansijske obaveze u stranoj valuti, može se konstatovati da kompanija nije izložena valutnom riziku tj. da efekti uticaja valutnog rizika na bilanse kompanije ne postoje.

2.3. Rizik novčanog toka

Informacije o novčanim tokovima predstavljaju relevantnu informacionu osnovu koja investitorima, kreditorima, menadžmentu i ostalim stejkholderima preduzeća omogućava donošenje kvalitetnih odluka. Cilj upravljanja rizikom novčanog toka je identifikovanje ključnih područja primjene analize novčanih tokova i načina unapređenja upotrebne vrijednosti informacija o novčanim tokovima. Kao poseban cilj se ističe identifikovanje finansijskih pokazatelja i drugih analitičkih instrumenata zasnovanih na novčanim tokovima koji mogu unaprijediti procjenu performansi preduzeća i proces blagovremenog otkrivanja signala koji ukazuju na izloženost preduzeća poslovnim i finansijskim rizicima.

Analiza ima za cilj da ukaže na značaj primjene cash flow informacija u procesu poslovanja preduzeća, ali i prilikom donošenja investicionih i finansijskih odluka, posebno iz perspektive kreditora. Analiza novčanih tokova se naziva i procjena solventnosti kao sposobnosti preduzeća da dugoročno pokriva sve svoje dospjele obaveze plaćanja u rokovima njihovog dospijanja.

Specifični koeficijenti koji se odnose na analizu rizika novčanih tokova:

$$\text{Odnos neto novčanog toka i neto dobitka} = \frac{\text{Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti}}{\text{Neto dobitak}}$$

Ovak koeficijent pokazuje koliko je preduzeće sposobno da generiše novčane tokove na svaki euro neto dobitka. Standard za ovaj pokazatelj je da bude jednak ili veći od 1.

$$\text{Učešće neto novčanog toka u prihodima od prodaje} = \frac{\text{Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti}}{\text{Neto prihodi od prodaje}}$$

Ovaj koeficijent je mjerilo sposobnosti aktivnosti prodaje da generiše novčane tokove. Standard za ovaj pokazatelj je da bude od 5% do 10%.

$$\text{Odnos neto novčanog toka i ukupnih sredstava preduzeća} = \frac{\text{Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti}}{\text{Prosječna ukupna sredstva}}$$

Ovaj koeficijent je mjerilo sposobnosti imovine (sredstava) da generiše gotovinu, pa poželjno je da bude što veći.

1. Odnos neto novčanog toka i neto dobitka

Na 1€ ostvarenog neto dobitka u 2021. godini kompanija generiše 1.32€ neto novčanog toka iz poslovne aktivnosti, dok je u 2020. godini kompanija generisala 1.62€.

	31.12.2020.	31.12.2021.
Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti	1.364.865	808.462
Neto dobitak	842.128	609.589
Odnos neto novčanog toka i neto dobitka	1.62	1.32

2. Odnos neto novčanog toka i prihoda od prodaje

Na 1€ ostvarenog neto prihoda od prodaje u 2021. godini kompanija generiše 0.05€ neto novčanog toka iz poslovne aktivnosti, dok je u 2020. godini kompanija generisala 0,09€.

	31.12.2020.	31.12.2021.
Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti	1.364.865	808.462
Neto prihodi od prodaje	14.601.630	15.436.253
Učešće neto novčanog toka u prihodima od prodaje	0.09	0.05

3. Odnos neto novčanog toka i ukupnih sredstava preduzeća

Na 1€ prosječno uložених sredstava u 2021. godini kompanija generiše 0.02€ neto novčanog toka iz poslovne aktivnosti, dok je u 2020. godine kompanija generisala 0.03€.

	31.12.2020.	31.12.2021.
Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti	1.364.865	808.462
Prosječna ukupna sredstva	43.034.409	43.583.150
Odnos neto novčanog toka i ukupnih sredstava preduzeća	0.03	0.02

Zaključak:

Na osnovu prethodno navedene evidencije može se konstatovati da su dobijeni pokazatelji u skladu sa propisanim limitima, te da Pošta Crne Gore nije izložena riziku novčanog toka.

2.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja nemogućnost kompanije da izmiri dospjele obaveze ili finansira porast aktive po povoljnim uslovima. U skladu sa MRS 32- Finansijski instrumenti: Objelodanjanje i prikazivanje, *Rizik likvidnosti*, koji se takođe zove i rizik finansiranja, je rizik da preduzeće zapadne u poteškoće pri prikupljanju sredstava koja su potrebna za izmirenje preuzetih obaveza povezanih sa finansijskim instrumentima. Rizik likvidnosti može da bude posljedica nemogućnosti brze prodaje finansijskog sredstva u vrijednosti koja je približna njegovoj poštenoj vrijednosti. S tim u vezi, Pošta Crne Gore neće tolerisati veći rizik likvidnosti zarad postizanja većih prinosa, jer bi to ugrozilo strateški definisan odnos prinosa i rizika kao i reputaciju u tržišnom segmentu prepoznatljivom kao ključnom za razvoj Pošte Crne Gore. Umjereno preuzimanje rizika likvidnosti moguće je samo u izuzetnim slučajevima koji bi omogućili kratkoročno ostvarivanje iznad prosječnih prinosa. Interni limit likvidnosti postavlja se konzervativno u skladu sa preporukama menadžmenta. U skladu sa internim politikama i procedurama rizik likvidnosti analiziran je kroz: koeficijente likvidnosti i GAP likvidnosti.

Koeficijenti likvidnosti

Koeficijent trenutne likvidnosti	31.12.2020.	31.12.2021.
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</i>	8.628.274	8.066.096
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2.433.816	2.885.591
Gotovina i gotovinski ekvivalenti / Kratkoročne obaveze	3.55	2.80
Limit	1,2	

Koeficijent tekuće likvidnosti	31.12.2020.	31.12.2021.
<i>Angažovana obrtna sredstva</i>	12.217.637	12.431.289
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2.433.816	2.885.591
Angažovana obrtna sredstva / Kratkoročne obaveze	5.02	4.30
Limiti	1,2	

Koeficijent ubrzane likvidnosti	31.12.2020.	31.12.2021.
<i>Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina</i>	11.905.567	12.295.045
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2.433.816	2.885.591
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina / Kratkoročne obaveze	4.89	4.26
limiti	1,2	

Zaključak:

Na osnovu pokazatelja likvidnosti Pošte Crne Gore na 31.12.2021. godine, može se konstatovati da su svi koeficijenti iznad interno propisanih limita tj. da Pošta Crne Gore može u svakom trenutku bez poteškoća da prikupi likvidna sredstva koja su potrebna za izmirenje preuzetih obaveza povezanih sa finansijskim instrumentima. Iz navedenog se može zaključiti da Pošta nije izložena riziku likvidnosti.

GAP likvidnosti

Analizom ročne usklađenosti finansijske aktive i pasive izrađenoj od Direkcije za ekonomske poslove utvrđeno je da je Pošta Crne Gore na dan 31.12.2021. godine poslovala u okviru interno definisanih limita.

GAP likvidnosti - kratkoročnih sredstava i obaveza Pošte Crne Gore (podaci na 31.12.2021.):

(1) FINANSIJSKA AKTIVA U BILANSU STANJA	Do 1 god	Preko 1 god	UKUPNO
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija			
Žiro račun CKB	704.871,97		
Žiro račun Prve banke	442.460,34		
Žiro račun Hipotekarne banke	74.060,79		
Žiro račun NLB banke	190.367,90		
Erste banka	45.999,14		
Žiro računi po CP	962,88		
Žiro račun - komisioni	545.905,40	0,00	8.066.096,33
Žiro račun Filatelija	257.952,86		
Žiro račun govornice	37,71		
Žiro računi za uputnice	1.876.554,86		
Post shop express	114.652,65		
Blagajne	656,47		
Devizni računi CKB	3.809.666,94		
Devizna blagajna	1.211,22		
CKB kartice	735,20		
HoV za trgovinu i raspoložive za prodaju, izuzev akcija	0,00	0,00	0,00
Kreditni i ostala potraživanja	0,00	0,00	0,00
HoV koje se drže do dospelja	0,00	0,00	0,00
Ostala finansijska aktiva uključujući ulaganje u akcije	0,00	00,00	00,00
UKUPNO :	8.066.096,33	00,00	8.066.096,33
(2) FINANSIJSKE OBAVEZE U BILANSU STANJA	do 1 god	preko 1 god	UKUPNO
Obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama	0,00	0,00	0,00
Obaveze prema Vladi	0,00	0,00	0,00
Ostale finansijske obaveze	0,00	0,00	0,00
UKUPNO :	0,00	0,00	0,00

RAZLIKA	do 1 god	preko 1 god	UKUPNO
Gap dospijeća (1) - (2)	8.066.096,33	0.00	8.066.096,33
% finansijske imovine od sopstvenog kapitala	27,17 %	0%	27,17 %

Napomena: Novčana sredstva na žiro računu uputnica u iznosu od 1.876.554,86 € većim dijelom predstavljaju sredstva građana koji se prenose u međunarodnom uputničkom prometu.

Zaključak:

Na osnovu GAP-a likvidnosti Pošte Crne Gore na 31.12.2021. godine, može se konstatovati da ukupna finansijska aktiva nije izložena riziku likvidnosti, jer ne postoje finansijske obaveze koje bi bile izložene riziku likvidnosti. Može se konstatovati da je kompanija u svakom trenutku u mogućnosti, bez poteškoća, da prikupi likvidna sredstva koja su potrebna za izmirenje preuzetih obaveza povezanih sa finansijskim instrumentima.

3. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

Operativni rizici

U skladu sa strateškim ciljevima da se razvije u modernu i fleksibilnu kompaniju, prepoznatljivu po kvalitetu i inovativnosti, nizak do umjeren nivo operativnog rizika je prihvatljiv za kompaniju. Afirmacija kulture upravljanja operativnim rizikom kroz organizacionu strukturu Pošte Crne Gore na pojedinačnoj osnovi omogućuje adekvatno upravljanje ovim rizikom, i to u cilju ostvarivanja strateških planova kompanije. Sistem kontinuiranog usavršavanja internih kontrola i preventivno djelovanje praćenjem osnovnih faktora operativnog rizika osnovni su metodi za postizanje proklamovanih ciljeva upravljanja ovom vrstom rizika.

U finalnoj fazi se procjena rizika prezentira Izvršnom direktoru i Odboru direktora. Sintetički sumarni pregledi procjena rizika za niže organizacione djelove društva su predmet informisanja viših nivoa menadžmenta.

Pošta Crne Gore kao cjelina i njeni sastavni organizacioni djelovi su obavezni da kreiraju svoje procjene rizika na osnovu istih kriterijuma. Svi odgovorni u pravnom licu su obavezni da izvještavaju o značajnim promjenama postojećih identifikovanih rizika, novim prijetnjama i mogućnostima u skladu sa dinamikom kako nastaju.

Pošta Crne Gore postupa po Pravilniku o upravljanju rizicima koji je usvojio Odbor direktora. Rizici se u kontinuitetu prate i u slučaju promjene identifikovanih rizika isti se evidentiraju.

U cilju uspostavljanja što kvalitetnijeg sistema upravljanja rizicima aktivnosti na daljem definisanju procedura i operativnih rizika će se nastaviti i u narednom periodu. U prilogu ovog Izveštaja dat je „Registar rizika Pošte Crne Gore“ na dan 31.12.2021. godine.

Vjerovatnoća rizika

Vjerovatnoća	Opis
Gotovo sigurno	Šanse da se rizik pojavi su 90-100%
Vjerovatno	Šanse da se rizik pojavi su 70-89%
Umjerena	Šanse da se rizik pojavi su 50-69%
Rijetko	Šanse da se rizik pojavi su 30-49%
Sasvim rijetko	Šanse da se rizik pojavi su 1-29%

Uticaoaj	Opis
Veoma značajan	Potencijalni uticaoaj na finansijsko poslovanje (> 2.500,00 EUR, ali <5.000,00 EUR)-u slučaju pojave rizika skoro je nevjerovatno da će se ciljevi ostvariti (šansa da će ciljevi ostvariti je 1-29%).
Velik	Potencijalni uticaoaj na finansijsko poslovanje (>1.500,00 EUR ali <2.500,00 EUR)-u slučaju pojave rizika aktivnosti su značajno narušene, a malo je vjerovatno da će se ciljevi ostvariti (šansa da će ciljevi ostvariti je 30-49%).
Srednji	Potencijalni uticaoaj na finansijsko poslovanje (>1.000,00 EUR ali <1.500,00 EUR)-u slučaju rizika otežano je obavljanje aktivnosti a ciljevi se samo donekle mogu ostvariti (šansa da će ciljevi ostvariti je 50-69%).
Mali	Potencijalni uticaoaj na finansijsko poslovanje (500,00 EUR ali <1.000,00 EUR)-u slučaju pojave rizika aktivnosti se obavljaju sa malim smijetnjama/kašnjenjem, ali je vjerovatno da će se ciljevi ostvariti (šansa da će se ciljevi ostvariti je 70-89%).
Zanemarljiv	Potencijalni uticaoaj na finansijsko poslovanje (<500,00 EUR)-u slučaju pojave rizika aktivnosti se obavljaju sa malim smijetnjama/kašnjenjem, ali je vjerovatno da će se ciljevi ostvariti (šansa da će se ciljevi ostvariti je 90-100%).

Tretiranje rizika	Opis
Prihvatanje	<i>Izloženost riziku može se tolerisati bez preduzimanja bilo kakvih mjera. Rizik se prihvata, jer troškovi preduzimanja mjera mogu biti nesrazmjerni u odnosu na moguće koristi ili sposobnost da se nešto preduzme može biti ograničena.</i>
Smanjivanje uticaja	<i>Postojanje svijesti o riziku i pristupanju aktivnostima kako bi se isti sveo na prihvatljiv nivo, koristeći sistem internih kontrola.</i>
Transferisanje	<i>Prebacivanje rizika na treće lice (npr. osiguravajuće polise).</i>
Eliminacija rizika	<i>Rukovodstvo donosi odluku o eliminaciji, odnosno ukidanju poslovne aktivnosti koja dovodi do rizičnog slučaja (npr. povlačenje proizvoda iz asortimana, izbjegavanje poslovanja na određenim teritorijama).</i>

Identifikovani nivo rizika-rangiranje rizika:

	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
UTICAJ		1	2	3	4	5
		VJEROVATNOĆA				

Interval	Rang rizika	Opis rizika (primjeri)
15-25	Visok rizik	<ul style="list-style-type: none"> - Prekid svih osnovnih programa/usluga - Gubitak imovine velike vrijednosti - Ozbiljne štete na životnu sredinu - Značajan gubitak povjerenja javnosti - Pritisak javnosti za smjenu rukovodstva
6-12	Srednji rizik	<ul style="list-style-type: none"> - Prekid nekih osnovnih programa/usluga - Gubitak imovine - Štetne posljedice na životnu sredinu - Djelimičan gubitak povjerenja javnosti - Negativan stav javnosti u medijima
1-5	Nizak rizik	<ul style="list-style-type: none"> - Kašnjenja u manjim projektima/uslugama - Gubitak imovine (manje vrijednosti) - Privremene štetne posljedice na životnu sredinu - Smanjenje nivoa povjerenja javnosti - Djelimično negativni stav javnosti u medijima

Praćenje plana za sprovođenje mjera:

U skladu sa Pravilnikom o upravljanju rizicima, kao i na osnovu mapiranja operativnih rizika daje se informacija o operativnim rizicima koji su identifikovani, prijavljeni, razmotreni i zatvoreni bez finansijskih posljedica po Poštu Crne Gore na pojedinačnoj osnovi.

Samoocjena operativnog rizika i potencijalni uticaj rizika na finansijski položaj kompanije

Svi nadležni rukovodioci u skladu sa Pravilnikom o upravljanju rizicima su u obavezi da popune formulare samoocjene po pitanju operativnog rizika, u bilo kom trenutku kada procijene da se može identifikovati rizični događaj koji može negativno uticati na poslovanje kompanije.

U formularima su za svako područje poslovanja dati različiti događaji i podpodručja koja su rukovodioci ocjenjivali sa aspekta vjerovatnoće nastanka i finansijskog uticaja. Ocjena rizika je dobijena kada su uzete u obzir zajednički uticaj vjerovatnoće nastanka i ponderisanih vrijednosti finansijskog uticaja.

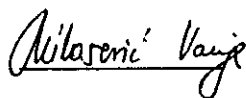
KOMPANIJA	UKUPAN BROJ IDENTIFIKOVANIH OPERATIVNIH RIZIKA	NIVO IDENTIFIKOVANIH RIZIKA		
		NIZAK NIVO RIZIKA	SREDNJI NIVO RIZIKA	VISOK NIVO RIZIKA
Pošta Crne Gore	114	71	42	1
Potencijalni finansijski uticaj		50.500€	173.250€	20.000.000€
POTENCIJALNI TROŠAK PO OSNOVU IDENTIFIKOVANIH NIVOVA RIZIKA-NA TERET TROŠKOVA U BILANSU USPJEHA I REZERVISANJA U BILANSU STANJA			20.223.750€	

PRILOG UZ IZVJEŠTAJ O UPRAVLJANJU RIZICIMA NA DAN 31.12.2021. GODINE:

- Finansijski iskazi na dan 31.12.2021. godine
- Registar rizika Pošte Crne Gore na dan 31.12.2021. godine

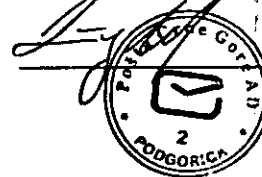
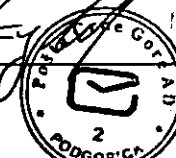
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Vanja Milošević

Izvršni direktor

Dragan Tufegdžić

17